Afgørelser – Reg. nr.: 03608.00

Fredningen vedrører: Tunø

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:
Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet: 08-11-1965

Fredningsnævnet: 26-01-1965

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET >

REG.NR. 3608 Et.

8/11-1965

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1965, den 8.november, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1784/65 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Den af fredningsnævnet for Århus amtsrådskreds den 26.januar 1965 afsagte kendelse er sålydende:

" I et møde den 6.februar 1964 mellem formanden for Aarhusegnens Fredningsplanudvalg, amtskontorchef Bach, og formanden for Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds, dommer Wittenkamp, og det amtsrådsvalgte medlem af fredningsnævnet, amtsrådsmedlem Thorup, besluttede nævnet at rejse sag om fredning af hele øen Tunø i Kattegat.

Efter at behørigt kortmateriale, ejer- og panthaverfortegnelser m.m. herefter var fremkommet, indrykkede fredningsnævnet i Statstidende og Aarhuus Stiftstidende begge for 21.marts 1964 bekendtgørelse i henhold til naturfredningslovens § 10 om fredningssagens rejsning. Der tilstilledes samtidig ejerne af de af fredningssagen omfattede ejendomme særskilt meddelelse om fredningssagens rejsning.

I henhold til en i Statstidende for 4.maj og Aarhuus Stiftstidende for 2.maj 1964 af nævnet indrykket indkaldelse afholdtes den 21.maj 1964 møde på Tunø.

Til dette møde havde der endvidere i henhold til fredningslovens § 10 stk. 2 fundet særskilt indkaldelse sted af ejerne af og andre berettigede i de af fredningssagen omfattede ejendomme.

Nævnet har i dagene fra 6. - 9.maj 1964 foretaget besigtigelse af øen.

På foranledning af Fredningsplanudvalget for Aarhus amt, der igennem længere tid havde beskæftiget sig med muligheden for gennemførelsen af en fredning af Tunø har der blandt andet den 12.maj 1961 og 17.maj 1963 været afholdt møder på Tunø.

På sidstnævnte møde forelagde planudvalget et af dette udarbejdet udkast til overenskomst, omfattende tilstandsfredning, statens erhvervelse af arealer samt ret for almenheden til gående færdsel på visse private veje og stier på øen m.m.

På det af nævnet indvarslede møde den 21.maj 1964 tiltrådtes ovennævnte overenskomst af et stort antal af de mødte.

Sagen udsattes herefter for, at der kunne blive givet samtlige ejere af de ejendomme, der er omfattet af fredningssagen, mulighed for at tiltræde overenskomsten.

Der er herefter fremkommet tiltrædelse af overenskomsten fra samtlige ejere med undtagelse af tre, som ved anbefalet skrivelse af 14.oktober 1964 fra nævnet er blevet gjort bekendt med, at sagen for deres vedkommende vil blive optaget til kendelse; samtidig blev de opfordret til, såfremt de måtte have bemærkninger at anføre, skriftligt at redegøre for disse overfor nævnet inden den 22.oktober 1964. Der er ikke i henhold til denne opfordring fremkommet indsigelser overfor nævnet; een af de tilskrevne ejere har skriftligt meddelt nævnet, at der intet haves at indvende imod total fredning af Tunø.

Der er i nævnet enighed om, at øen Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi; fredning i henhold til naturfredningslovens § 1 skønnes herefter at burde finde sted som nærmere nedenfor beskrevet.

Fredningens omfang.

Fredningen omfatter hele øen,
med undtagelse af

1. det areal, der på det kendelsen vedhæftede kort, er angivet som byområde.

Det bemærkes herved, at der i tilslutning til den eksisterend bebyggelse i Tunø by udlægges et areal i en dybde af 50 m syd for offentlig bivej nr. 2. På dette areal og i øvrigt på ubebyggede parceller indenfor det på kortet angivne byområde skal opførelse af helårshuse, sommerhuse samt lettere industri- og håndværksprægede virksomheder, der ikke kan være til gene for de omboende, være tilladt.

Det eksisterende byområde på ca. 6,92 ha udvides herved med ca. 3,18 ha til ialt 10,10 ha.

Såfremt de udlagte arealer skulle blive opbrugt, skal byområdet efter nærmere bestemmelse af Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds og Aarhusegnens Fredningsplanudvalg kunne udvides mod syd til den nu eksisterende tinglyste byggelinie i henhold til lov nr. 339 af 25.juni 1940.

Byens udvikling mod de øvrige verdenshjørner begrænses

til det nuværende omfang af hensyn til ønsket om at bevare de nuværende skønhedsindtryk af byen set fra højdedragene mod sydvest og indsejlingen til havnen samt kirkens smukke placering i forhold til byen.

2. det areal, stort ca. 0,94 ha, der henhører under den eksisterende fredning af Tunø kirkes omgivelser (matr. nr. 1a, 2a, 161b, del af 13c og 161a samt gadejord), således som angivet på det kendelsen vedhæftede rids.

Bestemmelser

Fredningens indhold.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt. Arealerne må ikke anvendes til oplagsplads, teltlejr, camping- og parkeringspladser.

Uden for de nuværende haveanlæg må træplantning ikke foretages undtagen til bevarelse og fornyelse af eksisterende bevoksning, og i så fald skal genplantning finde sted enten med samme slags træer som de tidligere eller med danske løvtræer.

Levende hegn, trægrupper og enkeltstående træer uden for haver må ikke fjernes uden de påtaleberettigedes samtykke.

Stengærder må ikke forandres eller fjernes.

Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af de påtaleberettigede.

Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger

Bestemmelser

eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Til eventuel ombygning og/eller udvidelse af eksisterende landbrugsbygninger i forbindelse med ændret anvendelse til for eksempel sommerhusbebyggelse, skal der i hvert enkelt tilfælde foreligge særlig godkendelse fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg.

Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.

På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65s) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Særlige bestemmelser for enkelte ejendomme.

Løbe nr. 7 (matr. nr. 3b m.fl., Andreas Sivertsen)

Der gives ejeren ret til grusgravning på ejendommen.

Løbe nr. 60 (matr.nr. 94, Jens P. Sørensen)

Der gives ejeren ret til opsætning af almindelige bistader.

Udlæg af stiareal til brug for offentligheden.

Der udlægges til brug for offentligheden en gangsti i en bredde af 2 meter langs kysten, således som angivet på det kendelsen vedhæftede kort.

I øvrigt åbnes de på øen værende private veje og stier, herunder skovstier, for offentligheden til gående færdsel.

Erhvervelse af arealer af det offentlige.

Der er i nævnet enighed om, at tiltræde fredningsplanudvalgets

Bestemmelser

forslag om, at der - for derved at skaffe almenheden adgang til friluftsliv af rekreativ værdi - finder offentlig erhvervelse sted af de nedenfor nærmere angivne skov-, strand- og udsigtsarealer.

Nævnet indstiller derfor til Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 13, stk. 4, at nedennævnte på det vedhæftede kort med særlig signatur angivne arealer erhverves af staten:

a. areal af matr. nr. 65 a
samt hele matr. nr. 60 g
af samlet areal 5,7657 ha
ejer : Tunø kommune

Ved kendelse afsagt 26.august 1933 af Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds er matr. nr. 65 a Tunø fredet i dets daværende tilstand, således at der ikke måtte findes bebyggelse sted på arealet; under henvisning til at arealet var behæftet med fredskovsforpligtelse tilkendtes der ikke Tunø kommune som ejer af arealet nogen erstatning. Det tillodes ved kendelsen at tage det fornødne grus, sand og ral til vejmateriale i samme omfang som hidtil.

Landbrugsministeriet har ved skrivelse af 11.juli 1963 kvitteret den på det på matr. nr. 65a beliggende plantageareal i henhold til deklaration lyst 10.juli 1890 hvilende betingede fredskovspligt.

b. areal af matr. nr. 21 stort 0,7500 ha
ejer : Ingvar Rysholt.

c. areal af matr. nr. 41 a stort 1,2700 ha
ejer : Elvin Pedersen.

d. arealer af matr. nr. 73 a og 100 a stort 0,09 ha
ejer : Herluf Dommergaard.

e. areal af matr. nr. 78 b stort 0,3 ha
ejer : Andreas Jørgensen.

Bestemmelser

f. areal af matr. nr. 81a stort 0,85 ha
ejer : Søren Hansen.
g. areal af matr. nr. 79c stort 1,3 ha
ejer : Andreas Sivertsen.
h. areal af matr. nr. 67 stort 0,58 ha
ejer : Ivan Johansen.
i. areal af matr. nr. 10b stort 0,8716 ha
ejer : Erik Sørensen.
k. matr. nr. 10a af areal 0,34 ha
ejer : Alex Regner Theilgaard.

Erstatningsbeløbene er medtaget nedenfor i den samlede erstatningsopgørelse for de respektive ejendomme.

Tilstrækkeligt hegn mellem de overtagne arealer og omgivende private jorder skal opsættes for det offentliges regning efterhånden som de overtagne arealer tages i brug til de formål, hvortil de udlægges.

For arealer, der ved denne fredningskendelse åbnes for offentligheden, kan fredningsnævnet fastsætte et ordensreglement, hvori blandt andet kan optages bestemmelse om forbud mod brugen af transistorradioer, pladespillere, teltslagning m.m., vedligeholdelse af arealerne m.m., herunder at denne skal påhvile Tunø kommune.

Erstatning:

Ved forhandlingermellem planudvalget og grundejerne på øen er der - bortset fra to grundejere - opnået mindelig overenskomst om erstatningerne; det er herved lagt til grund, at den erstatning, som man efter almindelige beregninger på grundlag af fredningens omfang og indhold og under hensyntagen til de i henhold til naturfredningsloven eksisterende strand- og skovbyggelinier, jfr. angivelserne på det kendelsen vedhæftede kort, ville komme til, er fordelt mellem samtlige lodsejere.

Idet nævnet tiltræder disse overenskomster og for de to grund-

ejeres vedkommende, med hvilke der ikke er opnået overenskomst, fastsætter erstatningerne i lighed med det ved overenskomsterne anvendte grundlag, udgør de erstatninger, der herefter skulle tilfalde hver enkelt grundejer som følger:

Lb. nr.	Matr.nr. og Ejer	Areal til off.ophold a 2700 kr. pr.ha.	Areal til 2 m bred sti a 2 kr. pr.lb.nr.	Areal, der status quo fredes	Samlet erstatning i henhold til overenskomst.
1.	64a Tunø præsteembede		0,0282 ha	3,2900 ha	frafaldet
2.	1c, 1d, 1g, 58, 69a Rasmus Søren Jørgensen		0,0300 ha	8,1867 ha	9.035,24 kr.
3.	1e, 1f, 33b, 42c, 85b, 86a Jørgen Hansen		0,0570 ha	10,7747 ha	11.775,41 kr.
4.	1b, 2b, 92 Søren Theilgaard		0,0012 ha	7,0715 ha	7.632,27 kr.
5.	2c, 54c, 54f, 54g Aarhuus Stiftstidende A/S			2,1660 ha	2.469,24 kr.
6.	3a, 10b Erik Sørensen	0,8716 ha	0,0320 ha	6,6543 ha	8.285,91 kr.
7.	3b, 3d, 33a, 33c, 34, 47, 48, 62, 79c Andreas Sivertsen	1,3000 ha	0,1320 ha	12,6043 ha + 6,4980 ha	25.457,22 kr.
8.	3c, 22d 22e, 26b, 69d, 78a Chr. Rasmussen Degn		0,0393 ha	6,7318 ha	6.883,66 kr.
9.	3e Karen og Leo Loll		0,0120 ha		120,00 kr.
10.	5c, 5e Gudrun Borggaard			0,2043 ha	232,90 kr.

11. 9c Tunø Anlægsbro			0,8317 ha	698,63 kr.
12. 11a, 90a Knud Bøjer			0,5896 ha	582,14 kr.
13. 12a, 40b, 78b, 114a, 114c, 118a Andreas Jørgensen.	0,3000 ha	0,0048 ha	2,0414 ha)	
13a. 108d Asta Jørgensen Charlotte Hansen Chr. Stigaard Kjeldsen			)	
13b. 83a Christen Kjeldsen		0,0014 ha	)	3.010,24 kr.
14. 13a, 41g, 79a, 98a Poul Hastrup		0,0032 ha	3,9836 ha)	3.905,35 kr.
14a. 82a Jørgen Hastrup m.fl. v/Poul Hastrup			)	
15. 9b, 14a, 15, 20a, 54l, 68a, 82b, 83c, 86b, 88b, 107, 108b, 109, 110, 164 Jørgen Thunbo			15,0498 ha	14.543,17 kr.
16. 16, 17, 27, 30, 31, 68d, 80d Jørgen Karl Jørgensen		0,0640 ha	8,3311 ha	9.098,40 kr.
17. 18, 100b Astrid Johanne Kjeldsen	)			
17a. 69c Astrid Johanne Kjeldsen og Karl Aage Kjeldsen	)		7,3386 ha	6.749,42 kr.
18. 21, 121 Ingvar Rysholt	0,7500 ha	0,0050 ha	5,7440 ha	7.883,96 kr.
19. 22a, 22c Andreas Ejsinberg		0,0160 ha	4,7914 ha	5.270,00 kr.
20. 22f Tunø Elværk			0,0094 ha	erstatning frafaldet.

21.	22g, 65b, 93 Engelhardt Kristiansen	0,0024 ha	8,2914 ha	9.154,60 kr.

I det gårdejer Engelhardt Kristiansen tillagte erstatningsbeløb er inkluderet erstatningen for de ham tidligere tilhørende matr. nr. 5a og 19a, der er henlagt under matr. nr. 65e (lb.nr.49) og matr.nr. 52c, 52d, 54i og 54m, der er henlagt under matr. nr. 3a (lb.nr.6), idet han ved overdragelserne har forbeholdt sig disse beløb.

22.	23a Betty Johansen	0,0136 ha	6,3522 ha	5.890,95 kr.
23.	12c, 24a, 24b, 119a Knud Osvald Jensen	0,0026 ha	8,7953 ha	9.092,64 kr.
24.	4a, 7, 24c, 40a 81a, 118c, 119b, Søren Hansen 0,8500 ha	0,0200 ha	7,3667 ha	10.002,53 kr.
25.	25, 46b, 81b 102, 117a Karl Petersen	0,0112 ha	3,4950 ha	3.421,00 kr.
26.	26a, 57c, 70, 104, 105 Michael Christen- sen Molbo	0,0140 ha	3,4872 ha	3.727,09 kr.
27.	28, 64b, 71b, 80c, 87 Aksel Peter Ras- mussen Degn	0,0470 ha	13,6106 ha	14.194,93 kr.
28.	29a, 38a, 168 Ernst August Schmidt	0,0370 ha	8,1312 ha	8.509,77 kr.
29.	32, 41a, 76, 85a Elvin Pedersen 1,2700 ha		5,2612 ha	10.691,41 kr.
30.	35, 103, 113 Carl Hansen	0,0348	3,2680 ha	3.378,12 kr.
31.	37 Christen Christen- sen Hebæk	0,0490 ha	6,5000 ha	7.207,00 kr.

32.	4b, 20b, 36a, 38b, 68b, 83b 84b, 88c, 99 106, 112 Hjalmar Olsen		0,0332 ha	8,4246 ha	8.242,64 kr.
33.	55a, 67, 89b Ivan Johansen	0,5800 ha	0,0022 ha	4,4139 ha	6.210,11 kr.
34.	5b, 24d, 43, 53a, 57a, 72a Wilhelm Olsen		0,0100 ha	9,8191 ha	10.412,61 kr.
35.	10d, 42b, 45, 91a Andreas Sørensen		0,0674 ha	6,8999 ha	7.853,45 kr.
36.	46a, 108c, 115, 116, 117b, 117c Johs. Kjeldsen		0,0012 ha	3,8225 ha	4.012,77 kr.
37.	10a, 50b, 96, 114b 118b, 120b Reiner Theilgaard	0,3400 ha	0,0030 ha	10,2286 ha	10.254,38 kr.
	Den tidligere ejer, Otto Pedersen, Ny Nybo, Tåsinge, har forbeholdt sig ret til halvdelen af erstatningen, bortset fra erstatningen for matr. nr. 10a.				
38.	19b, 22b, 50c, 73a, 100a Herluf Dommergaard	0,0900 ha	0,0136 ha	9,3396 ha	8.654,73 kr.
39.	51a, 54h, 54k, 54n, 77b Steen Olesen		0,0420 ha	7,6926 ha	8.582,36 kr.
40.	51b Steen Rølling			0,1305 ha	erstatning frafaldet.
41.	52a, 52b Poul Jensen		0,0615 ha	12,1330 ha	13.588,77 kr.
42.	9a, 23b, 36e, 51c, 54b, 55b, 90c, 97a, 97b Rudolf Jørgensen		0,0206 ha	10,7073 ha	10.580,91 kr.

43.	57b Birgith Jul Mikkel- sen		0,0775 ha	88,35 kr.
44.	59. Anna Margrethe Nielsen	0,0100 ha	1,0558 ha	986,87 kr.
45.	53b, 60a, 60b, 60k, 101 August Kjeldsen	0,0516 ha	6,8723 ha	7.079,32 kr.
46.	50a, 60c, 60e Svend Olesen	0,0400 ha	8,3647 ha	9.221,76 kr.
47.	60g, 65a, 66, 150 Tunø sogneråd 5,7657 ha		2,7902 ha	18.408,54 kr.
48.	60f, 60l Michael Thunbo		1,1960 ha	1.261,59 kr.
49.	65e, 88a, 88d 108a Valdemar Sigismund Borggaard (65e på kortet betegnet som 65a)	0,0450 ha	5,5736 ha	5.902,07 kr.
50a.	65f Ingrid Højbøl			erstatning frafaldet.
50b.	65g Chr. Jørgensen			
50c.	65h Kirsten Lind Sørensen			
51.	68c Thora Alling Petersen	0,0024 ha		24,00 kr.
52.	11b, 42a, 69b 69e, 90b Harry Kjeldsen	0,0194 ha	5,5628 ha	6.176,91 kr.
53.	69f, 74b Julius Johansen		0,3327 ha	285,08 kr.
54.	71a, 75a Carl Rasmussen v/Ingeborg Rasmussen	0,0172 ha	1,7933 ha	1.678,37 kr.

55.	29b, 46c, 72b 73b, 74a, 75b 79b, 166,167 Holger Jensen	0,0088 ha	7,3388 ha	8.335,09 kr.
56.	79d Andreas Jørgensen, senior	0,0012 ha	0,1153 ha	108,85 kr.
57.	89a Arne Jensen 1/7 1964 lyst skøde til lrs. Poul Hastrup		0,6046 ha	507,86 kr.
58.	89c Jens Mikkelsen		0,6200 ha	520,80 kr.
59.	49, 91b, 98b Svend Dommergaard	0,0014 ha	2,4931 ha	2.551,69 kr.
60.	94 Jens P. Sørensen		0,9500 ha	798,00 kr.
61.	100c, 118d Ehlers Ehrenreich Prip	0,0036 ha	0,3073 ha	294,13 kr.
62.	117d Grete Schrøder		0,3460 ha	erstatning frafaldet.
63.	120a Kristine Louise Jørgensen		0,0572 ha	48,05 kr.
64.	111 Martin Thunbo	0,0032 ha	0,3400 ha	317,60 kr.
65.	84a Kirstine Kjeldsen		0,5493 ha	461,41 kr.
			ialt	362.352,27 kr.

Det bemærkes, at der ikke er beregnet fredningserstatninger vedrørende løbe nr. 9 (matr.nr. 3e) og løbe nr. 51 (matr.nr. 68c) under hensyn til, at disse ejendomme, der er bebygget med sommerhuse, begge er beliggende søværts strandbyggelinien, og vedrørende løbe nr. 50b (matr.nr.65g) og løbe nr. 50c (matr. nr. 65h) under

hensyn til, at disse ejendomme er beliggende inden for sommerhusområde.

Det areal, som status quo fredes, udgør 318,4031 ha, der fordeler sig således:

skov (der ikke er underkastet fredskovspligt)	ca. 25,51 ha
areal beliggende inden for en afstand af 300 m fra skoven	ca. 64,30 ha
areal beliggende søværts strandbyggelinie	ca. 61,25 ha
uden for ovennævnte områder	ca. 167,34 ha
ialt	ca. 318,40 ha

Da der ikke skønnes at finde forringelse sted af panthaveres eller servituthaveres stilling, vil erstatningerne i deres helhed være at udbetale til ejerne.

Kendelsen vil være at tinglyse som servitutstiftende på de fredede ejendomme med fortrin frem for pantegæld og med Naturfredningsnævnet for Aarhus Amtsrådskreds og Aarhusegnens Fredningsplanudvalg som påtaleberettigede hver for sig.

Erstatningsbeløbene vil i henhold til bestemmelserne i naturfredningslovens § 17 stk. 1 være at udrede med 3/4 af statskassen og 1/4 af Aarhus købstad og Aarhus amtsfond fordelt efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

I henhold til naturfredningslovens § 18 ændres den af Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds den 26.august 1933 afsagte kendelse om fredning af matr. nr. 65a i det omfang, det nødvendiggøres af de i nærværende kendelse indeholdte bestemmelser.

Kendelsen kan i overensstemmelse med reglerne i naturfredningslovens § 19, stk. 1 og 2 indbringes for Overfredningsnævnet indenfor et tidsrum af 4 uger fra dens afsigelse, respektive forkyndelse.

Kendelsen vil i medfør af bestemmelsen i naturfredningslovens § 19, stk. 3 af naturfredningsnævnet være at forelægge for Overfredningsnævnet."

Konklusionen er sålydende:

"Øen Tunø, Kattegat, fredes som ovenfor bestemt.

Påtalen tilkommer Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds og Aarhusegnens fredningsplanudvalg, hver for sig.

I erstatning udbetales til de foran under løbe nr. 1-65 nævnte ejere de ligeledes foran anførte beløb ialt 362.352,27 kr. med renter 6% p.a. fra kendelsens dato til betaling sker.

Erstatningsbeløbene udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Aarhus amtsfond og Aarhus købstad fordelt efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling."

Denne kendelse, der er upåanket, er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19 stk. 3.

Overfredningsnævnet har den 1. juli 1965 besigtiget de fredede arealer og forhandlet med repræsentanter for Aarhusegnens fredningsplanudvalg, Tunø sogneråd samt andre i sagen interesserede.

Et flertal bestående af 6 af Overfredningsnævnets medlemmer har fundet, at det vel kan underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kan begrunde, at denne ø fredes i sin helhed frem for andre, lignende danske øer. Flertallet har dog fundet, at øen udgør en sådan landskabelig helhed, at det er rimeligt at stadfæste kendelsen, hvorved også lægges vægt på den interesse, som øens befolkning har vist fredningen, og at det ved forhandling er lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Flertallet finder dog anledning til at udtale, at der, såfremt udviklingen skulle gøre det påkrævet,efter ansøgning. bør kunne ske en udvidelse af de til sommerhuse udlagte områder mod en tilsvarende tilbagebetaling af de ydede erstatninger.

Eet medlem, der ikke finder, at der foreligger tilstrækkelige fredningsmæssige hensyn, der taler for at frede Tunø, stemmer for at ophæve kendelsen. Ved skønnet herover er også lagt vægt på de ikke ubetydelige udgifter, en fredning vil påføre de offentlige kasser, hvor overfor den stedlige befolknings interesse i en fredning ikke findes at kunne være afgørende. Dette medlem finder heller ikke at kunne bortse fra, at den ved en fredning af hele øen gennemførte planlægning på længere sigt muligt vil kunne virke hæmmende på øens erhvervsmæssige udvikling.

De af Overfredningsnævnets flertal vedtagne ændringer i fredningsnævnets kendelse er følgende:

Fredningens indhold.

Overfredningsnævnet har besluttet at ændre fredningsbestemmelserne bl. a. med hensyn til beplantning og bebyggelse, således at der for det fredede herefter gælder følgende almindelige bestemmelser:

"De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt. Arealerne må ikke anvendes til oplagsplads, teltlejr, camping- og parkeringspladser.

Udenfor de nuværende haveanlæg og eksisterende beplantninger er tilplantning kun tilladt med fredningsnævnets godkendelse bortset fra plantning af læhegn og beplantning i de til sommerhusbebyggelse udlagte områder.

Levende hegn, trægrupper og enkeltstående træer uden for haver må ikke fjernes uden fredningsnævnets samtykke.

Stengærder må ikke forandres eller fjernes.

Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, med mindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f. eks. til sommerhusbeboelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning.

Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af nævnet meddelt godkendelse."

Til det under bestemmelser vedr. 1b. nr. 7 (matr. nr. 3b m.fl. Andreas Sivertsen) anførte føjes: "Ejeren skal endvidere være berettiget til at fælde en på ejendommen værende Rønne-allé."

Vedrørende offentlige opholdsarealer.

Overfredningsnævnet kan tiltræde, at de ovenfor pag. 6-7 under a - k nævnte arealer erhverves af staten for de i fredningskendelsen nævnte beløb, hvorfor nærværende kendelse vil være at tinglyse som adkomst for ministeriet for kulturelle anliggender til arealerne, der er angivet med særlig signatur på det kendelsen vedhæftede kort. Udstykningen af disse arealer bekostes af fredningsmyndighederne, mens det påhviler ejerne at foranledige og bekoste arealerne frigjort for pantegæld. De for afståelsen fastsatte beløb - opført særskilt nedenfor - vil være at udbetale, når adkomst for staten er tinglyst uden retsanmærkning, på hvilket tidspunkt overtagelsen finder sted.

Iøvrigt bemærkes følgende:

ad lb. nr. 1: matr. nr. 64a, Tunø præsteembede. Ifølge skrivelse af 18.februar 1965 fra kirkeministeriet er der ikke meddelt afkald på fredningserstatning for areal til offentlig sti, for hvilket der tillægges embedet en erstatning på 1 kr. pr. m^2 eller 282 kr.

ad lb. nr. 38: af matr. nr. 73a, tilhørende Herluf Dommergaard, er ifølge nævnskendelsen alene afstået til det offentlige det mellem kysten og vejen beliggende 900 m^2 store areal, hvorfor det nærværende kendelse vedhæftede kort er korrigeret i overensstemmelse hermed.

ad lb. nr. 13 -13a - 13b og lb. nr. 14 - 14a og lb. nr. 37.

Den nedenfor skete fordeling af de ved nævnskendelsen under eet for hvert af de 3 løbenumre tillagte erstatningsbeløb, er sket på grundlag af de med lodsejerne indgåede overenskomster.

Vedr. matr. nr. 65e .

På det kendelsen vedhæftede kort er matr. nr. 65s rettet til den nugældende betegnelse, matr. nr. 65è.

Da Overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer. Et kort,nr.År.112,visende de fredede arealer, der andrager 318,4 ha,er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Århus amtsrådskreds den 28.januar 1965 afsagte kendelse vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales til:

lb.nr.	navn:	erstatning:
1.	Tunø præsteembede.....	282,00 kr.
2.	Rasmus Søren Jørgensen	9.035,24 kr.
3.	Jørgen Hansen	11.775,41 kr.
4.	Søren Theilgård	7.632,27 kr.
5.	Aarhuus Stiftstidende A/S, Kannikegade, Århus C	2.469,24 kr.
6.	Erik Sørensen: for arealafståelse	2.353,32 kr.
	for fredning iøvrigt	5.932,59 kr.
	af erstatningen er 6.744,74 kr. tiltransporteret købmand L. Rasmussen, Ballen pr. Kolby, Samsø.	
7.	Andreas Sivertsen: for arealafståelse....	3.536,00 kr.
	for fredning iøvrigt..	21.921,22 kr.
8.	Chr. Rasmussen Degn	6.883,66 kr.
9.	Karen og Leo Loll, Solskrænten 24, Valby.	120,00 kr.
10.	Gudrun Borggård	232,90 kr.
11.	Tunø Anlægsbro	698,63 kr.
12.	Knud Bøjer, Sct. Hansgade 28[1], Kbhvn. N..	582,14 kr.
13.	Andreas Jørgensen: for arealafståelse....	815,21 kr.
	for fredning iøvrigt..	1.905,22 kr.
13 a.	Asta Jørgensen og Charlotte Hansen tilsammen 1/2 og Chr. Stigård Kjeldsen, Lunderskov, 1/2 af	155,19 kr.
13 b.	Andreas Jørgensen og Chr. Stigård Kjeldsen, Lunderskov,hver 1/2 af	134,62 kr.

14.	Poul Hastrup, Ørbyhage pr. Vonsbæk	3.638,15 kr.
14a.	Jørgen Hastrup m.fl. v/ Poul Hastrup ifølge fuldmagt	267,20 kr.
15.	Jørgen Thunbo	14.543,17 kr.
16.	Jørgen Karl Jørgensen	9.098,40 kr.
17.	Astrid Johanne Kjeldsen)	
17a.	Astrid Johanne Kjeldsen og)	
	Karl Aage Kjeldsen)	6.749,42 kr.
18.	Ingvar Rysholt: for arealafståelse.....	2.025,00 kr.
	for fredning iøvrigt.....	5.858,96 kr.
19.	Andreas Ejsinberg	5.270,00 kr.
20.	Tunø Elværk	0 kr.
21.	Engelhardt Kristiansen	9.154,60 kr.
22.	Betty Johansen	5.890,95 kr.
23.	Knud Osvald Jensen	9.092,64 kr.
24.	Søren Hansen: for arealafståelse	2.310,00 kr.
	for fredning iøvrigt	7.692,53 kr.
25.	Karl Petersen	3.421,00 kr.
26.	Michael Christensen Molbo	3.727,09 kr.
27.	Aksel Peter Rasmussen Degn	14.194,93 kr.
28.	Ernst August Schmidt	8.509,77 kr.
29.	Elvin Pedersen: for arealafståelse.....	5.000,00 kr.
	for fredning iøvrigt.....	5.691,41 kr.
30.	Carl Hansen, Niels Bohrsvej 43, Århus ...	3.378,12 kr.
31.	Christen Christensen Hebæk	7.207,00 kr.
32.	Hjalmar Olsen	8.242,64 kr.
33.	Ivan Johansen: for arealafståelse .....)	1.576,00 kr.
	for fredning iøvrigt .....)	4.634,11 kr.
34.	Wilhelm Olsen	10.412,61 kr.
35.	Andreas Sørensen	7.853,45 kr.
36.	Johs. Kjeldsen	4.012,77 kr.
37.	Reiner Theilgård: for afståelse	918,00 kr.
	for fredning iøvrigt ..	9.336,38 kr.
	(af sidstnævnte beløb er 3.794,34 kr. med renter tiltransporteret maskinhandler Cyril Jørgensen, Landet, Tåsinge).....	
38.	Herluf Dommergaard: for arealafståelse...	243,00 kr.
	for fredning iøvrigt	8.411,73 kr.
39.	Steen Olesen.....	8.582,36 kr.

40.	Steen Rølling	0 kr.
41.	Poul Jensen v/ Samsø Bank, Tranebjerg, (ifølge transport af 1/5 1965)	13.588,77 kr.
42.	Rudolf Jørgensen	10.580,91 kr.
43.	Birgith Jul Mikkelsen, Lyngbyvej 296, Hellerup	88,35 kr.
44.	Anna Margrethe Nielsen, Helgenæsgade 9, Århus C.	986,87 kr.
45.	August Kjeldsen	7.079,32 kr.
46.	Svend Olsen	9.221,76 kr.
47.	Tunø sogneråd: for afståelse	15.668,00 kr.
	for fredning iøvrigt	2.740,54 kr.
48.	Michael Thunbo	1.261,59 kr.
49.	Valdemar Sigismund Borggård	5.902,07 kr.
50a.	Fru Ingrid Højbøl	0 kr.
50b.	Chr. Jørgensen	0 kr.
50c.	Kirsten Lind Sørensen	0 kr.
51.	Thora Alling Petersen, Th.Laubsgade 10^3, Ø....	24,00 kr.
52.	Harry Kjeldsen	5.176,91 kr.
53.	Julius Johansen	285,08 kr.
54.	Fru Ingeborg Rasmussen	1.678,37 kr.
55.	Holger Jensen	8.335,09 kr.
56.	Andreas Jørgensens arvinger v/Sv.Dommergård...	108,85 kr.
57.	Lrs. Poul Hastrup,Ørbyhage pr. Vonsbæk	507,86 kr.
58.	Jens Mikkelsen	520,80 kr.
59.	Svend Dommergård	2.551,69 kr.
60.	Jens P. Sørensen,Sauntesvej 24, Gentofte	798,00 kr.
61.	Ehlers Ehrenreich-Prip, Vesterbrogade 4A, V...	294,13 kr.
62.	Grete Schrøder	0 kr.
63.	Kristine Louise Jørgensen	48,05 kr.
64.	Martin Thunbo.....	317,60 kr.
65.	Kirstine Kjeldsen	461,41 kr.
	ialt:	362.634,27 kr.

med renter 6% p.a. fra den 26.januar 1965 til betaling sker.

Af erstatningen udredes 3/4 af statskassen og 1/4 af Århus amtsfond og Århus købstad efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

G. Hermann

FREDNINGSNÆVNET >

REG. NR. 3608 26/1 65

CITERRET FULDT UD I OFN K AF 8/11 1965

Klik her for at se afgørelsen

U d s k r i f t

af

forhandlingsprotokollen

f o r

Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds

o-o-o-o-o

År 1965, den 26. januar afsagde Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds følgende

K e n d e l s e

i nævnets sag nr. 25/1964 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat :

I et møde den 6. februar 1964 mellem formanden for Aarhusegnens Fredningsplanudvalg, amtskontorchef Bach, og formanden for Naturfredningsnævnet for Aarhus amtsrådskreds, dommer Wittenkamp, og det amtsrådsvalgte medlem af fredningsnævnet, amtsrådsmedlem Thorup, besluttede nævnet at rejse sag om fredning af hele øen Tunø i Kattegat.

Efter at behørigt kortmateriale, ejer- og panthaver-

Skov. 1784/65

KORT >

REG. NR. 03608.000

Tunø

Tunø sogn, Ning herred,
Aarhus amt.

Udfærdiget i november 1981.
1:4000.

SIGNATURER:

- AREALER ERHVERVET AF DET OFFENTLIGE.
- GRÆNSE FOR SKOV > 20 HA.
- 2 METER GANGSTI
- KIRKEFREDNING
- STATUS QUO FREDNING
- STRANDBYGGELINIE NATURFREDNINGSL. § 25 STK. 1
- 300 M. FRA SKOV > 20 HA. NATURFRL. § 25 STK. 1

SKOV TILHØRENDE KIRKEN

SKOV TILHØRENDE KIRKEN
NATURFREDNINGSLOVEN § 24

SOMMERHUS-OMRÅDE

SOMMERHUS-OMRÅDE

HAVN

HAVNEN

HELE DEN UNDER BOGSTAV A OMHANDLEDE STRANDBYGGELINIE ER BLEVET FREDET VED KENDELSE AF 20 AUG. 1933 OG AFGRÆNSET AF NATURFREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT.

REG. NR. 03608.000

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 25-10-1985	
By:	
Sogn:	Tunø
Plan nr.	AR 112

NATURFREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

BILAG TIL KENDELSE VEDR. TILSTANDSFREDNING M.V. FOR TUNØ

OKTOBER 1984

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.: 03608.00

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

REG. NR. 3608

År 1983, den 2. februar, behandlede nævnet

sag nr. 153/1982 angående dispensation fra strandbyggelinien og fra Overfredningsnævnets kendelse af 8/11 1965 vedr. fredning af øen Tunø, Odder kommune, til oprettelse af fyldplads på del af matr. nr. 9 b Tunø, ca. 5o m vest for Tunø havn.

Mødt var fredningsnævnets formand, dommer L. Thorup, det amtsvalgte medlem, godsejer I. Tesdorpg, samt det kommunevalgte medlem, gårdejer Henry Jensen.

Der fremlagdes skrivelse af 23. december 1982 med bilag fra Århus Amtskommune, Amtsfredningskontoret.

Af det fremlagte fremgår, at amtsrådets udvalg for teknik og miljø på nærmere beskrevne vilkår har godkendt etablering af en fyldplads på Tunø.

Amtsfredningsinspektøren indstiller projektet til fredningsnævnets godkendelse.

Der er i fredningsnævnet enighed om, at der foreligger sådanne ganske særlige forhold, at der kan meddeles dispensation fra strandbyggelinien og fra Overfredningsnævnets kendelse af 8/11 1965 til oprettelse af fyldplads på de af amtsrådets udvalg for teknik og miljø nærmere beskrevne vilkår.

L. Thorup. /IC.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningslovens § 53 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7 1256 København K.) af bl. a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner samt af skovejeren ved dispensation fra skovbyggelinien.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 8 FEB. 1983

L. Thorup.

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

REG. NR. 3608

År 1984, den 3o. maj, behandlede nævnet

sag nr. 58/1984 angående dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedr. fredning af øen Tunø i Kattegat til opførelse af offentlig toiletbygning ved Tunø havn på matr. nr. 9 c Tunø.

Mødt var fredningsnævnets formand, dommer L. Thorup, og det amtsvalgte medlem, godsejer I. Tesdorpf.

Sagen er telefonisk forelagt nævnets kommunevalgte medlem, gårdejer Henry Jensen.

For Amtsfredningskontoret mødte skovtekniker Brøndum Petersen.

Der fremlagdes skrivelser af 2. maj og 22. maj 1984 fra Odder kommune bilagt tegning og beliggenhedsrids.

Af det fremlagte fremgår, at der ved Tunø havn ønskes opført en ny offentlig toiletbygning med brusekabiner. Den eksisterende toiletbygning ønskes bevaret.

På Amtsfredningskontorets vegne vil skovtekniker Brøndum Petersen ikke udtale sig imod det ansøgte.

Der er i fredningsnævnet enighed om at meddele dispensation fra Overfredningsnævnets ovennævnte kendelse af 8. november 1965 til det ansøgte projekt.

L. Thorup.

/IC.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningslovens § 58 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7 1256 København K.) af bl. a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner samt af skovejeren ved dispensation fra skovbyggelinien.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.
Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 1 JUNI 1984

L. Thorup.

Fredningsnævnet

REG. NR. 3608

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

År 1984, den 19. november, behandlede nævnet sag nr. 147/1984 angående dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø til ændring af ejendommen matr. nr. 5 c Tunø.

Fredningsnævnets formand, dommer L. Thorup, fremlagde skrivelse af 15. oktober 1984 med bilag fra Århus amtskommune, amtsarkitektkontoret.

Af det fremlagte fremgår, at der ansøges om ændring af bebyggelsen med indretning af krostue m.m.

Amtsfredningskontoret har i skrivelse af 14. november 1984 anført: "Det fremgår af ansøgningen, at krostue m.m. indrettes inden for eksisterende bygningsrammer samt at bygningen agtes bevaret i nuværende stilart, dg således at mure vandskures, at taget fornyes med blå eternitbølgeplader samt at der isættes nye vinduer.

Da der ikke foretages væsentlige udvendige bygningsændringer, indstiller amtsfredningsinspektøren, at fredningsnævnet godkender det ansøgte".

Sagen har telefonisk været forelagt nævnets amt- og kommunevalgte medlemmer.

Der er i fredningsnævnet enighed om at godkende det ansøgte projekt, og der meddeles herved dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

L. Thorup /hn

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Efter naturfredningslovens § 53 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser inden for 4 uger indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7 1256 København K.) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner samt af skovejeren ved dispensation fra skovbyggelinien.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klagebe.ligede.

En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 22 NOV. 1984

L. Thorup.

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

3608

Til fredningsregisteret
til orientering 4/2-86
Bdl.

År 1986 den 13. januar behandlede nævnet

Sag nr. 165/1985 Angående opførelse af 2 vindmøller på matr. nr. 28, tunø, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Fredningsnævnets formand, dommer L. Thorup fremlagde skrivelse af 22. oktober 1985 fra Odder kommune med bilag tillige med diverse bilag fra amtsfredningskontoret.

Af det fremlagte fremgår, at der søges om dispensation fra ovennævnte kendelse til at opføre 2 vindmøller på nævnte ejendom. Vindmøllerne, der har en tårnhøjde på 24,5 m og en vingediameter på 15 m ønskes placeret 25o m fra kysten.

Sagen har været behandlet på et møde i fredningsnævnet den 11. december 1985 med det amtsvalgte medlem, godsejer I. Tesdorpf og det kommunevalgte medlem, gårdejer Henry Jensen.

Amtsfredningskontoret ved skovtekniker Brøndum Petersen har ikke villet udtale sig imod projektet med den ansøgte placering.

Der er i fredningsnævnet enighed om at det ansøgte er foreneligt med den pålagte frednings formål, og fredningsnævnet meddelte herefter i medfør af naturfredningslovens § 34 dispensation til det ansøgte.

L. Thorup. /hs

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningslovens § 58 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7 1256 København K.) af bl. a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner samt af skovejeren ved dispensation fra skovbyggelinien.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 16 JAN. 1986
L. Thorup.

Kopi til fredningsregistret
4.11.1986
Per Hansen.

REG. NR. 3608

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Modtaget [illegible]

4 NOV. 1986 Rek NS

Den 29. oktober 1986 behandlede nævnet
Sag nr. 144/1986 angående ansøgning om etablering af overbygning på matr. nr. 3 f Tunø by, Tunø, (Tunø vandværk), der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Mødt var fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen, og sekretæren, retsassessor Otto Bisgaard.

For amtsfredningskontoret mødte landinspektør P.H. Knuhtsen.

For Dansk Naturfredningsforenings lokalkomite mødte Hans Møller.

Sagens bilag var til stede.

Nævnet gennemgik sagen og foretog besigtigelse.

Amtsfredningskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.

Der var i fredningsnævnet enighed om at meddele tilladelse til den ansøgte overbygning på vilkår, at overbygningen som vist på tegningen opføres med en højde på max 1,5 meter over terræn, og at facader og tag udføres i mørke jordfarver.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningslovens § 58 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7, 1256 København K) af bl. a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner samt af skovejeren ved dispensation fra skovbyggelinien.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den påklageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.
Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 3 NOV. 1986

Jørgen Jensen

REG. NR. 3608

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Den 29. januar 1987 behandlede nævnet
Sag nr. 135/1986 angående ansøgning om opførelse af sommerhus på matr. nr. 3 v Tunø by, Tunø, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Mødt var fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen, og sekretæren, retsassessor Otto Bisgaard.

For Amtsfredningskontoret mødte landinspektør P.H. Knuhtsen.

Sagens bilag var til stede,herunder forslag til placering af huset med skrivelse af 14. januar 1987 fra landinspektør Jens Rasmussen.

Der var i Fredningsnævnet enighed om, at den foreslåede placering af huset ikke kan godkendes, men at en placering 67 cm længere mod øst kan godkendes. Det er en forudsætning for godkendelse, at ingen bygningsdel, ej heller en ikke-overdækket terrasse, placeres søværts strandbeskyttelseslinien.

Spørgsmålet om en eventuel fjernelse af en del af beplantningen udskydes til behandling i forbindelse med nævnets behandling af beplantningen for hele grundejerforeningens område (Sag 135/86)

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturbeskyttelsesloven § 58 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7, [illegible] - har ret til bl.a. ansøgeren, ejendomsejeren, kommunalbestyrelsen [illegible] - kommunale myndigheder og institutioner samt af skovejeren vedrørende [illegible] fra [illegible] afgørelsen.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er [illegible] den pågældende [illegible] bekendtgjort.
Klage over [illegible] afgørelse eller tilsidesættelse af [illegible] kan ikke ske [illegible] af [illegible]
[illegible] Er klage indgivet, må tilladelse [illegible] ikke [illegible] udnyttes [illegible] Fristen for [illegible] påbegyndelse af [illegible] arbejder [illegible] fristen bortfalder, såfremt [illegible] 3 år fra [illegible] dato.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 2 FEB. 1987

Jørgen Jensen

÷ andre

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

REG. NR. 03608.000

Den 1. oktober 1987 behandlede Nævnet
Sag nr. 125/1987 angående ansøgning om tilladelse til indretning af tagetage i eksisterende bygning på matr. nr. 65 an Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen, og sekretæren, retsassessor Otto Bisgaard.
For Amtsfredningskontoret mødte landinspektør P.H. Knuhtsen.
Sagens bilag var til stede.
Nævnet gennemgik sagen.
Amtsfredningskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Der var i Fredningsnævnet enighed om i medfør af naturfredningslovens § 34 at meddele dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 6 OKT. 1987

Jørgen Jensen

5/12-196

FOTO VENTER

REG. NR. 3608 Skov- og Naturstyrelsen

11 JUNI 1987

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Den 1. juni 1987 behandlede nævnet

Sag nr. 60/1987 angående ansøgning om afholdelse af festival 26. - 28. juni 1987 på matr. nr. 9 b Tunø by, Tunø, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo thing, og det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen.

Amtsfredningskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte under forudsætning, at der ikke etableres faste installationer, beplantninger og terrænreguleringer.

Der var i fredningsnævnet enighed om at meddele den ansøgte tilladelse på de betingelser, som anføres i festivalforeningens skrivelse til nævnet. En 3-dages festival, hvor der ikke etableres faste installationer, beplantninger m.v., finder nævnet ikke er stridende mod fredningens intention, hvorfor tilladelsen meddeles i henhold til naturfredningslovens § 34.

Det tilkendegives, at den meddelte tilladelse ikke berettiger ansøgeren til at forvente lignende tilladelser for fremtiden.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningslovens § 53 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7, 1256 København K) af bl. a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner samt af skovejeren ved dispensation fra skovbyggelinien.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.
Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 1 JUNI 1987

Jørgen Jensen

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. F 93.3/2-94 Bil.

REG. NR. 3698/VS

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Den 5. maj 1988 traf Nævnet afgørelse i
sag nr. 24/1988 angående ansøgning om tilladelse til at afholde festival 23. - 26. juni 1988 på matr. nr. 9 b m.fl. Tunø by, Tunø, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagens behandling har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing samt det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen.

Sagens bilag har været forelagt.

Bollers Skovdistrikt og Odder kommune samt By- og Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.

Der var i Fredningsnævnet enighed om i henhold til naturfredningslovens § 34 at meddele dispensation til det ansøgte på følgende vilkår:

a. Teltslagning på Tunø Teltplads (Revet) må kun finde sted inden for det med gule pæle markerede areal og kun efter anvisning fra den tilsynsførende. Anbringelse af campingvogne på teltpladsen er ikke tilladt,

b. "Fodboldbanen" vest for teltpladsen må ikke benyttes til hverken teleslagning eller campering,

c. Krat og beplantninger på Tunø Rev må ikke beskadiges. Det er således ikke tilladt at afhugge eller afsave stammer og grene eller fjerne kvas fra kratbunden.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 9 MAJ 1988

Jørgen Jensen

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
j.nr. F 1303/12-94

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

REG. NR. 3608

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
23 JUNI 1988

Den 16. juni 1988 behandlede Nævnet
Sag nr. 58/1988 angående ansøgning om tilladelse til udstykning, bebyggelse og beplantning på matr. nr. 14 a Tunø by, Tunø, der er delvis omfattet af Tunø-fredningen.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen, og sekretæren, retsassessor Otto Bisgaard.
For By- og Landskabskontoret mødte skovtekniker Ole Brøndum.
Sagens bilag var til stede.
Nævnet gennemgik sagen.
By- og Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Der var i Fredningsnævnet enighed om at udtale, at udstykning og bebyggelse ikke kræver Fredningsnævnets godkendelse.
I øvrigt meddelte Nævnet i medfør af naturfredningslovens § 34 dispensation til at etablere en enkelt række løvtræer langs ejendommens østlige og sydlige afgrænsning.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 22 JUNI 1988

Jørgen Jensen

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
j.nr. F 1303/12-94 ~~Bil.~~

REG. NR. 3608

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 3 JAN. 1989

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

LUS
12.01.89

Den 2. januar 1989 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 143/1988 angående ansøgning om tilladelse til renovering af bolig samt opførelse af nyt udhus på ejendommen matr. nr. 9 b m.fl. Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen.
Det fremgår af sagen, at de ansøgte arbejder er udført uden Fredningsnævnets tilladelse.
By- og Landskabskontoret har indstillet, at ansøgningen godkendes.
Der var i Fredningsnævnet enighed om at meddele godkendelse efter naturfredningslovens § 34 af det ansøgte. Det påtales, at arbejdet er udført inden forelæggelse for Fredningsnævnet.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 2 JAN. 1989

Jørgen Jensen

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
j.nr. F 1303/12. ~~Bil.~~ 94

~~Foto venter~~

LVS REG. NR. 3608
4.4.89

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
4 APR. 1989

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Den 29. marts 1989 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 24/1989 angående ansøgning om tilladelse til at afholde festival i dagene 22. - 25. juni 1989 på ejendommen matr. nr. 9 b m.fl. Tunø by, Tunø, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen.
By- og Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Der var i Fredningsnævnet enighed om i henhold til naturfredningslovens § 34 at meddele dispensation til det ansøgte på følgende vilkår:

a. Teltslagning på Tunø Teltplads (Revet) må kun finde sted inden for det med gule pæle markerede areal og kun efter anvisning fra den tilsynsførende. Anbringelse af campingvogne på teltpladsen er ikke tilladt,
b. "Fodboldbanen" vest for teltpladsen må ikke benyttes til hverken teltslagning eller campering.
c. Krat og beplantninger på Tunø Rev må ikke beskadiges. Det er således ikke tilladt at afhugge eller afsave stammer og grene eller fjerne kvas fra kratbunden.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 30 MRS. 1989

Jørgen Jensen

Bil.

jøministeriet
ov- og Naturstyrelsen
SN 1211/12-0001
nr. 6

~~Foto venter~~

REG. NR. 03608

LUS

7.9.89

JKW

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Den 31. august 1989 traf Nævnet afgørelse i

Sag nr. 96/1989 angående ansøgning om tilladelse til at opføre et sommerhus på matr. nr. 65 ag Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen, samt sekretæren, retsassessor Otto Bisgaard.

Nævnet har tidligere behandlet sagen under nr. 69/1989.

By- og Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.

Der var i Fredningsnævnet enighed om at meddele dispensation til det ansøgte i medfør af naturfredningslovens § 34, idet det reviderede projekt opfylder deklarationsbestemmelserne om, at ydervægge opføres i ikke-brændbart materiale.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 4 SEP. 1989

Jørgen Jensen

Udskrift sendt til:
Ansøger
Kommune
Århus Amt
Danmarks Naturfredningsforening
Skov- og Naturstyrelsen

FOTOKOPI
Retten i Århus

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0007
Akt. nr. 1
Bil.

~~Foto venter~~

REG. NR. 03608.000

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 17. november 1989 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 135/1989 angående ansøgning om tilladelse til at foretage oprensning af vandhuller på Tunø med henblik på at bevare bestanden af grønbroget tudse. Vandhullerne er beliggende inden for området omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen..
By- og Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Der var i Fredningsnævnet enighed om at meddele dispensation til det ansøgte i medfør af naturfredningslovens 34.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af b.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 17. november 1989-

Jørgen Jensen

Miljøministeriet Skov- og Naturstyrelsen
Kulturhistorisk kontor i Jylland
J.nr. SN | akt. nr. | modt. dato/bilag
12/11/89

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0001
Akt. nr. 43.

Bil.

REG.NR. 03608.000

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 22. december 1989 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 139/1989 angående ansøgning om tilladelse til at opføre et læskur med høstænge på ejendommen matr. nr. 54 1 Tunø by, Tunø, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, lærer Sven Gunnersen..

By- og Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte, hvis læskur og høstænge opføres i mørke materialer (ikke grønne farver).

Der var i Fredningsnævnet enighed om at meddele tilladelse til det ansøgte i medfør af naturfredningslovens § 34 på vilkår som anført af Byog Landskabskontoret.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af b.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 22. december 1989.

Jørgen Jensen.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0001
Akt. nr. 52

REG. NR. LUS 03608.000

Modtaget i Skov- og Naturstyrelsen - 4 MAJ 1990

7.5.90

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 3. maj 1990 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 28/1990 angående ansøgning om tilladelse til opførelse af ny radiokædemast på ejendommen matr. nr. 13 e Tunø by, Tunø, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, Hauge Johansen.
Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Der var i Fredningsnævnet enighed om at meddele tilladelse til det ansøgte i medfør af naturfredningslovens § 34.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningslovens kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige Fredningskreds, den 3. maj 1990.

Jørgen Jensen.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 211/12-0009
Akt. nr. 2.

Bil.

REG. NR. 03608.000

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 3. maj 1990 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 25/1990 angående ansøgning om tilladelse til at afholde festival i dagene 28. juni - 1. juli 1990 på ejendommen matr. nr. 9 b m.fl. Tunø by, Tunø, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, Hauge Johansen.

Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.

Der var i Fredningsnævnet enighed om i henhold til naturfredningslovens § 34 at meddele dispensation til det ansøgte på følgende vilkår:

a. Teltslagning på Tunø Teltplads (Revet) må kun finde sted inden for det med gule pæle markerede areal og kun efter anvisning fra den tilsynsførende. Anbringelse af campingvogne på teltpladsen er ikke tilladt,
b. "Fodboldbanen" vest for teltpladsen må ikke benyttes til hverken teltslagning eller campering,
c. Krat og beplantninger på Tunø Rev må ikke beskadiges. Det er således ikke tilladt at afhugge eller afsave stammer og grene eller fjerne kvas fra kratbunden.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Efter naturfredningslovens kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige Fredningskreds, den 3. maj 1990. Jørgen Jensen.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

REG. NR. 3608.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
21 SEP. 1990

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

21.09.90

Den 20. september 1990 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 95/1990 angående ansøgning om tilladelse til at opføre et 144 m² maskinhus på ejendommen matr. nr. 16 m.fl. Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, købmand Hauge Johansen.
Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte, idet maskinhuset opføres i tilslutning til landbrugsejendommens øvrige driftsbygninger.
Der var i Fredningsnævnet enighed om i medfør af naturfredningslovens § 34 at meddele tilladelse til opførelse af maskinhuset.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige Fredningskreds, den 20. september 1990.

Jørgen Jensen.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

ad
Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0009
Akt. nr. 4

REG. NR. 3608.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
10 APR. 1991

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 27. marts 1991 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 25/1991 angående ansøgning om tilladelse til at opføre et 10 m² stort udhus på ejendommen matr. nr. 65 an Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, det kommunevalgte medlem, fhv. købmand Hauge Johansen, og sekretæren, dommer Otto Bisgaard.
For Landskabskontoret mødte landinspektør Bente Andersen
Sagens bilag var til stede.
Nævnet gennemgik sagen.
Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Der var i Fredningsnævnet enighed om i medfør af naturfredningslovens § 34 at meddele dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige Fredningskreds, den 8. april 1991.

Jørgen Jensen.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

2d
Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0009
Akt. nr. 5

Bil. ✓

REG. NR. 3608.00

Modtaget i Skov- og Naturstyrelsen
10 MAJ 1991

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 3. maj 1991 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 30/1991 angående ansøgning om tilladelse til at opføre et lagerrum på 88 m² på ejendommen matr. nr. 60 b Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, og det kommunevalgte medlem, fhv. købmand Hauge Johansen.
Det fremgår af sagen, at lagerrummet vil blive opført i tilknytning til eksisterende bygninger.
Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Der var i Fredningsnævnet enighed om at meddele tilladelse til det ansøgte i medfør af naturfredningslovens § 34.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige Fredningskreds, den 3. maj 1991.

Jørgen Jensen.
Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 12/1992-0009
Akt. nr. 6

JH

LUS

REG. NR. 3608.00

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 27. juni 1991 traf Nævnet afgørelse i
Sag nr. 26/1991 angående ansøgning om tilladelse til indretning af bolig i eksisterende driftsbygning på matr. nr. 52 a Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, det kommunevalgte medlem, fhv. købmand Hauge Johansen, og sekretæren, dommer Otto Bisgaard.
For Landskabskontoret mødte skovtekniker Ole Brøndum.
Sagens bilag var til stede.
Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Fredningsnævnet meddelte i medfør af naturfredningslovens § 34 dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige Fredningskreds, den 8. juli 1991.

Jørgen Jensen.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Jnr. SN 121/12-0069
Akt.nr. 7

BNV

LUS

REG. NR. 3608,00
Modtaget i Skov- og Naturstyrelsen
25 NOV. 1991

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for
Århus Amts sydlige Fredningskreds.

Den 15. november 1991 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 120/1991 angående ansøgning om tilladelse til arealoverførsel fra matr. nr. 60 b Tunø by, Tunø, til matr. nr. 3 f smst., der begge er omfattet af Tunø-fredningen.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, lærer Viggo Thing, det kommunevalgte medlem, fhv. købmand Hauge Johansen.
Landskabskontoret har intet haft at indvende mod det ansøgte.
Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte kræver dispensation fra naturfredningslovens § 34.

Jørgen Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Efter naturfredningsloven kan Fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.
En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.
Fredningsnævnet for Århus amts sydlige Fredningskreds, den 22. november 1991.

Jørgen Jensen.

2d
filiøministeret
Skov- og Naturstyrelsen
nr. SN 1211/12-0009
dt. 8

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

REG.NR. 3608.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 16. august 1993 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 92/1993 angående ansøgning om tilladelse til udvidelse af havnefaciliteter på ejendommen matr. nr. 9 c Tunø by, Tunø, der er omfattet af Tunø-fredningen.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte medlem, Hauge Johansen.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 7. juni 1993 med skitseforslag og redegørelse - var til stede.
Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.
Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

1211/12-0009
9

REG. NR. 3608.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Modtaget i Skov- og Naturstyrelsen
25 JAN. 1994

Den 21. januar 1994
Sag nr. 141/1993

traf Fredningsnævnet afgørelse i angående ansøgning om tilladelse til opstilling af yderligere en 150 kW vindmølle på ejendommen matr. nr. 12 c m.fl. Tunø by, Tunø, der er fredet.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte medlem, E. Hauge Johansen.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 12. november 1993 - var til stede.
Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.
Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til opførelse af det ansøgte på vilkår, at den 3. mølle bliver identisk med de 2 eksisterende møller.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

2d 12111120009

10

UDSKRIFT
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

REG.NR. 3608.00

Den 18. april 1994
Sag nr. 33/1994

traf Fredningsnævnet afgørelse i angående ansøgning om tilladelse til at bygge et 54 m^2 stort læhus på Tunø Camping, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte medlem, Kaj Hansen.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 22. februar 1994 - var til stede.
Århus Amt, Natur og Miljø, har indstillet, at ansøgningen imødekommes.
Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

1211/12-0009
11

JUS JH

REG. NR. Modtaget 3608.00

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 29. november 1994 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 85/1994 angående ansøgning om tilladelse til udstykning af en ca. 3,7 ha stor parcel af matr. nr. 9 b m.fl. Tunø by, Tunø, der agtes afhændet til Tunø-Fonden til festivalplads for Tunø-festivalen, supplerende teltplads samt friareal for øens beboere og turister. Parcellen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og sekretæren, retsassessor Grethe Opstrup.
Sagens bilag - herunder ansøgning af 30. august 1994 - var til stede.
Århus Amt, Natur og Miljø, har i forhold til fredningskendelsen ikke haft indvendinger mod udstykningen eller imod, at arealet anvendes til en årlig festival på de af Nævnet tidligere opstillede vilkår, men har i øvrigt ikke kunnet anbefale det ansøgte.
Der fremlagdes skrivelse af 16. november 1994 fra det kommunevalgte medlem, Hans Midtgaard, hvoraf fremgår, at han kan anbefale det ansøgte.
Formanden og det amtsvalgte medlem fandt, at der kunne meddeles dispensation til udstykningen og til, at arealet anvendes til en årlig festival på de af Nævnet tidligere opstillede vilkår. Disse to medlemmer fandt ikke, at der på det foreliggende grundlag kunne meddeles dispensation til, at Tunø-Fonden får mulighed for at udleje arealerne til forskellige arrangementer, at arealerne anvendes som teltplads i ca. 3 sommermåneder hvert år, eller at arealerne

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/12-0009
Akt. nr. 12

benyttes som friareal for øens beboere og turister.
Der er herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 meddelt dispensation i overensstemmelse med flertallets afgørelse.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12,
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00.

3608.00

11. september 1995

Landinspektør Jens Elander Rasmussen
Rådhusgade 18
8300 Odder

Vedr. j.nr. 83/95 - udstykning af eksisterende fritidshus på Tunø.

Ved skrivelse af 2. augsut 1995 har De for Anders Christian Jensen søgt om tilladelse til udstykning af af en cirka 800 m2 stor grund, hvorpå der er opført et ældre fritidshus, af landbrugsejendommen matr.nr. 12 c m.fl. Tunø by, Tunø.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af Tunø.

Fredningsnævnet har den 23. august 1995 foretaget besigtigelse.

Under hensyn til at det ansøgte ikke er i strid med fredningen, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning.

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jfr. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø (8-70-21-2-727-10-95), Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder.
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand.
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them.
Hans Midtgaard, Søbyvej 52, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

3608.00

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12,
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00.

11. september 1995

Vedr. j.nr. 94/95 - anvendelse af en del af landbrugsejendommen Søndenom 1 - matr.nr. 9 b m.fl. Tunø by, Tunø.

Den 29. november 1994 har Fredningsnævnet for Århus Amt behandlet sag nr. 85-1994 omhandlende en ansøgning fra Tunø-Fonden om udstykning af ovennævnte areal. Et flertal i Fredningsnævnet fandt på daværende tidspunkt, at der kunne meddeles dispensation til udstykning, og at arealet blev anvendt til den årlige festival på de af Nævnet tidligere opstillede vilkår. Et flertal i Fredningsnævnet fandt dog ikke, at der på det foreliggende grundlag kunne meddeles dispensation til at Tunø-Fonden fik mulighed for at udleje arealerne til forskellige arrangementer, at anvende arealerne til teltplads i cirka tre sommermåneder hvert år, eller at arealerne benyttes som friarealer af øens beboere og turister.

Den 23. august 1995 afholdtes påny møde på Tunø til besigtigelse af arealerne og fornyet drøftelse af sagen.

På mødet ansøgte Tunø-Fonden om tilladelse til, at festivalpladsen benyttes som supplerende teltplads til aflastning af den af Odder Kommune drevne teltplads.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965, hvoraf det fremgår, at arealerne ikke må anvendes til oplagsplads- teltlejr, camping- og parkeringspladser.

Under hensyn til arealets nære beliggenhed ved Tunø havn og de særlige forhold for turismen på Tunø, er det fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til at arealerne benyttes som supplerende teltplads på vilkår:

1211/12-0009

16

at teltpladsen begrænses til de østligste 75 m2 af festivalarealet afgrænset mod syd til fyldpladsen

at arealerne alene fungerer som aflastning når teltpladsen, der drives af Odder Kommune, er fyldt op

at tilladelsen alene gælder i skolernes sommerferie

at der ikke på arealerne opføres faste installationer

at arealerne ryddes fuldstændig for hver sæson, samt

at de tidligere fastsatte vilkår for Tunø-festivalen fortsat er gældende i det omfang, det har betydning for nærværende areal.

Af de af Nævnet tidligere nævnte vilkår, er følgende endvidere gældende:

at teltslagning kun må finde sted indenfor de med gule pæle markerede arealer, og kun efter anvisning fra den tilsynsførende og at anbringelse af campingvogne på teltpladsen ikke er tilladt.

Klagevejledning.

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jfr. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

3608.00

Den 14. september 1995

Vedr. j.nr. 94/95 - anvendelse af en del af landbrugs-ejendommen Søndenom 1 - matr.nr. 9 b m.fl. Tunø by, Tunø.

I ovennævnte sag meddelte Nævnet i skrivelse af 11. september 1995 dispensation på nærmere angivne vilkår.

Der er beklageligvis indsneget sig en fejl, idet teltpladsen begrænses til de **østligste 75 meter** af festivalarealet, og ikke som angivet i skrivelsen de østligste 75 m2. Jeg beklager fejlen.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, (8-70-51-8-727-7-94), Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand.

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them.

Hans Midtgaard, Søbyvej 52, 8300 Odder

Odder Kommune. Rådhusgade 3, 8300 Odder

Tunø-Fonden v/formand J. Hastrup, Irisvej 6, 7323 Give

Jordbrugskommissionen for Århus Amt, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

AD 1211/12-0009

17

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

01/04-96

Odder Kommune
Teknisk forvaltning
Rådhusgade 3
8300 Odder

9 APR. 1996

REG. NR. 3608.00

Vedr. j.nr. 18/1996 - matr.nr. 65 ac Tunø by, Tunø.

Med skrivelse af 5. februar 1996 har kommunen for Niels og Gunhild Hoe søgt om tilladelse til opførelse af en tilbygning på 17 m2 til sommerhuset på ovennævnte ejendom beliggende Revet 35. Tilbygningen agtes udført i samme materialer som eksisterende sommerhus.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Tilbygningen skal opføres i det udlagte område til sommerhusbebyggelse umiddelbart uden for strandbeskyttelseslinien.

Odder Kommune og Århus Amt har anbefalet det ansøgte.

Da den ansøgte tilbygning udføres i overensstemmelse med bestemmelserne for området og i materialer som det eksisterende sommerhus, meddeler Nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

adsn/124/12-0009

13

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-1-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder.
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Hans Midtgård, Søbyvej 52, 8300 Odder
Gunhild og Niels Hoe, Fyrrevænget 5, Hou, 8300 Odder.

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

08/10-96

REG. NR. 3608.00

Hannelore Heitmann
Øvrevej 75
Tunø
8300 Odder

Vedr. j.nr. 94/1996 - tilladelse til om- eller genopbygning af bygning på matr.nr. 16 m m.fl. Tunø by, Tunø, beliggende Øvrevej 75, Tunø.

Den 25. september 1996 har Århus amt fremsendt en fra Dem modtaget sag om tilladelse til ombygning eller eventuel genopbygning af den nordligste bygning på ovennævnte ejendom. Der er tale om genanvendelse af en tiloversbleven landbrugsbygning til en ferielejlighed.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Da en ændret anvendelse af bygningen, såfremt der ikke foretages væsentlige ydre bygningsændringer, ikke vil medføre nogen nævneværdig ændring af den landskabelige virkning, skal Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele tilladelse til den ændrede anvendelse. Det forudsættes at bygningstegninger fremsendes til godkendelse, såfremt der foretages væsentlige ændringer af bygningens ydre fremtræden, eller såfremt den nuværende bygning ønskes nedrevet og erstattet med en ny.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende

ad 1996-1211/12.0028.
ad nr. 1),

virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-21-3-727-2-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Hans Midtgaard, Søbyvej 52, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 6 NOV. 1996

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

4/11-96

Tunø Bådelaug
V/ Ole Kjeldsen
Tunø Hovedgade 8
8300 Odder

REG. NR. 3608.00

Vedr. j.nr. 99/1996 - opførelse af klubhus på Tunø Havn - matr.nr. 9 c, Tunø by, Tunø.

Den 9. oktober 1996 fremsendte Århus Amt bådelaugets ansøgning om tilladelse til opførelse af et klubhus syd for havnebassinet, som vist på et fremsendt oversigtskort. Bygningen udføres med hvide vægge og rødt tegltag som de øvrige bygninger i havneområdet.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedr. fredning af øen Tunø i Kattegat.

Da der er tale om en havnerelateret funktion, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål og Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

AO 1996-1211/12-0028

AKT 2

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr.8-70-51-8-727-7-96
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Hans Midtgaard, Søbyvej 52, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 03608.00

Dispensationer i perioden: 01-01-1997 - 21-10-2006

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

06/01-97

REG. NR. 3608.00.

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

Vedr. j.nr. 120/1996 - tilbygning til toiletbygning på matr.nr. 60 g Tunø by, Tunø.

I skrivelse af 7. november 1996 har kommunen ansøgt om tilladelse til at opføre en 16 m2 tilbygning til ovennævnte toiletbygning på den offentlige teltplads.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af Tunø i Kattegat.

Da der er tale om et byggeri til alment formål, og da tilbygningen, som sker langs hele den ene langside, ikke giver nogen væsentlig ændret landskabelig virkning, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, og Nævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres som vist på de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

AD 1996-121/12-0028
AKT 3

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-9-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Hans Midtgaaard, Søbyvej 52, 8300 Odder

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

TIL ORIENTERING

06/01-97

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
8 JAN. 1997

Jørgen Hastrup
Irisvej 6
7323 Give

REG. NR. 3608.00

Vedr. j.nr. 127/96 - tilladelse til opstilling af endnu en vindmølle på Tunø.

Den 9. december 1996 har Århus Amt fremsendt Deres skrivelse af 8. oktober 1996 vedrørende forlængelse af ovennævnte tilladelse med yderligere tre år.

Den 21. januar 1994 meddelte Fredningsnævnet efter naturbeskyttelseslovens § 50, dispensation fra Tunø-fredningen til opførelse af yderligere en 150 kw vindmølle på Tunø. I fornævnte skrivelse af 8. oktober 1996 har De anført, at vindmøllen ikke er opført endnu, da De afventer færdigbehandling af nogle regler i folketinget.

Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til opførelse af en vindmølle, jf. skrivelsen af 21. januar 1994.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

ads-01996-121/12-0028

4

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-7-93)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Hans Midtgård, Søbyvej 52, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Modtaget:
Skov- og Naturstyrelsen

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

12/05-97

El-selskabet ARKE
Grenåvej 55
8200 Århus N

REG.NR. 3608.00.

Att. Jens Madsen.

Vedr. j.nr. 48/1997 - opsætning af transformerstation på Tunø Havn på matr.nr. 9 c Tunø by, Tunø.

Den 22. april 1997 fremsendte Århus Amt en fra elselskabet modtaget ansøgning om tilladelse til opsætning af en transformerstation på 1,79 m x 1,79 m x 1,60 m. Stationen ønskes opført umiddelbart nord for servicebygningen på Tunø Havn.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af Tunø.

Ifølge kendelsen er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger - herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af Nævnet meddelt godkendelse.

Da transformerstationen opføres i nær tilknytning til de allerede eksisterende bygninger på Tunø Havn og er af lille dimension, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, og Nævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at stationen placeres som vist på den fremsendte beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

AD 1996-1211/12-0028

AKT 5

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-2-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Hans Midtgaard, Søbyvej 52, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

09/12-97

Den selvejende Institution Blåkærgård-Tunø
v/formand Kristian Wiese
Fredensgade 9
7800 Skive

REG. NR. 3608.00

Vedr. j.nr. 79/1997 - opførelse af ny driftsbygning på matr.nr. 9 a Tunø by, Tunø, beliggende Hovedgaden 90, Tunø.

Den Selvejende Institution Blåkærgård-Tunø har søgt om tilladelse til opførelse af en ny driftshal til køer samt opbevaring af maskiner og foder på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet at Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 14. oktober 1997, hvor De nærmere redegjorde for planerne vedrørende det ansøgte.

De oplyste, at Blåkærgård hidtil er blevet drevet på frivillig basis og i dag fungerer som lejrskole, kursussted og landbrug. Det er planen i videre omfang at drive landbrug, eventuelt i samarbejde med en økologisk landbrugsskole. Gården har i øjeblikket kvæg gående, og det er nødvendigt med plads til at disse kan kælve, samt til at opmagasinere foder og maskiner. Der er endvidere planer om senere at etablere et besøgslandbrug, hvorfor det vil være nødvendigt at der kan opføres flere bygninger i tilknytning til den nu ansøgte bygning. Bygningens størrelse vil blive 14 x 30 meter med en højde på cirka 8 meter. Bygningen - herunder også dens tag - vil blive opført i tujatræ, som ikke skal behandles. Blåkærgård er åben over for bygningens placering på ejendommen.

Mulighederne for en placering blev gennemgået under mødet.

Århus Amt har anbefalet, at der meddeles tilladelse til en placering ved vejen på en lod nordvest for den nuværende bygning.

Fredningsnævnet finder, at en placering af bygningen nord for og i umiddelbar tilknytning til det eksisterende byggeri vil være det mindst synlige og dermed mindst generende ved varetagelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier, som er det afgørende hensyn i den eksisterende fredningskendelse.

1996 - 121/12 - 0028.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til opførelse af en driftshal inden for det på vedhæftede kort angivne byggefelt.

Tegninger med beskrivelse og endelig placering indenfor byggefeltet skal forelægges for Nævnet i god tid inden byggeriets påbegyndelse.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

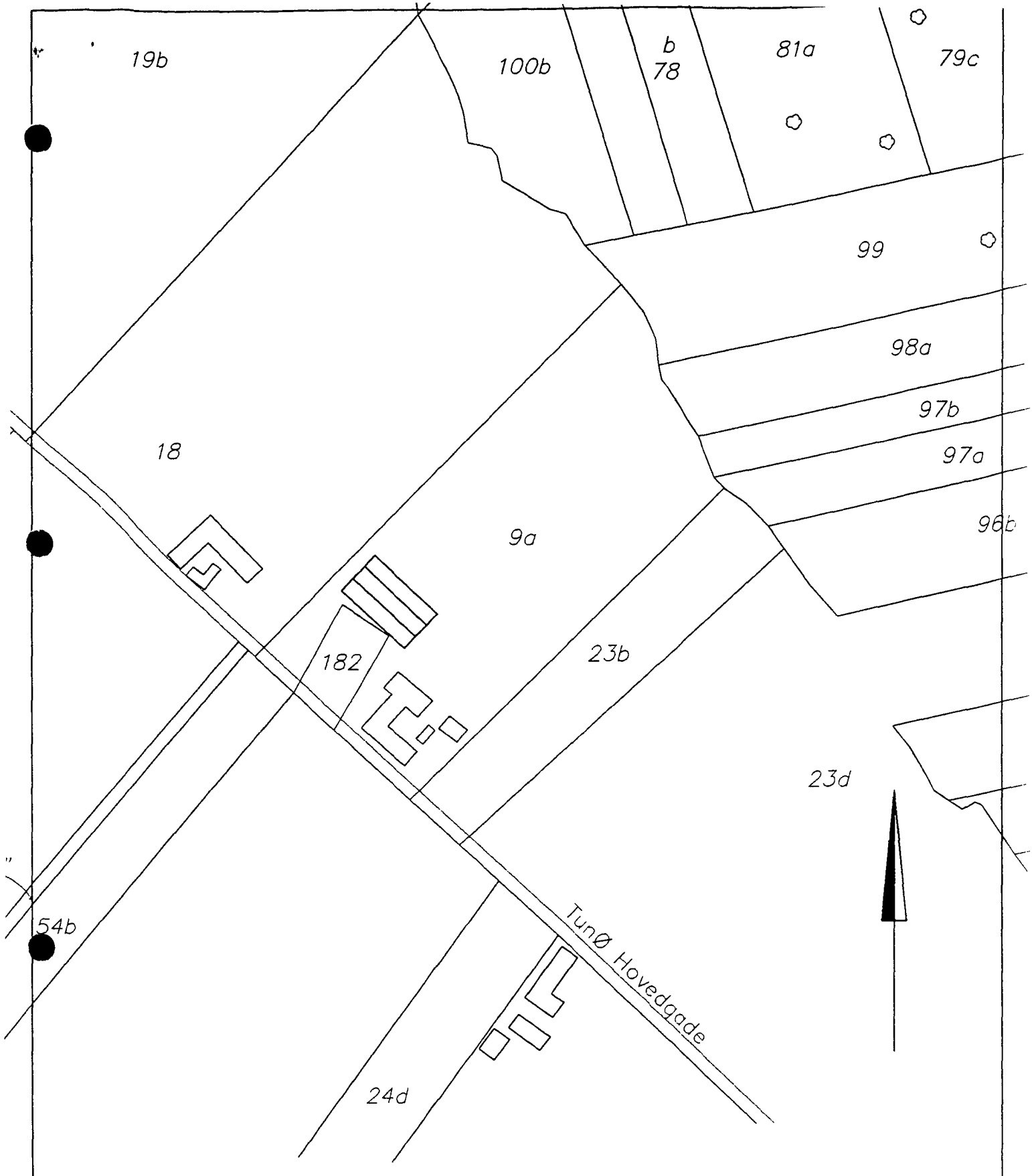
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-5-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Erik Borg, enghaven 15, Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Hans Midtgaard, Søbyvej 52, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

BLÅKÆRGÅRD
Matr. nr. 9a m.fl. Tunø by, Tunø

Byggefelt

FREDNINGSNÆVNET
Okt. 1997

1:2000

Copyright. Kortet må alene anvendes efter aftale med kortejer

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

16/12-98

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
17 DEC. 1998

Århus Amt
Natur og Miljø
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg

REG. NR. 3608-00-

Vedr. j.nr. 91/1998 - oprensning af gadekæret på Tunø - Amtets j.nr. 8-70-51-8-727-7-98)

Den 14. oktober 1998 fremsendte Natur og Miljø en fra Sø- og Moseafdelingen modtaget sag, hvor Tunø Beboerforening søger om tilladelse til oprensning af gadekæret på matr.nr. 170 Tunø by, Tunø.

Gadekæret er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1963 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Det fremgår af sagen, at gadekæret hele vejen rundt er ved at vokse til i tagrør og dunhammer, men at der endnu er en åben vandflade. Brinkerne skal renses og afskrabes, og det oprensede materiale fjernes fra området, ligesom al pil med rod skal fjernes.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Da det ansøgte vil bidrage til en vedligeholdelse af fredningen, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår:

- **at** oprensningen foretages inden for perioden 1.10. - 1.4.
- **at** bredderne afskrabes i et lag på ca. 30 cm, så dunhammer og tagrør kommer op med rod
- **at** hældningen på bredderne efter afskrabningen ikke må være større end 1:5
- **at** det opgravede materiale fjernes fra området omkring gadekæret og udspredes på arealer, der ikke omfatter naturbeskyttelseslovens § 3.
- **at** der ikke udsættes krebs, fisk eller fugle
- **at** der ikke opsættes andehuse samt andet hegn end kreaturhegn ved gadekæret,
- **at** alle piletræerne omkring gadekæret fjernes med rod, og
- **at** der ikke foretages nogen ny beplantning på arealet omkring gadekæret, og
- **at** udspredning af jorden ikke sker i lag på over 30 cm, med mindre anden aftale opnåes med Fredningsnævnet.

Klagevejledning

adsn 1996-1211/12-0028

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
17 DEC. 1998

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Tunø Beboerforening v/Hans-Ingolf Hougaard Sørensen, Tunø Hovedgade 20, tunø, 8300 Odder.
Århus Amt, Sø- og Mose afdelingen (j.nr. 8-70-51-3-727-1-98)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Viggo Thing Stjernholm, Solaparken 227, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Eric Pettersson, Rosensgade 93, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

20/07-99

Snedkermester Johannes Hansen
Hjarupvej 19
Vonsild
6000 Kolding

REG. NR. 3608 00

Vedr. j.nr. 69/1999 - opførelse af rundbuehal på matr.nr. 1 d Tunø by, Tunø.

Århus Amt har den 6. juli 1999 fremsendt en fra Dem på vegne Kjeld Jørgensen til Odder kommune indgivet ansøgning om tilladelse til opførelse af en rundbuehal på ovennævnte ejendom. Det er oplyst, at hallen bliver 12 x 12 m med en højde på midten på 5,70 m, og at hallen vil blive beklædt med olivengrønne stålplader. De har endvidere oplyst, at hallen skal erstatte en eksisterende bygning af blik.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Århus Amt har ikke villet protestere mod det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Da der ansøges om tilladelse til opførelse af en landbrugsbygning, der placeres tæt ved eksisterende landbrugsbygninger og skal erstatte en anden bygning, finder Fredningsnævnet ikke, at det ansøgte strider mod fredningens formål, hvorfor der meddeles dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår:

at hallen opføres i overensstemmelse med den fremsendte projektbeskrivelse med tegninger, og

at det levende hegn nordvest for bygningen opretholdes og vedligeholdes i en højde af 3-5 meter.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

ad 1986- 1211/12-0028

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-12-99)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Viggo Thing Stjernholm, Kløvermarksvej 5, 2.th., 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

20/07-99

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

REG. NR. 3608.00

Vedr. j.nr. 52/1999 - udvidelse af Tunø Havn.

Den 31. maj 1999 fremsendte Århus Amt en fra kommunen modtaget ansøgning om udbygning af Tunø Havn. Det fremgår, at ansøgningen omfatter flytningen af færgelejet, etablering af kørevej til færgen, etablering af kørefast belægning foran færgelejet samt opførelse af to bygninger.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Århus Amt har anført, at det er rimeligt at give mulighed for udbygning af Tunø Havn, og at indgrebet i fredningen er uden afgørende betydning.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningsnævnet finder ikke, at en udbygning af havnen i det ønskede omfang og den ønskede udformning er i strid med fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles dispensation til det ansøgte på vilkår, at udbygningen foretages i overensstemmelse med den fremsendte projektbeskrivelse med tegninger.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for

od 1996 - 1211 //2 - 0028

sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-10-99)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Viggo Thing Stjernholm, Kløvermarksvej 5, 2.th., 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder

REG. NR. 3608.00 105

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

25/07-00

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

Vedr. j.nr. 59/2000 - opførelse af sommerhus på matr.nr. 3 m Tunø by, Tunø - Deres byggesag nr. 200002065.

Den 31. maj 2000 fremsendte Århus Amt, Natur og Miljø, en fra kommunen modtaget ansøgning, hvor Sten H. Nielsen, Præstevænget 3, 8300 Odder, søger om tilladelse til opførelse af et sommerhus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

På fredningskortet er området udlagt til sommerhusområde, og den 16. maj 1973 er tinglyst en deklaration, der fastsætter en række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet.

Amtet har ved sagens fremsendelse anbefalet, at det ansøgte godkendes på betingelse af, at bestemmelserne i deklarationen tinglyst den 16. maj 1973, overholdes.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det ansøgte er beliggende i et godkendt sommerhusområde, og da det forelagte projekt skønnes at opfylde kravene i fornævnte deklaration fra 1973, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan, og i øvrigt at bestemmelserne i deklarationen tinglyst den 16. maj 1973 overholdes.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Steen H. Nielsen, Præstevænget 3, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-6-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Mogensen, Sondrupvej 61, Sondrup, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 3608.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 7 AUG. 2000

04/08-00

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

Vedr. j.nr. 82/2000 - opførelse af rundbuehal til maskiner på matr.nr. 60 b m.fl. Tunø by, Tunø - Kommunens byggesag 200003/162.

Den 21. juli 2000 har Århus Amt fremsendt en fra kommunen modtaget sag, hvor Valdemar Borggaard, Revet 25, Tunø, 8300 Odder, søger om tilladelse til opførelse af en rundbuehal til maskiner.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat. Efter fredningsbestemmelserne må der ikke opføres nye landbrugs- og skovbrugsbygninger, inden tegninger og planer er godkendt af Fredningsnævnet.

Rundbuehallen bliver på 210 m², 14 x 15 meter og 6,5 meter høj. Hallen ønskes dækket med teglrøde plader, ligesom gavlene ønskes malet røde.

Ejendommen, som drives med frilandsgartneri, ligger mellem Tunø by og sommerhusområdet på Revet.

Amtet har ved sagens fremsendelse oplyst, at hallen kommer til at ligge åbent i terrænet, men i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger. Den vil kun være synlig fra vejen mellem Tunø by og havnen på en kort strækning, ligesom den selv sagt vil være synlig fra stien langs nordkysten. Amtet har indstillet, at Fredningsnævnet godkender det ansøgte byggeri.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet finder, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, men er betænkelig ved en foreslået rød farve på rundbuehallen. Nævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til opførelse af rundbuehallen som vist på den fremsendte beliggenhedsplan på vilkår, at hallen dækkes med mørkegrå plader, og at gavlene ligeledes males mørkegrå, og at der vest for den nye bygning etableres en slørende beplantning, som skal vedligeholdes og fornyes.

adsv1996-1211/12-0028

10

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Valdemar Borggaard, Revet 25, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-9-00
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Mogensen, Sondrupvej 61, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder

REG. NR. 360800

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

25/07-00

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
26 JULI 2000

Vedr. j.nr. 59/2000 - opførelse af sommerhus på matr.nr. 3 m Tunø by, Tunø - Deres byggesag nr. 200002065.

Den 31. maj 2000 fremsendte Århus Amt, Natur og Miljø, en fra kommunen modtaget ansøgning, hvor Sten H. Nielsen, Præstevænget 3, 8300 Odder, søger om tilladelse til opførelse af et sommerhus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

På fredningskortet er området udlagt til sommerhusområde, og den 16. maj 1973 er tinglyst en deklaration, der fastsætter en række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet.

Amtet har ved sagens fremsendelse anbefalet, at det ansøgte godkendes på betingelse af, at bestemmelserne i deklarationen tinglyst den 16. maj 1973, overholdes.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det ansøgte er beliggende i et godkendt sommerhusområde, og da det forelagte projekt skønnes at opfylde kravene i fornævnte deklaration fra 1973, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan, og i øvrigt at bestemmelserne i deklarationen tinglyst den 16. maj 1973 overholdes.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1996-1211/12-0028

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Steen H. Nielsen, Præstevænget 3, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-6-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Mogensen, Sondrupvej 61, Sondrup, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder

Skov- o
25 JAN. 200
REG. NR. 3608.00
TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

12/01-01

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

Vedr. j.nr. 120/00 - tilladelse til opførelse af sommerhus på matr.nr. 65 h Tunø by, Tunø - Revet 3 - kommunens byggesag nr. 200007372.

Den 20.oktober 2000 fremsendte Århus Amt, Natur og Miljø, en fra kommunen modtaget ansøgning fra arkitekt Ulf Rydahl, der for Jytte og Erik Brandtoft søger om tilladelse til opførelse af et sommerhus bestående af 74 m² bolig og 10 m² udhus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Ejendommen er beliggende inden for det område, som i region- og kommuneplan er udlagt som sommerhusområde. Hovedparten af sommerhusområdet er allerede bebygget.

Amtet har ved sagens fremsendelse anbefalet, at Fredningsnævnet meddeler dispensation.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da der efter fredningskendelsen er mulighed for bebyggelse af den pågældende ejendom, og da det ansøgte således ikke strider mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at sommerhuset opføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan og yderligere på vilkår, at der mod sydvest etableres og vedligeholdes en slørende beplantning.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig inter-

Ad. 1996-1211/12-0028

esse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Jytte og Erik Brandtoft, Skåde Højgårdsvej 30, 8270 Højbjerg
Arkitekt Ulf Rydahl, Grumstolsvej 44 B, 8270 Højbjerg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-17-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Mogensen, Sondrupvej 61, Sondrup, 8350 Hundslund
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Ove Kjeldsen, H.P.Jensensvej 16, 8270 Højbjerg
Lise-Lotte Sørensen, Sydtoften 14, 8260 Viby J.

REG.NR. 3608.00

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

01/05-01

Per Selmer
Flex Center
Grenåvej 530,
8250 Egå

Vedr. j.nr. 9/01 - etablering af klubhus på Tunø havn - matr.nr. 9 c Tunø by, Tunø.

Den 14. februar 2001 har Århus Amt, Natur og Miljø, videresendt en fra Dem modtaget ansøgning, om tilladelse til etablering af klubhus på Tunø Havn på ovennævnte matr.nr. Det er oplyst, at der ønskes etableret et hus på knap 20 m² med hvide vægge og rødt tegltag og med en hældning på 25° i lighed med servicebygningen vest for havnen.

Området er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningsnævnet har tidligere den 5. november 1996 givet tilladelse til opførelse af klubhus med samme beliggenhed, men på ca. 40 m². Tidsfristen for denne tilladelse er imidlertid overskredet.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 18. april 2001.

På mødet redegjorde Odder Kommune v/Henning Skov for baggrunden for ansøgningen og udpegede, hvor det ansøgte klubhus skal placeres. Han oplyste samtidig, at kommunen i 1998 har vedtaget lokalplan nr. 9001 for området. heraf fremgår, at kommunen har udpeget placeringen som byggefelt sammen med et tilsvarende byggefelt lidt længere ud mod færgelejet. Disse byggefelter er placeret mellem den eksisterende asfaltvej og en grusvej, som skal fungere som adgangsvej til færgelejet. Den bygning, som der er søgt om tilladelse til, skal fungere som klubhus for de fastboende sejlere.

Århus Amt anbefalede under besigtigelsen, at der meddeles dispensation til det ansøgte under hensyn til byggeriets formål og anførte i øvrigt, at det findes at være af betydning, at bygningen vendes således som det er angivet på tegningerne.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Under hensyn til at det ansøgte byggeri er tilpasset det øvrige byggeri på havnen og til at byggeriet vil have en havnerelateret funktion, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, og Fredningsnævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, **at** den gavl i bygningen, som er forsy-

adSN2001-12-11/12-0016

net med indgangsdør placeres mod nord, og at der ikke foretages terrænændringer i forbindelse med byggeriet.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:
Århus Amt, Natur og Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-22-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Mogensen, Sondrupvej 61, Sondrup, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder - att. Henning Skov.

REG. NR. 3608.00
TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

11/10-02

Bygningssnedkeriet i Vonsild
v/Ivan Hjort Hansen
Hjarupvej 19, Vonsild
6000 Kolding

...ruget i
... og Naturstyrelsen
14 OKT. 2002

J.nr. 91/2002 - ansøgning om tilladelse til opførelse af enfamiliehus på matr.nr. 45 a Tunø by, Tunø, beliggende Stenkalven 30, Tunø.

Den 18. september 2002 har Århus Amt, Natur og Miljø, fremsendt en fra Dem modtaget sag, hvor De for Bente og Leif Thyrre Hansen søger om tilladelse til opførelse af et 150 m² stort enfamiliehus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af fredningen af øen Tunø i Kattegat, jf. Overfredningsnævnet kendelse af 8. november 1965.

Ejendommens nuværende bygninger består af en beboelse sammenbygget med en tidligere stald og af en mindre udbygning beliggende parallelt med beboelse/stald.

Beboelsen ønskes fornyet, medens udbygningen bevares.

Det nye enfamiliehus opføres på samme sted som den nuværende beboelse. Huset opføres som et længehus med 45° taghældning. Facademurene pudses og hvidmales. Tag belægges med Mokka-farvede eternitbølgeplader.

Amtet har ved fremsendelsen anbefalet, at der meddeles tilladelse til det ansøgte.

Det fremgår af Amtets skrivelse, at Odder Kommune ligeledes anbefaler, at der meddeles tilladelse.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det nye enfamiliehus skal erstatte et eksisterende, og da placering og bygningsudformning stort set holdes uændret, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, hvorfor Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beskrivelse og beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet

ad. 2001-1211/12-0016, alt 2

over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Bente og Leif Thyrre Hansen, Stenkalven 30, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-3-02)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Mogensen, Østergårdsvej 221, Astrup, 8355 Solbjerg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
25 OKT. 2002

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT TIL ORIENTERING

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 3608.00 24/10-02

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

Vedr. j.nr. 96/2002 - ansøgning om opførelse af kioskbygning på matr.nr. 9 c Tunø by, Tunø.

Den 25. september 2002 har Århus Amt, Natur og Miljø, fremsendt en fra kommunen modtaget ansøgning, hvor firmaet Flex Center, Egå, søger om tilladelse til opførelse af en 20 m² stor kiosk på Tunø Havn på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Det fremgår af sagen at kiosken ønskes opstillet 5 meter øst for det klubhus, som Tunø Bådelaug fik tilladelse til ved Fredningsnævnets skrivelse af 1. maj 2001.

Århus Amt har ved sagens fremsendelse udtrykt betænkelighed vedrørende det ansøgte og overladt til Fredningsnævnet at vurdere, om kioskanvendelsen kan betegnes som havnerelateret.

Odder Kommune har ikke fremsat bemærkninger.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet er bekendt med forholdene på havneområdet på Tunø. Der er enighed om, at antallet af bygninger på det ydre havneareal bør begrænses mest muligt. Nævnet finder ikke at kiosken, hvorfra der skal ske salg af røgede fisk og fadøl m.v., kan betegnes som en havnerelateret bygning, hvorfor Fredningsnævnet ikke kan meddele tilladelse til det ansøgte. Efter Fredningsnævnets vurdering bør en kioskbygning placeres i umiddelbar tilknytning til den eksisterende servicebygning med toiletter og havnekontor.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig inter-

ad. 2001-1211/12-0016, akt 3

esse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Flex Center, Grenåvej 530, 8250 Egå
Tunø Kro v/Ingrid og Ingolf, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-4-02)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Mogensen, Østergårdsvej 221, Astrup, 8355 Solbjerg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder

3608.00

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

01/09-03

Renosyd I/S
Norgesvej 13
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 61/03 - ansøgning om tilladelse til udvidelse af fyldpladsen på Tunø på matr.nr. 14 f Tunø by, Tunø, beliggende vest for Tunø Havn.

Den 17. juli 2003 har Århus Amt, Natur og Miljø, fremsendt en fra selskabet modtaget ansøgning om tilladelse til at udvide den eksisterende fyldplads på matr.nr. 14 f Tunø by, Tunø, beliggende vest for Tunø Havn.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Den 2. februar 1983 meddelte Fredningsnævnet dispensation fra fredningskendelsen til etablering af den nuværende fyldplads på vilkår, at den nuværende losseplads tildækkes med rent jord eller sandfyld, og at den nye fyldplads til stadighed holdes konstant tildækket på samme måde.

Den nuværende fyldplads er ved at være opfyldt, og naboarealet mod vest ønskes derfor taget i anvendelse. Dermed forventes der at være plads til deponering af ca. 20 års produktion af affald. Alternativer til den ansøgte udvidelse er enten at finde en ny fyldplads på Tunø eller at transportere affaldet væk fra øen. Der er ikke udpeget andre egnede arealer på Tunø.

Efter deponeringen tildækkes arealerne med råjord og dyrkningslag. Arealerne kan derefter tages i brug til rekreative formål, bl.a. i forbindelse med Tunø Festivalplads, der ligger umiddelbart nord for området. Den østlige del af området er i dag retableret og benyttes som offentligt rekreativt område.

Udvidelsen af fyldpladsen kræver ikke bygningsmæssige udvidelser eller ændringer.

Amtet har ved sagens fremsendelse udtalt, at der er tale om en nødvendig udvidelse af en eksisterede fyldplads og på denne baggrund, kan Amtet anbefale, at der meddeles tilladelse til det ansøgte på vilkår om retablering af arealerne som hidtil.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Selv om opfyldning inden for de fredede arealer er i strid med fredningskendelsens bestemmelser om terrænændringer m.v. findes der at være tale om en nødvendig udvidelse af en eksisterende fyldplads, hvorfor nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens

§ 50, stk. 1, meddeler tilladelse til den ansøgte udvidelse **som vist på vedhæftede kort** og på vilkår at deponeringen afdækkes med råjord og et dyrkningslag, og yderligere at arealet efter opfyldning og retablering fremtræder i samme niveau som de tilstødende markarealer (festivalpladsen).

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Tunø Fonden, Tunø Hovedgade 15, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-727-4-03)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Bjarne Carstensen, Snærildvej 21, 8300 Odder
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Erik Borg, Engvej 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Signaturer:

Tunø Fyldplads, udvidelse
(ca. placering)

Dato 26-8-2003
Mål: 1:2000
J.nr.: 8-70-51-8-727-4-03
Sagsbehandler: Helene D. Clausen

ÅRHUS AMT
Natur og Miljø

Afdeling:

- **Landskab**

SCANNET

REG NR. 3608.00

Fredningsnævnet for Århus Amt

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Steen Dommergaard
Tunø Hovedgade 105, Tunø
8300 Odder

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 12. oktober 2004

Vedrørende journal nr. 95/04 – ansøgning om tilladelse til opførelse af en staklade på landbrugsejendommen matr.nr. 50c Tunø By, Tunø, beliggende Tunø Hovedgade 105.

Fredningsnævnet har den 1. juli 2004 fra Århus Amt modtaget Deres ansøgning om tilladelse til opførelse en staklade på ovennævnte ejendom.

Fredningen
Ejendommen ligger inden for fredningen af øen Tunø i Kattegat, Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1956.

Fredningens formål er at bevare de fredede arealer i deres nuværende tilstand, således at ejendommens karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om bebyggelse gælder, at opførelse af nye landbrugs- og skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes før tegning og planer er godkendt af Fredningsnævnet.

Om- og tilbygning til landbrugsbygninger kan dog foretages uden Fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre ejendommen overgår til anden anvendelse (sommerhus o.l.).

Århus Amt har oplyst, at det af ansøgningen fremgår:

- at bygningen vil have et bebygget areal på ca. 75 m^2,
- at bygningen skal anvendes til landbrugsmaskiner og som staklade mv.
- at bygningen får en højde på ca. 5,5 m og påføres gråblå eternittagplader, som de øvrige bygninger på ejendommen,
- at port og sider påføres stålplader med 25 mm bølger, og gavlene påføres plader af douglas-træ.

Århus Amt har anført, at ejendommen er en landbrugsejendom med et jordtilliggende på ca. 21 ha. Ejendommens bebyggelse består i dag af stuehus, stald, værksted, vaskehus og grisehus.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/12-0016
Akt. nr. 5 Bil.

Århus Amt kan anbefale en tilladelse til det ansøgte, idet der er tale om en mindre landbrugsbygning, der opføres i umiddelbar tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelse.

Det forudsættes, at bygningen opføres i farver og materialer, der er tilpasset ejendommens øvrige bebyggelse.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på det foreliggende skriftlige grundlag.

Da der er tale om en mindre landbrugsbygning, der opføres i umiddelbar tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelse, finder Fredningsnævnet at kunne tiltræde Århus Amts anbefaling, således at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til opførelse at bygningen i overensstemmelse med den foreliggende skitse og den ovenfor anførte beskrivelse af areal mv.

Det er en betingelse, at bygningen opføres i farver og materialer, der er tilpasset ejendommens øvrige bebyggelse.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag, jfr. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-6-04)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

REG NR. 3608.00

Fredningsnævnet for Århus Amt

SCANNET

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

Den 17. januar 2005

Ole Frank
Revet 18
8300 Odder

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

LCS

Vedrørende journal nr. 4/04 – ansøgning om tilladelse til anvendelse af sommerhuset på ejendommen matr. nr. 65 p Tunø By, Tunø, beliggende Revet 18, til helårsbeboelse.

Fredningsnævnet har den 19. januar 2004 fra Århus Amt modtaget Deres ansøgning om tilladelse til at anvende det nævnte sommerhus til helårsbeboelse.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er at bevare arealerne i deres daværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.

Ejendommen ligger ifølge Århus Amt i et sommerhusområde, og de øvrige ejendomme i området har sommerhusstatus. Ifølge kommuneplanens rammer er områdets anvendelse fastlagt til sommerhusbebyggelse.

Århus Amt har anført, at en personlig anvendelse af sommerhuset til helårsbeboelse efter bestemmelserne i planlovens § 41 ikke kræver tilladelse fra Fredningsnævnet, idet dette ikke medfører ændringer i bebyggelsens eller i områdets tilstand.
Derimod kræver en egentlig statusændring af sommerhuset til helårsbeboelse tilladelse fra Fredningsnævnet, idet dette betragtes som en tilstandsændring. Helårsstatus medfører normalt en mere intensiv anvendelse af ejendommen som f.eks. haveanlæg og forventninger om udvidelse af boligen. Amtet kan ikke anbefale en tilladelse til egentlig statusændring, idet dette vil være i strid med fredningens formål samt vil danne uheldig præcedens for de øvrige sommerhuse i området. Det vil ligeledes være i strid med kommuneplanens rammebestemmelse for området.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnets afgørelse træffes af formanden alene.
Efter fredningsbestemmelsernes indhold skal de fredede arealer bevares i den tilstand, de var på fredningstidspunktet, således at landbrugs- og skovbrugsejendommes karakter opretholdes.
Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af de påtaleberettigede.

2001-1211/12-0016
6

Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Endvidere angives som særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse, at der på nærmere angivne matrikelnumre tillades bebyggelse med sommerhuse på nærmere angivne vilkår.

Efter praksis sidestilles anvendelse af sommerhus til helårsbeboelse med nyopførelse af et helårshus.

Den aktuelle ejendom er omfattet af de nævnte særbestemmelser, der således hindrer opførelse af bygninger til anden anvendelse end sommerhus, hvorfor opførelse af et helårshus, eller som her overgang til helårsbeboelse, kræver en egentlig dispensation fra fredningen.
Inden for et fredet område må der udvises tilbageholdenhed med at tillade nye helårsbeboelser, bl.a. på baggrund af, at helårsanvendelse generelt vil medføre en større belastning af området, ligesom grunden til et helårshus typisk vil fremtræde mere markant i relation til et omgivende naturområde end omgivelserne ved et fritidshus.

Da fredningsbestemmelserne for det pågældende område alene åbner mulighed for bebyggelse med sommerhuse, da lokalplanen for området angiver, at områdets anvendelse fastlægges til sommerhusbebyggelse og da de øvrige ejendomme i området efter det oplyste alle har status af sommerhus, vil en dispensation kunne danne uheldig præcedens.
Fredningsnævnet finder derfor, at en dispensation vil være i strid med fredningens formål, og at der derfor ikke efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan meddeles tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-21-727-2-03)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Klaus Rommelhoff,Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

REG. NR. 3608.00

Fredningsnævnet for Århus Amt

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 19. juli 2005.

Jytte Brandtoft
Skåde Højgårdsvej 30
8270 Højbjerg

Vedrørende journal nr. 47/2004 – ansøgning om personlig tilladelse til helårsbeboelse i sommerhus på Tunø.

De har via Århus Amt ansøgt Fredningsnævnet om personlig tilladelse til helårsbeboelse i sommerhusejendommen matr. nr. 65 t, Tunø By, Tunø, beliggende Revet 19, Tunø, 8300 Odder.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af Tunø i Kattegat.
Fredningens formål er at bevare arealerne i den tilstand, de var i på fredningstidspunktet.

Århus Amt har anført, at det ansøgte ikke kræver tilladelse i henhold til fredningskendelsen, idet der ikke er tale om fysiske ændringer af ejendommen, og ejendommen stadig vil have status som sommerhus.

Ejendommen er endvidere omfattet af deklaration af 16. oktober 1968 med Fredningsnævnet som påtaleberettiget.
Ifølge deklarationen må ejendommen kun være beboet fra 1. april til 30. september, samt uden for dette tidsrum i korte ferieperioder, lørdag-søndage og lignende.

Århus Amt har anført, at sommerhuset er beliggende i et sommerhusområde, hvor der generelt ikke er stor efterspørgsel på helårsbeboelse i sommerhusene. Endvidere medfører det ansøgte hverken statusændring eller fysiske ændringer på ejendommen.
Amtet har på denne baggrund anbefalet, at der gives Dem personlig tilladelse til anvendelse af ejendommen til helårsbeboelse.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnets afgørelse træffes af formanden alene.
Idet der lægges afgørende vægt på amtets vurdering, herunder at det ansøgte hverken medfører statusændring eller fysisk ændring på ejendommen, finder nævnet at der kan meddeles Dem personlig tilladelse til anvendelse af ejendommen til helårsbeboelse.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001-1211/12-0016
Akt. nr. 7 Bil.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet uden at der er indgivet klage.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra dato, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-4-04)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 3608.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Steen H. Nielsen
Præstevænget 3
8300 Odder

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

SCANNET

Den 11. december 2005

Vedrørende journal nr. 11.01.2005-117, ansøgning om tilladelse til opførelse af cykelskur på Tunø Havn.

Fredningsnævnet har modtaget brev af 14. november 2005 fra Århus Amt, Natur & Miljø, i anledning af Deres ansøgning om tilladelse til at opføre et cykelskur ved Tunø Havn på ejendommen matr. nr. 9c Tunø By, Tunø.

Ejendommen ejes af Odder Kommune.

Der ansøges om etablering af et cykelskur på 5 m x 10 m, og med en højde på 4,25 m. Facader udføres i hvidmalet, klinklagt træ. Taget udføres som et saddeltag og beklædes med rødt vingetegl.

Skuret skal erstatte et eksisterende skur på havnen.

Ejendommen er omfattet af Tunø fredningen, Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Fredningens formål er at: *Bevare de fredede arealer i deres nuværende tilstand, således at ejendommens karakter af landbrugs- og skovejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark - som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.*

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om byggeri gælder, at *det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.*

Lokalplan
Århus Amt har anført, at det ansøgte er omfattet af Odder Kommunes lokalplan nr. 9001 for Tunø Havn.
Lokalplanen udlægger området til havneformål.

2001-1211/12-016
8

Afsnit 7.1 i lokalplanen angiver, at der i byggefelt I, kan opføres ny bebyggelse til cykler, trækvogne m.v. Bebyggelsen må maksimalt være i én etage og maksimalt 6,5 m i højde.

Det ansøgte skal placeres inden for dette byggefelt.

Afsnit 8 i lokalplanen indeholder desuden en række bestemmelser vedrørende den ydre fremtræden af byggeri på havnen.

Således angiver 8.1 at:

Tage skal udføres med ensidig hældning som på den eksisterende bygning eller med symmetriske saddeltage med hældning på 30°. Såfremt tage udføres som symmetriske saddeltage, skal de beklædes med røde teglsten eller andet lignende materiale, godkendt af kommunen.

Afsnit 8.3.

Udvendige bygningssider skal fremstå som murede og pudsede eller vandskurede flader eller som træbeklædning med farve i hvidt eller kalkgrå. Døre, vinduesrammer o. lign. kan gives en anden farve, godkendt af kommunen.

Anden lovgivning
Ifølge naturbeskyttelsesloven § 15 stk.4 nr. 5, er havneanlæg og de arealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål, undtaget fra den generelle beskyttelse i § 15 (strandbeskyttelseslinje).
På denne baggrund vurderer amtet, at det ansøgte ikke kræver dispensation fra § 15.

Århus Amt har indstillet, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte, selv om fredningen indeholder et forbud mod opførelse af bygninger og skure.

Amtets indstilling begrundes med:
-at det ansøgtes placering og udformning er i overensstemmelse med lokalplanen
-at skuret ses som en integreret del af funktionerne i en trafikhavn
-at skuret tjener almene formål.

Andre tilladelser
Amtet har anført, at det ansøgte endvidere kræver tilladelse efter planlovens § 35 og byggetilladelse fra kommunen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnets afgørelse træffes på det foreliggende skriftlige grundlag.
Nævnet kan tiltræde indstillingen fra Århus Amt, Natur & Miljø, med den anførte begrundelse, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse det ansøgte.

Omærksomheden henledes på, at der som anført af amtet kræves tilladelse efter planloven og at der kræves byggetilladelse fra kommunen.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-11-05)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Århus Amt REG. NR. 3608.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Odder Kommune
Rådhusgade 3
8300 Odder

SCANNET

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen
[illegible] 2005

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

Den 12. december 2005

Vedrørende journal nr. 11.01.2005-119, ansøgning om tilladelse til etablering af sti mellem Tunø By og Tunø Havn.

Fredningsnævnet har modtaget brev af 11. november 2005 fra Århus Amt, Natur & Miljø, i anledning af kommunens ansøgning om tilladelse til at etablere en grus-sti mellem Tunø By og Tunø Havn på ejendommen matr. nr. 14 f Tunø By, Tunø.

Ejendommen tilhører Tunø Fonden (Tunø Festivalen), Tunø Hovedgade 15, Tunø, 8300 Odder.

Ansøgningen sker på baggrund af et ønske fra Tunø Beboerforening.

Der ansøges om etablering af en 2 m bred grus-sti. Stien ønskes placeret langs den eksisterende asfaltvej mellem Tunø By og Tunø Havn.
Arealet hvor stien skal placeres, anvendes i dag til festivalplads, og henligger som græsareal.

Fredningen
Ejendommen ligger inden for Tunø fredningen, Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Fredningens formål er at: *Bevare de frede arealer i deres nuværende tilstand, således at ejendommens karakter af landbrugs- og skovejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.*
Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt.

Fredningskendelsens indeholder ikke specifikke bestemmelser om etablering af stier, udover at der i forbindelsen med fredningen etableres en 2 m bred sti langs kysten, og at øens mark- og skovveje åbnes for gående færdsel.

Udtalelser

2005-1211/2-0016
9

Odder Kommune oplyser til sagen, at Tunø Fonden skriftligt har erklæret sig indforstået med etableringen af stien.

Amtets vurdering
Henset til placeringen i umiddelbar tilknytning til den eksisterende vej og under forudsætning af, at stien kan etableres ved udlægning af et lag grus, uden at der foretages væsentlige terrænændringer forinden, vurderer Århus Amt, at en dispensation til stien ikke vil stride mod fredningens bestemmelser.

Århus Amt er dog tvivlende over for behovet for en ny sti- forbindelse.
Denne vurdering bygger på et skøn af den generelle trafik- intensitet på Tunø, sammenholdt med, at den ansøgte grus-sti skal anlægges langs med en eksisterende, asfalteret vej.

Andre tilladelser
Såfremt Fredningsnævnet meddeler tilladelse til det ansøgte, vil amtet tage stilling efter naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinje).

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnets afgørelse træffes på det foreliggende skriftlige grundlag.
Uanset den begrænsede trafikintensitet på øen må det anses for mere sikkert, at gående ikke anvender den asfalterede vej.
Under forudsætning af, at grusstien etableres ved udlægning af et lag grus uden at der foretages væsentlige terrænændringer og i umiddelbar tilknytning til den eksisterende vej, finder nævnet ikke, at stien er i afgørende strid med fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte med den anførte forudsætning.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Tunø Fonden, Tunø Hovedgade 15, Tunø, 8300 Odder.
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-7-05)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Erik Borg, Enghaven 15, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 3608.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Renosyd I/S
Norgesvej 13
8660 Skanderborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 21. oktober 2006

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-117, ansøgning om tilladelse til udvidelse af fyldpladsen på Tunø.

Ansøgning
Fredningsnævnet for Århus Amt meddelte den 1. september 2003 dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 til at udvide den eksisterende fyldplads på matr. nr. 14 f Tunø By, Tunø, beliggende vest for Tunø Havn.

Tilladelsen er endnu ikke udnyttet og dermed bortfaldet, idet tilladelsen kun var gældende i 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Renosyd I/S søger nu fornyet tilladelse til det samme projekt, der er som følger:

Det fremgår af overgangsplan - Tunø Fyldplads 2002, at fyldpladsen på Tunø blev etableret på baggrund af miljøgodkendelse af 10. maj 1982 og drives af Renosyd I/S. Fyldpladsen modtager ca. 100 tons inert affald om året, bestående af jord, sten, murbrokker, beton, rockwool, gips mv.

Den nuværende fyldplads er ved at være opfyldt og derfor ønskes arealet beliggende vest for den nuværende fyldplads taget i anvendelse. Dermed forventes der at være plads til deponering af ca. 20 års produktion af affald. Alternativer til den ansøgte udvidelse er enten at finde en ny fyldplads på Tunø eller transportere affaldet væk fra øen.

Der er ikke udpeget andre egnede arealer på Tunø.

Efter deponeringen afdækkes arealerne med råjord og dyrkningslag. Arealerne kan derefter tages i brug til rekreative formål, bl.a. i forbindelse med Tunø Festivalplads, der ligger umiddelbart nord for området. Den østlige del af området er i dag retableret og benyttes som offentligt, rekreativt område.

Udvidelsen kræver ikke bygningsmæssige udvidelser eller ændringer.

SNS-121-00276

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om Fredning af øen Tunø i Kattegat,

I henhold til fredningens bestemmelser om terrænændringer m.v. gælder:
"Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt. Arealerne må ikke anvendes til oplagsplads, teltlejr, camping- og parkeringspladser".

Amtets vurdering
Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.

Naturfredningsnævnet for Århus Amts Sydlige Fredningskreds meddelte den 2. februar 1983 dispensation fra fredningskendelsen til etablering af den nuværende fyldplads på vilkår om, at den nuværende losseplads tildækkes med rent jord eller sandfyld, og at den nye fyldplads til stadighed holdes konstant tildækket på samme måde.

Opfyldningen inden for de fredede arealer er i strid med fredningskendelsens bestemmelser om terrænændring m.v. Da der er tale om en nødvendig udvidelse af en eksisterende fyldplads, kan Århus Amt imidlertid anbefale en tilladelse til det ansøgte, på vilkår om retablering af arealerne som hidtil.

Arealet bør efter opfyldning og retablering fremtræde i samme niveau som de tilstødende markarealer (festivalpladsen).

Andre tilladelser
Såfremt Fredningsnævnet meddeler tilladelse til det ansøgte, vil amtet tage stilling efter naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinie), idet amtets dispensation af den 2. oktober 2003 også er udløbet.

Odder Kommune har den 1. december 2003 meddelt tilladelse efter planlovens § 35 til det ansøgte. Denne tilladelse er ifølge det oplyste stadig gældende.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnets afgørelse træffes af formanden alene.
Som anført i nævnets afgørelse af 1. september 2003 er opfyldning inden for de fredede arealer i strid med bestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse om terrænændringer.
Som ligeledes anført i nævnets kendelse af 1. september 2003 findes der imidlertid at være tale om en nødvendig udvidelse af den eksisterende fyldplads.
Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til den ansøgte udvidelse som vist på vedhæftede kort, og på de i den tidligere tilladelse meddelte vilkår, om at deponeringen afdækkes med råjord og et dyrkningslag, samt om at arealet efter opfyldning og retablering fremtræder i samme niveau som de tilstødende markarealer (festivalpladsen).

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

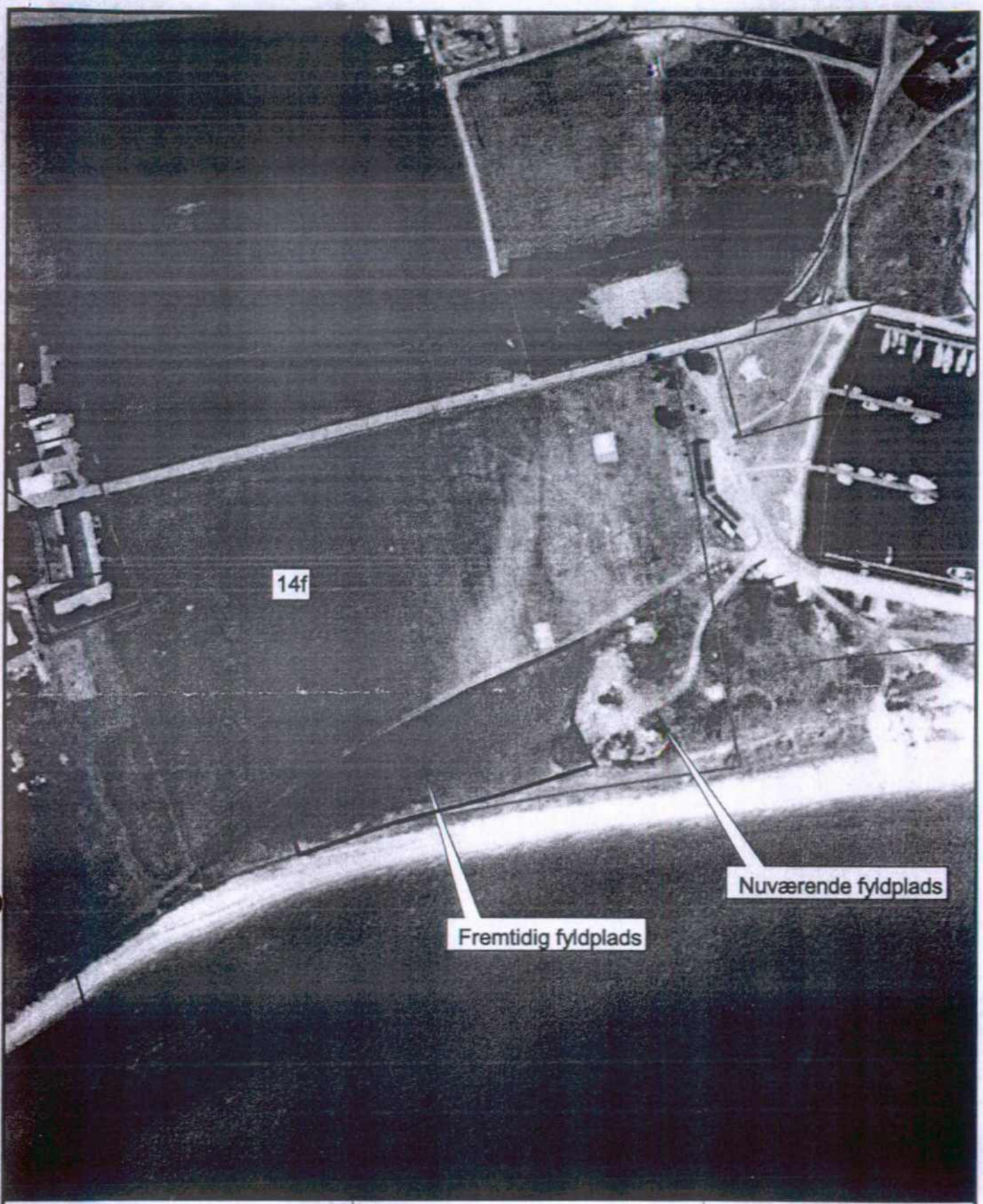
Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

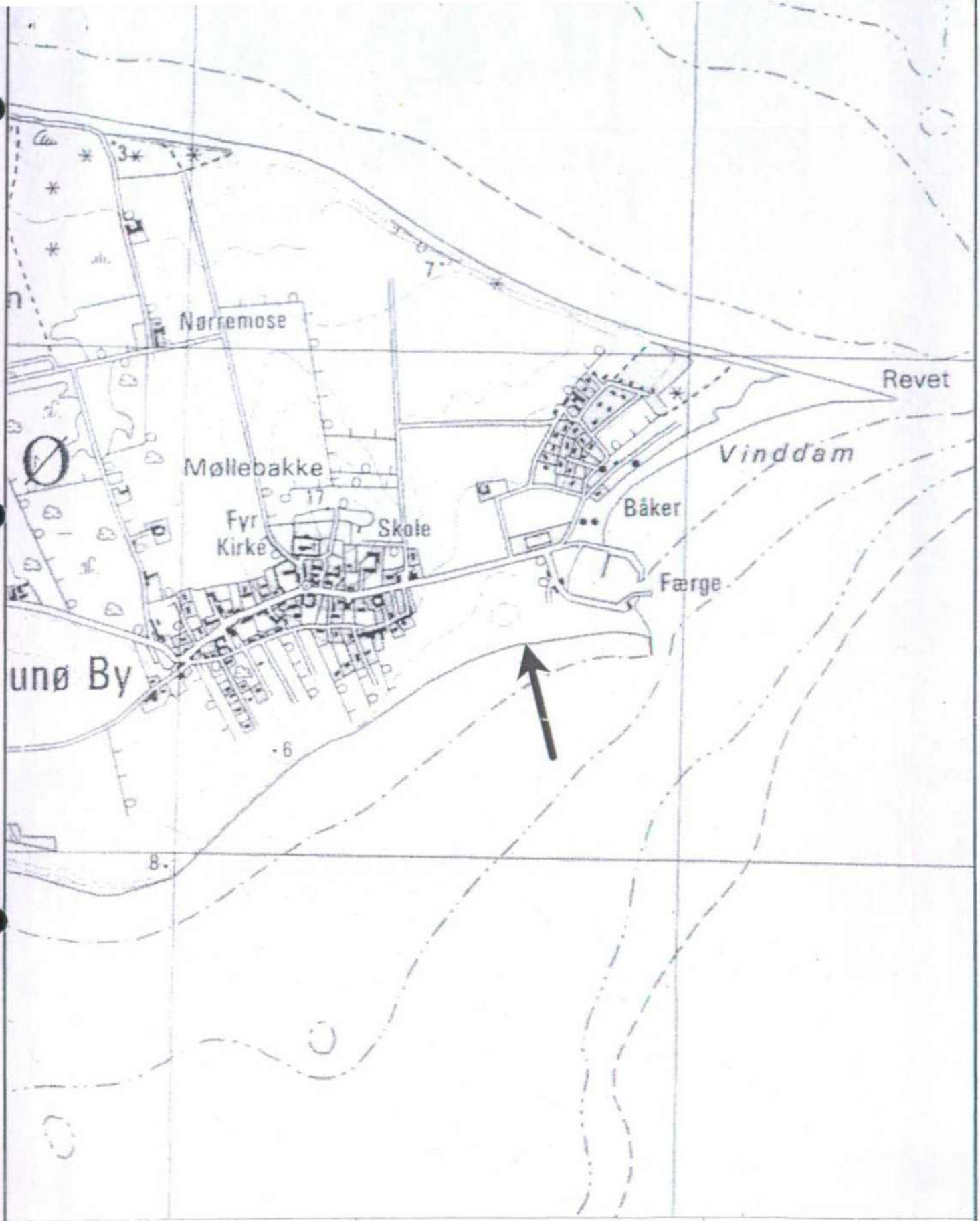
Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Tunø Fonden, Tunø Hovedgade 15, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-12-06)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, Nørreskovvej 145, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Signaturer:	Tunø Fyldplads, udvidelse (ca. placering)	**ÅRHUS AMT** **Natur og Miljø**
	Dato 26-8-2003 Mål: 1:2000 J.nr.: 8-70-51-8-727-4-03 Sagsbehandler: Helene D. Clausen	**Afdeling:** **- Landskab**

Signaturer:	Tunø Fyldplads	ÅRHUS AMT Natur og Miljø
	Dato 19-9-2003 Mål: 1:10000 J.nr.: 8-70-51-8-727-4-03 Sagsbehandler: Helene D. Clausen	Afdeling: - Landskab

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 3608.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Aqua Consult
v/ Peter Skriver
Marstrandsgade 3
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 21. oktober 2006

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-110, ansøgning om tilladelse til etablering af vandhul på ejendommen Søndenom 101, Tunø, 8300 Odder.

Ansøgning
Århus Amt har den 9. august 2006 modtaget en ansøgning fra Aqua Consult om tilladelse til at etablere/genetablere et vandhul på 250 m² på ejendommen matr. nr. 182 Tunø By, Tunø, med adressen Søndenom 101, Tunø, 8300 Odder.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at en opfyldt og udtørret fællesvanding, "Blåkær", genetableres (Vandhul nr. 4, jf. kortbilaget). Så vidt muligt i den oprindelige størrelse på ca. 250 m². Opgravet materiale spredes på marken udenom.

Ansøgningen om dispensation til etablering af nye vandhuller og oprensning af eksisterende vandhuller er indsendt som led i et større projekt, hvor der ønskes etableret/ oprenset i alt otte lokaliteter til gavn for den grønbrogede tudse, som igen er fundet på Tunø.

Grønbroget tudse er på EF-Habitatdirektivets bilag IV, som strengt beskyttet art. Det betyder, at dens leve- og ynglesteder ikke må ødelægges.

Det ansøgte projekt har til formål at sikre og eventuelt øge bestanden af grønbrogede tudser på Tunø, og amtet vurderer da også, at det ansøgte vil gavne både den grønbrogede tudse og andre paddearter i området.

Fredningen
Ejendommen ligger inden for Fredning af øen Tunø i Kattegat, Overfredningsnævnets kendelse af den 8. november 1965.

Fredningens formål er, at "De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier".

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terræn gælder, at "Ændringer i terrænet

SNS-121-00276

5

eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt".

Amtets vurdering
Med henvisning til ovennævnte fredningsbestemmelser vurderes det, at etablering af vandhuller ikke vil være i strid med fredningen. Vandhuller er ikke nævnt i fredningsbestemmelserne og etablering af et vandhul findes ikke at være sammenligneligt med en egentlig ændring i terrænet.
Dertil kommer at etableringen af vandhullerne vurderes at gavne bestanden af både Grønbroget Tudse og andre padder.

På baggrund af ovenstående anbefales det, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte vandhul.

Der henvises i øvrigt til amtets j.nr. 8-70-51-8-727-12-06, j.nr. 8-70-51-8-727-13-06, og j. nr. 8-70-51-8-727-14-06.
(Fredningsnævnets j.nr. 11.01.2006-107, j.nr. 11.01.2006-108 og j.nr. 11.01.2006-109).

Der er samtidig ansøgt om tilladelse til oprensning af tre eksisterende vandhuller. Amtet har vurderet, at oprensning af vandhuller er af underordnet betydning for fredningsbestemmelserne.

Andre tilladelser
Det ansøgte kræver endvidere tilladelse efter planlovens § 35 fra kommunen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Henset til at vandhullet etableres ved genetablering af en opfyldt og udtørret fællesvanding og til at opgravet materiale spredes på marken udenom, samt henset til, at etableringen af vandhullet er begrundet i ønsket om at sikre leve- og ynglesteder for Grønbroget tudse og andre padder, finder Fredningsnævnet, at der tages hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte (vandhul nr. 6).
Nævnet kan tiltræde, at oprensning af tre eksisterende vandhuller kan anses for at være af underordnet betydning for fredningsbestemmelserne.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

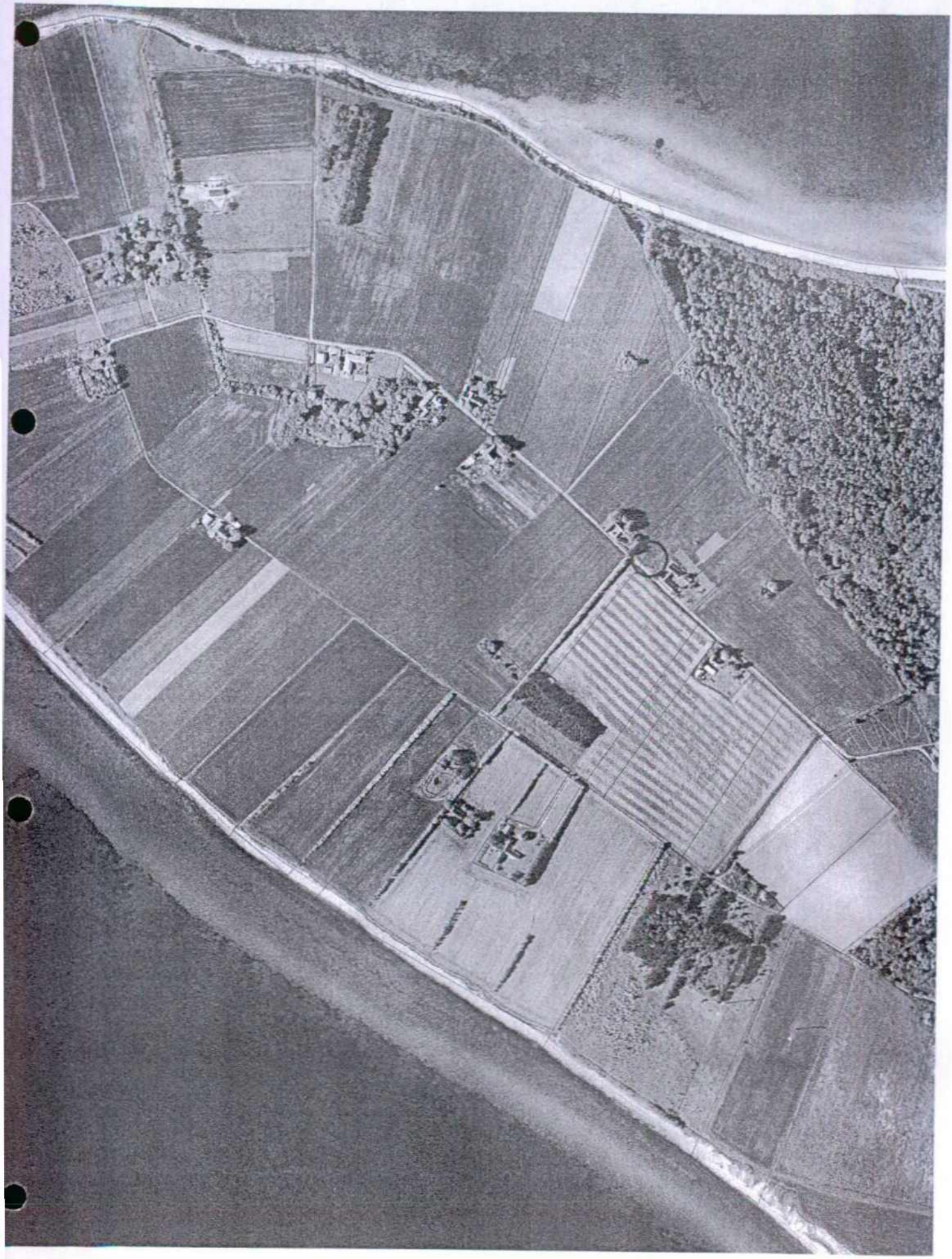
Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Tunø beboerforening v/ Michala Theilgaard Olesen, Søndenom 101, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-11-06)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, Nørreskovvej 145, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 3608.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Aqua Consult
v/ Peter Skriver
Marstrandsgade 3
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 21. oktober 2006

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-109, ansøgning om tilladelse til etablering af to vandhuller på ejendommen Stenkalven 10, Tunø, 8300 Odder.

Ansøgning
Århus Amt har den 9. august 2006 modtaget en ansøgning fra Aqua Consult om tilladelse til at etablere to nye vandhuller på ejendommen matr. nr. 34a m.fl. Tunø By, Tunø, med adressen Stenkalven 10, Tunø.

Vandhul nr. 1 (jf. kortbilaget)
Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at et afvandet vandhul på ca. 1500 m² beliggende på overdrev genetableres ved afgravning af 10-20 cm græstørv og afbrydning af dræn. Der ryddes samtidig en del selvsået hvidtjørn der har bredt sig til det areal, hvor der ønskes vand. Afgravet græstørv spredes i omgivelserne.

Vandhul nr. 3 (jf. kortbilaget)
En fugtig lavning på ca. 200 m² beliggende på græsmark uddybes 40-50 cm. Der står vand i vinterhalvåret til hen i april hvorefter lavningen normalt udtørrer. Opgravet materiale spredes på marken.

Ansøgningen om dispensation til etablering af nye vandhuller og oprensning af eksisterende vandhuller er indsendt som led i et større projekt hvor der ønskes etableret/oprenset i alt otte lokaliteter til gavn for den grønbrogede tudse, som igen er fundet på Tunø.

Grønbroget tudse er på EF-Habitatdirektivets bilag IV, som strengt beskyttet art. Det betyder, at dens leve- og ynglesteder ikke må ødelægges.

Det ansøgte projekt har til formål at sikre og eventuelt øge bestanden af grønbrogede tudser på Tunø, og amtet vurderer da også, at det ansøgte vil gavne både den grønbrogede tudse og andre paddearter i området.

Fredningen
Ejendommen ligger inden for Fredning af øen Tunø i Kattegat, Overfredningsnævnets kendelse af den 8. november 1965.

SNS-121-00276

4

Fredningens formål er, at "De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier".

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terræn gælder, at "Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt".

Amtets vurdering
Med henvisning til ovennævnte fredningsbestemmelser vurderes det, at etablering af vandhuller ikke vil være i strid med fredningen. Vandhuller er ikke nævnt i fredningsbestemmelserne, og etablering af et vandhul findes ikke at være sammenligneligt med en egentlig ændring i terrænet.
Dertil kommer at etableringen af vandhullerne vurderes at gavne bestanden af både Grønbroget Tudse og andre padder.
På baggrund af ovenstående anbefales det, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til de ansøgte vandhuller.

Der henvises i øvrigt til amtets j.nr. 8-70-51-8-727-11-06, j.nr. 8-70-51-8-727-12-06 og j. nr. 8-70-51-8-727-14-06.
(Fredningsnævnets j.nr. 11.01.2006-107, j.nr. 11.01.2006-108 og j.nr. 11.01.2006-110).

Andre tilladelser
Såfremt Fredningsnævnet meddeler tilladelse til det ansøgte, vil amtet tage stilling efter naturbeskyttelseslovens § 15 i forhold til vandhul nr. 1.
Det ansøgte kræver endvidere tilladelse efter planlovens § 35 fra kommunen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Henset til at vandhullerne etableres ved genetablering af et tidligere vandhul, henholdsvis uddybning af en fugtig lavning, og til at opgravet materiale spredes på arealer udenom, samt henset til, at etableringen af vandhullerne er begrundet i ønsket om at sikre leve- og ynglesteder for Grønbroget tudse og andre padder, finder Fredningsnævnet, at der tages hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

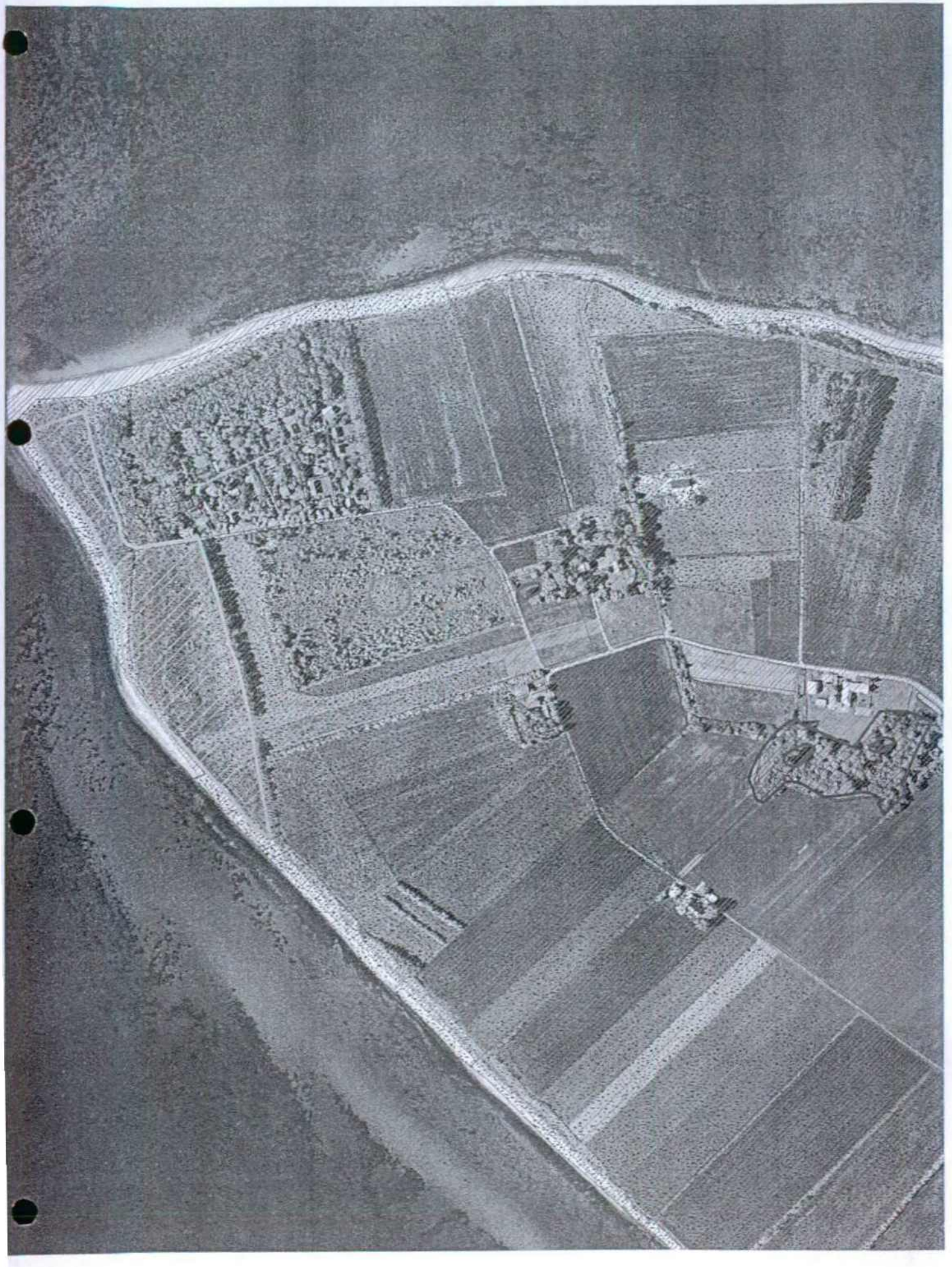
Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Vagn Gustavussen, Stenkalven 10, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-13-06)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, Nørreskovvej 145, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Arealinfo

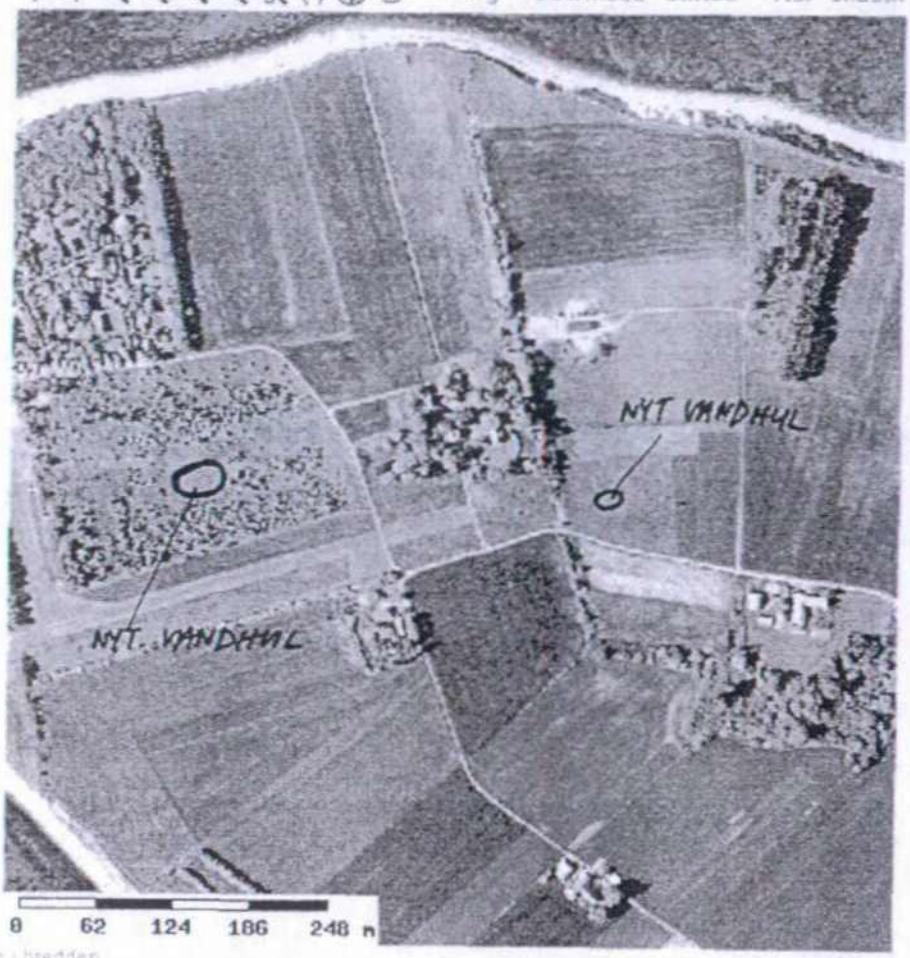
Vælg indhold i kort

Baggrundskort

- Kort10
- Luftfoto
- Skærmkort
- Topografisk kort
- Historisk kort
- Opdateret matrikelkort
- Intet grundkort

- Administration m.m.
- Plangrænser
- Landbrug
- Fredning/Beskyttelse
- Natur
- Landskab
- Teknik/Jordforurening
- Grundvand/Råstof
- Vandmiljø
- Regionplantillæg

Sog Download Skitse Mål Indstil

Kortet viser et udsnit på 1.5 km i bredden

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 3608.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Aqua Consult
v/ Peter Skriver
Marstrandsgade 3
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 21. oktober 2006

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-108, ansøgning om tilladelse til etablering af vandhul på ejendommen Tunø Hovedgade 60, Tunø, 8300 Odder.

Ansøgning
Århus Amt har den 9. august 2006 modtaget en ansøgning fra Aqua Consult om tilladelse til at etablere et vandhul på ejendommen matr. nr. 67a Tunø By, Tunø, med adressen Tunø Hovedgade 60, Tunø, 8300 Odder.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at et lavvandet vandhul (Vandhul nr. 7, jf. kortbilaget) på ca. 500 m² udgraves på lavtliggende, fugtigt areal lige nord for Gadekæret. Opgravet materiale spredes på udyrket areal udenom.

Ansøgningen om dispensation til etablering af nye vandhuller og oprensning af eksisterende vandhuller er indsendt som led i et større projekt, hvor der ønskes etableret/ oprenset i alt otte lokaliteter til gavn for den grønbrogede tudse, som igen er fundet på Tunø.

Grønbroget tudse er på EF-Habitatdirektivets bilag IV, som strengt beskyttet art. Det betyder, at dens leve- og ynglesteder ikke må ødelægges.

Det ansøgte projekt har til formål at sikre og eventuelt øge bestanden af grønbrogede tudser på Tunø, og amtet vurderer da også, at det ansøgte vil gavne både den grønbrogede tudse og andre paddearter i området.

Fredningen
Ejendommen ligger inden for Fredning af øen Tunø i Kattegat, Overfredningsnævnets kendelse af den 8. november 1965.

Fredningens formål er, at "De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier".

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terræn gælder, at "Ændringer i terrænet

SNS-121-00276

eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt".

Amtets vurdering
Med henvisning til ovennævnte fredningsbestemmelser vurderes det, at etablering af et vandhul ikke vil være i strid med fredningen. Vandhuller er ikke nævnt i fredningsbestemmelserne, og etablering af et vandhul findes ikke at være sammenligneligt med en egentlig ændring i terrænet.
Dertil kommer, at etableringen af vandhullet vurderes at gavne bestanden af både Grønbroget Tudse og andre padder.

På baggrund af ovenstående anbefales det, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte vandhul.

Der henvises i øvrigt til amtets j.nr. 8-70-51-8-727-11-06, j.nr. 8-70-51-8-727-12-06 og j.nr. 8-70-51-8-727-13-06
(Fredningsnævnets j.nr. 11.01.2006-107, j.nr. 11.01.2006-109 og j.nr. 11.01.2006-110).

Andre tilladelser
Det ansøgte kræver endvidere tilladelse efter planlovens § 35 fra kommunen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Henset til at vandhullet etableres ved udgravning af et lavvandet vandhul på et lavtliggende, fugtigt areal og til at opgravet materiale spredes på udyrket areal udenom, samt henset til, at etableringen af vandhullet er begrundet i ønsket om at sikre leve- og ynglesteder for Grønbroget tudse og andre padder, finder Fredningsnævnet, at der tages hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

.Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Ivan Juel Johansen, Hovedgaden 60, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-14-06)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, Nørreskovvej 145, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 3608.00

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Aqua Consult
v/ Peter Skriver
Marstrandsgade 3
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 21. oktober 2006

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-107, ansøgning om tilladelse til etablering af vandhul på ejendommen Tunø Hovedgade 16, Tunø, 8300 Odder.

Ansøgning
Århus Amt har den 9. august 2006 modtaget en ansøgning fra Aqua Consult om tilladelse til at etablere et nyt vandhul på 200 m² på ejendommen matr. nr. 77c Tunø By, Tunø, med adressen Hovedgaden 16, Tunø, 8300 Odder.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at vandhullet (Vandhul nr. 6, jf. kortbilaget) etableres ved at uddybe en lavning på et i forvejen fugtigt areal. Opgravet materiale spredes på marken udenom.

Ansøgningen om dispensation til etablering af nye vandhuller og oprensning af eksisterende vandhuller er indsendt som led i et større projekt, hvor der ønskes etableret/ oprenset i alt otte lokaliteter til gavn for den grønbrogede tudse, som igen er fundet på Tunø.

Grønbroget tudse er på EF-Habitatdirektivets bilag IV, som strengt beskyttet art. Det betyder, at dens leve- og ynglesteder ikke må ødelægges.

Det ansøgte projekt har til formål at sikre og eventuelt øge bestanden af grønbrogede tudser på Tunø, og amtet vurderer da også, at det ansøgte vil gavne både den grønbrogede tudse og andre paddearter i området.

Fredningen
Ejendommen ligger inden for Fredning af øen Tunø i Kattegat, Overfredningsnævnets kendelse af den 8. november 1965.

Fredningens formål er, at "De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier".

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om terræn gælder, at "Ændringer i terrænet

SNS-121-00276

eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt".

Amtets vurdering
Med henvisning til ovennævnte fredningsbestemmelser vurderes det, at etablering af et vandhul ikke vil være i strid med fredningen. Vandhuller er ikke nævnt i fredningsbestemmelserne, og etablering af et vandhul findes ikke at være sammenligneligt med en egentlig ændring i terrænet. Dertil kommer, at etableringen af vandhullet vurderes at gavne bestanden af både grønbroget tudse og andre padder.

På baggrund af ovenstående anbefales det, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte vandhul.

Der henvises i øvrigt til amtets j.nr. 8-70-51-8-727-11-06, j.nr. 8-70-51-8-727-13-06 og j.nr. 8-70-51-8-727-14-06
(Fredningsnævnets j.nr. 11.01.2006-108, j.nr. 11.01.2006-109 og j.nr. 11.01.2006-110).

Andre tilladelser
Det ansøgte kræver endvidere tilladelse efter planlovens § 35 fra kommunen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Henset til at vandhullet etableres ved at uddybe en lavning på et i forvejen fugtigt areal og til at opgravet materiale spredes på marken udenom, samt henset til, at etableringen af vandhullet er begrundet i ønsket om at sikre leve- og ynglesteder for Grønbroget tudse og andre padder, finder Fredningsnævnet, at der tages hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Lis Olesen, Hovedgaden 16, Tunø, 8300 Odder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-727-12-06)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, Nørreskovvej 145, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Arealinfo

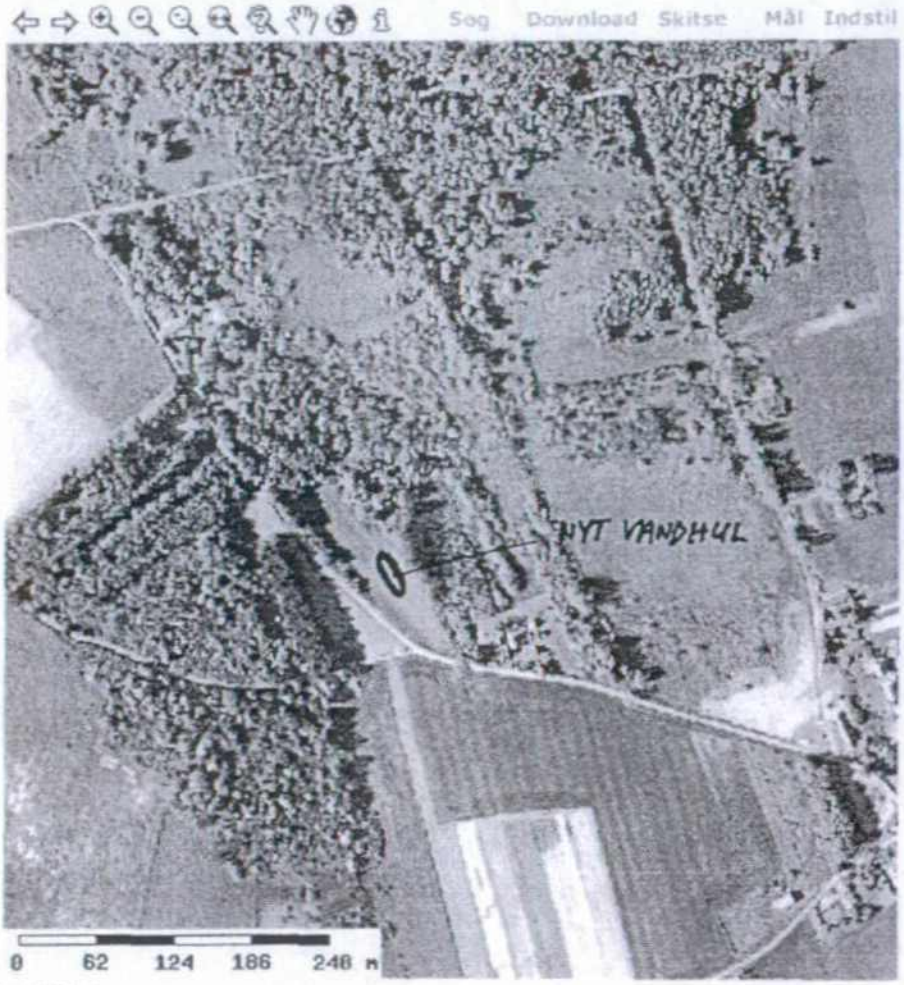
Vælg indhold i kort

Baggrundskort

- Kort10
- Luftfoto
- Skærmkort
- Topografisk kort
- Historisk kort
- Opdateret matrikelkort
- Intet grundkort

- Administration m.m.
- Plangrænser
- Landbrug
- Fredning/Beskyttelse
- Natur
- Landskab
- Teknik/Jordforurening
- Grundvand/Råstof
- Vandmiljø
- Regionplantillæg

Kortet viser et udsnit på 1,3 km i bredden

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 03608.00

Dispensationer i perioden: 29-07-2007 - 25-11-2007

3608.00

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Jaeger Günter
Hovedgaden 85
Tunø
8300 Odder

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
31 JULI 2007

SCANNET

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 29. juli 2007.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.43 – ansøgning om tilladelse til opførelse af udhus/brændeskur på ejendommen matr. nr. 53 a m.fl. Tunø By, Tunø, beliggende Hovedgaden 85, Tunø, 8300 Odder.

Fredningsnævnet har den 19. april 2007 fra Miljøcenter Århus modtaget Deres ansøgning om tilladelse til opførelse af et udhus/brændeskur på 37m^2 på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er efter det oplyste en landbrugsejendom på 9,8 ha. Udhuset ønskes opført til brug for brænde, brændekløver og haveredskaber. Udhuset opføres i tilknytning til de øvrige bygninger på ejendommen og kommer til at fremstå med facader af brædder og saddeltag af metalplader.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 omfredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er bevarelse af naturværdierne på øen samt at give ret for almenheden , for gående færdsel på visse private veje og stier på øen.

De fredede arealer skal bevares i den på fredningstidspunktet værende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om landbrugsbebyggelse gælder, at opførelse af nye landbrugs-eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af Fredningsnævnet.

Ifølge ansøgningen placeres udhuset bag de øvrige bygninger set fra Tunø Hovedgade., med en grundplan på 7,2 x 5,1 m og med en højde på 5,05 m. Bygningen opføres på betonfundament som træskelet beklædt med brædder og med tag af metalplader.

SNS-121-00276

6

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag
Da bygningen placeres bag ved, og i sammenhæng med, ejendommens øvrige bygninger, og da det findes rimeligt med opførelse af udhus til angivne formål på landbrugsejendommen, er det nævnets vurdering, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. På denne baggrund meddeles der tilladelse til det ansøgte som beskrevet i ansøgning med tegning og placeringsoversigt, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.'

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, (J.nr. AAR-412-00088)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

J.NR. 3608.00

SCANNET

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Odder Kommune
Teknisk Afdeling
Rådhusgade 3
8300 Odder

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
21 NOV. 2007

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 19. november 2007.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.115 – ansøgning om tilladelse til opførelse af fælles skur til cykler, trækvogne m.m. på Tunø Havn, Tunø Hovedgade 1, matr. nr. 9 c Tunø By, Tunø.

Fredningsnævnet har fra Odder Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af et fælles skur til cykler, trækvogne m.m. på ovennævnte ejendom.

Ansøger, Jørn Lehmann Petersen, har fritidshus på Tunø og søger på vegne af en gruppe (foreløbig 12) fritidshusejere på øen om opstilling af et hus til cykler, trailere o. lign. I tilknytning til beboernes transport til og fra øen.

Skuret bliver på 4,9 m x 6,4 m, får facadehøjde på 2,5 m og en kiphøjde (totalhøjde) på ca. 4,3 m. Facaderne udføres med hvidmalet træbeklædning (1 på 2), taget bliver sadeltag med 30^0 taghældning og beklædes med røde teglsten.

Skuret opstilles i tilknytning til to øvrige bygninger – et ca. 50 m^2 cykelskur (fra 2006) for Stenkalvens fritidshusbeboere og et ca. 20 m^2 klubhus (fra 2001) for Tunø Bådelaug. Placeringen er nærmere angivet på luftfoto dateret 15/8-2007

Ejendommen, der ejes af Odder Kommune, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er bevarelse af naturværdierne på øen samt at give ret for almenheden , for gående færdsel på visse private veje og stier på øen.

De fredede arealer skal bevares i den på fredningstidspunktet værende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
Det hedder videre i fredningen, gældende specielt for byggeri, at det er "forbudt at opføre enhver art af bygninger eller lade anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne".

B2S-121-00136

1

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om landbrugsbebyggelse gælder, at opførelse af nye landbrugs-eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af Fredningsnævnet.

Odder Kommune har på baggrund af det modtagne materiale fra ansøger – tegninger og beskrivelser samt kortudsnit over fredningsgrænser, lokalplanskort og flyfoto fra april 2007 indstillet, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte, selv om fredningen indeholder et forbud mod opførelse af bygninger og skure.
Indstillingen begrundes med,
at det ansøgte skurs placering og udformning er i overensstemmelse med lokalplanen
at skuret ses som integreret del af funktionerne i trafikhavnen Tunø Havn
at skuret tjener almene formål, idet det er en gruppe (forening) der opfører bygningen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.
Idet nævnet kan tiltræde den af Odder Kommune foretagne indstilling, er det nævnets vurdering, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. På denne baggrund meddeles der tilladelse til det ansøgte som beskrevet i ansøgning med tegning og placeringsoversigt, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.'

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
21 NOV. 2007

Kopi er tilsendt:
Jørn Lehmann Petersen, Farverløkke 41, 6310 Broager
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg,
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, Nørreskovvej 145, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

SAG NR. 3608.00

SCANNET

Modtaget i
Skovstyrelsen
26 NOV. 2007

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Renosyd I/S
Norgesvej 13
8660 Skanderborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 25. november 2007.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.128 – ansøgning om tilladelse til opstilling af 2 containere på Tunø Fyldplads på matr. nr. 14 f Tunø by, Tunø, på ejendommen Tunø Hovedgade 1 F, 8300 Odder.

Fredningsnævnet har fra Odder Kommune modtaget ansøgning fra Renosyd om tilladelse til opstilling af 2 containere til inert affald på fyldpladsen på Tunø.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er bevarelse af naturværdierne på øen samt at give ret for almenheden , for gående færdsel på visse private veje og stier på øen.

De fredede arealer skal bevares i den på fredningstidspunktet værende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
Det hedder videre i fredningen, gældende specielt for byggeri, at det er "forbudt at opføre enhver art af bygninger eller lade anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne".

Miljøcenter Århus har i brev af 20. november meddelt midlertidig dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinien) til de to containere. Dispensationen gælder til den 1. januar 2009.
Det er i brevet anført, at containerne skal benyttes til opbevaring af inert affald (beton, murbrokker m.v.),og at det i forbindelse med nedlukningen af fyldpladsen på Tunø er hensigten, at fragte det inerte affald væk fra øen. Den årlige mængde er på ca. 110 ton, svarende til ca. 11 fyldte containere. Containerne er på henholdsvis 10 og 20 m^3. Placering er angivet på luftfoto, gengivet i Miljøcenterets brev.
Den ansøgte placering er af midlertidig karakter, idet der i løbet af 2008 skal etableres en egentlig containerplads på havnen.

BLS-121-00136 akt 2

Odder kommune har i brev af 21. november anbefalet, at der meddeles dispensation til opstilling af de ansøgte 2 containere, idet denne løsning kun er af midlertidig karakter. I brev af 19. september har Odder Kommune anført, at de 2 containere skal ses som en erstatning for en ellers planlagt etape 4 af den eksisterende fyldplads, som på nuværende tidspunkt har udnyttet de allerede tilladte etaper 1-3. Disse udnyttede etaper 1-3 vil i henhold til en overgangsplan blive lukket ned.
I løbet af 2008 er det hensigten, at der på selve havnearealet, dvs uden for det fredede område, indrettes en containerplads.

I Miljøcenterets dispensation vedrørende strandbeskyttelseslinien er stillet vilkår om, at containerne kommer til at fremstå i mat sort.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnets afgørelse træffes af formanden alene og på det foreliggende skriftlige grundlag.
Nævnet lægger, som Miljøcenteret, afgørende vægt på, at containerne placeres på fyldpladsen og på, at der er tale om et midlertidigt tiltag i forbindelse med nedlukning af fyldpladsen.
Nævnet finder under disse omstændigheder, at der bør meddeles midlertidig dispensation far fredningsbestemmelserne, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.
Dispensationen meddeles i overensstemmelse med Miljøcenterets dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 15, således, at dispensationen gælder til den 1. januar 2009 og på betingelse af, at de to containere fremstår i mat sort.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Søren Nedergaard
Bergensvej 28
8600 Silkeborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
21 APR. 2008

Den 19. april 2008.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2008.5, ansøgning om tilladelse til opførelse af sommerhus på ejendommen matr. nr. 3 ab, Tunø By, Tunø, beliggende Stenkalven 66, Tunø, 8300 Odder.

Fredningsnævnet har ved brev af 3. januar 2008 fra Odder Kommune med notat af 3.januar 2008 (angivet som 3. januar 2007) med deri nævnte bilag i form af kort og tegninger, modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af et sommerhus på nævnte ejendom.

Huset planlægges opført i træbeklædning, 1 på 2, sortmalet, med hvidmalede vinduer og tag i 30^0 hældning med sort tagpap opsat i listedækning.
Overdækket indgang udgør 9 m^2 og samlet bebygget areal 71 m^2. Træterrasse på 20 m^2 ønskes etableret.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

I kendelsen anføres følgende særbestemmelse:
På matr. nr. 65 b, 65 g og 65 h samt på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65 a og 65 e (på kortet angivet som matr. nr. 65 s) samt af matr. nr. 3 b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Ejendommen er tillige omfattet af deklaration dateret 16. maj 1973-5400.
Deklarationen angiver i Afsnit 6. at det er ejeren tilladt i tilknytning til bebyggelsen at anlægge en solplads, uoverdækket terrasse elelr lignende at en størrelse på højst 100 m^2.
I Afsnit 7 angives om grundens udnyttelse og bebyggelsens placering, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus, og må kun være beboet fra 1. april til 30. september, samt uden for dette tidsrum i korte ferieperioder, lørdag-søndage mv.
I Afsnit 7 stk. d anføres: På parcellerne 17, 18, 19, 20, 22 og **23** skal huse placeres med facade eller gavl i strandbyggelinie og 2,5-5,0 m fra parcellernes østskel.
I Afsnit 8 angives om bebyggelsens ydre fremtræden:

Forinden et byggeri påbegyndes, skal, foruden de i den almindelige lovgivning angivne myndigheder, Fredningsnævnet for Århus Amt (nu Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del) give tilladelse til byggeriet.
Til nævnet skal fremsendes:
a. Tegning over husets facader
b. Tegning med angivelse af hustes placering på grunden (beliggenhedsplan).
c. Oplysning om husets dimensioner, højde og taghældning
d. Oplysning om farvevalg.

Husene må højst opføres med en etage samt udnyttet tagetage (tage ikke over 45 grader), og husene i yderste række mod øst, vest og nord skal holdes i jordfarver på ydervægge og tag, dog kan hvidt og sort tillades på ydervæggene. Andre farver kan anvendes på mindre bygningsdele såsom skodder, døre, vindskeder, skærmbrædder og lignende.
Husene i yderste række skal opføres med saddeltag med en hældning på mellem 30 og 45 grader.

I Afsnit 9 angives om bebyggelsens indretning og inventar, at højst 70 m^2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m^2 (se Afsnit 7) må være indrettet til beboelse.

Oplysninger om ovennævnte er forelagt nævnet.

Odder Kommune har indstillet, at nævnet meddeler tilladelse til det ansøgte, selv om det af deklarationen fremgår, *at husene i yderste række mod øst, vest og nord skal holdes i jordfarver på ydervægge og tag, dog kan hvidt og sort også tillades på ydervæggene*, og det af det fremsendte materiale fremgår, at husets tag beklædes med sort tagpap.
Kommunen henviser til, at det af luftfoto fremgår, at de fleste af husene i området har mørke/sorte tage og begrunder indstillingen med, at det søgte sommerhus's placering og udformning hovedsagelig er i overensstemmelse med deklarationen, bortset fra tag-farven, som dog ikke afviger fra de fleste af de øvrige huse på Stenkalven, og at det søgte sommerhus's placering og udformning er i overensstemmelse med Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.
Idet nævnet kan tiltræde den af Odder Kommune foretagne indstilling, er det nævnets vurdering, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. På denne baggrund meddeles der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. tilladelse til det ansøgte som beskrevet i ansøgning med tegning, placeringsoversigt og øvrige angivelser i ansøgningen og kommunens indstilling

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.'

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:
Esben Beck, Arkitektfirma A/S, Frugthaven 9, 8900 Randers
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Det ministerudpegede medlem, ved suppleanten Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, Nørreskovvej 145, 8300 Odder
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Skov- og Naturstyrelsen
Modtaget i
- 2 DEC. 2008

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Renosyd I/S
Norgesvej 13
8660 Skanderborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93
30. november 2008.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2008.42, ansøgning om tilladelse til etablering af containerplads på havnearealerne ved Tunø havn, Tunø, samt
j.nr. 8901-01.2008.143, anmodning om forlængelse af fristen for tilladelse til anbringelse af 2 containere midlertidigt på fyldpladsen.

Renosyd løser på Odder Kommunes vegne affaldshåndteringen på Tunø, herunder indsamling og bortskaffelse af bl.a. dagrenovation, papir, metal, glas samt deponering af inert affald på fyldpladsen ved Tunø Havn.
Affaldshåndteringen er en vigtig samfundsmæssig opgave, der skal løses på vanskelige betingelser under hensyntagen til særlige lokale forhold.

Baggrund
Affaldshåndteringen på Tunø kræver en del containere, idet dagrenovationen skal opbevares midlertidigt på havnearealerne, indtil den kan afskibes til fastlandet.
Dertil kommer containere og beholdere til andre fraktioner af affald, som også er opstillet på havnearealerne.
Containere og beholdere står spredt på havnearealerne, som der har været plads, og der er ikke mulighed for opstilling af yderligere containere.
I forbindelse med nedlæggelse af fyldpladsen på Tunø, øges antallet af containere, idet flere fraktioner nu skal fragtes til fastlandet. Der er givet midlertidig tilladelse til opstilling af disse containere på selve fyldpladsen.
For at kunne tilgodese miljømæssige, logistiske og æstetiske behov, er etableringen af en containerplads ved havnearealerne en nødvendighed.
I samråd med overfartslederen på Tunøfærgen, Bjarne Møllgaard, er der blevet udpeget et areal ved havnen, hvorpå det ville være optimalt at etablere en containerplads.
Udpegningen er sket under hensyntagen til den håndtering, der er nødvendig i forbindelse med transport af containere til og fra færgen, havnens drift i almindelighed, samt under hensyntagen til det synsmæssige indtryk fra havnearealer og indsejling.
Med etablering af en containerplads samles alle containere på eet sted og den endelige lukning af fyldpladsen kan finde sted.

Beliggenhed og indretning
Det areal, der er udpeget, drejer sig om del af matr. nr. 9c Tunø By, Tunø, samt del af umatrikuleret havneareal, Tunø som vist på bilag 1.

Det umatrikulerede areal er kommet til efter fredningen i 1965 og formodes (skrivelse af 6. marts fra Miljøcenter Århus) at være opfyldning i forbindelse med en senere udvidelse af havneanlægget.
Arealets placering er omfattet af Odder Kommunes lokalplan 9001, august 1998, hvis afgrænsning er vist på bilag 2.
Lokalplanen fastlægger områdets anvendelse til havneformål og bebyggelse, der tjener til havnens funktion og drift samt erhverv, der efter Kommunens skøn, kan placeres ved havnen.

Odder Kommune oplyser 1. februar 2008, at arealerne omkring den foreslåede containerplads ikke er § 3 område.

Fredningsnævnet udtaler den 24. marts 2008, at arealet incl. den umatrikulerede del er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.
Den oprindelige frednings afgrænsning er vist på bilag 3.
Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om byggeri gælder, at det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.
Endvidere er ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt. Arealerne må ikke anvendes til oplagsplads, teltlejr, camping og parkeringspladser.
Udenfor de nuværende haveanlæg og eksisterende beplantninger er tilplantning kun tilladt med fredningsnævnets godkendelse.
Arealets størrelse bliver ca. 40 x 20 meter (containerpladsareal ca. 35 x 15 meter + evt. areal til hegn/beplantning) = 800 m2.
Det er tanken, at pladsen skal kunne rumme 8 - 9 containere placeret skråt på en lang linie og med mulighed for at gå ind imellem containerne.
Arealet skal befæstes og i øvrigt indrettes efter miljømyndighedernes anvisninger for containerpladser og de bestemmelser der angives i lokalplan 9001.
Der vil blive etableret lysmaster af samme type og højde som de, der allerede forefindes på havnearealerne.
For at optimere det synsmæssige indtryk fra indsejlingen, er det hensigten at sætte en tæt, lav beplantning på den søværts side.

Odder Kommune, Teknisk Afdeling, har anbefalet det ansøgte, idet det findes, at containerpladsen er nødvendig for Tunø, og at placeringen på Havnen er hensigtsmæssig ud fra et funktionelt, miljømæssigt samt æstetisk synspunkt.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.
Nævnet kan tiltræde, at det vil være funktionelt, miljømæssigt og en æstetisk bedring, at containere og beholdere på havnearealet, samt containere, der p.t. er placeret på fyldpladsen, placeres samlet på havnearealet i forbindelse med nedlukning af fyldpladsen.
Nævnet meddeler derfor herved i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte, på betingelse af, at der etableres en tæt, lav beplantning på den søværts side af containerpladsen.
Samtidig meddeler nævnet herved forlængelse af fristen for tilladelse til midlertidig anbringelse af 2 containere på fyldpladsen, således at fristen udløber 1. januar 2010.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

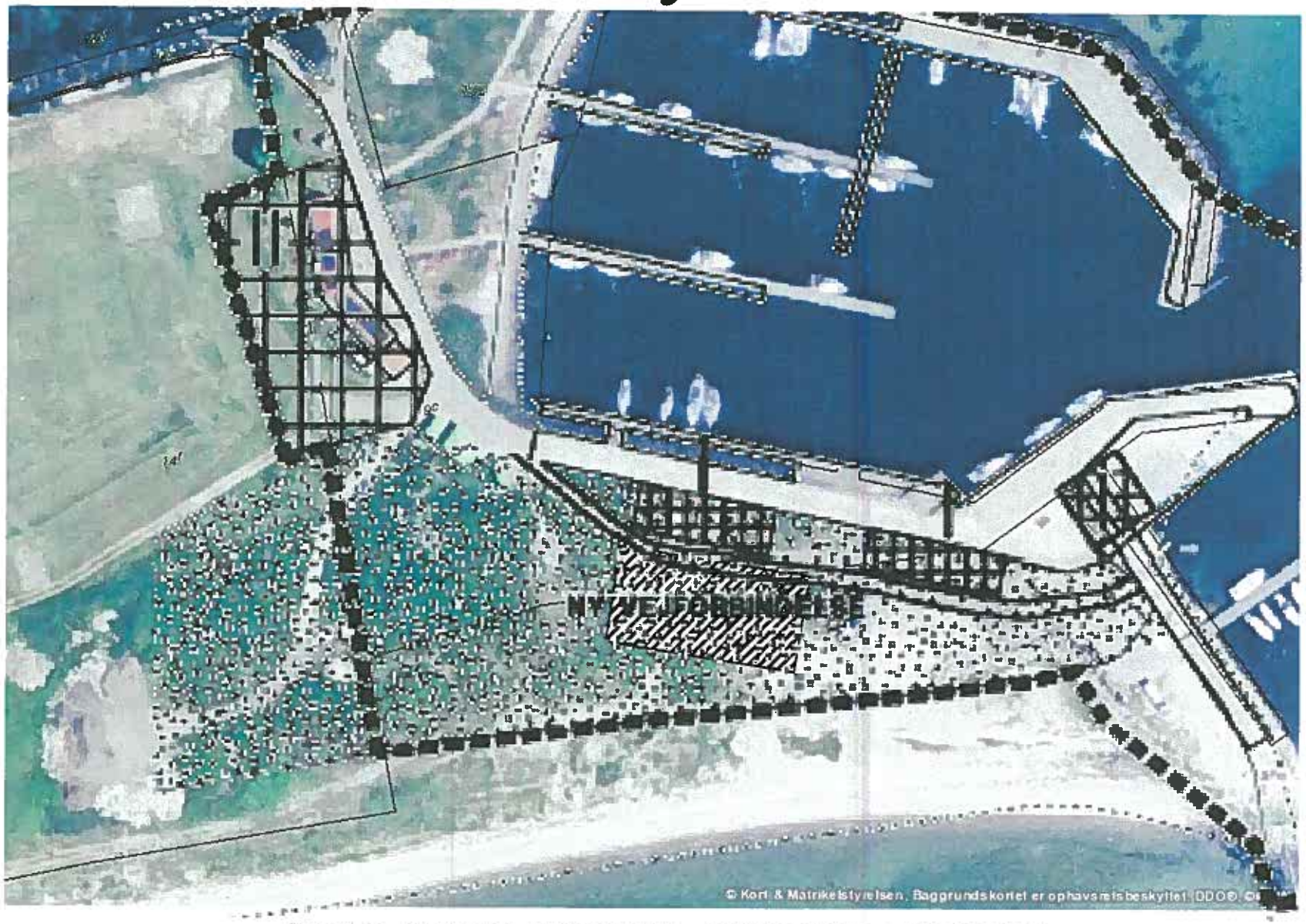
Afgørelsen sendes til:
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Friluftsrådet v. Ole Bøgh Vinther, F.G.E. Rostrups Vej 16, 8000 Århus C.
By - og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Klaus Rommelhoff, Oldrupvej 100, 8350 Hundslund
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

BILAG 1

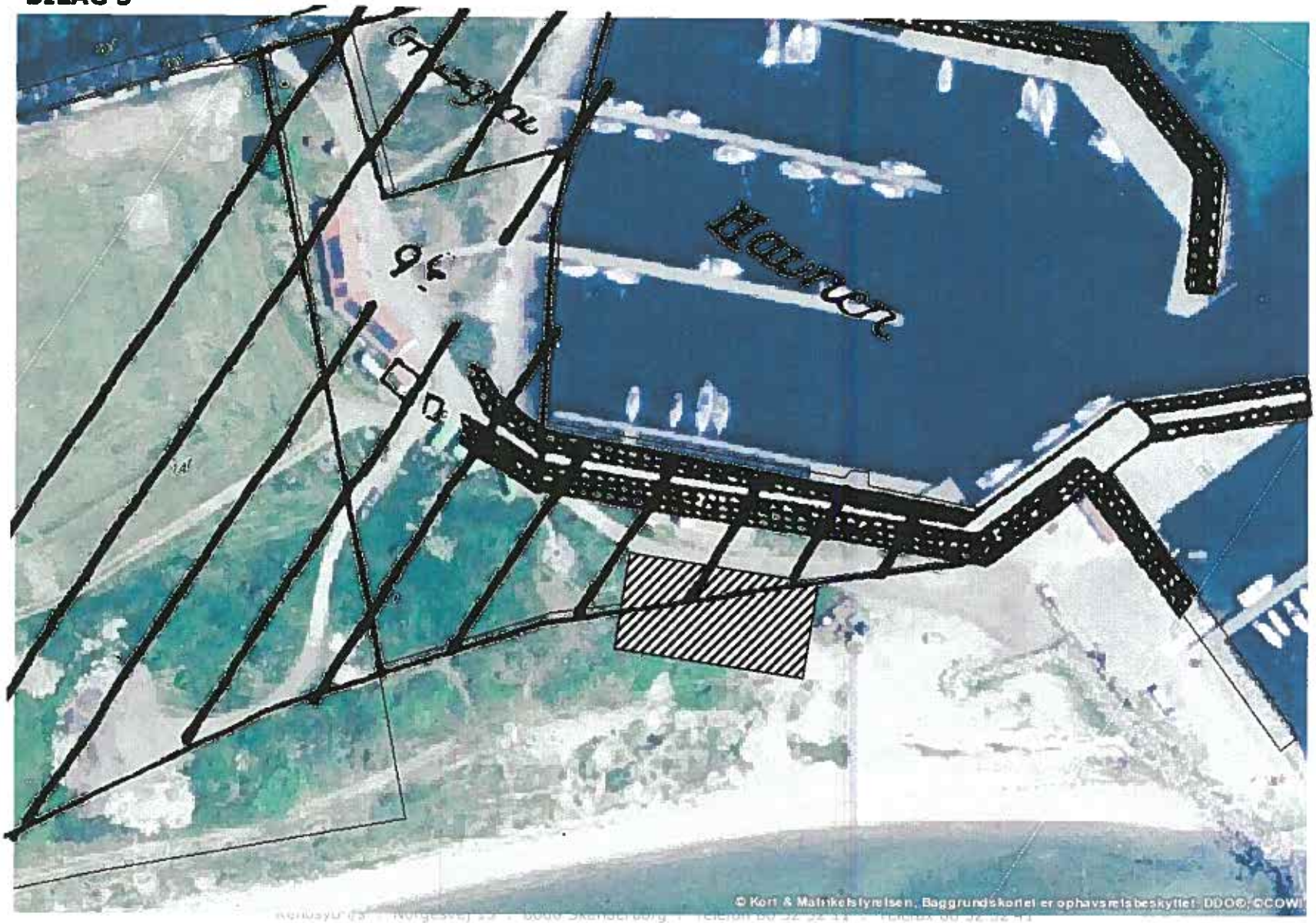
Renosyd i/s . Norgesvej 13 . 8660 Skanderborg . Telefon 86 52 52 11 . Telefax 86 52 52 41
www.renosyd.dk . renosyd@renosyd.dk CVR-nr. 13523584

BILAG 2

Renosyd i/s . Norgesvej 13 . 8660 Skanderborg . Telefon 86 52 52 11 . Telefax 86 52 52 41
www.renosyd.dk . renosyd@renosyd.dk CVR-nr. 13523584

BILAG 3

Havren
© Kort & Matrikelstyrelsen, Baggrundskortet er ophavsretsbeskyttet. DDO©, ©COWI

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Torben Mahlers Tegnestue
Jernbanegade 18, 2.
6700 Esbjerg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
{ HYPERLINK
"mailto:pho@domstol.dk" **}**

CVR 11 98 62 93

Den 18.november 2009.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2008.139, ansøgning om tilladelse til udstykning af parcel af matr. nr. 38 a Tunø By, Tunø, beliggende Tunø Hovedgade 115, Tunø, 8300 Odder, og j.nr. 8901-01.2009.109 anmodning om tilladelse til indretning af feriebolig i tidligere lade på parcel Tunø Hovedgade 117, der udstykkes fra ovennævnte ejendom.

Ejendommen Tunø hovedgade 115, matr. nr. 38 a Tunø By, er på 3.519 m^2. Der er bebyggelse med helårsbeboelse, og der er registreret 3 bygninger – en bolig og 2 udhuse, der tidligere har været avls- og driftsbygninger til det mindre landbrug. Der er ikke landbrugspligt på ejendommen.
Eksisterende bolig har et bebygget areal på 80 m^2, er fra 1932 og har et boligareal på 120 m^2 fordelt på stueplan med 80 m^2 og udnyttet tagetage. De to udhuse er i BBR registreret med 120 m^2 henholdsvis 50 m^2.
Bygningen, der ønskes ændret til feriebolig, er opført i hvidkalket mursten og med sadeltag belagt med cementtagsten.
Bygningernes placering fremgår af fotos, der er indsendt med ansøgningen.
Eksisterende bolig med udhus skal udgøre parcel nr. 1 af matr. nr. 38 a med et areal på 2.067 m^2.
Lade/staldbygningen ønskes indrettet til feriebolig placeret på selvstændig parcel -parcel 2 af matr. nr. 38 a, med et areal på 1.737 m^2. Bygningen har ved opmåling vist sig at være på 161 m^2.
Bygningen har ikke været i drift siden 1998, hvor landbruget blev nedlagt og jorden solgt fra, og stald og "høloftet" har ikke været i brug siden ud over til opmagasinering.
Eksisterende ydervægge med sokkel bibeholdes. Tagkonstruktion udskiftes med nye spær men med samme taghældning og halv-valmede gavle. Cementtagstenene udskiftes med røde vingeteglsten, gammel model, som på eksisterende bolig. Der sker ingen udvidelse af det bebyggede areal.
Udseende fremgår af tegningsmateriale, reviderede tegninger modtaget 10. juli 2009.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.
Fredningens formål er, at "*de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområder vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier*".

Det fremgår videre af kendelsen, at *"opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, med mindre om- og tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbeboelse. I så fald skal der i hvert tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet…."*

Videre hedder det specielt gældende for byggeri, at det er *"forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne*".

Kommunen har den 19. november 2008 meddelt tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, til frastykning af en 1.737 m^2 parcel med en derpå beliggende stald-/ladebygning, hvor der kan indrettes en feriebolig. Kommunen har anført, at dette er sket på baggrund af en konkret vurdering bl.a. i relation til Miljøministeriets "Vejledning omlandzoneadministration" om praksis for administrationen på de små øer.
Kommunen har endvidere meddelt dispensation i forhold til bygningsreglementets regler for afstande mellem bolig og skel mod nabo med vilkår om bl.a. det nye skels forløb og forbud mod åbninger i facaden og tagfladen ind mod gavlen af den eksisterende bolig, hvilket krav er opfyldt i henhold til det indsendte tegningsmateriale fra Torben Mahlers Tegnestue.

På baggrund af det modtagne materiale fra ansøger/rådgiver – tegninger og beskrivelser samt kortudsnit over fredningsgrænser, byggelinier samt luftfoto fra foråret 2008 har Odder Kommune indstillet, at nævnet meddeler tilladelse til det ansøgte.
Indstillingen begrundes med, at den søgte ændring til boligformål sker inden for bestående bygning, at de udvendige bygningsændringer er holdt i en stil og et udtryk, der harmonerer med den eksisterende bolig, at indretningen af ferieboligen kan være med til at fastholde butikker, kro m.m. på øen og dermed sikre lokalsamfundets eksistens på Tunø.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 10. november 2009.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
På baggrund af besigtigelsen finder nævnet, at ombygning af stald/ladebygningen som beskrevet i det foreliggende materiale ikke vil stride mod fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte, herunder udstykning som beskrevet og godkendt af kommunen.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse sendes pr. mail til:
Landinspektør Stefan Gustafson, Landinspektørfirmaet, Rådhusgade 18, 8300 Odder, **{** HYPERLINK "mailto:sg@lspf.dk" **}**
Peder Nørby Odgaard, Trehusevej 6, 8722 Hedensted, **{** HYPERLINK "mailto:pedero@isabella.net" **}**
Arkitekt Torben Mahler, Torben Mahlers tegnestue, Jernbanegade 18 – 2, 6700 Esbjerg, **{** HYPERLINK "mailto:torben@mahler.dk" **}**
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk" **}**
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, **{** HYPERLINK "mailto:odder@dn.dk" **}**
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, **{** HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com" **}**
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, **{** HYPERLINK "mailto:ritaekjaer@post.tdcadsl.dk" **}**
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder, **{** HYPERLINK "mailto:odder.kommune@odder.dk" **}** og
Mogens Rasmussen, Odder Kommune **{** HYPERLINK "mailto:lars.harritsoe@odder.dk" **}**

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Finn Olsen
Sjællandsgade 47
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
{ HYPERLINK
"mailto:pho@domstol.dk" **}**

CVR 11 98 62 93

Den 1. december 2009.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2009.84, ansøgning om tilladelse til tilbygning på ejendommen matr. nr. 54 c Tunø By, Tunø, beliggende Tunø Hovedgade 6, Tunø, 8300 Odder.

De har indsendt ansøgning om tilladelse til tilbygning på ejendommen.
De har oplyst, at ejendommen, der er fra først i 1930-erne, er opført som jagthytte for chefredaktør Schmidt, Aarhuus Stiftstidende. Gennem mange år har ejendommen fungeret – og fungerer – som feriebolig, primært for medarbejdere ved Århus Stiftstidende.
Bygningen fremstår i store træk som ved opførelsen med røde teglsten og stænkpudsede ydermure. Inde er der hen ad vejen tilføjet bekvemmeligheder som elektricitet, rindende vand, toilet, bad m-v-
Efter nutidige forhold er den oprindelige jagthytte imidlertid underforsynet med soverum.
Derfor søges om tilladelse til at opføre en mindre tilbygning, der tænkes placeret på husets "bagside" mod sydvest, hvor den bliver mindst synlig i forhold til omgivelserne.

Tilbygningen påtænktes at indeholde to soverum samt et disponibelt rum og ønskedes opført med

- tekniske specifikationer som helårsbolig
- grundmål 8,25 x 3,50 meter
- tag belagt med røde teglsten som eksisterende bygning
- facader beklædt med (svensk)rødmalede træplanker.

Det tilstræbes, at tilbygningen fremstår i harmoni med de naturskønne og bevaringsværdige omgivelser uden direkte at plagiere byggestilen for den oprindelige jagthytte. De oprindelige facader bliver i øvrigt malet i en mere afdæmpet (skagen)gul farve end den nuværende rødgule nuance.

Ansøgningen med bilag, bl.a. i form af fotos og visualisering af det færdige byggeri og grundplan, er indsendt til nævnet fra Odder Kommune, der har anbefalet, at der meddeles tilladelse til det ansøgte.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.
Fredningens formål er, at *"de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel*

mark- som skovområder vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier".

Det fremgår videre af kendelsen, at "*opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, med mindre om- og tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbeboelse. I så fald skal der i hvert tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet….*"

Videre hedder det specielt gældende for byggeri, at det er "*forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne*".

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 10. november 2009.
Nævnet fandt ikke, at det foreliggende projekt kunne godkendes, idet tilbygningen i størrelse og farvevalg ville blive meget markant og synlig. Nævnet foreslog derfor, at tilbygningen i stedet udformes som en forlængelse af eksisterende bygning mod sydvest, i samme bredde som den eksisterende og med tag i flugt med eksisterende.

Den 26. november har nævnet herefter modtaget revideret grundplan
Udformningen af den ansøgte tilbygning er rettet til, så den er væsentlig kortere og samtidig bredere. Dermed syner tilbygningen mindre, og antallet af ansøgte kvadratmeter bevares stort set.
Den reviderede taghøjde og taghældning følger den eksisterende bygning.
Det planlagte valg af materialer er uændret, nemlig facader af (Skagen)-gulmalede planker, tag af røde teglsten, øvrigt træværk i svensk-rød og grønmalede døre/vinduer.

Det er oplyst, at huset vil blive malet med gul farve DP 4, som er "Stiftens" gule logo-farve.
Ifølge grundplanen udgør tilbygningen 5 x 6,55 m.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Med det nu foreliggende projekt finder nævnet, at tilbygningen bliver væsentlig mindre markant og væsentlig bedre tilpasset den eksisterende bygning. Nævnet finder ikke, at denne løsning vil være i strid med fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte, på betingelse af, at farvevalget er som nu forelagt, således at alle facader er lys gule.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse sendes pr. mail til:
Finn Olsen, Sjællandsgade 47, 8000 Århus C, **{** HYPERLINK "mailto:finnhanne@stofanet.dk" **}**
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk" **}**
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, **{** HYPERLINK "mailto:odder@dn.dk" **}**
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, **{** HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com" **}**
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Rita Kjær, **{** HYPERLINK "mailto:ritaekjaer@post.tdcadsl.dk" **}**
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder, **{** HYPERLINK "mailto:odder.kommune@odder.dk" **}** og
Annette Fruelund, Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder **{** HYPERLINK "mailto:annette.fruelund@odder.dk" **}**

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Elsebeth D. Bertelsen
Landevejen 12
8350 Hundslund

E-mail:
pho@domstol.dk

Den 31. august 2011.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2011.48 – ansøgning om tilladelse til opførelse af udhus på ejendommen Revet 13, Tunø.

Odder Kommune har til fredningsnævnet fremsendt følgende indstilling:

"Vedrørende opførelse udhus på ejendommen, beliggende Revet 13, matr. nr. 65 m Tunø By, Tunø.

Byggeri – Odder Kommune har d. 29. september 2010 modtaget en anmeldelse om byggearbejde vedrørende opførelse af et udhus i forbindelse med eksisterende sommerhus på ovennævnte ejendom. Ansøgningen er fremsendt på vegne af ejendommens 8 ejere, af Elsebeth D. Bertelsen, Landevejen 12, 8350 Hundslund. Projektets indhold og udformning indgår af dette brev og vedlagte tegninger.

Ejendommen er omfattet af tinglyst deklaration vedr. bebyggelsesplan, lyst 16. oktober 1968 på ejendommen med Fredningsnævnet for Århus Amt som påtaleberettiget.

Med baggrund heri og med ejers accept, fremsendes herved projektet med Odder Kommunens bemærkninger til behandling ved Fredningsnævnet.

Odder Kommunens indstilling til Fredningsnævnet:

Odder Kommune kan anbefale, at udhuset godkendes i sin helhed og at der gives den fornødne tilladelse / accept iht. til den tinglyste deklaration. Der er herfra lagt vægt på, at udvidelsen sker i sammenhæng og sammenbygget med sommerhuset. Det vurderes, at udhuset ikke vil påvirke landskabsoplevelsen og kan opføres uden væsentlig gener for de omliggende grund.

Fredning:

Tunø er som helhed omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat. Efter kortbilaget til denne fredning, er enkelte områder undtaget for fredningen og herunder det aktuelle sommerhusområde. Efter fredningens særbestemmelser, kan der tillades sommerhuse på vilkår af, at der

udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner, samt at foreligges tegninger til fredningsnævnets til godkendelse.

Tinglyst deklaration af 16. oktober 1968:

Efter indhentede oplysninger i den digitale tingbog, fremgår det, at ejendommen matr. nr. 65m, Tunø By, Tunø, er omfattet af tinglyst deklaration vedr. bebyggelsesplan, lyst 16. oktober 1968 på ejendommen med Fredningsnævnet for Århus Amt som påtaleberettiget. Tilsvarende deklaration er lyst på de øvrige sommerhuse på Revet med forskellige tinglysningsdatoer.

Deklarationens pkt. 6 er sålydende i relevant uddrag:
Højst 80 m2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres en bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus og må kun være beboet fra 1.4. til 30.9.

Odder Kommune har vurderet, at det ansøgte udhus er i overensstemmelse med deklarationens bestemmelser.

Deklarationens pkt. 7 er sålydende i relevant uddrag:
Bygningen (herunder også tag) skal opføres af ubrandbart materiale. Forinden et byggeri påbegyndes skal, foruden de i den almindelige lovgivning angivne myndigheder, Fredningsnævnet for Århus Amt give tilladelse til byggeriet.

Der søges fra ejers side, om der kan opsættes udvendig træbeklædning udført 1 på 2 beklædning med 1 tommer brædder. Denne udvendige beklædning vurderes i øvrigt at kunne opfylde de almindelige brandmæssige bestemmelser for udvendig beklædning på enfamiliehuse og sommerhuse [kl. 2 beklædning]. Byggeri har tidligere drøftet forholdet med brandmyndigheden (Odder Brandvæsen) som har oplyst, at der ikke længere forefindes særlige sluknings- og indsatstaktiske begrundelser for at håndhæve denne bestemmelse.

Odder Kommune vil dog fastholde, at tagbeklædning på bygninger udføres af godkendt ubrandbart tagmateriale benævnt B_{roof} (t2) [klasse T-tagdækning]. Ansøger har fremsendt den fornødne dokumentation fra producenten.

Deklarationens pkt. 8 er sålydende i relevant uddrag:
Udover byggelovgivningens almindelige regler bestemmes:
Højst 70 m^2 af det maksimalt bebygget areal på 80 m2 (se pkt. 6 – højst 80 m^2 af grunden må være bebygget) må være indrettet til beboelse.
Påtaleberettiget efter denne deklaration er Fredningsnævnet for Århus Amt, for så vidt angår punkt 5 dog fredningsplanudvalget for Århusegnen, og for punkt 4 (vedr. vandafledning til sivebrønd) tillige sundhedskommissionen for Odder Kommune.

Plangrundlag:

Området og grunden er ikke omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt.

Området er efter kommuneplanen udlagt til sommerhusområde i landzone med bebyggelsesregulerende bestemmelser i lighed med nugældende Bygningsreglement 08, kap. 2.7.4.

Ejendommen er beliggende i rammeområde 9.S.2, som udlægger området til en anvendelse som sommerhusområde.

Anden lovgivning:

Ejendommen er beliggende inden for skovbyggelinie iht. Naturbeskyttelseslovens § 17, men ejendommen vurderes som værende beliggende i et område lovligt planlagt / etableret før 1. januar 1968, hvorfor en videre dispensationsbehandling vurderes som unødvendig jf. Vejledning om Naturbeskyttelse udgivet af Miljøministeriet.

Ejendommen er tillige beliggende i landzone, men kræver ikke landzonetilladelse jf. Lov om planlægning, § 34, stk. 3 og § 35, stk. 1, da området er udlagt til sommerhusformål i kommuneplanen og ved bebyggelsesregulerende deklaration.

Projektet kræver byggetilladelse iht. byggelovens §§ 2 og 16, da projektet omfatter en udvidelse af etagearealet.

Eksisterende forhold:

Sommerhuset fremstår i dag som en bygning med 1 etage og taghøjde på ca. 6,8 m. Efter oplysninger i Bygnings- og Boligregisteret (BBR) har bygningen et areal på 41 m2 og grunden et matrikulært areal på 734 m2.

Det fremgår af kommunens tegningsarkiv, at daværende Århus Amtsråd / Fredningsnævnet har godkendt den ansøgte bebyggelse ved brev af 17. marts 1970.

Der forefindes ingen tegninger i kommunens tegningsarkiv.

Det ansøgte projekt:

Der ansøgte projekt omfatter en tilbygning i stueplan i form af et nyt udhus med et areal på ca. 16,2 m^2. Udvendig beklædning påtænkes udført af træbeklædning opsat 1 på 2 med 1 tommer brædder og malet "antrasitgrå".

Taget udføres med ensidig taghældning og med en hældning på ca. 25 grader. Taget beklædes med Icopal Singels (papprodukt) lagt på tagkrydsfiner.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse :
Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.
Nævnet finder ikke, at det ansøgte er i strid med fredningens formål eller anførte deklaration og meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.
Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.
Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis de ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse udsendes pr. mail til:
Elsebeth D. Bertelsen, Landevejen 12, 8350 Hundslund, elsebeth.bertelsen@gmail.com
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, odder@dn.dk
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, jytte.heslop@gmail.com
Det kommunalt udpegede medlem af nævnet, Hanne Tychsen Rasmussen, Saloparken 317, 8300 Odder, hansen.rasmussen@gmail.com
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder, odder.kommune@odder.dk og
Jesper Stegmann, Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder jesper.stegmann@odder.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Nørregade 1, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk

Bent Sundgaard
Søndenom 93
Tunø
8300 Odder

Pr. mail Den 1. maj 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2012.7 Ansøgning om tilladelse til etablering af sneglegård på Tunø.

Odder Kommune har den 2. marts 2012 fremsendt følgende indstilling til nævnet:

Vedrørende etablering af sneglegård på ejendommen, beliggende Søndenom 7, matr. nr. 20 b Tunø By, Tunø.

Odder Kommunes vurdering af etablering af sneglegård set i forhold til Tunøfredningen

Odder Kommune har modtaget forespørgsel på etablering af sneglegård, beliggende inden for Tunø-fredningen.

Selve "bygningsværket" består af en konstruktion af hegnspæle i jorden med montering af lægter som øverste kant rundt om pælene.
På denne simple konstruktion er der monteret finmasket tråd til at holde sneglene inde i sneglegården.

Sneglegårdene har en højde over jorden på ca. 50 cm og måler 20 m. i længden og 2 m. i bredden.

Det er Odder Kommunes vurdering, at ovenstående konstruktion, er at betragte som højbede i forhold til udseende og udstrækning.
Det er et anlæg der ikke kræver byggetilladelse.

Set i forhold til Tunøfredningen, anser Odder Kommune at anlægget ikke vil skæmme de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Det er ift. Tunøfredningen forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Odder Kommune mener ikke at konstruktionen hører under ovennævnte bestemmelse.

På ovennævnte baggrund er det Odder Kommunes vurdering, at etablering af sneglegård/e ikke vil være til nogen hindring ift. Tunøfredningen.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har ikke indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse :
Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.
Nævnet finder, at det ansøgte kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.
Nævnet finder, at der er tale om et beskedent anlæg, der med udførelse i jordfarve ikke vil være skæmmende i landskabet, hvorfor det ansøgte ikke findes at være i strid med fredningens formål.
Der meddeles derfor hermed i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.
Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.
Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis de ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse udsendes pr. mail til:
Bent Sundgaard, Søndenom 93, Tunø, 8300 Odder, bent@solo-gruppen.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, odder@dn.dk
Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, jytte.heslop@gmail.com
Det kommunalt udpegede medlem af nævnet, Hanne Tychsen Rasmussen, Saloparken 317, 8300 Odder, hansen.rasmussen@gmail.com
Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder, odder.kommune@odder.dk og
Annette Fruelund, Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder annette.fruelund@odder.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Nørregade 1, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk

Inge Lise Søgren Rasmussen
Øvrevej 25
Tunø
8300 Odder

Den 28. september 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2012.62, Vedrørende ændret anvendelse fra sommerhus til bolig på ejendommen, beliggende Øvrevej 25, matr. nr. 52 a Tunø By, Tunø.

Odder Kommune har fremsendt følgende indstilling til nævnet:

"Odder Kommune har fra ejeren af ovennævnte ejendom – Inge Lise Søgren Rasmussen – modtaget henvendelse / anmodning om ændring af status fra nuværende status som sommerhus til fremtidig status som helårsbolig.

En sådan anvendelsesændring er betinget af en byggetilladelse. Inden en byggetilladelse kan gives, skal kommunen iht. Bygningsreglement 2010, kap. 1.10, skal kommunen, inden der gives byggetilladelse; undersøge om projektet er i strid med "anden lovgivning".

Relevant for den ansøgte anvendelsesændring; lov om planlægning (zonetilladelse) og naturbeskyttelsesloven (fredningsbestemmelser og strandbeskyttelseslinjen).

Fremsendes til Fredningsnævnet for Midtjylland – østlige del.

Med baggrund heri fremsendes sagen til fredningsnævnets vurdering og behandling, da ejendommen er omfattet af "Tunø-fredningen" iht. Naturbeskyttelseslovens § 50.

Ejendommens nuværende status og historik

Iht. oplysninger i BBR ejes ejendommen af Inge Lise Søgren Rasmussen – Øvrevej 25 – Tunø – 8300 Odder.

Ejendommens har status som "sommerhus – sommer-/fritidsbolig" (kode 510) iht. Bygnings- og Boligregisteret (BBR). Endvidere fremgår det af BBR, at anvendelsen er ændret fra enfamiliehus til sommerhus v/meddelelse fra ejer. Ejendommens opførelsesår er i BBR angivet til 1957.

Iht. til den Digitale Tingbog, har matr. nr. 52 a Tunø By, Tunø noteret et strandbeskyttelsesareal på 5134 m^2 og fredningskendelse er tinglyst henholdsvis 26-01-1965 og 12-11-1965.

Ejendommen har været beboet siden 01-11-2005 iht. indhentede oplysninger i Folkeregisteret.

Ejendommen er ved byggetilladelse af 14-08-1991 godkendt med en anvendelsesændring fra landbrugsejendom til en opdeling til to boliger (status som enfamiliehus) og herunder en matrikulær opdeling i to selvstændige matrikler (matr. nr. 52a og 52e).

Forinden udstedelse af byggetilladelsen, er der meddelt tilladelse efter zoneloven til udstykning og ændret anvendelse af daværende zonemyndighed – Århus Amtskommune – ved brev af 27-02-1991.

Ligeledes er der forinden udstedelse af byggetilladelsen, meddelt tilladelse til indretning af bolig i eksisterende bolig af daværende Naturfredningsnævnet for Århus Amts sydlige Fredningskreds – ved udskrift af forhandlingsprotokollen af 9. juli 1991.

Daværende Udvalg for Byggeri og Lokalplaner har behandlet en sag i 1996 vedr. nedlæggelse af boliger – tomme boliger i Odder Kommunen. Det blev besluttet, at forvaltningen skulle fremkomme med et register over tomme boliger i kommunen.

Efterfølgende har Udvalget for Byggeri og Lokalplaner tilskrevet en række grundejere et brev dateret 20-06-1996. Af brevets adresseliste fremgår det, at brevet også er sendt til Inge Lise Søgren Rasmussen, Sejrs Alle 1, 8240 Risskov.

Af brevet fremgik det, at ejendommen står tom iht. kommunens oplysninger og at udvalget for byggeri og lokalplaner på udvalgsmødet den 18-06-96 traf beslutning om, at ejendommen skulle ændre status. Ønskes det senere, at ændre status tilbage til helårsbolig, skal der ifølge planlovens § 35 ansøges derom. Der var anført mulighed for at rette spørgsmål til kommunen.

Af kommunens telefonnotat dateret 09-05-96 fremgår det, at nr. 25 bruges til sommerhus siden 87.

Af ejers ansøgning om zonetilladelse – "ansøgningens baggrund" - anføres det at:

Bygningen blev af kommunen ændret fra enfamiliehus til sommerhus. Det betragter vi som en fejl, da Odder Kommunes henvendelse til os om ændringer var et spørgsmål om renovationsændringer (vores opfattelse). Da vi er blevet pensionister, er det evt. meningen at flytte til Tunø, men opdager så, at det er ændret til sommerhus. Blandt andet kan vi ikke optage det lån som skal bruges til en evt. renovering.

Det er kommunens opfattelse, at ejendommen har status som sommerhus / fritidshus på grundlag af ejeres oplysninger.

Uddybende bemærkninger vedr. "Tunø-fredningen"

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 - "Tunø-fredningen". Kendelsen er lyst på ejendommen henholdsvis 26-01-1965 og 12-11-1965

Efter fredningens indhold skal der indhentes tilladelse i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse. Det vil være op fredningsnævnets endelige vurdering om anvendelsesændringen i dette tilfælde er så væsentlig, at det kræver en særskilt tilladelse.

Odder Kommune – Byggeri – kan anbefale, at fredningsnævnet meddeler tilladelse / dispensation fra fredningsbestemmelserne i "Tunø-fredning" og således at ejendommen kan godkendes til helårsbeboelse. Det er vores vurdering, at anvendelsesændringen ikke ændrer på ejendommens ydre udformning og således ikke vil være i strid med fredningens primære formål.

I den konkret sag vil kommunen være sindet, at anbefale en landzonetilladelse under henvisning til beliggenheden på Tunø og den tidligere meddelte tilladelse til beboelse.

Iht. Vejledning om planloven – udgivet af Landsplanafdelingen – bør landzonemyndigheden være imødekommende med at give landzonetilladelser på de små øer, særligt til erhverv og helårsbeboelse, når det ansøgte ikke strider mod planlægningen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse :

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet finder, at der er tale om en betydende ændring, der kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne, men finder ikke, at ændringen til tidligere status som helårsbeboelse er i strid med fredningens formål, hvorfor der hermed i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

Klage skal sendes til fredningsnævnet, så vidt muligt elektronisk på ovennævnte e-mail adresse, og ellers på fredningsnævnets ovennævnte adresse

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr på 500 kr.
Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse udsendes pr. post til:

Inge Lise Søgren Rasmussen, Øvrevej 25, Tunø, 8300 Odder

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, odder@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, jytte.heslop@gmail.com

Det kommunalt udpegede medlem af nævnet, Hanne Tychsen Rasmussen
hansen.rasmussen@gmail.com

Odder Kommune, odder.kommune@odder.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 27. maj 2013

FN 2012.204: Ansøgning fra Peder Odgaard om opsætning af solceller på ejendommen matr.nr. 38c Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 117, 8300 Odder

Fredningsnævnet har den 18. december 2012 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ansøgning fra Peder Odgaard om opsætning af solceller på ejendommen matr.nr. 38c Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 117, 8300 Odder.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013 og har herefter besluttet ikke at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 8. november 1965 fredede Overfredningsnævnet øen Tunø.

Om fredningens formål er det anført, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Af fredningsbestemmelserne fremgår det i øvrigt bl.a., at det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Den 18. december 2012 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Odder Kommune:

> "Odder Kommune, Byggeri har d. 19. november 2012 modtaget et revideret projekt til opstilling af et 6 kWp solcelleanlæg på terræn på ovennævnte ejendom. Ansøgningen skal ses i forlængelse af en korrespondance med ansøger, der begyndte d. 5. oktober 2012 med en forespørgsel om mulighederne for et sådant anlæg på Tunø.
>
> ...

Der er d. 27. februar 2010 meddelt byggetilladelse til indretning af feriebolig i bygningen. Tilladelsen blev meddelt i forlængelse af Frednings-nævnets tilladelse meddelt i brev af 18. november 2009 (sagsnr.: 8901-01.2008.139). Byggesagen er endnu ikke meldt færdigt til kommunen, hvorfor ESR ikke er blevet opdateret.

Til ejendommen er der et matrikulært areal på 1.737 m².

Ansøgers oplysninger
Der ønskes opstillet et 6 kWp-anlæg i haven til ejendommen. I relation til landzonebestemmelserne er ansøgningen blevet tilrettet, så placeringen af anlægget er rykket tættere på boligen (maks. 22 m fra bygningen). Solcellerne placeres på stativer under en vinkel på 35° til 45° i 3 rækker af 13,3 m længde. Højden over terræn ca. 1 m.

Arealet hvorpå anlægget ønskes opstillet ligger lidt lavere end både Tunø Hovedgade og den nyrenoverede bygning – se plan udarbejdet af ansøger. Der vil blive en ny slørende beplantning af sargenst æble (paradisæble), ribes, vildroser, slåen og hyld mod vejen samt det vestlige skel.

Fredning
Området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat - Ofn. 1784/65.

Fredningens formål er, at "*de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier*".

Der står i kendelsen, at "*opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugs-bygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, med mindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbeboelse. I så fald skal der i hvert tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra frednings-nævnet....*"

Det hedder videre i fredningen, gældende specielt for byggeri, at det er "*forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af nævnet meddelt godkendelse* ".

Det er vores tolkning, at et solcelleanlæg placeret på terræn – også selvom dette placeres umiddelbart i nærheden af en bestående bygning og i haven til denne – vil være betinget af Fredningsnævnets særskilte tilladelse.

Anden lovgivning
Området og grunden er ikke omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt.

Ifølge **naturbeskyttelseslovens** § 17 stk. 1 (*skovbeskyttelseslinjen*) må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra Skove. For privatejede skove gælder dette kun, hvis arealet udgør mindst 20 ha sammenhængende skov.

Skoven/lunden sydvest for haven er offentligt ejet og er dermed omfattet at naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1. Odder Kommune har kompetencen i relation hertil, hvorfor sagen evt. skal realitetsbehandles af Miljø efter Nævnets sagsbehandling.

Da ejendommen er beliggende i landzone, kræver opstillingen af solcelleanlægget *landzonetilladelse* jf. **Lov om planlægning**, § 35, stk. 1.

Odder Kommune er bevilgende myndighed på sager i relation til planloven. Ved en forespørgsel i afdelingen, der varetager landzoneadministrationen, har man i forbindelse med forhåndsdialogen med ansøger oplyst, at man er sindet at meddele landzonetilladelse til en placering som vist på den reviderede ansøgning af 19. november 2012 (samme ansøgning som den til Fredningsnævnet) dvs., hvor anlæggets afstand til bygningen er maksimalt 22 m. Der skal dog foretages en egentlig sagsbehandling og herunder høring.

Anlægget er vurderet til ikke at kræve tilladelse efter **byggelovens** bestemmelser jf. Energistyrelsen vejledning af december 2011, revideret september 2012.

Odder Kommunes indstilling til Fredningsnævnet
Selvom produktion af co2-neutral energi, som kan gøre ejendommen helt eller delvis uafhængig af fossile brændsler, er anerkendelsesværdig og er i overensstemmelse med kommunens overordnede klimastrategi om reduktion af co2-udledning, er det – som udgangspunkt - kommunens opfattelse, at man skal være varsom med at meddele tilladelse til opstilling af solceller på terræn indenfor det fredede område.

I denne sag, hvor anlægget placeres iht. de retningslinjer, der er udstukket for kommunens administration af landzonebestemmelserne, **kan Odder Kommune dog i den konkrete sag anbefale, at fredningsnævnet tillader opstillingen af det søgte 6 kWp solcelleanlæg.**

Denne anbefaling sker med baggrund i (jf. indsendt materiale):

- At der er tale om et anlæg, hvis højde ikke kommer over 1 m over terræn.
- At solcelleanlægget placeres på et areal af haven, der iflg. indsendt tegning, ligger lavere end både niveauet for vejen (Tunø Hovedgade) og ferieboligen.
- At anlægget sløres med ny beplantning af almindelig forekommende buske og træer.

Ved Fredningsnævnets eventuelle tilladelse er det væsentligt at sikre, at der ikke sker en væsentlig ændring af landskabsoplevelsen, når området betragtes indover ejendommen fra Tunø Hovedgade, Stenkalven, Løkkegård eller Øvrevej.

Det bør være krav om, at tilladelsen gives på betingelse af, at den slørende beplantning ved etableringen har en højde og tæthed, så anlægget ikke kan ses fra offentlig vej. Solcellerne skal være cotede, så refleksionerne er begrænset til det minimale."

Af Naturstyrelsens udtalelse af 19. april 2013 fremgår følgende:

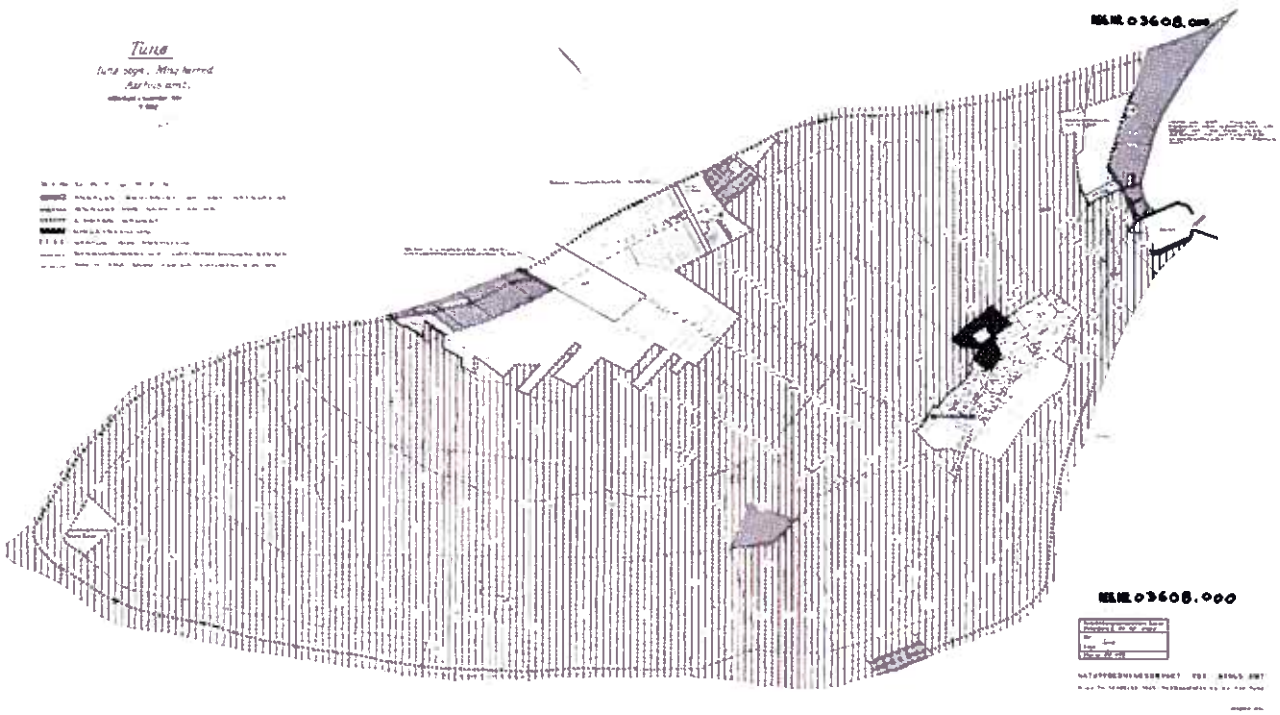
"Fredningsnævnet har med mail af 25. februar 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedr. ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.

Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen
Der ansøges om opstilling af solcelleanlæg på terræn på nævnte matrikel. Anlægget opstilles i 3 rækker med i alt 24 solceller med en kapacitet på 6kWp. Ansøgningen er indsendt af Torben Mahlers Tegnestue på vegne af Dorte og Peder Odgaard som ejer ejendommen.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 op fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningen gælder hele øen. Se dog nedenstående fredningskort, hvor undtagelserne fremstår som hvide felter.

...

Ejendommen
Ejendommen har et areal på 1737m2 og er placeret i landzone. Der er noteret et udhus på 120m2 på ejendommen, se venligst kommunens bemærkninger på dette punkt.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Ud over Odder Kommunes bemærkning til planlovens § 35 (landzonetilladelse), naturbeskyttelseslovens § 17 (skovbyggelinjen) har styrelsen ingen bemærkninger til den planlægningsmæssige del af projektet.

Værdifuldt geologisk interesseområde:
Tunø er i sin helhed udpeget som et område af såvel landskabelig som geologisk interesse, idet øen udviser en rig geologisk og landskabelig variabilitet, der tydeligt afspejler tilblivelseshistorien. Særligt interessant er kystklinternes blåligt grå moræneler, der antageligt er afsat af Norske Fremstød i tidlig Sen Weichsel. Tunø er således i sin helhed af betydelig undervisnings- og forskningsmæssig værdi. Det er vigtigt, at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes

overgange og sammenhænge ikke ødelægges eller sløres. Det er endvidere vigtigt, at de naturlige kystdynamiske processer kan forløbe uhindret, så profilet holdes åbent.

Øvrige bemærkninger
Styrelsen har ikke fundet andre sager, der direkte kan relateres til nærværende sag."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet ejeren ved Kristian Wiese og Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen.

Kristian Wiese foreviste den ønskede placering af solcellerne og udleverede en illustration af solcellerne. Han anviste som alternativ placering opsætning på rødt tag, der kan ses fra omgivelserne.

Fredningsnævnet har efterfølgende sendt Naturstyrelsens udtalelse til Peder Odgaard og arkitekt Torben Mahler med mulighed for at kommentere udtalelsen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af øen Tunø er en tilstandsfredning, således at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne.

Opsætning af solcelleanlægget forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets praksis, at opstilling af alternative energiforsyningsanlæg som udgangspunkt bør behandles lempeligere end andre typer anlæg i fredede områder, men at dette formål dog ikke ubetinget kan tilsidesætte de landskabelige interesser, der skal varetages indenfor fredningen.

Det er således praksis, at der som udgangspunkt kan meddeles dispensation til opsætning af sorte solceller med sorte strømstriber, matsorte rammer og antireflektivt glas, medmindre solcellerne konkret virker skæmmende ved den landskabelige oplevelse.

Det må efter besigtigelsen lægges til grund, at solcellerne ønskes placeret i terrænet klods op ad Tunø Hovedgade og som sådan vil være meget synlige fra vejen.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at et sådant anlæg vil virke skæmmende i de landskabelige omgivelser, og at det vil være tilfældet, uanset hvilken beplantning der måtte ske ved anlægget. Det er tilsvarende fredningsnævnets opfattelse, at opsætning af solcellerne på rødt tag vil virke skæmmende i de landskabelige omgivelser.

Fredningsnævnet finder på den baggrund, at de landskabelige hensyn må veje tungere end hensynet til energiforsyningen af én ejendom.

Fredningsnævnet meddeler herefter ikke dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Peder Odgaard, pno@isabella.net
Torben Mahlers Tegnestue, torben@mahler.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Odder, odder@dn.dk
Odder Kommune, lars.harritsoe@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, obv@webspeed.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, aarhus@dof.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 27. maj 2013

FN 2012.201: Ansøgning fra KM Telecom for TDC A/S om opsætning af telemast med tilhørende teknikkabine på ejendommen matr.nr. 60l Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 2, 8300 Odder

Fredningsnævnet har den 13. december 2012 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ansøgning fra KM Telecom for TDC A/S om opsætning af telemast med tilhørende teknikkabine på ejendommen matr.nr. 60l Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 2, 8300 Odder.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til el og teleforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013 og har herefter besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 8. november 1965 fredede Overfredningsnævnet øen Tunø.

Om fredningens formål er det anført, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Af fredningsbestemmelserne fremgår det i øvrigt bl.a., at det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Den 13. december 2012 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Odder Kommune:

> "Odder Kommune, Byggeri har d. 17. oktober 2012 modtaget en ansøgning om opsætning af en ny 36 m høj telemast med tilhørende panelantenner, transmissionsantenner, nødvendige kabler og radiomoduler samt opstilling af en ca. 6 m² teknikkabine ved mastens fod.
>
> *Ejendommen ligger i området, der er omfattet af "Tunø-fredningen" samt indenfor strandbeskyttelseslinjen.*

Ansøgningen består af følgende bilag:

- Mail vedhæftet redegørelse for antennes placering og nødvendigheden af denne samt diverse oversigtskort visende udbredelsen af de beskyttede områder, der er på Tunø (har dannet grundlag for placering af masten).
- Bilag til redegørelsen i mailen – situationsplaner, opstalter, beskrivelse af antenner og mastedimensioner samt teknikkabinens dimensioner.
- Fuldmagt fra ejer af det søgte antenneanlægget, TDC A/S.

Har efterfølgende (d. 29. oktober 2012) modtaget simulering af 2G-signaler beskrevet ved dækningskort fra 2011. Den 12. november 2012 er indgået en visualisering af den søgte mast fra 8 forskellige standpunkter. Ny simulering, dateret 3. december 2012, af 2G og 3G for den nye mast samt med eksisterende er indgået d. 10. december 2012.

Ansøgningen er på vegne af TDC Mobil A/S indsendt af KM Telecom, Erritsø Møllebanke 11, 7000 Fredericia v/ René Lau Jørgensen (rla@km-telecom.dk).

Den 1. november 2012 har Odder Kommune modtaget brev fra Tunø Beboerforening v/ Jørgen Hastrup, formand og Anne-Grethe Brønning, næstformand. Tunø Beboerforening anbefaler på det kraftigste, at man godkender opsætningen af masten ved Tunø Havn. Anbefalingen er uddybende begrundet.

Tunø Hovedgade 2, matr. nr. 60l Tunø By, Tunø har et matrikulært areal på 4.679 m². Der er ingen bygninger på arealet, men da arealet er ejet af Tunø Tennisklub, er der anlagt en tennisbane. Denne er omkranset af træer og buske, så banen ikke kan ses fra omgivelserne.

Den 18. oktober 2012 er der indgået fuldmagt underskrevet af bruger/administrator Finn-René Borggård på vegne af Tunø Tennisklub. Fuldmagten giver TDC A/S ret til at ansøge myndighederne om tilladelse til etablering af sendeanlægget.

Ansøgers oplysninger
Rådgiver skriver på TDCs vegne, at man ønsker at opsætte den 36 m høje mast for at sikre en bedre dækning i området generelt, da TDC har modtaget flere klager over den manglende dækning, ikke kun fra øboerne men også fra gæster på øen – specielt under afviklingen af Tunøfestivalen på øen.

Ansøger har besigtiget Tunø for at spotte de bedste steder for placering og har i samme forbindelse haft møde med Jørgen Hastrup, der er formand for beboerforeningen og samtidig med i bestyrelsen for Tunøfonden (der afholder Tunøfestivalen). På den måde kunne man sikre sig at TDCs ønsker til optimeringen af dækningen også stemte overnes med de ønsker, som øboerne måtte have til placeringen.

De er kommet frem til 3 forskellige positioner på øen, hvor masten kunne placeres, idet TDC har taget udgangspunkt i, at det primært er området omkring Tunø By, som de vil dække.

I henhold til mastelovens forskrifter har man forsøgt at benytte eksisterende strukturer som antennebærere, men der har ikke i søgeområdet været nogen optimale brugbare strukturer. Man

har desuden fulgt Odder Kommunes retningslinjer for placering af en nye mast, men da der ikke er umiddelbar industri/erhverv inden for søgeområdet, har man fulgt punkt b) i Kommunens retningslinjer i forhold til at placere masten ved eksisterende idrætsanlæg.

Rådgiver har i samarbejde med TDC og beboerforeningen valgt at ansøge om en placering ved den eksisterende tennisbane. Denne placering er valgt, da den ligger midt i det udlagte søgepolygon, og samtidig er de omliggende træer med til at skjule teknikkabinen ved foden af masten samt det nederste af masten.

Ansøger oplyser videre, at man har haft kontakt med Tunø Tennisklub, som ejer matriklen, og de er meget interesserede i placeringen. Formanden for tennisklubben, Finn-René Borggaard har været involveret i placeringen af adgangsvej m.v. (fuldmagt indgået 18. oktober 2012).

Ansøger har haft kontakt til de 3 øvrige danske teleoperatører på markedet (Telia, Telenor og Hi3G) og har på ansøgningstidspunktet fået tilbagemelding fra to af selskaberne, som er interesseret i at komme med på masten.

TDC har i dag en eksisterende position på Tunø. Denne er placeret på Øvrevej 22, men på grund af de høje træer på øen kan denne position ikke skabe den nødvendige dækning ved byen og på havnen.

Fredning
Området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er, at "*de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier*".

Der står i kendelsen, at "*opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, med mindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbeboelse. I så fald skal der i hvert tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet....*"

Det hedder videre i fredningen, gældende specielt for byggeri, at det er "*forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder* ***master*** *og tårne.* ***Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af nævnet meddelt godkendelse*** ".

Sagen skal til høring i Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del.

Naturbeskyttelsesloven
Ifølge Lov nr. 9 af 3. januar 1992 jf. lovbek. nr. 933 af 24. september 2009 - *naturbeskyttelseslovens § 15* (***strandbeskyttelseslinjen***) stk. 1 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen, som typisk ligger 300 m ind i landet.

Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Havneanlæg og de arealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål er undtaget fra bestemmelserne i stk. 1.

Staten har kompetencen i relation til naturbeskyttelseslovens § 15, hvorfor ansøgningen skal sendes til høring ved Naturstyrelsen, Århus.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 1 (***skovbeskyttelseslinjen***) må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra Skove. For privatejede skove gælder dette kun, hvis arealet udgør mindst 20 ha sammenhængende skov.
Ifølge de kortoplysninger, der har været tilgængelige i forbindelse med KM Telecoms udarbejdelse af ansøgningen, er hele ejendommen, matr. nr. 60 l Tunø By, Tunø, beliggende indenfor denne 300 m zone.

Odder Kommune har kompetencen i relation til naturbeskyttelseslovens § 17.

Efter intern høring i kommunens miljøafdeling er der imidlertid tale om en fejludpegning, idet det offentlige (Odder Kommune) ejede areal, hvorpå campingpladsen ligger og som "udløste" skovbyggelinjen, ikke har karakter af skov. Beskyttelseslinjen er efterfølgende blevet ajourført i forhold til de faktiske forhold.

Anden lovgivning
Da ejendommen er beliggende i landzone, kræver opstillingen af masten landzonetilladelse jf. Lov om planlægning, § 35, stk. 1.

Odder Kommune er bevilgende myndighed på sager i relation til planloven. Ved en forespørgsel i afdelingen, der varetager landzoneadministrationen, har man oplyst, at når masten placeres i det beplantede område og ved siden af tennisbanen, hvorved teknikkabine og den nederste del af masten sløres, er man sindet at meddele landzonetilladelse. Der skal dog foretages en egentlig sagsbehandling og herunder høring.

I forbindelse med tennisklubbens køb af arealet og anlæggelsen af tennisbanen har det daværende Århus Amt i 1982 i medfør af lov om by- og landzoner stillet som betingelse, at den eksisterende bevoksningen omkring banen sikres opretholdt og kan om fornødent forlanges suppleret. Ovennævnte er tinglyst på ejendommen (påtaleretten er overgået til Odder Kommune).

Området og grunden er ikke omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt.

Der er taget kontakt til Flyvertaktisk Kommando (FTK), der oplyser, at den søgte placering for antennemasten ikke giver problemer i forhold til indflyvningen for redningshelikopterne til landingspladsen. Der er dog krav om, at koordinaterne for mastens placering skal oplyses til FTK inden masten opstilles, og masten skal efter gældende regler i relation til luftfarten afmærkes med advarselslys.

Odder Kommunes indstilling til Fredningsnævnet og Naturstyrelsen
Odder Kommune kan overfor Fredningsnævn og Naturstyrelsen anbefale, at der meddeles tilladelse/dispensation til den søgte placering på matr. nr. 60 l Tunø By, Tunø.

Det er kommunens vurdering, at når det er nødvendigt med en sendeposition på den vestlige ende af øen, så er det pågældende areal ved tennisbanen ideelt på grund af beplantningen, der vil dække for den nederste del af masten og teknikkabinen. Det i 1982 tinglyste krav om en blivende beplantning sikrer at denne opretholdes.

Tunø Havn med de tilhørende havnefaciliteter herunder bygninger er omfattet af lokalplan 9001 og er dermed ikke omfattet af strandbeskyttelsen. Masten med tilhørende teknikkabine ønskes placeret ca. 40 m fra lokalplanlagt område. Hvis den skal placeres i det lokalplanlagte område, vil den blive meget mere synlig i landskabet og til dels også fra vandsiden.

Den søgte placering har også opbakning fra lokalbefolkningen på øen jf. brevet fra Tunø Beboerforening. Det bør ikke siddes overhøring, at en ordentlig mobildækning - specielt i relation til situationer, hvor redningsberedskabet skal tilkaldes - vil give en større tryghed på øen."

Naturstyrelsen har den 31. januar 2013 meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til projektet.

Af Naturstyrelsens udtalelse af 19. april 2013 fremgår følgende:

"Fredningsnævnet har med mail af 4. april 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedr. ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.

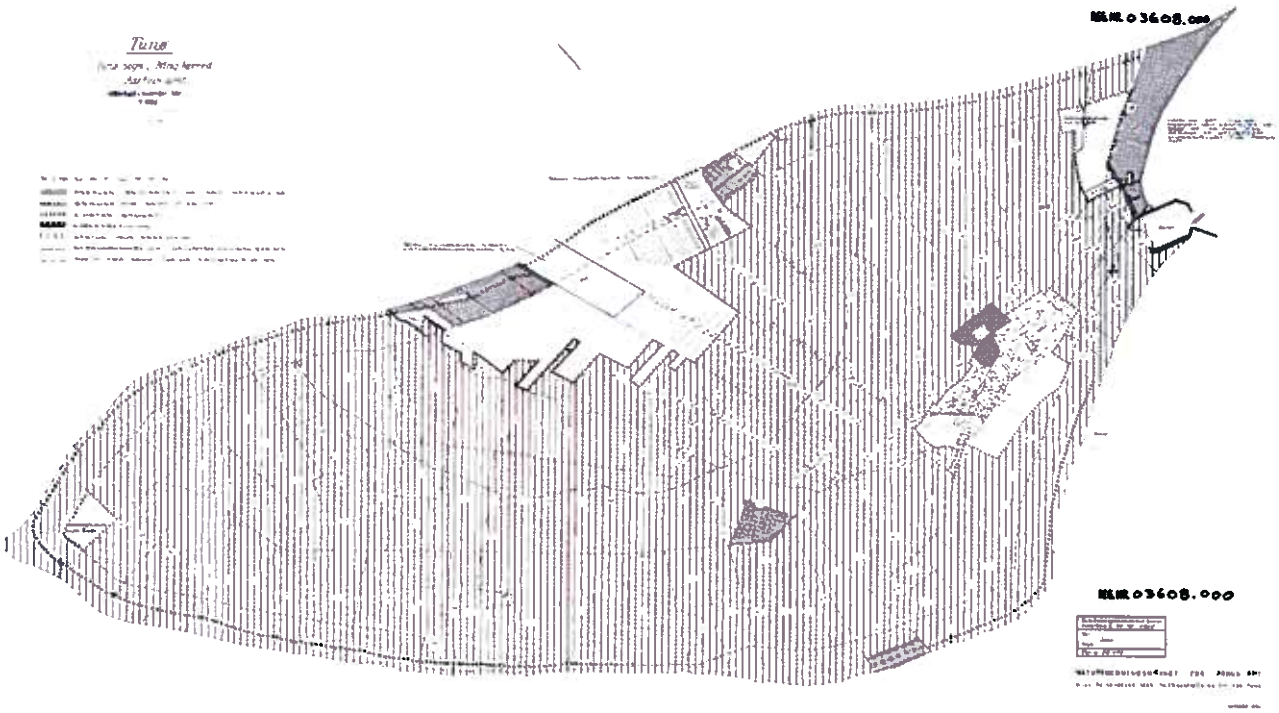
Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen
TDC ønsker at opsætte en 36 m høj mast med tilhørende panelantenner, transmissionsantenner, nødvendige kabler og radiomoduler samt opstilling af en teknikkabine på ca. 6m². Opsætningen af masten skal sikre en bedre dækning i området generelt (grundet klager over den manglende dækning fra øboerne og gæster på øen).

...

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 op fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningen gælder hele øen. Se dog nedenstående fredningskort, hvor undtagelserne fremstår som hvide felter.

Fredningens formål er følgende:

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Én af fredningens bestemmelser lyder som følger:

"Herudover er det forbud at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til el og telefonforsyning være tilladt efter forud af nævnet meddelt godkendelse."

Ejendommen
Ejendommen er ifølge BBR en bygningsløs ejendom beliggende i landzone med et areal på 4679m². Arealet er ejet af Tunø Tennisklub, hvorpå der er anlagt en tennisbane. Da tennisklubben i 1982 købte ejendommen stillede Århus Amt som betingelse, at den eksisterende bevoksning omkring banen skulle sikres opretholdt og kan om fornødent forlanges suppleret. Dette er tinglyst på ejendommen. Ejendommen er beliggende ca. 85 m fra kysten og Kattegat.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Ejendommen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinjen). Naturstyrelsen har den 31. januar 2013 meddelt dispensation med følgende vilkår:

- Masten skal stilles til rådighed for andre antenneformål og operatører.
- Masten med tilhørende teknikkabine skal fjernes uden afgift for det offentlige senest et år efter, at brugen er ophørt."

Fredningsnævnet er blevet forelagt en række illustrationer, der viser telemastens placering og synbarhed for omgivelserne.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet og Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af øen Tunø er en tilstandsfredning, således at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til el og teleforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Opsætning af telemasten med teknikkabine forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at telemasten vil virke skæmmende ved den landskabelige oplevelse.

Det fremgår imidlertid af fredningsbestemmelserne, at masteføring til teleforsyning skal være tilladt efter fredningsnævnets forudgående tilladelse. Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ved en stillingtagen til et projekt nødvendigvis må tages hensyn til den teknologiske udvikling og den sædvanlige udformning af telemaster.

På den baggrund, og da det efter sagens oplysninger må lægges til grund, at der på Tunø er et stort behov for forbedring af teledækningen og ikke kan peges på et mere egnet sted for telemastens placering, kan fredningsnævnet godkende telemasten med tilhørende teknikkabine.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

KM Telecom Danmark A/S, rla@km-telecom.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Odder, odder@dn.dk
Odder Kommune, lars.harritsoe@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, obv@webspeed.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, aarhus@dof.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 27. maj 2013

FN 2013.28: Ansøgning fra Elsebeth Grøn og Kristian Billeskov Bøving om opførelse af sommerhus på ejendommen matr.nr. 3i Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 56, 8300 Odder

Fredningsnævnet har den 22. marts 2013 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ansøgning fra Elsebeth Grøn og Kristian Billeskov Bøving om opførelse af sommerhus på ejendommen matr.nr. 3i Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 56, 8300 Odder.

Fredningsnævnet har endvidere den 5. april 2013 modtaget yderligere en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af et revideret projekt om opførelse af et sommerhus med et boligareal på 75 m2 på ejendommen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø dog således, at sommerhusområdet, hvori ejendommen er beliggende, i henhold til fredningskortet er undtaget fra fredningen. Ejendommen kan således bebygges på nærmere vilkår om et projekts forelæggelse for fredningsnævnet. Det fremgår imidlertid videre af en tinglyst fredningsdeklaration af 16. maj 1973, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at der på grunden kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013 og har herefter besluttet ikke at meddele dispensation i sagen og i øvrigt at give anvisninger for bygningens udseende. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 8. november 1965 fredede Overfredningsnævnet øen Tunø.

Om fredningens formål er det anført, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Af fredningsbestemmelserne fremgår det i øvrigt bl.a., at det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Sommerhusområdet, hvori ejendommen er beliggende, er i imidlertid i henhold til fredningskortet undtaget fra fredningen. Ejendommen kan således bebygges på vilkår om, at udstyknings- og belig-

genhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet, hvilke materialer og udvendige farver herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Det fremgår videre af en tinglyst fredningsdeklaration af 16. maj 1973, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at der på grunden kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.

I Odder Kommunens udtalelse af 5. april 2013 er anført følgende:

> "Odder Kommune kan *umiddelbart anbefale*, at Fredningsnævnet godkender det oprindelige ansøgte sommerhus, hvad angår begrebet "etageantal" iht. deklarationens pkt. 8, idet sommerhuset efter vores skøn nu fremstår som et hus iht. "en etage med udnyttelig tagetage" hvor der i tagfladen etableres en kvist, som ikke kan betragtes som en fuld etage med den nu viste udformning (revideret projekt).
>
> Der er herfra konkret lagt vægt på kvistens indpasning i tagfladen og den gives en længde under halvdelen af tagfladen.
>
> Odder Kommune kan *anbefale,* at sommerhuset gives et "boligareal" på 75 m^2, som dog er en overskridelse af deklarationens pkt. 9, hvor der ar fastsat en grænse på 70 m^2. Der efter vores opfattelse tale om en mindre betydende afvigelse, som ikke har betydning for de omliggende naboer og som er tråd med den generelle større "byggeret" iht. nugældende bygningsreglement.
>
> Det må være op til Fredningsnævnet, at foretage den endelige tolkning af deklarations bestemmelser, og på dette grundlag træffe en afgørelse i sagen som påtaleberettiget til den tinglyste deklaration.

Tunø-fredningen

Tunø er som helhed omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat. Efter kortbilaget til denne fredning, er enkelte områder undtaget for fredningen og herunder det aktuelle sommerhusområde.

Men efter fredningens særbestemmelser, kan der tillades sommerhuse i disse områder på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner, samt at foreligges tegninger til fredningsnævnets til godkendelse. Der er på ejendommen tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget – lyst 16. maj 1973.

Eksisterende forhold

Ejendommen er, efter indhentede oplysninger i Bygnings- og Boligregistret (BBR), en tom og ubebygget grund med et matrikulært areal på 988 m^2. Der forefindes ingen oplysninger om tidligere projekter på den pågældende grund.

Ejendommen er beliggende i et eksisterende og næsten udbygget sommerhusområde. Placeringen af grunden fremgår af vedlagte luftfoto.

Der er i området 29 grunde, hvoraf de 27 i dag er bebyggede med traditionelle længe- og vinkelhuse; alle med saddeltag.

Efter indhentede oplysninger i Bygnings- og Boligregistret (BBR) og kommunens tegningsarkiv, forefindes i området mindst 3 ejendomme hvor sommerhuset er opført med "udnyttelig tagetage" (Stenkalven 63, 72 og 78).

Opmærksomheden må henledes på, at der kan forekomme flere ejendomme med tagetage; som kommunen umiddelbart ikke har kendskab til. Det er ejers ansvar, at indberette korrekt til Bygnings- og Boligregisteret (BBR).

Det ansøgte projekt

Der ansøgte projekt omfatter opførelsen af et nyt sommerhus med et oplyst etageareal på 75 m^2.

Tag og vestvendt facade opføres med sort tjærepap. Sydgavl udføres som "vinduesfacade", ligesom den ene del af østfacaden. Østfacade og nordgavl udføres i sortmalet træ.

På husets syd og østside etableres træterrasse som det fremgår af tegning.

På den østvendte tagside etableres en større "kvist" med østvendte vinduer. Adgang til "kvisten" etableres ved hjælp af stige fra køkken / alrum. Kvisten udføres med fladt tag og omgives til tre sider af tagfladen Det fremgår ikke af det fremsendte materiale, hvorledes denne kvist indrettes og hvilket areal en eventuelt indskudt etage eller hems gives.

Der henvises endvidere til ansøgers tegningsmateriale og projektbeskrivelse.

./. Rev. tegningsmateriale modt.1. april 2013 vedlægges som bilag nr. 7
./. Rev. projektbeskrivelse modt.1. april 2013 vedlægges som bilag nr. 8.

Tinglyst deklaration af 16. maj 1973

Iht. fredningsbestemmelserne, er området ved Stenkalven udlagt til sommerhusbebyggelse, men på vilkår af; at bygningstegninger med angivelse af materialevalg og farver, fremsendes til godkendelse ved fredningsnævnet forinden forandringer og udvidelser.

I forlængelse heraf, er der på ejendommen tinglyst en deklaration – lyst 16. maj 1973 og fremgår af Den Digitale Tingbog. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse grundens udnyttelse og ydre fremtræden, samt bestemmelse om; at Fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri.

Relevant for den fremsendte byggeansøgning, indeholder deklarationen bestemmelse om, at højst 70 m^2 af det maksimale bebyggede areal på 80 m^2, må være indrettet til beboelse ("boligareal"). Der henvises til deklarationens pkt. 7 og 9).

Der er også en bestemmelse om, at husene i den yderste række skal opføres med saddeltag med en hældning på mellem 30 og 45 grader, samt, at husene må højst opføres med en etage samt udnyttelig tageetage (ikke over 45 grader). Der henvises til deklarationens pkt. 9.

Ejer har d. 3. april 2013 oplyst, at taghældning vil blive udført med mindst 30 grader.

Deklarationens pkt. 7 (grundens udnyttelse og bebyggelsens placering) er sålydende i relevant uddrag:

Højst 80 m^2 af grunden må være bebygget.

Deklarationens pkt. 8 (bebyggelsens ydre fremtræden) er sålydende i relevant uddrag:
Forinden et byggeri påbegyndes, skal, foruden de i den almindelige lovgivning angivne myndigheder, Fredningsnævnet for Aarhus Amt give tilladelse til byggeriet.
Husene må højst opføres med en etage samt udnyttelig tageetage (tage ikke over 45 grader).
Husene i yderste række skal opføres med saddeltag med en hældning på mellem 30 og 45 grader.

Deklarationens pkt. 9 (bebyggelsens indretning og inventar) er sålydende i relevant uddrag:
Udover byggelovgivningens almindelige regler bestemmes:
Højst 70 m^2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m^2 (se punkt 7) må være indrettet til beboelse.
Påtaleretten efter denne deklaration er Fredningsnævnet for Aarhus Amt.

Begrebet sadeltag og etageantal

Begrebet "saddeltag" er i "Byplanhåndbogen" af Arne Post; tolket og beskrevet således:
Tag med symmetrisk tværsnit dannet af to skrå flader, der mødes i tagryggen. Kaldes også vinkeltag eller heltag, når der ikke er valm.

Det er vores tolkning, at det viste og reviderede sommerhus fremstår med "saddeltag" som helhed.

Begrebet "etageantal" er fastlagt og beskrevet i Bygningsreglement 2010, bilag 1 – B.1.1.6, stk. 1 og 2. Bestemmelserne er sålydende:
Stk. 1. Hver af bygningens etager inklusiv stueetage medregnes i etageantallet sådan som det fremgår af BBR- registret. Til etageantallet medregnes desuden:
1) udnyttelige tagetager og
2) kældre, hvor loftet ligger mere end 1,25 m over terræn.

Stk. 2. Ved bygninger med forskudte etager eller indskudte etager og lignende skal kommunalbestyrelsen efter et konkret skøn i det enkelte tilfælde fastlægge etageantallet. Ved opholdsarealer i bygningers tagetage eller på bygningers tag kan kommunalbestyrelsen efter konkret skøn i det enkelte tilfælde beslutte, at en hems med et større areal end 4,5 m^2 samt altaner, udestuer, terrasser og lignende opholdsarealer skal medregnes som en etage.

Herudover angiver hverken byggeloven eller planloven nærmere bestemmelser eller definitioner på begrebet "etageantal". Der er gennem tiderne opstået en vis administrativ praksis med hensyn til begrebet "etageantal". Særligt har en række afgørelser fra naturklagenævnet fastlagt en snæver tolkning af begrebet af "etageantal". Nævnet har i en række afgørelser lagt særligt vægt, på hvorledes en bygning kan opfattes fra naboer og forbipasserende.

Kommunerne kan i deres skønsmæssige afgørelse tage udgangspunkt i "Håndbog for bygningsmyndigheder" som anviser en række fortolkningsbilag og vejledende skitser. Men håndbogen har ikke en nogen selvstændig retsvirkning eller juridisk status.

Håndbogen angiver relevant for den fremsendte ansøgning en vejledende skitse i afsnit om "etageantal – SB 056". Her er skitsemæssigt angivet en sammenlignede bygningsform med det ansøgte projekt og hvor kvisten er ført helt frem til stueetagens facadeflugt. For den nabo, der får denne facade vendt imod sig, er der klart tale om et i hus i to fulde etager. Normalt anses man også en kvist med en længe større end halvdelen af tagfladen; som værende en hel etage.

I det ansøgte og reviderede projekt angives den samlede længde af huset til 10,0 m og hvoraf den viste kvist udgør ca. 4,8 m og er således mindre en halvdelen af tagfladen.

Vi har samlet vurderet, at den viste "konstruktion" kan tolkes som kvist og en ikke, som en bygning i to fulde etage iht. den praksis der er gældende inden for bygge- og planlovgivningen. Det vil være op til den påtaleberettigede til at fortage det endelige skøn og være op til Miljø- og Naturklagenævnet eller domstolene; at træffe den endelige afgørelse om begrebet "etageantal" ifald fredningsnævnets afgørelse indbringes af ejer eller omliggende naboer.

Ejer har d. 3. april 2013 fremsendt revideret projekt, og oplyser, at han er indstillet på at følge de anvisninger, der medføre; at der kan opnås en tilladelse iht. den tinglyste deklaration. Vi skal præciserer, at det er ejers eget valg; om han vil følge vores anvisninger eller vil fastholde det oprindelige projekt fremsendt med udformning der må tolkes som "2 etager".

Plangrundlag

Ejendommen er beliggende i landzone, men kræver ikke landzonetilladelse jf. lov om planlægning, § 34, stk. 3 og § 35, stk. 1, da området er udlagt til sommerhusformål i kommuneplanen og ved en bebyggelsesregulerende deklaration.

Området er ikke omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt eller anden planlægning, hvor Odder Kommune har myndighedskompetencen; dog undtagen kommuneplanen. Kommune kan modsætte sig et projekt iht. lov om planlægning; § 12, stk. 3; men kommuneplanen er som udgangspunkt ikke bindende for grundejeren.

Området er efter kommuneplanen udlagt til sommerhusområde i landzone og med bebyggelsesregulerende bestemmelser i lighed med nugældende Bygningsreglement 2010, kap. 2.7.4, dog med mulighed for udnyttet tagetage og større bygningshøjde, hvis omgivende bebyggelse er opført tilsvarende.

Ejendommen er beliggende i rammeområde 9.S.3, som har følgende bestemmelse for området:

Generel anvendelse og zonestatus:	*Sommerhusområde*
Max. bebyggelsesprocent:	*15*
Max. antal etager:	*1 etage*
Max. bygningshøjde:	*5 m.*

Såfremt den eksisterende omgivende sommerhusbebyggelse overvejende er opført på anden måde end rammen foreskriver, kan ny bebyggelse udføres med udnyttelig tagetage. I så tilfælde må bygningshøjden ikke overstige 6,5 meter over det omgivende terræn. Til udvendige byg-

ningssider samt tagflader skal anvendes materialer og farver som efter byrådets mening ikke virker skæmmende. Facadehøjden må ikke overstige 3 meter.

Med det angivne indhold i kommuneplanrammen, kan vi ikke opfatte området som udført "overvejende opført med udnyttelig tagetage".

Men når der foreligger en tinglyst bebyggelsesregulerende deklaration, med mulighed for opførelse af "en etage med udnyttelig tageetage" – deklarationens pkt. 8 - har vi vurderet; at der ikke har grundlag for at udstede et forbud iht. lov om planlægning, § 12, stk. 3.

Anden lovgivning

Projektet kræver byggetilladelse iht. byggelovens §§ 2 og 16, samt tilladelse til nedsivning af spildevand iht. miljøbeskyttelsesloven.

Bygningsreglement 2010, kap. 2.7.4, angiver en række bebyggelsesregulerende bestemmelser ved opførelse af sommerhuse i sommerhus områder.

Men kapitlets bestemmelser finder ikke anvendelse, hvis en lokalplan, byplanvedtægt eller reguleringsplan efter de tidligere gældende byggelove, fastsætter andre bestemmelser om de pågældende forhold iht. BR 2010, kap. 2.1, stk. 2.

I den konkrete sammenhæng, er det vores vurdering; at bestemmelserne i den tinglyste deklaration træder i stedet for bygningsreglementets bestemmelser; hvad angår begrebet "bebyggelsesprocent" iht. BR10, kap. 2.7.1, stk. 1, nr. 4 (15 procent) og begrebet "etageantal" iht. BR10, kap. 2.7.4, stk. 1, nr. 1 (maksimalt etageantal 1).

Udføres der i den beskrevne "kvist" eller i tagkonstruktionen en "hems", med et areal på maksimalt 4,5 m^2; vil dette ikke blive betragtet som værende mere end 1 etage. Der kan henvises til BR2010, kap. 2.7.4, stk. 1, nr. 1 og bilag 1, B.1.1.3, stk. 3, nr. 6 og B.1.1.6, stk. 2.

Men reglementets højdebestemmelser vurderes forsat som værende gældende for projektet (BR2010, kap. 2.7.4, stk. 1, nr. 2 – maksimal højde for taget – 5,0 m og ydervæg langs mindst en facade – 3,0 m). Ejer har d. 3. april 2013 oplyst, at facadehøjden reduceres til maks. 3,0 m.

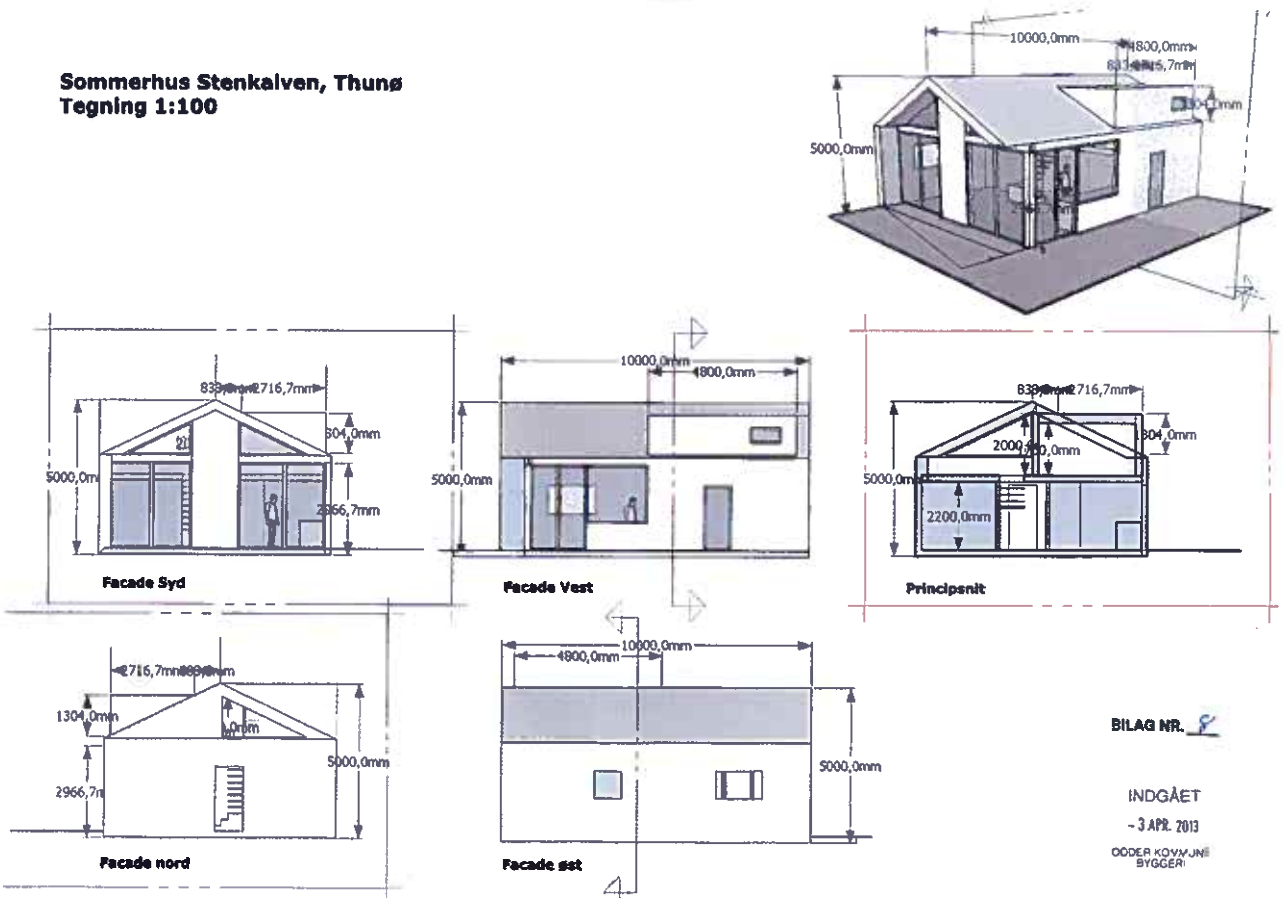
Endvidere vurderes reglementets afstandsbestemmelser af værende gældende for den aktuelle grund (BR2010, kap. 2.7.4, stk. 1, nr. 3 – mindste afstand til vej, sti og skel – 5,0 m), selvom deklarationen fastsætter meget eksakte afstandsbestemmelser på andre grunde.

Øvrige bemærkninger

Det er vores opfattelse, at Fredningsnævnet bør tage stilling til projektets etageantal enten som ansøgt af ejer eller som anvist af Odder Kommune.

Det vil som tidligere nævnt, være op til Fredningsnævnet, at foretage den endelige tolkning af deklarations bestemmelser med hensyn til tolkningen af begrebet "etageantal", og på dette grundlag træffe en afgørelse i sagen som påtaleberettiget til den tinglyste deklaration."

Udtalelsen var vedlagt følgende tegningsmateriale:

Af Naturstyrelsens udtalelse af 19. april 2013 fremgår følgende:

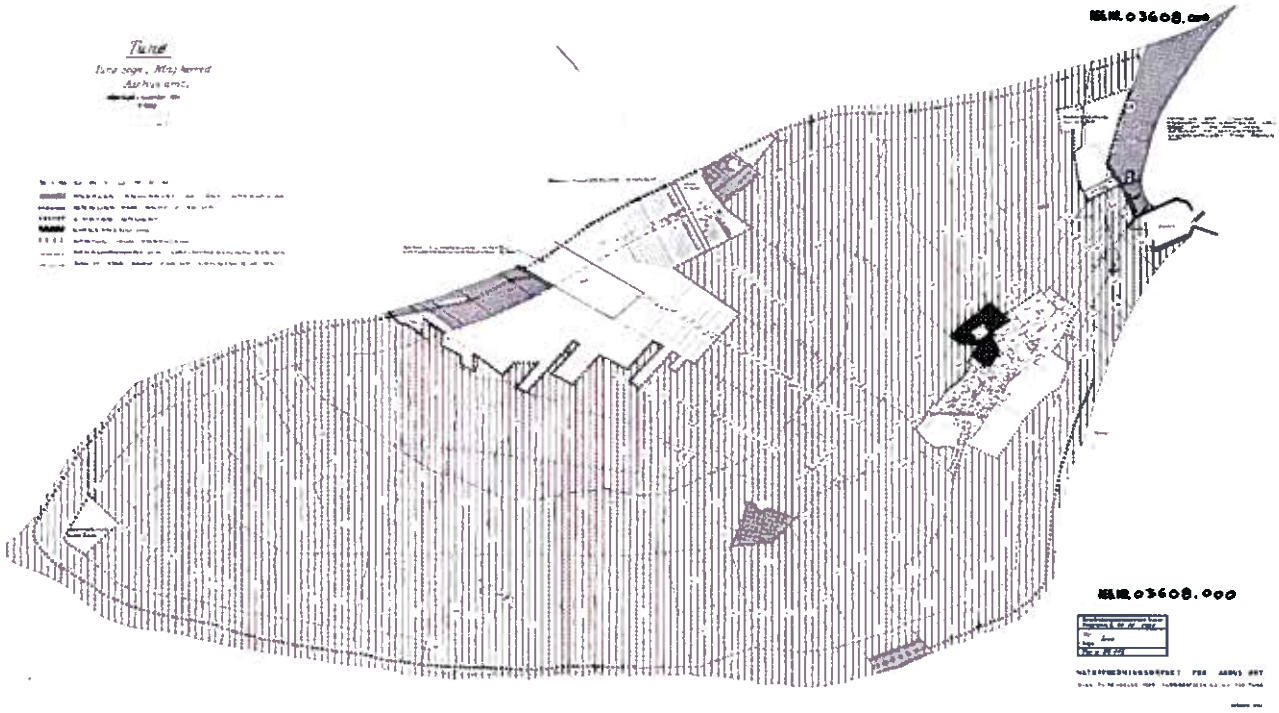
> "Fredningsnævnet har med mail af 25. marts 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedr. ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.
>
> Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.
>
> **Ansøgningen**
> Der ansøges om tilladelse til at opføre et sommerhus. Ansøger indsendte den 21. november 2012 en ansøgning vedr. opførelse af et sommerhus. Efterfølgende har ansøger på baggrund af kommunens anvisninger indsendt et revideret projektforslag.
>
> Sommerhusets boligareal er 75m2 med en kvist på 13m2. Sommerhuset har en højde på 5m og en længde på 10m. Tag og vestvendt facade opføres med sort tjærepap. Sydgavl udføres som "vinduesfacade", ligesom den ene del af østfacaden. Østfacade og nordgavl udføres i sortmalet træ. På husets syd og østside etableres træterrasse. På den østvendte tagside etableres en større "kvist" med østvendte vinduer. Adgang til "kvisten" etableres ved hjælp af stige fra køkken / alrum. Taghældningen bliver 30 %. Se nedenstående projekttegning.
>
> ...
>
> **Fredningen**

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 op fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er følgende:

"De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier."

Fredningen gælder hele øen. Se dog nedenstående fredningskort, hvor undtagelserne fremstår som hvide felter.

Som det ses af fredningskortet er det pågældende sommerhusområde undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse.

På ejendommen er tinglyst fredningsdeklaration af 16. maj 1973.

7. Grundens udnyttelse og bebyggelsens placering.

Højst 80 m2 af grunden må være bebygget.

På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus ...

...

9. Bebyggelsens indretning og inventar.

Udover byggelovens almindelige regler bestemmes:

Højst 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 (se punkt 7) må være indrettet til beboelse.

Ejendommen
Der er tale om en ubebygget grund på 988 m2 i landzone. Området er i kommuneplanen udlagt som sommerhusområde. Grunden blev i 2012 opkøbt af Elsebeth Grøn og Kristian Bøving.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Ansøger oplyser, at matriklen ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Styrelsen skal oplyse, at ejendommen ikke er omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Styrelsen skal derudover henvise til afsnittet "plangrundlag" i kommunens udtalelse af 5. april 2013.

Værdifuldt geologisk interesseområde:
Tunø er i sin helhed udpeget som et område af såvel landskabelig som geologisk interesse, idet øen udviser en rig geologisk og landskabelig variabilitet, der tydeligt afspejler tilblivelseshistorien. Særligt interessant er kystklinternes blåligt grå moræneler, der antageligt er afsat af Norske Fremstød i tidlig Sen Weichsel. Tunø er således i sin helhed af betydelig undervisnings- og forskningsmæssig værdi. Det er vigtigt, at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og sammenhænge ikke ødelægges eller sløres. Det er endvidere vigtigt, at de naturlige kystdynamiske processer kan forløbe uhindret, så profilet holdes åbent.

Øvrige bemærkninger
Styrelsen henleder opmærksomheden på, at det ansøgte er i strid med punkt 9 i den tinglyste deklaration af 16. maj 1973 på ejendommen (se deklarationens punkt 9 under afsnitte "Fredningen" i dette dokument). En fravigelse fra deklarationens punkt 9 kan skabe en utilsigtet præcedensvirkning i lignende sager, hvor der ansøges om nye sommerhuse eller udvidelser, som er større end det i den tinglyste deklaration tilladte.

Relevante afgørelser inden for samme fredning og deklaration:

- Fredningsnævnet meddelte den 25. juli 2000 tilladelse til opførelse af et sommerhus på matr.nr. 3m Tunø By, Tunø. Denne ejendom er underlagt samme deklaration som nærværende sag. Ifølge BBR har dette sommerhus et boligareal på 70m2 og imødekommer dermed deklarationens punkt 9."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Kristian Billeskov Bøving og Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen.

Kristian Billeskov Bøving oplyste, at formålet med karnappen er at få et større areal til et par sovepladser, hvor man også kan ligge og kigge mod øst mod naturen og vandet. Men det er også for at

gøre huset pænere. Der er på tegningen kun ét vindue i karnappen, men der skal være to.

Fredningsnævnet har efterfølgende sendt Naturstyrelsens udtalelse til Elsebeth Grøn og Kristian Billeskov Bøving med mulighed for at kommentere udtalelsen.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen er omfattet af en tinglyst fredningsdeklaration, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Bebyggelsen skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.

Opførelse af sommerhuset forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Opførelse af et sommerhus med et boligareal på 75 m2 er i direkte modstrid med den tinglyste fredningsdeklaration, hvorfor der ikke er grundlag for at meddele dispensation i sagen.

Fredningsnævnet bemærker i øvrigt i relation til et eventuelt revideret projekt, at der ikke kan forventes godkendelse af et sommerhus med den ansøgte karnap, idet en sådan karnap findes at være fremmedartet i relation til sommerhuset og den øvrige sommerhusbebyggelse i området.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur-

og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Odder, odder@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, obv@webspeed.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, aarhus@dof.dk

Kristian Billeskov Bøving og Elsebeth Grøn, Mølholm Landevej 7, 7100 Vejle

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 27. maj 2013

FN 2013.17: Ansøgning fra Kristian Wiese om opførelse af røgeri med sildebygning på ejendommen matr.nr. 9c Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 1C, 8300 Odder

Fredningsnævnet har den 12. februar 2013 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ansøgning fra Kristian Wiese om opførelse af røgeri med sildebygning på ejendommen matr.nr. 9c Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 1C, 8300 Odder.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til el og teleforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013 og har herefter besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 8. november 1965 fredede Overfredningsnævnet øen Tunø.

Om fredningens formål er det anført, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Af fredningsbestemmelserne fremgår det i øvrigt bl.a., at det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Den 12. februar 2013 modtog fredningsnævnet en henvendelse fra Odder Kommune med ansøgning, tegninger og kommunens dispensation til opførelse af et røgeri på Tunø Havn. Det er anført, at dispensationen er at betragte som kommunens anbefaling til fredningsnævnet. I dispensationen af 16. juni 2011 er anført følgende:

> "Odder kommune modtog den 12. januar 2011, din ansøgning om opførelse af røgeri og herunder dispensationsansøgning.
>
> **Beslutning**

Sagen har været behandlet af Miljø- og Teknikudvalget der på mødet den 6. juni 2011 har besluttet følgende:

At der meddeles dispensation til opførelse af et røgeri og tilhørende sildebygning, delvist udenfor de i lokalplan 9001 fastlagte byggefelter, på området fra det vestligste af byggefelt I og ca. 25 m mod øst (ca. 7 m ind i det midterste byggefelt I), under forudsætning af at der opnås godkendelse ved Fredningsnævnet.

At sagen sendes til økonomiudvalget vedrørende den del der berører udlejning af areal og fastsættelse af leje mm.

Beslutningen er truffet i medfør af planlovens § 19.

Baggrund for beslutning
Arealet, hvor røgeriet tænkes opført, er omfattet af lokalplan nr. 9001 – for et område til havneformål på Tunø Havn.

På kort nr. 2 i lokalplanen er der fastlagt byggefelter.

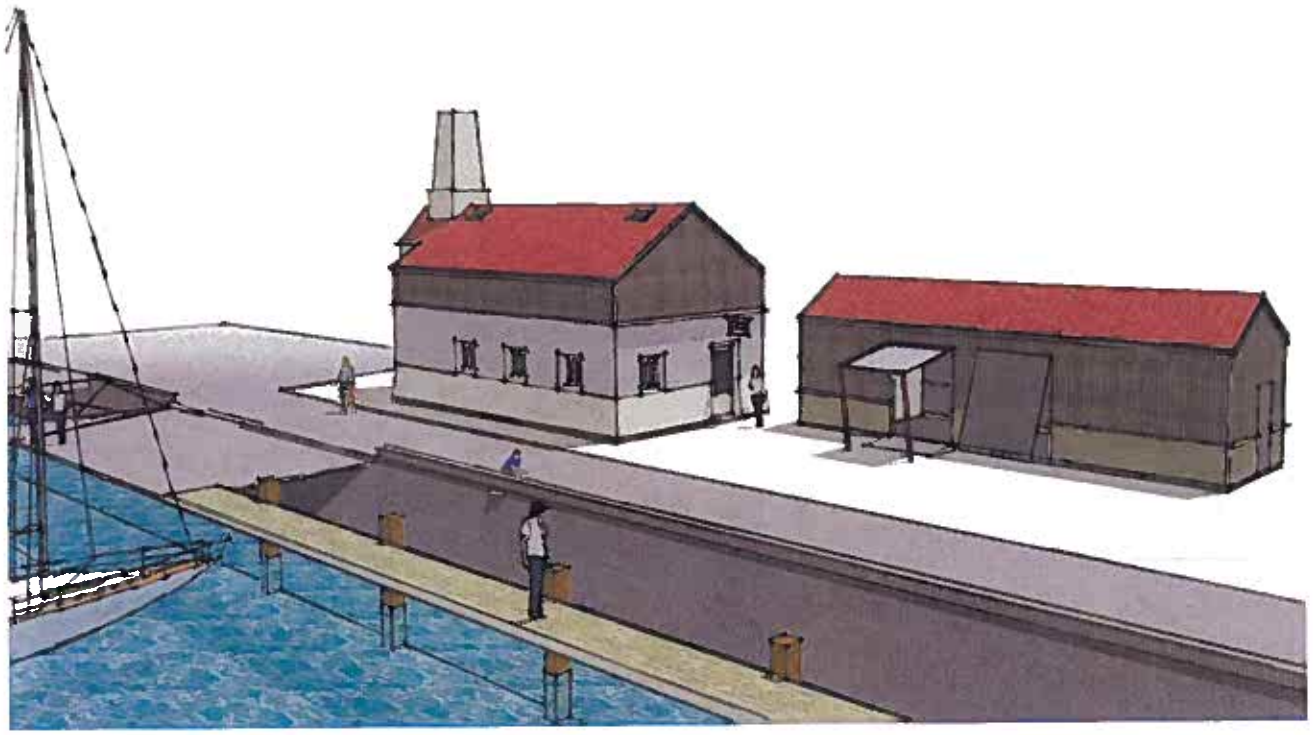
Placering af byggeriet i det midterste af de 3 byggefelter betegnet I, vil være i overensstemmelse med anvendelsesbestemmelserne for området som helhed. Der står at; *Området må kun anvendes til havneformål og bebyggelse, der tjener til havnens funktion og drift samt erhverv der efter Kommunens skøn kan placeres ved havnen.* Endvidere står der *at ny bebyggelse til opbevaring af cykler, trækvogne, mindre oplag med tilknytning til færgen o.lign samt klubhus for bådelaug kan opføres inden for de udlagte byggefelter nr. I.*

Der er ved afgørelsen lagt vægt på, at et røgeri efter kommunens skøn er erhverv der naturligt hjemhører på en havn. Endvidere har meddelelse af dispensationen, baggrund i de aktuelle forhold omkring færgens manøvre arealer på havnen som betyder, at røgeriet placeres mest hensigtsmæssigt, delvist udenfor byggefeltet mod vest og dermed i forlængelse af eksisterende bygninger i det af byggefelterne I, der ligger længst mod vest.

Sagens videre forløb
Sagen vil uanset ovenstående også skulle behandles i Fredningsnævnet inden en udvalgsbeslutning kan udnyttes idet Tunø Havn er omfattet af fredning. I fredningskendelsen af 8/11-1965 står der, at opførelse af bebyggelse ikke må påbegyndes inden Fredningsnævnets godkendelse."

Ansøgningen var vedlagt bl.a. følgende illustration af røgeriet med sildehus:

Tune Røgeri • Arkitekt mma. Erik Ejnar Holm, Rosiev
Torben Mahlers Tegnestue, Esbjerg • Kristian Wiese & Peder Dogaard, Tune
4. feb. 2013

Af Naturstyrelsens udtalelse af 19. april 2013 fremgår følgende:

> "Fredningsnævnet har i mail af 11. marts 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedrørende ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.
>
> Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.
>
> <u>Ansøgningen</u>
> Der ansøges om opførelse af et røgeri på 69 m2 og et sildehus på 47 m2. Røgeriets facader får en højde på 4,17 m. Højden med skorsten er 6,62 m. Røgeriet opføres med pudsede facader, og en mindre del umiddelbart under taget beklædes med 1 på 2 fyrpaneler. Taget udføres i røde vintagesten. Sildehusets facader får en højde på 3,15 m. Den øverste del af ydervæggene beklædes med 1 på 2 fyrpaneler, mens den nederste del beklædes med klinker. Taget udføres i røde vintagesten. Bygningernes højde til kip og tagets hældning kendes ikke.
>
> Det er oplyst, at der skal drives sæsonbetonet erhverv med begrænset varesortiment. Åbningsperioden vil være fra påske til september. Der skal ikke være udeservering.
>
> Odder Kommune har meddelt dispensation til, at bygningerne opføres delvist uden for byggefelt og delvist i byggefelt I (lokalplanens kortbilag 2), fra det vestlige område og ca. 25 m mod øst.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 op fredning af øen Tunø i Kattegat.

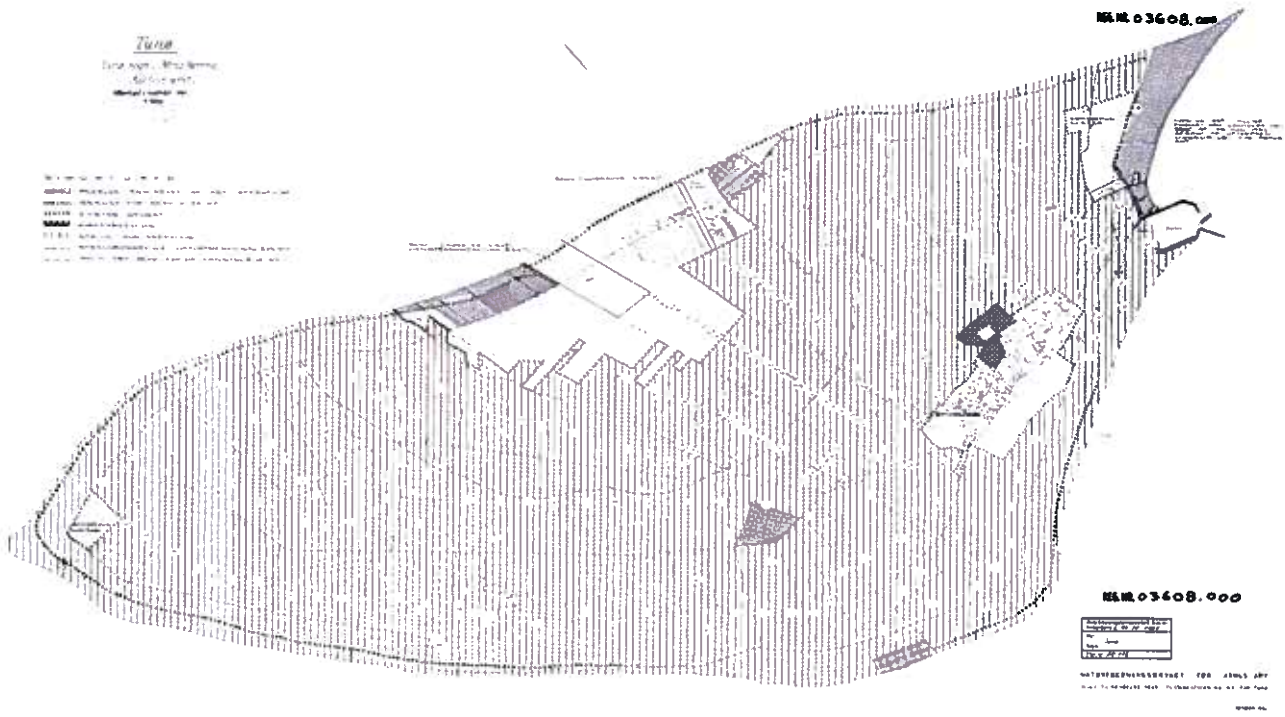
Fredningen gælder hele øen. Se dog nedenstående fredningskort, hvor undtagelserne fremstår som hvide felter.

Fredningens formål samt bestemmelser om byggeri, som i Overfredningsnævnets kendelse er bestemt som almindelige betingelser, er følgende:

"De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

...

Herudover er det forbud at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til el og telefonforsyning være tilladt efter forud af nævnet meddelt godkendelse."

Ejendommen

Ejendommen, matr.nr. 1c Tunø By, Tunø, beliggende Tunø Hovedgade 1, Tunø, 8300 Odder, er opført i BBR som "anden bygning på fremmed grund".

Ejendommen er ifølge BBR ejet af Beboerne på Stenkalven, Præstevænget 3, 8300 Odder. Ejendommen udgør et areal på 20.202 m2, og er ifølge BBR bebygget med et udhus på 50 m2, hvilket er noteret som et cykelskur.

...

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Området er omfattet af Odder Kommunes lokalplan 9001 for et område til havneformål på Tunø Havn. Lokalplanens formål er bl.a. at fastlægge fremtidige arealanvendelse til havneformål og bebyggelse, der funktionelt er knyttet til havnens funktion, drift og erhverv.

Det fremgår af lokalplanen, at lokalplanens byggefelter (kortbilag 2 i lokalplanen) er udlagt i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Området må kun anvendes til havneformål og bebyggelse, der tjener til havnens funktion og drift samt erhverv, der efter kommunens skøn kan placeres ved havnen.

Det fremgår af lokalplan 9001 vedrørende byggefelt I:

"Ny bebyggelse til opbevaring af cykler, trækvogne, mindre oplag med tilknytning til færgen o.lign. samt klubhus for bådelaug kan opføres inden for de udlagte byggefelter nr. I. Det bebyggede areal for ny bebyggelse må højst udgøre 50 % af byggefeltets areal."

Det omhandlede areal på ejendommen, hvorpå røgeriet ønskes opført, ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen. Tilstandsændringer er som udgangspunkt ikke tilladt indenfor strandbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 15. Byggeri, der i en lokalplan er udlagt til havneformål, og som samtidig efter en konkret vurdering er omfattet af begrebet havneformål og dermed forbunden virksomhed, er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 4, nr. 5.

Tidligere afgørelser på ejendommen
J.nr. 9/01 - etablering af klubhus på Tunø havn - matr.nr. 9c Tunø by, Tunø – dispensation givet.

J.nr. 96/2002 - ansøgning om opførelse af kioskbygning på matr.nr. 9c Tunø by, Tunø – afslag givet.

J.nr. 8901-01.2007.115 - ansøgning om tilladelse til opførelse af fælles skur til cykler, trækvogne m.m. på Tunø Havn, Tunø Hovedgade l, matr. nr. 9c Tunø By, Tunø – dispensation givet.

Øvrige bemærkninger
De tilgængelige oplysninger om bygningerne og projektet er begrænsede."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Kristian Wiese og Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen.

Kristian Wiese oplyste, at det er meningen, at man skal kunne købe mad og sætte sig udenfor at spise. Der skal dog ikke være servering.

Anette Pia Jensen påpegede vigtigheden heraf, idet det er væsentligt i relation til strandbeskyttelseslinjen, at der ikke er udendørs servering.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af øen Tunø er en tilstandsfredning, således at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal mastefø-ring til el og teleforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Opførelse af røgeriet med tilhørende sildebygning forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet finder det i overensstemmelse med sædvanlige aktiviteter på en havn, at der kan etableres et røgeri med tilhørende sildebygning, der således ikke findes at stride mod fredningens formål.

På den baggrund og i lyset af ejendommens påtænkte placering og udseende meddeler fredningsnævnet herefter dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Kristian Wiese, kristian.wiese@gmail.com
Torben Mahlers Tegnestue, torben@mahler.dk
Danmark Naturfredningsforenings lokalkomité Odder, odder@dn.dk
Odder Kommune, gitte.just@odder.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, odder@dof.dk
Friluftsrådet, obv@webspeed.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 5. juli 2013

FN 2013.15: Ansøgning fra Fritze Heide-Jørgensen om opførelse af tilbygning mv. på ejendommen matr.nr. 65ai Tunø By, Tunø beliggende Revet 29, 8300 Odder

Fredningsnævnet har den 1. februar 2013 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ansøgning fra Fritze Heide-Jørgensen om opførelse af tilbygning mv. på ejendommen matr.nr. 65ai Tunø By, Tunø beliggende Revet 29, 8300 Odder.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø dog således, at sommerhusområdet, hvori ejendommen er beliggende, i henhold til fredningskortet er undtaget fra fredningen. Ejendommen kan således bebygges på nærmere vilkår om et projekts forelæggelse for fredningsnævnet. Det fremgår imidlertid videre af en tinglyst fredningsdeklaration af 18. april 1969, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at der på grunden kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013 og har herefter besluttet at meddele dispensation i sagen. Fredningsnævnet har samtidig besluttet ikke at lovliggøre yderligere bebyggelse på ejendommen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 8. november 1965 fredede Overfredningsnævnet øen Tunø.

Om fredningens formål er det anført, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Af fredningsbestemmelserne fremgår det i øvrigt bl.a., at det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder maste og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af fredningsnævnet meddelt godkendelse.

Sommerhusområdet, hvori ejendommen er beliggende, er i imidlertid i henhold til fredningskortet undtaget fra fredningen. Ejendommen kan således bebygges på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet, hvilke materialer og udvendige farver herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Det fremgår videre af en tinglyst fredningsdeklaration af 18. april 1969, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at der på grunden kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.

Den 1. februar 2013 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Odder Kommune:

> "Byggeri – Odder Kommune - har d. 8. marts 2012 modtaget en ansøgning om byggetilladelse til opførelse af en tilbygning (areal 16,3 m^2) til eksisterende sommerhus på ovennævnte ejendom. Endvidere søges der om etablering af en mindre kvist i tagfladen på det eksisterende sommerhus, samt etablering af et nyt vindue i facaden udformet som en karnap-lignende konstruktion.
>
> Ansøgningen er fremsendt af ejer af ejendommen:
>
> - Fritze Heide-Jørgensen, H.C. Andersens Vej 30, 8230 Åbyhøj.
>
> Ejendommen er omfattet af "Tunø-fredningen" (Overfredningsnævnets kendelse lyst henholdsvis 26. januar 1965 og 12. november 1965), samt efterfølgende tinglyst bebyggelsesregulerende deklaration – lyst 18. april 1969 – og med bestemmelse om; at Fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeriet forinden byggestart.
>
> Derfor fremsendes projektet med Odder Kommunens bemærkninger til videre behandling ved Fredningsnævnet for Midtjylland – Østlige del.
>
> **Odder Kommunes bemærkninger til Fredningsnævnet**
>
> Odder Kommune kan anbefale, at Fredningsnævnet godkender den ansøgte tilbygning til sommerhuset og den viste kvist, samt det nye vindue i facaden..
>
> Dette sker med baggrund i den arkitektoniske bearbejdning af tilbygningen, som herfra vurderes som veltilpasset husets oprindelige arkitektur. Vi har også vurderet, at tilbygningen og husets samlede areal ikke vil påvirke de omliggende grunde og helhedsopfattelsen af området.
>
> Der er herfra også lagt vægt på, at det viste den ansøgte tilbygning ikke vil være afvigende fra de øvrige huse på Revet.
>
> Odder Kommune kan desværre *ikke* anbefale, at Fredningsnævnet godkender det viste fritliggende udhus på grundens sydlige del. Det sker med baggrund i deklarationens bestemmelser der angiver, at der kun må opføres "en" bygning og således, at fritstående udhuse ikke må opføres (pkt. 6 i deklarationen).
>
> **Tunø-fredningen**
>
> Tunø er som helhed omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat. Efter kortbilaget til denne fredning, er enkelte områder undtaget for fredningen og herunder det aktuelle sommerhusområde.

Men efter fredningens særbestemmelser, kan der tillades sommerhuse i disse områder på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner, samt at foreligges tegninger til fredningsnævnets til godkendelse. Der er på ejendommen tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet (fredningsnævnet for Århus Amt) som påtaleberettiget – lyst 18. april 1969. Dette fremgår af den Digitale Tingbog.

Eksisterende forhold

Ejendommen har, efter indhentede oplysninger i Bygnings- og Boligregistret (BBR), et matrikulært areal på 867 m^2.

Der noteret boligareal på 80 m^2, heraf 30 m^2 i en udnyttelig etage. Det eksisterende sommerhus er opført 1968. Endvidere fremgår der, at der er noteret et "bebygget areal på 50 m^2".

Der foreligger ikke oplysninger eller tegninger af det eksisterende hus i kommunens tegnings- og byggesagsarkiv. Det må antages, at disse tegninger ikke er blevet overdraget til Odder Kommune ved kommunesammenlægningen i 1970.

Ejendommen er beliggende i et eksisterende sommerhusområde og placeringen af grunden og tilbygningen fremgår af vedlagte luftfoto.

./. Luftfoto fra 2012 vedlægges som bilag nr. 1.

Det ansøgte projekt

Der søges om en tilbygning på 16,3 m^2 indeholdende mellemgang og værelse. Tilbygningen udføres uden udnyttelig tagetage, men gives en tag hældning på 45 grader i lighed med det eksisterende sommerhus. Den ydre udformning og materialevalg lægger sig tæt op det eksisterende sommerhus hvad udformning, samt materiale- og farvevalg. Træværk og vinduer males sort.

Facaden påtænkes udført af letbetonblokke afsluttet med et ydre pudslag. Tagbeklædningen påtænkes udført med B6 eternit bølgeplader – farve uoplyst.

Tilbygningen gives en højde på ca. 3,8 m målt fra naturligt terræn.
Med hensyn til tilbygningens udformning og placering henvises til vedlagte tegninger.

./. Byggeandragende / beskrivelse vedlægges som bilag nr. 2.1 og 2.2.
./. Bygningstegning – tegn. nr. 1 til 3 - vedlægges som bilag nr. 3.1 til 3.3.

Tinglyst deklaration af 18. april 1969

Iht. fredningsbestemmelserne, er området ved Revet udlagt til sommerhusbebyggelse, men på vilkår af; at bygningstegninger med angivelse af materialevalg og farver, fremsendes til godkendelse ved fredningsnævnet forinden forandringer og udvidelser.

I forlængelse heraf, er der på ejendommen tinglyst en deklaration – lyst 18. april 1969 og fremgår af Den Digitale Tingbog. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse grundens udnyttelse og ydre fremtræden, samt bestemmelse om; at Fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri.

Relevant for den fremsendte byggeansøgning, indeholder deklarationen bestemmelse om, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget og højst 70 m^2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m^2 må være indrettet til beboelse. Endvidere indeholder deklarationen bestemmelse om, at der på grunden kun må opføres en 1 bygning.

Deklarationens pkt. 6 er sålydende i relevant uddrag:
Højst 80 m2 af grunden må være bebygget.
På grunden må kun opføres en 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhuse og må kun være beboet fra 1.4 til 30.9., samt uden for dette tidsrum i korte ferieperioder.

Deklarationens pkt. 7 er sålydende i relevant uddrag:
Byggeriet må ikke påbegyndes forinden fredningsnævnets godkendelse foreligger.

Deklarationens pkt. 8 er sålydende i relevant uddrag:
Udover byggelovgivningens almindelige regler bestemmes:
Højst 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 (se punkt 6) må være indrettet til beboelse.
Påtaleberettiget efter denne deklaration er Fredningsnævnet for Århus Amt.

./. Tinglyst deklaration vedlægges som bilag nr. 4.1 og 4.2.

Arealbegrebet

Når den tinglyste deklaration indeholder en arealbegrænsning knyttet til begrebet "bebygget areal" og ikke anvender begrebet "etageareal"; vil det være tolkning / sondring imellem disse to arealbegreber. Hvis man tolker begrebet "bebygget areal" alene som det areal en bygning "fylder" på grunden; vil det ansøgte projekt i princippet kunne godkendes uden dispensationen fra deklarationen.

Det "bebyggede areal" vil efter tilbygningen blive ca. 66,3 m^2 (50 m^2 + 16,3 m^2) og bliver derved under henholdsvis "70 m^2 og 80 m^2 reglen" angivet i pkt. 6 og 8 i deklarationen.

Begrebet "etageareal", og ikke begrebet "bebygget areal"; anvendes i nugældende Bygningsreglement 2010 (BR10) og er fastlagt iht. BR10, kap. B.1.1.3, stk. 1. Bestemmelsen er sålydende:
Etageareal beregnes ved sammenlægning af bruttoarealerne af samtlige etager, herunder kældre og udnyttelige tageetager samt altanlukninger, udestuer, forbindelsesgange og lignende.)*

**(Efter SBI-anvisning 216, Anvisning om bygningsreglement 2010, angives, at etageareal normalt svare til bygningens ydre mål (længe x bredde) ganget med antallet af anvendelige etager. For tagetager gælder dog andre regler).*

Iht. "Byplanhåndbogen" udgivet af Arne Post - Dansk Byplan Laboratorium -, er begrebet "bebygget areal" defineret således:
Det samlede areal af samtlige bygninger på en grund, inkl. småbygninger som garager, carporte, drivhuse og skure. Arealet udgøres af de(n) nederste etage(r), målt til ydersiden af de(n) enkelte bygning(er).

Det vil i sidste ende være den påtaleberettigede, der skal afgøre hvilken tolkning af arealbegrebet "bebygget areal" kontra arealbegrebet "etageareal"; der skal inddrages i den endelige afgørelse iht. deklarationens pkt. 6 og 8.

Vi bør henlede til Fredningsnævnets afgørelse dateret 18. maj 2010 – vedr. Revet 27 – nævnets j.nr. 8901-01.2010.54 – hvori en tilsvarende tolkning er sket.

Plangrundlag og kommuneplan 2009 – 2021

Ejendommen er beliggende i landzone, men kræver ikke landzonetilladelse jf. lov om planlægning, § 34, stk. 3 og § 35, stk. 1, da området er udlagt til sommerhusformål i kommuneplanen og ved en bebyggelsesregulerende deklaration.

Området er ikke omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt eller anden planlægning, hvor Odder Kommune har myndighedskompetencen; dog undtagen kommuneplanen. Kommune kan modsætte sig et projekt iht. lov om planlægning; § 12, stk. 3; men kommuneplanen er som udgangspunkt ikke bindende for grundejeren.

Området er efter kommuneplanen udlagt til sommerhusområde i landzone og med bebyggelsesregulerende bestemmelser i lighed med nugældende Bygningsreglement 2010, kap. 2.7.4, dog med mulighed for udnyttet tagetage og større bygningshøjde, hvis omgivende bebyggelse er opført tilsvarende.

Vi har vurderet; at kommunen ikke har mulighed for at udstede et forbud iht. lov om planlægning, § 12, stk. 3, idet tilbygningen kan opføres inden for kommuneplanens rammebestemmelser.

Ejendommen er beliggende i rammeområde 9.S.3, som har følgende bestemmelse for området:

Generel anvendelse og zonestatus:	*Sommerhusområde*
Max. bebyggelsesprocent:	*15*
Max. antal etager:	*1 etage*
Max. bygningshøjde:	*5 m.*

Såfremt den eksisterende omgivende sommerhusbebyggelse overvejende er opført på anden måde end rammen foreskriver, kan ny bebyggelse udføres med udnyttelig tagetage. I så tilfælde må bygningshøjden ikke overstige 6,5 meter over det omgivende terræn. Til udvendige bygningssider samt tagflader skal anvendes materialer og farver som efter byrådets mening ikke virker skæmmende. Facadehøjden må ikke overstige 3 meter.

Anden lovgivning

Projektet kræver byggetilladelse iht. byggelovens §§ 2 og 16.

Bygningsreglement 2010, kap. 2.7.4, angiver en række bebyggelsesregulerende bestemmelser ved opførelse af sommerhuse i sommerhus områder. Men kapitlets bestemmelser finder ikke anvendelse, hvis en lokalplan, byplanvedtægt eller reguleringsplan efter de tidligere gældende byggelove, fastsætter andre bestemmelser om de pågældende forhold iht. BR 2010, kap. 2.1, stk. 2.

I den konkrete sammenhæng, er det vores vurdering; at bestemmelserne i den tinglyste deklaration træder i stedet for bygningsreglementets bestemmelser; hvad angår begrebet "bebyggelsesprocent" iht. BR10, kap. 2.7.1, stk. 1, nr. 4 (15 procent) og begrebet "etageantal" iht. BR10, kap. 2.7.4, stk. 1, nr. 1 (maksimalt etageantal 1). Subsidiært vil en bebyggelsesprocent på 11,1 dog være i overensstemmelse med både bygningsreglementets og kommuneplanens bestemmelser.

Endvidere vurderes reglementets afstandsbestemmelser af værende gældende for den aktuelle grund (BR2010, kap. 2.7.4, stk. 1, nr. 3 – mindste afstand til vej, sti og skel – 5,0 m – for sommerhuse) og kap. 2.7.6, stk. 3 (mindste afstand til vej, sti og skel – 2,5 m – for garager, udhuse, mv.).

Med baggrund i reglementets afstandsbestemmelser for sommerhusområder, kan Odder Kommune desværre *ikke* godkende beliggenheden af det viste "skur". Ligeledes må skuret tolkes i strid med deklarationens pkt. 6.

Øvrige bemærkninger

Odder Kommune bistår gerne med uddybende oplysninger i sagen og henvendelser i sagen kan rettes til undertegnede."

Af Naturstyrelsens udtalelse af 19. april 2013 fremgår følgende:

"Fredningsnævnet har med mail af 11. marts 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedr. ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.

Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen
Der ansøges om etablering af en tilbygning på 16,3m2, en kvist i tagfladen samt et nyt vindue (karnap) i facaden. Kommunen oplyser, at der allerede er opført et fritliggende udhus, der kan være i strid med fredningsbestemmelserne.

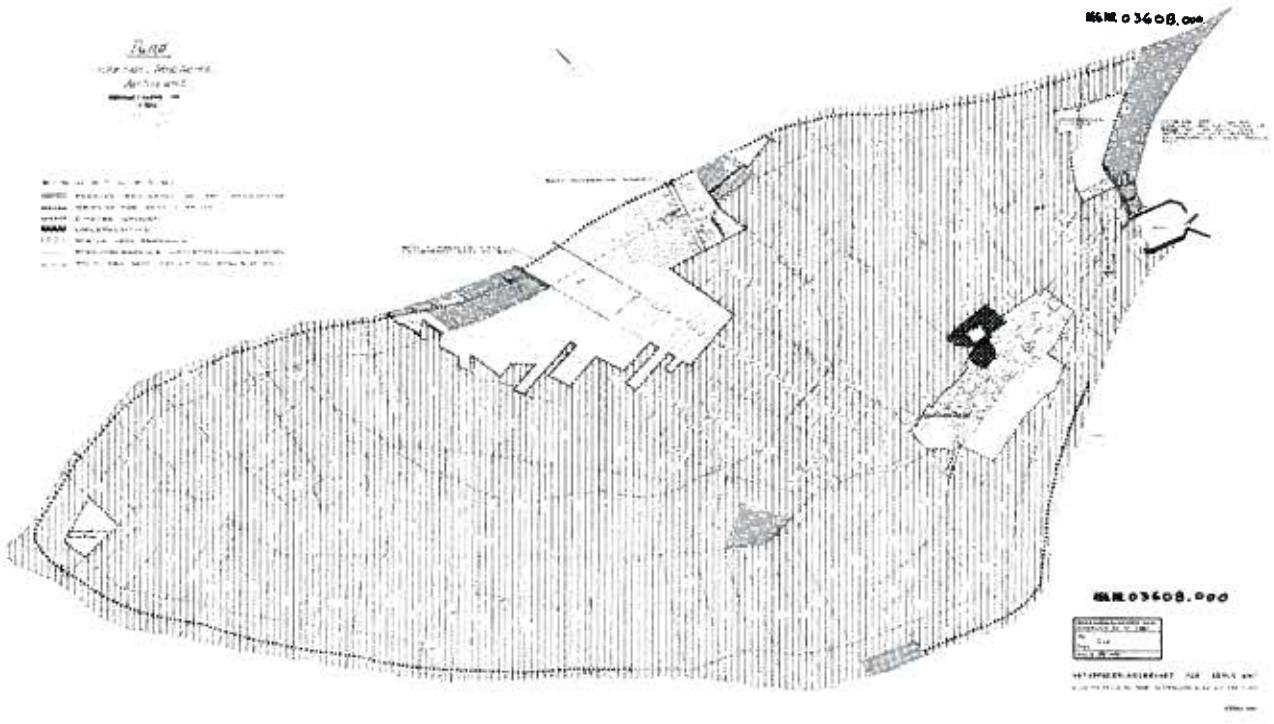
...

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 op fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er følgende:

"De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier."

Fredningen gælder hele øen. Se dog nedenstående fredningskort, hvor undtagelserne fremstår som hvide felter.

Som det ses af fredningskortet er det pågældende sommerhusområde undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse.

På ejendommen er tinglyst fredningsdeklaration af 18. april 1969.

6. Grundens udnyttelse og bebyggelsens placering.

Højst 80 m2 af grunden må være bebygget.

På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus ...

...

8. Bebyggelsens indretning og inventar.

Udover byggelovens almindelige regler bestemmes:

Højst 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 (se punkt 6) må være indrettet til beboelse.

Ejendommen

Matriklen har et areal på 867m2 med et i BBR registreret boligareal på 80m2. Stueetagen udgør 50 m2 og førstesalen udgør 30 m2. Ejendommen har siden 2011 været ejet af Fritze Heide-Jørgensen.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Skovbyggelinjen:
Ejendommen er omfattet af skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen gælder for alle offentlige skove og for private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha. I zonen inden for skovbyggelinjen må der ikke placeres bebyggelse som for eksempel bygninger, skure, campingvogne og master. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervet, er ikke omfattet af forbuddet. Kommunen træffer afgørelse om dispensation fra skovbyggelinjen.

Værdifuldt geologisk interesseområde:
Tunø er i sin helhed udpeget som et område af såvel landskabelig som geologisk interesse, idet øen udviser en rig geologisk og landskabelig variabilitet, der tydeligt afspejler tilblivelseshistorien. Særligt interessant er kystklinternes blåligt grå moræneler, der antageligt er afsat af Norske Fremstød i tidlig Sen Weichsel. Tunø er således i sin helhed af betydelig undervisnings- og forskningsmæssig værdi. Det er vigtigt, at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og sammenhænge ikke ødelægges eller sløres. Det er endvidere vigtigt, at de naturlige kystdynamiske processer kan forløbe uhindret, så profilet holdes åbent.

Øvrige bemærkninger
Det er uklart for styrelsen, hvilken betydning etableringen af det nye vinduesparti/karnap i stueetagen har for sommerhusets bebyggede areal, idet vinduespartiet har en højde og bredde, der ændrer stueetagen.

Relevante afgørelser inden for samme fredning:

- Fredningsnævnet meddelte den 1. december 2009 tilladelse til opførelse af tilbygning til sommerhus på ejendommen matr.nr. 54c Tunø By, Tunø. Tilbygningen udgjorde 32,75m2.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. april 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet ejeren ved Arnt Schepler og Naturstyrelsen ved Anette Pia Jensen.

Arnt Schepler oplyste, at der i forvejen er to værelser på 1. sal. Der bliver ikke flere værelser med karnappen. Det er ikke sikkert, at de vil lave udvidelsen over køkkenvinduet. Tilbygningen bygges sammen med huset med gang og døre. Der bliver ikke tale om to separate bygninger. Der er ikke et udhus på ejendommen. Det er et brændeskur, der har stået der i mange år.

Naturstyrelsens udtalelse er ved brev af 22. april 2013 sendt til ejeren af ejendommen med angivelse af, at eventuelle bemærkninger efterfølgende kunne sendes til fredningsnævnet.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen er omfattet af en tinglyst fredningsdeklaration, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Bebyggelsen skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse. Der må kun opføres

én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.

Tilbygningen og ændringerne i sommerhuset forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at det samlede bebyggede areal efter tilbygningen ikke overstiger 80 m2, og at boligarealet ikke overstiger 70 m2. På den baggrund og efter tilbygningens udseende kan fredningsnævnet godkende denne.

Da opførelsen af en karnap endvidere ikke findes at virke skæmmende og markant anderledes end den øvrige bebyggelse i området, meddeler fredningsnævnet herefter dispensation i sagen.

Som anført af Odder Kommune er der en yderligere bebyggelse på ejendommen. På baggrund af besigtigelsen er fredningsnævnet enig med ejeren i, at der ikke er tale om et udhus, men derimod om et brændeskur.

Der er imidlertid i relation til fredningsbestemmelserne tale om en bygning. Brændeskuret, som må omfattes af udtrykket "og lignende", strider derfor mod bestemmelserne i fredningen om, at der kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse og lignende ikke må opføres.

Fredningsnævnet meddeler herefter ikke dispensation til og lovliggør således ikke brændeskuret, der skal fjernes.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Odder, odder@dn.dk
Odder Kommune, lars.harritsoe@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, obv@webspeed.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, aarhus@dof.dk

Fritze Heide-Jørgensen, H.C. Andersens Vej 30, 8230 Åbyhøj

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 10. september 2013

FN 2013.68: Ansøgning fra Elsebeth Grøn og Kristian Billeskov Bøving om opførelse af sommerhus på ejendommen matr.nr. 3i Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 56, 8300 Odder

Fredningsnævnet traf den 27. maj 2013 afgørelse om ikke at meddele dispensation til opførelse af sommerhus på Stenkalven 56, 8300 Odder (FN 2013.28). Begrundelsen for afgørelsen var følgende:

> "Ejendommen er omfattet af en tinglyst fredningsdeklaration, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Bebyggelsen skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.
>
> Opførelse af sommerhuset forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.
>
> Opførelse af et sommerhus med et boligareal på 75 m2 er i direkte modstrid med den tinglyste fredningsdeklaration, hvorfor der ikke er grundlag for at meddele dispensation i sagen.
>
> Fredningsnævnet bemærker i øvrigt i relation til et eventuelt revideret projekt, at der ikke kan forventes godkendelse af et sommerhus med den ansøgte karnap, idet en sådan karnap findes at være fremmedartet i relation til sommerhuset og den øvrige sommerhusbebyggelse i området."

Fredningsnævnet har den 17. juni 2013 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ny ansøgning fra Elsebeth Grøn og Kristian Billeskov Bøving med et revideret projekt til opførelse af sommerhus på ejendommen. I udtalelsen er bl.a. anført følgende:

> "Det nu reviderede projektet er ændret med hensyn til projektets ydre udformning hvor tidligere kvist / karnap er udgået og hvor bygningens areal er ændret til i alt 70 m^2; hvoraf mindst 7 m^2 er et overdækket areal.
>
> **Odder Kommunes reviderede anbefaling til Fredningsnævnet**
>
> Odder Kommune kan *anbefale*, at Fredningsnævnet godkender det oprindelige ansøgte sommerhus, hvad angår den ydre udformning iht. deklarationens pkt. 8, idet sommerhuset efter vores skøn; entydigt fremstår som en bygning med "en etage med udnyttelig tagetage" og som sådan må være i overensstemmelse med deklarationens bestemmelse.
>
> Det må være op til Fredningsnævnet, at foretage den endelige tolkning af deklarations bestemmelser, og på dette grundlag træffe en afgørelse i sagen som påtaleberettiget til den tinglyste deklaration.
>
> **Tunø-fredningen**
>
> Tunø er som helhed omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat. Efter kortbilaget til denne fredning, er enkelte områder undtaget for fredningen og herunder det aktuelle sommerhusområde.

Men efter fredningens særbestemmelser, kan der tillades sommerhuse i disse områder på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner, samt at foreligges tegninger til fredningsnævnets til godkendelse. Der er på ejendommen tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget – lyst 16. maj 1973.

Eksisterende forhold

Ejendommen er, efter indhentede oplysninger i Bygnings- og Boligregistret (BBR), en tom og ubebygget grund med et matrikulært areal på 988 m^2. Der forefindes ingen oplysninger om tidligere projekter på den pågældende grund.

Ejendommen er beliggende i et eksisterende og næsten udbygget sommerhusområde. Placeringen af grunden fremgår af vedlagte luftfoto.

Der er i området 29 grunde, hvoraf de 27 i dag er bebyggede med traditionelle længe- og vinkelhuse; alle med saddeltag.

Det ansøgte projekt

Der ansøgte projekt omfatter opførelsen af et nyt sommerhus med et oplyst bebygget areal på 70 m^2 (længde 10,0 m og bredde 7,0 m) og hvoraf et overdækket areal udgør 7 m^2 (længde 7,0 m og bredde 1,0 m).

Tag påtænkes udført m. med sort tjærepap. Facader udføres i sortmalet træ. Vinduer og døre udføres i træ.

På husets syd og østside etableres træterrasse som det fremgår af tegning.

Huset indrettes med følgende rum:

Køkken/alrum, badeværelse, to værelser, samt loftsrum (ej beboelse).

På den østvendte tagside etableres to mindre traditionelle ovenlysvinduer. Det fremgår ikke af det fremsendte materiale hvorledes indskudt etage eller hems indrettes og ligeledes er der ikke redegjort for etagearealet.

Der henvises endvidere til ansøgers tegningsmateriale og projektbeskrivelse.

./. Rev. projektbeskrivelse modt.11. juni 2013 vedlægges som bilag nr. 9.
./. Rev. tegningsmateriale modt.11. juni 2013 vedlægges som bilag nr. 10, 11, 12 og 13.

Tinglyst deklaration af 16. maj 1973

Iht. fredningsbestemmelserne, er området ved Stenkalven udlagt til sommerhusbebyggelse, men på vilkår af; at bygningstegninger med angivelse af materialevalg og farver, fremsendes til godkendelse ved fredningsnævnet forinden forandringer og udvidelser.

I forlængelse heraf, er der på ejendommen tinglyst en deklaration – lyst 16. maj 1973 og fremgår af Den Digitale Tingbog. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende be-

stemmelser og herunder bestemmelse grundens udnyttelse og ydre fremtræden, samt bestemmelse om; at Fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri.

Relevant for den fremsendte byggeansøgning, indeholder deklarationen bestemmelse om, at højst 70 m^2 af det maksimale bebyggede areal på 80 m^2, må være indrettet til beboelse ("boligareal"). Der henvises til deklarationens pkt. 7 og 9).

Der er også en bestemmelse om, at husene i den yderste række skal opføres med saddeltag med en hældning på mellem 30 og 45 grader, samt, at husene må højst opføres med en etage samt udnyttelig tageetage (ikke over 45 grader). Der henvises til deklarationens pkt. 9.

Deklarationens pkt. 7 (grundens udnyttelse og bebyggelsens placering) er sålydende i relevant uddrag:

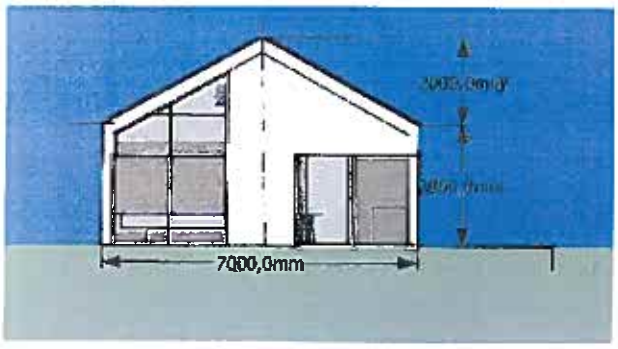
Højst 80 m^2 af grunden må være bebygget.

Deklarationens pkt. 8 (bebyggelsens ydre fremtræden) er sålydende i relevant uddrag:
Forinden et byggeri påbegyndes, skal, foruden de i den almindelige lovgivning angivne myndigheder, Fredningsnævnet for Aarhus Amt give tilladelse til byggeriet.
Husene må højst opføres med en etage samt udnyttelig tageetage (tage ikke over 45 grader).
Husene i yderste række skal opføres med saddeltag med en hældning på mellem 30 og 45 grader.

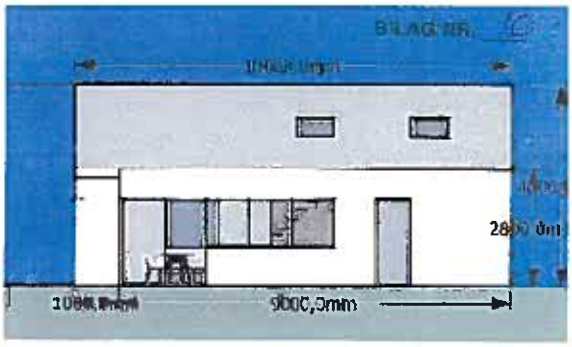
Deklarationens pkt. 9 (bebyggelsens indretning og inventar) er sålydende i relevant uddrag:
Udover byggelovgivningens almindelige regler bestemmes:
Højst 70 m^2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m^2 (se punkt 7) må være indrettet til beboelse.
Påtaleretten efter denne deklaration er Fredningsnævnet for Aarhus Amt.

Det er kommunens vurdering, at det nu reviderede projekt – modtaget 11. juni 2013 – er i overensstemmelse med deklarationens pkt. 8 og 9."

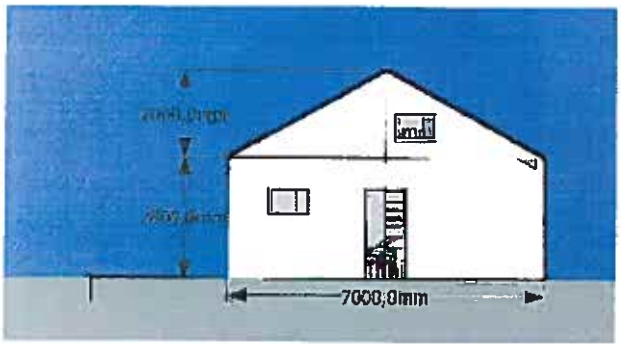
Udtalelsen var vedlagt bl.a. følgende tegningsmateriale:

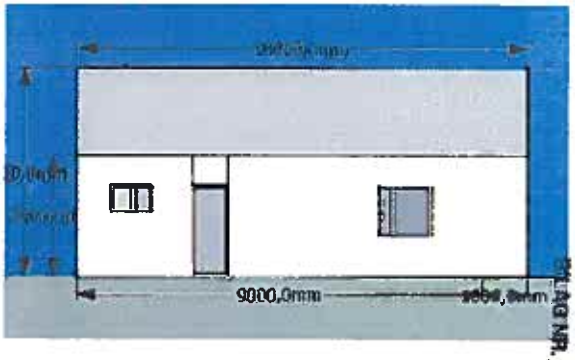
Sydfacade

Vestfacade Østfacade

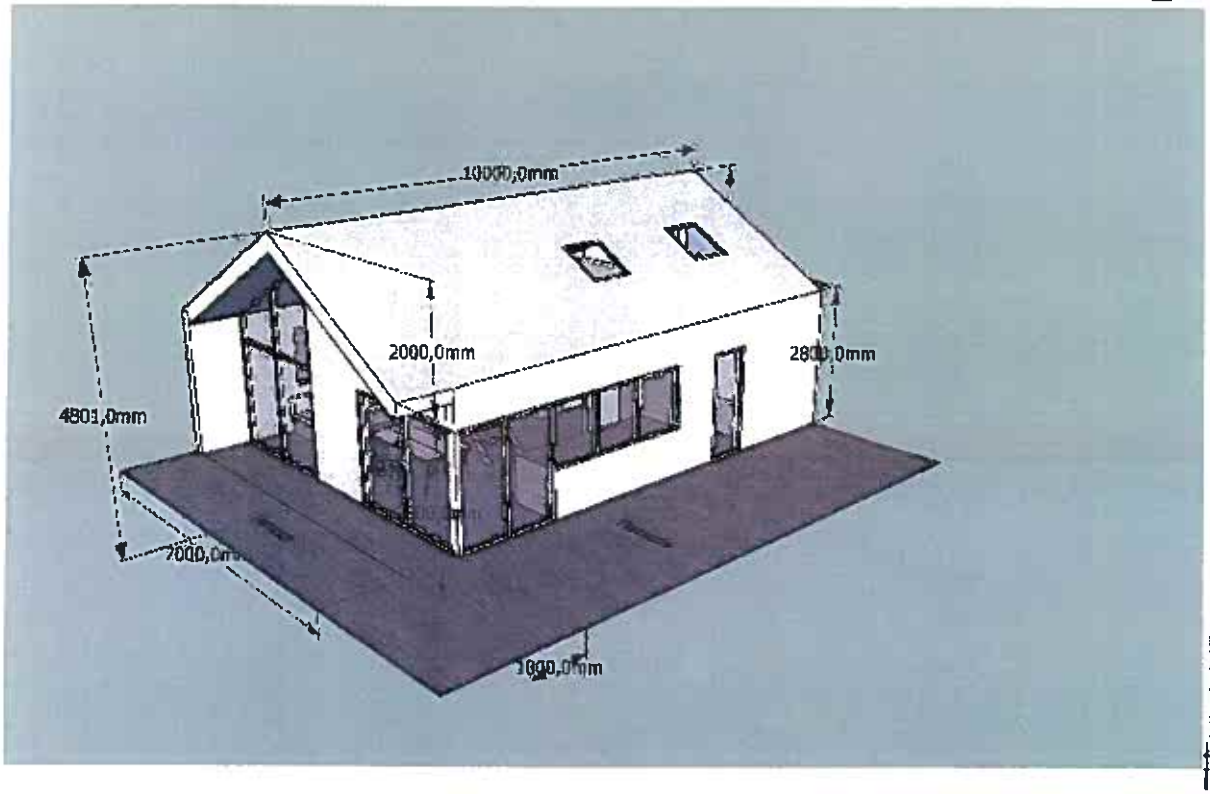
Østfacade Nordfacade

Vestfacade (mod vej)

BILAG NR. 10

BILAG NR. 11

BILAG NR. 11

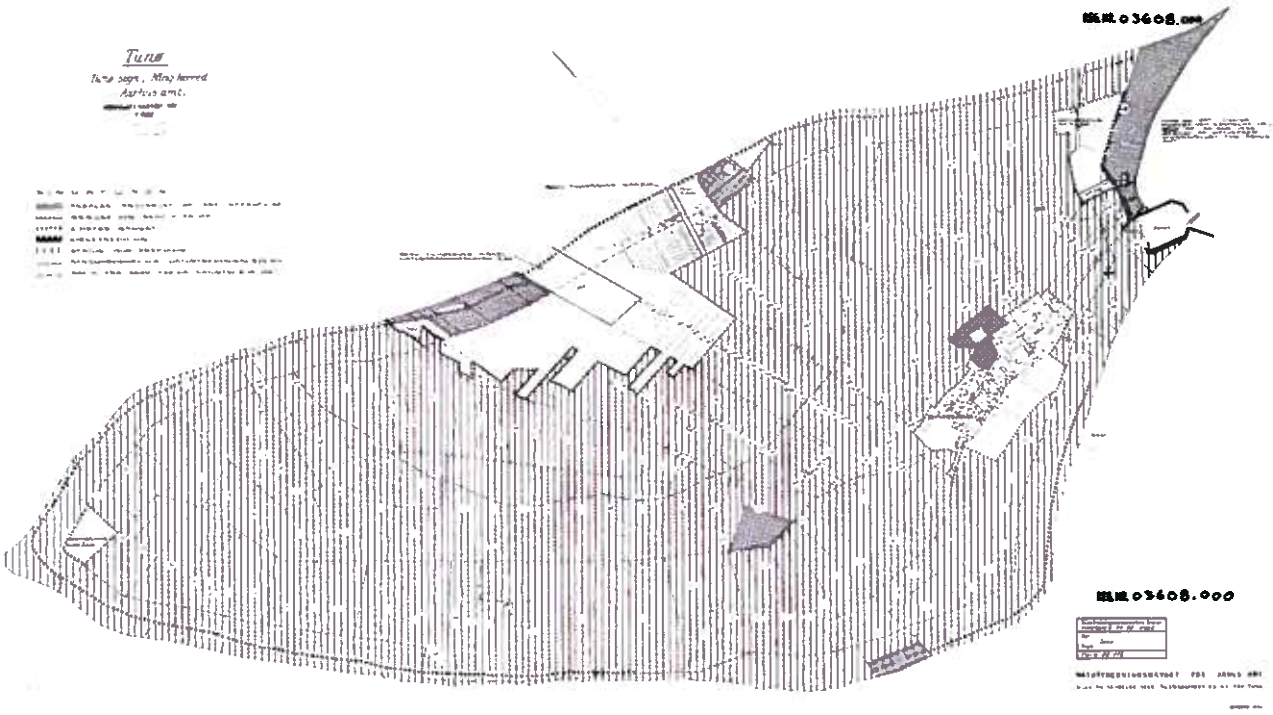
Naturstyrelsen afgav den 19. april 2013 en udtalelse til fredningsnævnet til brug for behandlingen af det projekt, fredningsnævnet den 27. maj 2013 traf afgørelse om ikke at meddele dispensation til. I udtalelsen er anført følgende om fredningsbestemmelserne:

"Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 op fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er følgende:

"De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier."

Fredningen gælder hele øen. Se dog nedenstående fredningskort, hvor undtagelserne fremstår som hvide felter.

Som det ses af fredningskortet er det pågældende sommerhusområde undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse.

På ejendommen er tinglyst fredningsdeklaration af 16. maj 1973.

7. Grundens udnyttelse og bebyggelsens placering.

Højst 80 m2 af grunden må være bebygget.

På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus ...

...

9. Bebyggelsens indretning og inventar.

Udover byggelovens almindelige regler bestemmes:

Højst 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 (se punkt 7) må være indrettet til beboelse."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet den fornyede ansøgning på skriftligt grundlag og har herefter besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen er omfattet af en tinglyst fredningsdeklaration, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Bebyggelsen skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som et sommerhus. Højest 70 m2 af det maksimalt bebyggede areal på 80 m2 må være indrettet til beboelse.

Opførelse af sommerhuset forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet finder, at det nu ansøgte sommerhus ikke er i strid med fredningsbestemmelserne og i øvrigt har en sådan udformning, at det efter den konkrete placering i det eksisterende sommerhusområde kan godkendes.

Fredningsnævnet meddeler således dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder

- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Odder, odder@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, obv@webspeed.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, aarhus@dof.dk

Kristian Billeskov Bøving og Elsebeth Grøn, Mølholm Landevej 7, 7100 Vejle

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 25. september 2014

FN 2014.68: Tilbygning af udhus og ombygning af sommerhus

Fredningsnævnet har den 15. maj 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ansøgning fra arkitektfirmaet Kryger ApS for Vita Schrøder og Jørn Lehmann Petersen om tilbygning af udhus og ombygning af sommerhus på matr.nr. 117d Tunø By, Tunø beliggende Lyngballen 60, 8300 Odder.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, og fredningsnævnet skal meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse af ejendommen den 20. august 2014 og har herefter besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 8. november 1965 fredede Overfredningsnævnet øen Tunø. Om det nærmere indhold af fredningsbestemmelserne henvises til udtalelserne fra Odder Kommune og Naturstyrelsen.

Den 15. maj 2014 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Odder Kommune:

> "Odder Kommune – Byggeri – har d. 5. maj 2014 modtaget ansøgning om byggetilladelse vedr. tilbygning til et eksisterende udhus, samt en række mindre indvendige ombygninger i det eksisterende sommerhus / fritidshus.
>
> ...
>
> **Kommunens indstilling**
> Odder Kommune – Byggeri – kan anbefale, at Fredningsnævnet giver dispensation / tilladelse til den ansøgte tilbygning til udhuset, samt de begrænsede ydre facadeændringer på selve huset, som følge af indvendige ombygninger.
>
> Det er vores vurdering, at den beskedne udbygning af udhuset og ændring af husets facader; ikke vil påvirke landskabsoplevelsen af området som helhed og ikke er i strid med de bagvedliggende hensyn tilsigtet med fredningen.
>
> Der lægges konkret vægt på, at der er tale om en bebyggelse opført før tilvejebringelsen (bygget 1940) af fredningen og det faktum, at der er tale om en meget begrænset udvidelse udhuset og mindre ændringer af husets facade, som bidrager til indtrykket af et mere harmonisk hus.
>
> **Kortfattet projektbeskrivelse**

Ejer ønsker af lave en tilbygning til et eksisterende udhus. Efter tilbygningen vil udhuset opnå et areal på 27,5 m^2 (længde 10,4 m og bredde 2,65 m).

Taget på udhuset udføres med ensidig taghældning og med en højde på maks. 2,5 m. Tagbeklædningen udføres med stålplader og vægbeklædningen udføres af eternit – farve uoplyst.

Tilbygningen til udhuset påtænkes anvendt til opladestation for el-kørestol mm.

På selve sommerhuset inddrages et eksisterende overdækket areal til beboelse og der i den forbindelse isættes i større hjørnevinduesparti i stuen og der isættes et vindue mere i nordfacaden. Herved opnås et mere roligt og harmonisk facadeudtryk. I sydfacaden ændres en eksisterende terrasse dør til et vindue med brystning.

Den eksisterende udnyttelige tagetage ombygges og inddrages fuldt ud til beboelses (iht. registreringen i Bygnings- og Boligregisteret – BBR).

Tunø-fredningen
Tunø er som helhed omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens omfatter hele øen med undtagelse af det areal, der på det kendelsen vedhæftede, er angivet som byområde (Tunø By) og to sommerhusområder.

Efter kortbilaget til denne fredning, er enkelte områder undtaget for fredningen, men den aktuelle ejendom er entydig beliggende inden for det fredede område. Iht. Den Digitale Tingbog er der henholdsvis d. 26-01-1965 og 12-11-1965 tinglyst "Tillægstekst naturfredningsnævnskendelse" på den pågældende matrikel.

Fredningens indhold angiver, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af de påtaleberettigede.

Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Til eventuelle ombygning og / eller udvidelse af eksisterende landbrugsbygninger i forbindelse med ændret anvendelse til for eksempel sommerhusbeboelse, skal der i hvert enkelt tilfælde foreligge særlige godkendelse fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd (kommune) og fredningsplanudvalg.

Eksisterende forhold
Ejendommen er, efter indhentede oplysninger i Bygnings- og Boligregistret (BBR), en bebygget grund med et matrikulært areal på 7499 m^2. Grunden er beliggende i landzone og der er ikke noteret landbrugspligt.

Iht. Bygnings- og Boligregistret (BBR) har ejendommen status som "sommerhus" (beliggende uden for planlagt sommerhusområde) og der anført et opførelsesår – 1940. Der forefindes to bygninger på ejendommen – bygnings nr. 1 og 2.

Der er et oplyst boligareal på 96 m^2 for bygning nr. 1 og der et oplyst bebygget areal for bygning nr. 2 – udhus – på 11 m^2. Der er for bygning nr. 1 registeret 60 m^2 heraf udnyttet tagetage 6 m^2.

Det ansøgte projekt vil betyde, at der skal ske en ændring af registreringen af tagetagen i BBR med et samlet areal (udnyttelig tagetage) på ca. 50 m^2 *) Inddragelse af udnyttelige tagetage kan ske uden byggetilladelse iht. BR10, kap. 1.6, stk. 1, nr. 1 (herunder anvisningerne i vejledningsteksten).

Der forefindes ikke tegninger om ejendommens eksisterende bebyggelse i vort digitale tegningsarkiv.

*) Foreløbig arealberegning baseret på projekttegninger og beregningsreglerne angivet i Bilag 1 – B.1.1.3, stk. 5, nr. 1.

Plangrundlag
Ejendommen er beliggende i landzone, men kræver ikke landzonetilladelse jf. lov om planlægning, § 36, stk. 1, nr. 7 og 9, idet udhuset udføres med et samlet areal under 50 m^2 og beboelsen samlede etageareal ikke overstiger 250 m^2.

Området er ikke omfattet af en lokalplan eller byplanvedtægt eller anden planlægning, hvor Odder Kommune har myndighedskompetencen.

Habitatbekendtgørelsen
Det nærmeste Natura-2000område er Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, og dette er beliggende ca. 7,5 km syd for det ansøgte. Det vurderes, at anvendelsesændringen ikke vil have nogen negativ påvirkning på de naturtyper og de arter, som er på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag.

Miljø, Odder Kommune har ikke kortlagt plante- eller dyrearter fra habitatdirektivets bilag IV i området. Det er sandsynligt, at der vil være bilag IV arter som flagermus og padder /grønbroget tudse i området. Med baggrund i ejendommens eksisterende beliggenhed og påtænkte anvendelse, må det vurderes, at det anvendelsesændringen ikke vil have en negativ indflydelse på eventuelle bilag IV arter i området.

Anden lovgivning – øvrige tilladelser
Iht. de seneste regelforenklinger i Bygningsreglement 2010, kap. 1.5, stk. 1, nr. 1, kræver opførelse af garager, carporte, udhuse, mv.; med et areal op til 35 m^2, ikke længere anmeldelse til og godkendelse af kommunen.

Dette gælder ligeledes ved om- og andre forandringer der ikke medfører udvidelse af etagearealet eller en væsentlig anvendelsesændring iht. BR10, kap. 1.6, stk. 1, nr. 1. Dog vil inddragelse af det viste eksisterende overdækkede areal til beboelse, være betinget af en byggetilladelse, idet ejendommens etageareal herved udvides og rummets anvendelse ændres væsentlig.

Etablering af ny TRIX-tank, samt nedsivning af tagvand i faskine; vil være betinget af tilladelse fra kommunens Miljøafdeling. Projektets oplysninger er herfra videresendt til Miljøafdelingen og ansøger / ejer vil modtage særskilt brev herom.

Øvrige bemærkninger

Odder Kommune bistår gerne med uddybende oplysninger i sagen og henvendelser i sagen kan rettes til undertegnede."

Fredningsnævnet har i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand. Af Naturstyrelsens udtalelse af 18. juli 2014 fremgår følgende:

"Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen
Der henvises til Odder Kommunes indstilling.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål:

Fredningens indhold.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Fredningens relevante bestemmelser:

Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af de påtaleberettigede.

Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Til eventuel ombygning og/eller udvidelse af eksisterende landbrugsbygninger i forbindelse med ændret anvendelse til for eksempel sommerhusbeboelse skal der i hvert enkelt tilfælde foreligge særlig godkendelse fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg.

Ejendommen
Der henvises til kommunens redegørelse for de eksisterende forhold på ejendommen.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Ingen bemærkninger.

Øvrige bemærkninger

Naturstyrelsen henleder til nedenstående afgørelsen inden for fredningen:

- Fredningsnævnet meddelte den 1. december 2009 tilladelse til tilbygning på ejendommen matr.nr. 54c Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 6, 8300 Odder. Om det tilladte er følgende oplyst:

Tilbygningen påtænktes at indeholde to soverum samt et disponibelt rum og ønskedes opført med

- tekniske specifikationer som helårsbolig
- grundmål 8.25 x 3.50 meter
- tag belagt med røde teglsten som eksisterende bygning
- facader beklædt med (svensk)rødmalede træplanker.

Det tilstræbes, at tilbygningen fremstår i harmoni med de naturskønne og bevaringsværdige omgivelser uden direkte at plagiere byggestilen for den oprindelige jagthytte. De oprindelige facader bliver i øvrigt malet i en mere afdæmpet (skagen)gul farve end den nuværende rødgule nuance.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Med det nu foreliggende projekt finder nævnet, at tilbygningen bliver væsentlig mindre markant og væsentlig bedre tilpasset den eksisterende bygning. Nævnet finder ikke, at denne løsning vil være i strid med fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte, på betingelse af, at farvevalget er som nu forelagt, således at alle facader er lys gule.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Jørn Lehmann Petersen ved Jørgen Hastrup, Odder Kommune ved Jesper Stegmann og Stine Wraae Bach, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

På baggrund af oplysningerne om projektet og baggrunden herfor samt ejendommens skjulte placering i landskabet, hvorefter projektet ikke medfører nogen nævneværdig ændret oplevelse af fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen

- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Jørn Lehmann Petersen, jlp@rsyd.dk
Arkitektfirmaet Kryger ApS, volmerkry@gmail.com
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, soehoejlandet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 25. september 2014

FN 2014.116: Læskur til fårebesætning

Fredningsnævnet har den 27. august 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune i anledning af en ansøgning fra Bent Sundgaard om lovliggørelse af en udvidelse af et læskur til en fårebesætning på matr.nr. 49 Tunø By, Tunø, 8300 Odder.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, og fredningsnævnet skal meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis udvidelsen skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse af ejendommen den 20. august 2014 i tilknytning til besigtigelsen af andre fredningsnævnssager og har herefter efter sagens modtagelse besluttet at meddele lovliggørende dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 8. november 1965 fredede Overfredningsnævnet øen Tunø. I fredningsbestemmelserne er bl.a. anført følgende:

> Fredningens indhold.
>
> De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme, opretholdes og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
>
> ...
>
> Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af de påtaleberettigede.
>
> Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger

eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Til eventuel ombygning og/eller udvidelse af eksisterende landbrugsbygninger i forbindelse med ændret anvendelse til for eksempel sommerhusbebyggelse skal der i hvert enkelt tilfælde foreligge særlig godkendelse fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg.

Den 27. august 2014 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Odder Kommune:

"Odder Kommune søger om dispensation fra Tunøfredningen til udvidelse af et læskur til en fårebesætning på matr. nr. 49, Tunø By, Tunø.

Placering er angivet på kortbilag.

Baggrund
Bent Sundgaard har gennem de sidste 6-7 år opbygget en bestand af får og geder på Tunø.

I 2007 modtager Bent dispensation fra strandbeskyttelseslinjen og Tunøfredningen til opførsel af et læskur på ca. 30 m^2.

I løbet af de næste 2-3 år øger Bent Sundgaard bestanden af får og geder og udvider i den forbindelse læskuret til 82 m2. Skuret skal både kunne rumme læmmestald til fårene og læ for gederne gennem vinteren. Det oprindelige skur var ikke stort nok til at dække behovet for læ til den nu større bestand af dyr.

En medarbejder fra Naturstyrelsens opdager ved besigtigelse i 2011, at skuret er udvidet. Efterfølgende meddeler Naturstyrelsen afslag fra strandbeskyttelseslinjen til udvidelse af læskuret. Afgørelsen påklages af fåreholder Bent Sundgaard. Afgørelsen ændres efterfølgende i 2013 af klagenævnet til en dispensation under forudsætning af, at skuret fremtræder sortmalet.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er vedhæftet som bilag.

Beskrivelse af det ansøgte
Skuret er opført med sortmalet træbeklædning på siderne og lyse tagflader. Der er en enkelt skydedør på vestsiden af skuret.

Skuret er beliggende i en lavning på en åben græsmark. Mod syd er der et mindre skovbevoksning bestående af nåletræer. Skuret kan pga. skovbevoksningen ikke ses fra søsiden. Grundet lavningen er skuret ikke synligt i en væsentlig grad oppe fra den nærliggende grusvej.

Odder Kommunes vurdering af det ansøgte
Det er Odder Kommunes vurdering, at skuret ligger hensigtsmæssigt placeret i landskabet, idet skuret netop er placeret på et lavt beliggende sted. Skuret er nødvendigt for driften af fåre- og gedeflokken. Fårene læmmer i skuret og gederne trækker i ly i dårligt vejr. Derfor er det essentielt, at skuret er placeret der, hvor dyrene græsser.

Odder Kommune bakker op omkring afgræsning på øen. Tunø er en ø, hvor den normale landbrugsdrift er under afvikling. Størstedelen af landbrugsarealerne på Tunø ligger i dag brak. Afgræsningen er med til at skabe en divers lysåben natur på Tunø med en høj biodiversitet.

Odder Kommunes vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen

Natura 2000
Nærmeste Natura 2000 område; Område nr. 56; Horsens Fjord, havet øst for og Endelave ligger 6 km syd for projektområdet. Det er Odder Kommunes vurdering, at den opførte tilbygning til det oprindelige skur ikke påvirker de naturtyper, og de dyrearter, som er på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag.

Bilag IV
Tunø har en bestand af grønbroget tudse og formodentlig en bestand af flagermus. Den grønbrogede tudse og arter af flagermus optræder på habitatdirektivets bilag IV.

Odder Kommune har ikke kortlagt eller har kendskab til, at området hvor tilbygningen til det oprindelige fåreskur er blevet opført udgør yngle- eller rasteområde for grønbroget tudse eller arter af flagermus. Området er et forstyrret græsmarksområde med stor trafik af får og geder. På den baggrund vurderer Odder Kommune, at det område hvor tilbygningen er opført heller ikke udgør et egnet yngle- eller rasteområde for grønbroget tudse og arter af flagermus.

Samlet vurderer Odder Kommune at det opførte har en neutral effekt på både Natura 2000 områder og arter fra habitatdirektivets bilag IV.

Kortbilag:

"

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet besigtigede ejendommen den 20. august 2014 i forbindelse med andre besigtigelser på Tunø. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Bent Sundgård og Susanne Rohde, Odder Kommune ved Jesper Stegmann og Stine Wraae Bach, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at den skete udvidelse af bygningen forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

På baggrund af oplysningerne om projektet og baggrunden herfor og da der ikke er tale om en nyopført bygning, men om en udvidelse af den eksisterende bygning, meddeler fredningsnævnet dispensation i sagen og lovliggør således tilbygningen med det samme vilkår om farvevalg som bestemt af Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Bent Sundgaard, bent@solo-gruppen.dk
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, stine.bach@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, soehoejlandet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 25. september 2014

FN 2014.80: Grønt partnerskab om formidling, faciliteter og tilgængelighed på Tunø, 8300 Odder

Fredningsnævnet har den 23. juni 2014 modtaget en ansøgning fra Odder Kommune om dispensation fra fredningen af Tunø til etablering af forskellige tiltag i det grønne partnerskab om formidling, faciliteter og tilgængelighed. Ansøgningen var vedlagt en projektbeskrivelse, der den 5. august 2014 er sendt til fredningsnævnet i en opdateret version. I ansøgningen er nærmere anført følgende:

"På vegne af Tunø grønne partnerskab søger Odder Kommune om dispensation fra Tunøfredningen til følgende:

- **Tunø Teltplads:** 7 primitive træhytter
- **Nørremosen**: Grillhytte og et muldtoilet.
- **Bjerget:** Udsigtstårn
- **Syd for Bjerget:** Shelter
- **Stenkalven**: Muldtoilet
- **Tunø Havn:** Visuel dæmpning af Renosyds Containerplads på havnen samt naturlegeplads i robuste materialer
- **Sti:** piktogrampæle og informationstavler
- **Diverse:** 10 borde bænkesæt til nedgravning

Baggrund
Odder Kommune deltager sammen med en lang række foreninger og organisationer samt Naturstyrelsen i et Grønt Partnerskab på Tunø med overskriften "Formidling, faciliteter og tilgængelighed på Tunø".

I den forbindelse er der planlagt en række initiativer, som skal styrke muligheden for at opleve Tunøs natur- og friluftsliv. En nærmere beskrivelse af det lokale grønne partnerskab på Tunø kan ses af vedhæftede bilag "Et grønt partnerskab – om formidling, faciliteter og tilgængelighed på Tunø".

Primitive hytter
Der søges om dispensation fra Tunøfredningen til opstilling af syv primitive træhytter på Tunø Teltplads. Tunø Teltplads er en offentligt ejet campingplads, som er godkendt til 50 campingenheder. Teltpladsen er beliggende på matr. nr. 60g, Tunø By, Tunø i den østlige ende af Tunø. Skov- og Naturstyrelsen ejer teltpladsen, og Odder Kommune står for den daglige drift.

Teltpladsen har åbent i sommersæsonen og har i hver sæson ca. 5000 overnatninger. På selve pladsen forefindes toiletbygninger med brusebade og primitive køkkenfaciliteter. Se vedlagte kortbilag 1-3.

De primitive hytter ønskes opført i lærketræ med græstørv på tagene. Hytterne vil opnå et grundareal inkl. terrasse på 3,2 m x 5,2 m og en maks. højde på 2,4 m. Hytterne ønskes placeret umiddelbart bag teltpladsens spisehus og toiletbygning. Hytterne er for at imødekomme bygningsreglementet placeret med en indbyrdes afstand på 5 m og ligeledes en afstand på 5 m til spisehuset.

De primitive hytter opføres på et punktfundament, således at de kan nedtages, hvis teltpladsen nedlægges. Hytterne forsynes med elektricitet. Der indlægges ikke vand og varme.

Se vedlagte plantegning for hytternes udseende og vedlagte kortbilag for hytternes placering.

Hytterne i forhold til Tunø Fredningen
Det er Odder Kommunes overbevisning, at hytterne ikke vil være i konflikt med Tunø Fredningens ordlyd om, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Området hvor hytterne skal opføres er i forvejen teltplads, og efter hytternes opførsel vil området vedblive med at være teltplads.

Hytterne opføres i forbindelse med eksisterende teltplads og i tilknytning til teltpladsens øvrige bebyggelse. Hytterne vil ikke virke skæmmende for teltpladsens udseende, og området i øvrigt, da de dels opføres i naturlige materialer og dels ligger op til teltpladsens øvrige bygninger.

Hytterne opføres ikke med fast fundament men på stolper, således at hytterne relativt nemt kan fjernes, når de ikke længere er i funktion som campinghytter.

Vold omkring containerplads
Omkring containerpladsen på Tunø Havn ønsker man at opføre et jorddige med en bredde på ca. 4 m og en højde på 1 m. Herpå plantes et udvalg af flerårige urter, buske og lave træer. De udplantede plantearter vil alle være arter, som man naturligt finder på Tunø. Jordvolden skal visuelt skjule containerpladsen på havneområdet. For placering se nedenstående oversigtsfoto.

Shelter mellem bjerget og kysten
Syd for bjerget ønsker man at opføre en shelter. Shelteren trækkes op mod beplantning. Herved opnås, at shelteren visuelt kommer til at gå i et med den omkring voksende beplantning, og derved ikke synes fra kysten. For oversigtsfoto se nedenstående foto. Shelter markeret ved rød polygon.

Øvrige ansøgte ting
De øvrige ting, som det grønne partnerskab ønsker dispensation til opførslen af, er beskrevet i vedhæftede notat.

Vurdering af det ansøgte i forhold til habitatbekendtgørelsen
Natura 2000 områder
Tunø ligger ca. 8 km fra nærmeste Natura 2000 område; Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Grundet den store afstand og projektets omfang har Odder Kommune udtalt, at de planlagte projekter ikke vil påvirke nærmeste Natura 2000 område.

Bilag IV arter
Odder Kommune har kendskab til, at der på Tunø yngler Bilag IV arten grønbroget tudse. Odder Kommune formoder endvidere, at der kan være forekomst af arter af flagermus. Odder Kommune har ikke kendskab til og har heller ikke ved aktivt kortlægning fundet andre forekomster af arter fra Habitatdirektivets Bilag IV på øen.

Tunø Teltplads
Da området, hvor træhytterne ønskes opført består af befærdet campingpladsareal og lavt krat vurderer Odder Kommune ikke, at området udgør et egnet yngle- eller rasteområde for hverken grønbroget tudse eller arter af flagermus.

1 udsigtstårn
Udsigtstårnet opstilles på et areal, der består af spredte træer og åbne græspartier. Der fældes i forbindelse med opsætningen ikke ældre træer. Opstillingen af tårnet vurderes ikke at have en negativ betydning for yngle- og rastesteder for hverken grønbroget tudse og arter af flagermus.

1 grillhytte m shelters, 1 muldtoilet ved Nordstrand Teltplads
Området hvor grillhytten og muldtoilettet ønskes opført er et skovområde. Området udgør potentielt et yngle- og rasteområde for arter af flagermus. Idet området i forvejen er besøgt pga. eksisterende teltplads, vurderer Odder Kommune at arter af flagermus i dag anvender mere fredelige dele af skoven som yngle- og rasteområde. Derfor vurderer Odder Kommune, at det ansøgte ikke vil påvirke arter af flagermus negativt.

Der er ikke ynglelokaliteter af grønbroget tudse i nærheden af teltpladsen.

1 shelter syd for Bjerget
Shelteren ønskes opført på et lysåbent areal op mod et skovområde. Området er tørt og uden beplantning af træer. Der er ikke hverken fungerende eller potentielle ynglevandhuller for grønbroget tudse i nærheden. Derfor vurderes området syd for Bjerget, ikke at være et potentielt rasteområde for grønbroget tudse.

Odder Kommune vurderer, at skovområdet vest og nord for den ansøgte shelter kan udgøre et potentielt yngle- og rasteområde for arter af flagermus. Odder Kommune vurderer, at vil en eventuel bestand af flagermus blive forstyrret ved og efter etableringen af en shelterplads det pågældende sted, er der alternative yngle- og rasteområder samme skovareal mod vest og nord. Derfor vurderes det ansøgte ikke at påvirke en eventuel lokal bestand af flagermus negativt.

1 muldtoilet ved Stenkalven
Toilettet stilles op på overdrevsarealet på Stenkalven. Området er tørt og uden beplantning af træer. Der er ikke hverken fungerende eller potentielle ynglevandhuller for grønbroget tudse i nærheden. Derfor vurderes overdrevet ved stenkalven, ikke at være et potentielt rasteområde for grønbroget tudse. Odder Kommune vurderer, at det ikke udgør et potentielt yngle- eller rasteområde for arter af flagermus.

Naturlegeplads og vold omkring containerplads
Naturlegepladsen etableres i en eksisterende mindre skovbeplantning. Beplantningen består af arter af nåletræer, plantet i ca. 1965-1970. Sidenhen er der i beplantningen vokset løvtræer op. Det vurderes, at beplantningen ikke udgør et egnet yngle- eller rasteområde for hverken grønbroget tudse eller arter af flagermus, idet der i dag er tale yngre løvtræsbeplantning.

Ligeledes vurderes det, at området omkring containerpladsen ikke udgør et egnet yngle- og rasteområde for hverken grønbroget tudse eller arter af flagermus. Opførslen af en lav beplantet vold, vil derfor have en neutral effekt på både grønbroget tudse og arter af flagermus.

De øvrige ting, som der søges om dispensation til at opsætte, skilte, piktogrampæle, borde/bænkesæt vurderes at være af underordnet betydning i forhold til habitatbekendtgørelsen.

Anden myndighedsbehandling
Tunø Teltplads modtog marts 2014 og juni 2014 dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til gennemførsel af alle tiltag under det grønne partnerskab. Inden Odder Kommune kan fortsætte myndighedsbehandlingen skal der meddeles dispensation fra Tunøfredningen."

Det fremgår af projektet, at partnerskabet består af Tunø Beboerforening, Tunø Natur- og turismegruppe, Oder Kommune, Tunø færge, Tunø Havn, Odder Erhvervs- og Udviklingsråd, Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Grundejerforening Søndenom, Grundejerforening Revet, Grundejerforening Tovten, Grundejerforening Stenkalven, Tunø skole og Odder Museum.

Naturstyrelsen har den 25. juni 2014 meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til projektet i relation til to muldtoiletter, et udsigtstårn, en grillhytte med shelter, et shelter, en naturlegeplads, 10 bord-bænkesæt, fem A2 kortborde, 10 A3 kortborde, to brede højskilte, 40 ruteafmærkningspæle og 20 piktogrampæle.

Fredningsnævnet har anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand i sagen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4. Naturstyrelsen har herefter den 15. august 2014 udtalt følgende:

"Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen
Et grønt partnerskab søger om dispensation til at etablere friluftsanlæg m.v. på Tunø, jf. den fremsendte ansøgning.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 vedrørende fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningens formål er, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

I fredningens bestemmelser står, at det er forbudt at opføre enhver art af bygninger, eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt. Arealerne må ikke anvendes til oplagsplads, teltlejr, camping- og parkeringspladser.

Ejendommene
De forskellige indretninger, der søges etableret, er planlagt placeret forskellige steder på øen. De berørte matrikler formodes at være:
9c, 32, 10f, 60g, 67b, 60p, 57a, 184, 60l og 172 Tunø By, Tunø.

Øvrige bemærkninger
Naturstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger."

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde den 20. august 2014, hvor der blev gennemført besigtigelse i relation til muldtoilet, udsigtstårn, shelter, grillhytte og muldtoilet, træhytter på teltplads, naturlegeplads, vold omkring containerplads og kommende sag om udvidelse af bygning til brug for lystsejlere. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Jørgen Hastrup, Bjarne Møllgaard, Odder Kommune ved Jesper Stegmann og Stine Wraae Bach, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Danmarks Naturfredningsforening har bakket op omkring projektet, men har efter besigtigelsen anførte, at det vil være hensigtsmæssigt at fjerne noget bevoksning ved det kommende udsigtstårn, og at TDC fjerner en jernlåge, der står i skovkanten uden tilknytning til et hegn og således uden funktion.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet lægger på baggrund af fredningsbestemmelserne sammenholdt med det ansøgte projekt til grund, at etableringen af elementerne i projektet forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet finder i det hele, at der er tale om et projekt, der fremmer oplevelsen af området og naturen, og at der derfor kan meddeles dispensation til projektet.

På den baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og odder@dn.dk
Odder Kommune, stine.bach@odder.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, soejhoejlandet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.88: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet har den 15. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3g Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 52, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet ikke at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 15. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 15. juli 2014 til ejendommens ejer, Lis Kirk, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendommen tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 20 m^2 placeret på grundens nordlige del øst for sommerhuset uden for byggefeltet på ejendommen. Udhuset er ikke omtalt i BBR. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus uden fritliggende udhus. Fredningsnævnet har ligeledes godkendt et sommerhus uden et fritliggende udhus ved brev af 18. juli 1973. I fredningsnævnets brev er det præciseret, at den tinglyste deklaration skal overholdes.

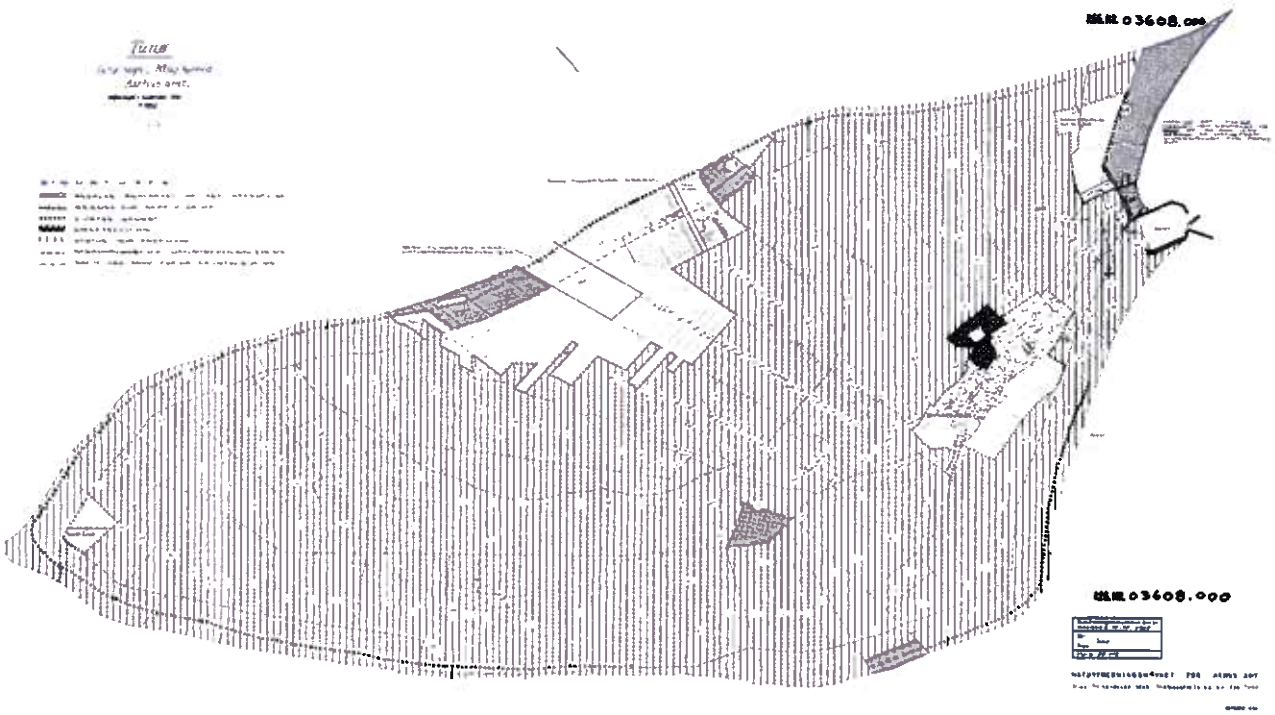
Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner og, at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Kurt Frahm har som medejer af ejendommen ved mail af 31. juli 2014 anført, at der er tale om et fritliggende redskabsskur på ca. 13 m2. Skuret rummer hyndekasser, legetøj/spil, plæneklipper, motorsav, benzin, olie, grill og tilbehør, maling/malergrej og værktøj. Det anvendes ikke til beboelse.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 4. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 1.118 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus med et bygningsareal på 51 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

> "Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.
>
> I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):
>
> Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.
>
> På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65s) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.
>
> ...
>
> Øvrige bemærkninger
> Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.
>
> Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet.

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Kurt Frahm, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Kurt Frahm oplyste, at sommerhuset blev opført i 1972. Da de havde brug for opbevaringsplads, byggede de udhuset i 2008. Det er på 12,3 m2. Han placerede det, så det ikke generer indsigten fra havet. Han valgte farver, der harmonerer med naturen. Han bruger det kun til opmagasinering. Det er ikke på fundament og kan flyttes, men det vil ikke være pænt ved sommerhuset.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 52, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

Bygningen, der i relation til deklarationen og fredningsbestemmelserne må behandles som udhuse eller lignende eller skure eller andre indretninger, er større end 10 m2, og der er samtidig med afgørelsen truffet afgørelse i en lang række sager om lovliggørelse af udhuse mv. på Stenkalven på baggrund af de anførte retningslinjer.

Derfor og for at undgå usaglig forskelsbehandling finder fredningsnævnet ikke grundlag for at lovliggøre udhuset, der således skal fjernes.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Kurt Frahm, frahm@turbopost.dk
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.89: Fritliggende udhus og overdækket terrasse

Fredningsnævnet har den 15. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3ad Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 61, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Fredningsnævnet har samtidig truffet afgørelse om en konstateret overdækning over en terrasse. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 15. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 15. juli 2014 til ejendommens ejer, Ingrid Rosenbæk og Allan Schaadt Rosenbæk, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendommen tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 20 m^2 placeret på grundens sydlige del uden for byggefeltet på ejendommen. Udhuset er ikke omtalt i BBR. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus ved byggetilladelse i juni 1969. Tilladelsen er uden godkendelse af et fritliggende udhus.

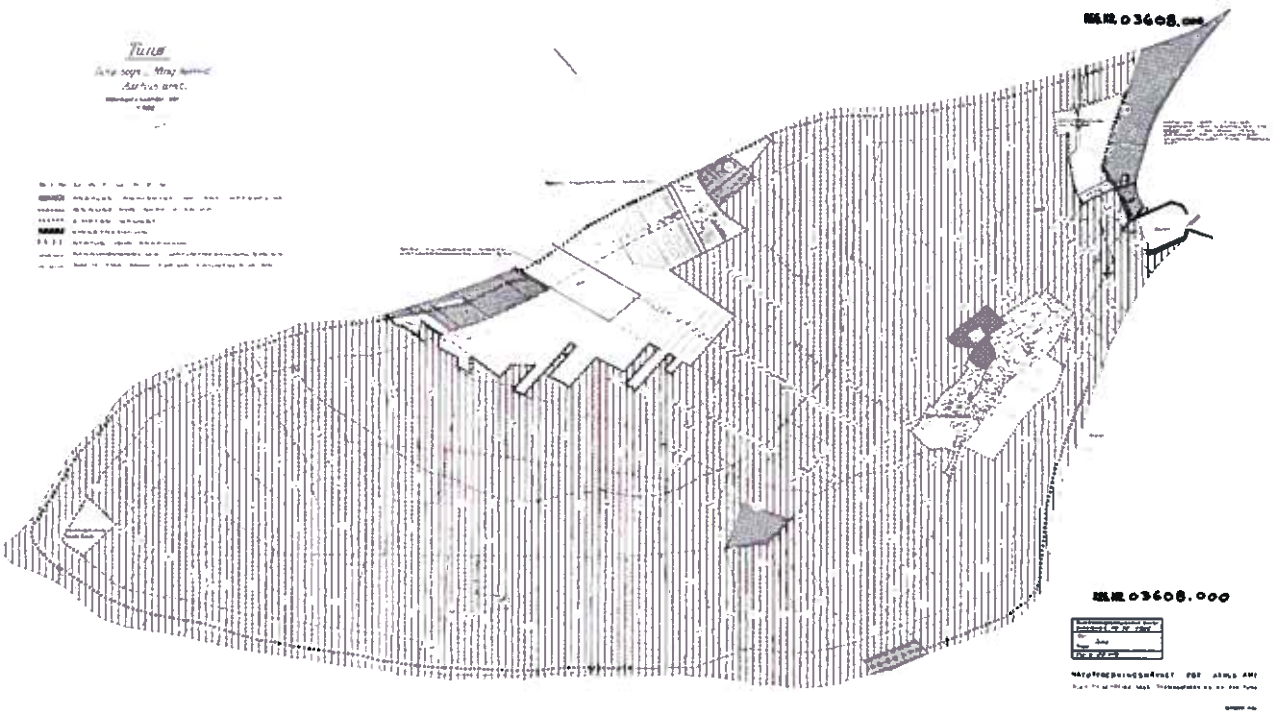
Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner og, at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Allan Schaadt Rosenbæk og Ingrid Rosenbæk har i mail af 27. juli 2014 anmodet om retlig lovliggørelse. Det er anført, at udhuset er på 9,61 m2 og er placeret under grøn beplantning og fremstår diskret på grunden og uden gene for andre.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 4. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 701 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus på 56 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

> "Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.
>
> I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):
>
> Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.
>
> På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65g) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.
>
> ...
>
> Øvrige bemærkninger
> Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.
>
> Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet:

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Allan Schaadt Rosenbæk, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Allan Schaadt Rosenbæk oplyste, at udhuset blev bygget for 5-6 år siden. Det blev placeret så skjult som muligt. Deres sommerhus er ikke isoleret, så de havde brug for et sted til frostfri opbevaring. Udhuset er derfor isoleret. Der var til at starte med køjer i udhuset, men det er der ikke mere. Der er i stedet opsat hylder, og udhuset skal kun bruges til opbevaring.

Det kunne ved besigtigelsen yderligere konstateres, at der var opført en overdækning over en terrasse, der blev anslået til omkring 25 m2. Allan Schaadt Rosenbæk oplyste, at overdækningen blev lavet sidste år. Danmarks Naturfredningsforening anførte, at der er tale om en meget stor overdækning, der reelt virker som en tilsvarende udvidelse af sommerhuset.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og

at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 61, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

På den baggrund og efter udhusets placering og udseende meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således udhuset efter fredningsbestemmelserne på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Der foreligger ikke præcise oplysninger om størrelsen af overdækningen af terrassen, men det blev ved besigtigelsen oplyst, at den er på omkring 25 m2. På den baggrund og i lyset af deklarationens bestemmelser om maksimal bebyggelse på ejendommen og for at undgå en uheldig præcedens i området kan fredningsnævnet ikke godkende overdækningen i fredningen. Fredningsnævnet kan dog efter en konkret vurdering meddele dispensation til en del af overdækningen på maksimalt 14 m2, der således kan bibeholdes, mens den resterende del skal fjernes.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Allan Schaadt Rosenbæk og Ingrid Rosenbæk, rosenbaek@it.dk
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.90: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet har den 15. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3h Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 54, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 15. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 15. juli 2014 til ejendommens ejer, Annette Sofie Davidsen, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendom tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 10 m^2 placeret på grundens nordlige del uden for byggefeltet på ejendommen. Udhuset er ikke omtalt i BBR. Der forefindes oplysninger om et indbygget udhus på 3 m2. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus med et indbygget udhus. Odder Kommune og Århus Amt har alene godkendt et sommerhus uden fritliggende udhus ved byggetilladelse af 21. oktober 1996 og brev af 4. december 1996. I amtets brev er det vejledende oplyst, at den tinglyste deklaration skal overholdes.

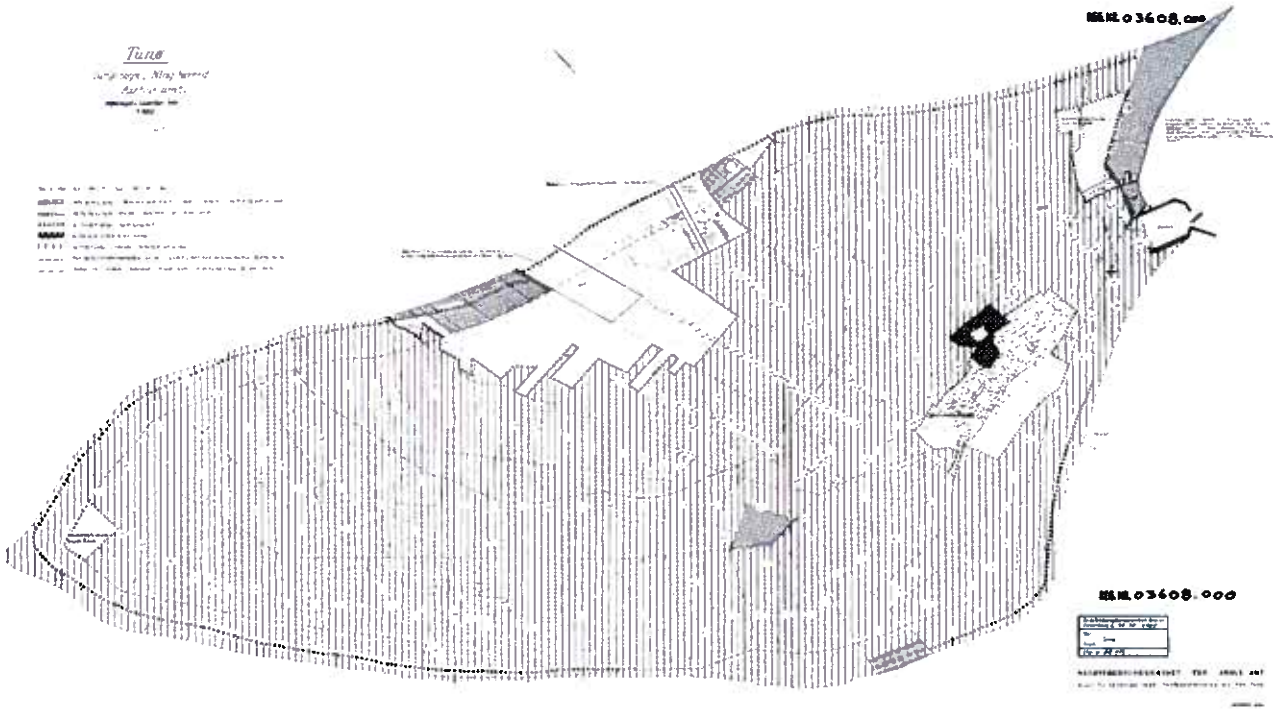
Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner samt at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Annette Sofie Davidsen har ved mail af 28. juli 2014 anført, at der er tale om et brændeskjul på 4,2 m2.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 4. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 988 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus med et bygningsareal på 59 m^2 og et boligareal på 56 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

> "Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.
>
> I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):
>
> Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.
>
> På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65g) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.
>
> ...
>
> Øvrige bemærkninger
> Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.
>
> Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet.

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Annette Sofie Davidsen ved Jørgen Hastrup, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 54, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv. Det er videre fredningsnævnets opfattelse, at brændeskuret er at betragte som skure eller andre indretninger eller udhus eller lignende.

På den baggrund og efter placeringen og udseendet af brændeskuret meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således dette efter fredningsbestemmelserne.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Annette Sofie Davidsen, adavid@sund.ku.dk
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.91: Fritliggende udhuse

Fredningsnævnet har den 15. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om to fritliggende udhuse på ejendommen matr.nr. 3m Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 64, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet ikke at meddele dispensation i sagen. Fredningsnævnet har samtidig givet anvisninger på et udhus, der kan forventes godkendt i fredningen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 15. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført to fritliggende udhuse i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 15. juli 2014 til ejendommens ejere, Lise Andersen og Steen Gurnæs Havbro Nielsen, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendommen tilsyneladende er opført to fritliggende udhuse med et areal hver på ca. 15 m^2 placeret på grundens sydlige del umiddelbart syd for sommerhuset uden for byggefeltet på ejendommen. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i BBR forefindes disse udhuse ikke. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus uden fritliggende udhuse ved byggetilladelse af 12. juli 2000. Fredningsnævnet har ligeledes godkendt et sommerhus uden et fritliggende udhus i juli 2000. I fredningsnævnets brev er det ligeledes præciseret, at den tinglyste deklaration skal overholdes.

Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets fredningskendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner og, at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grun-

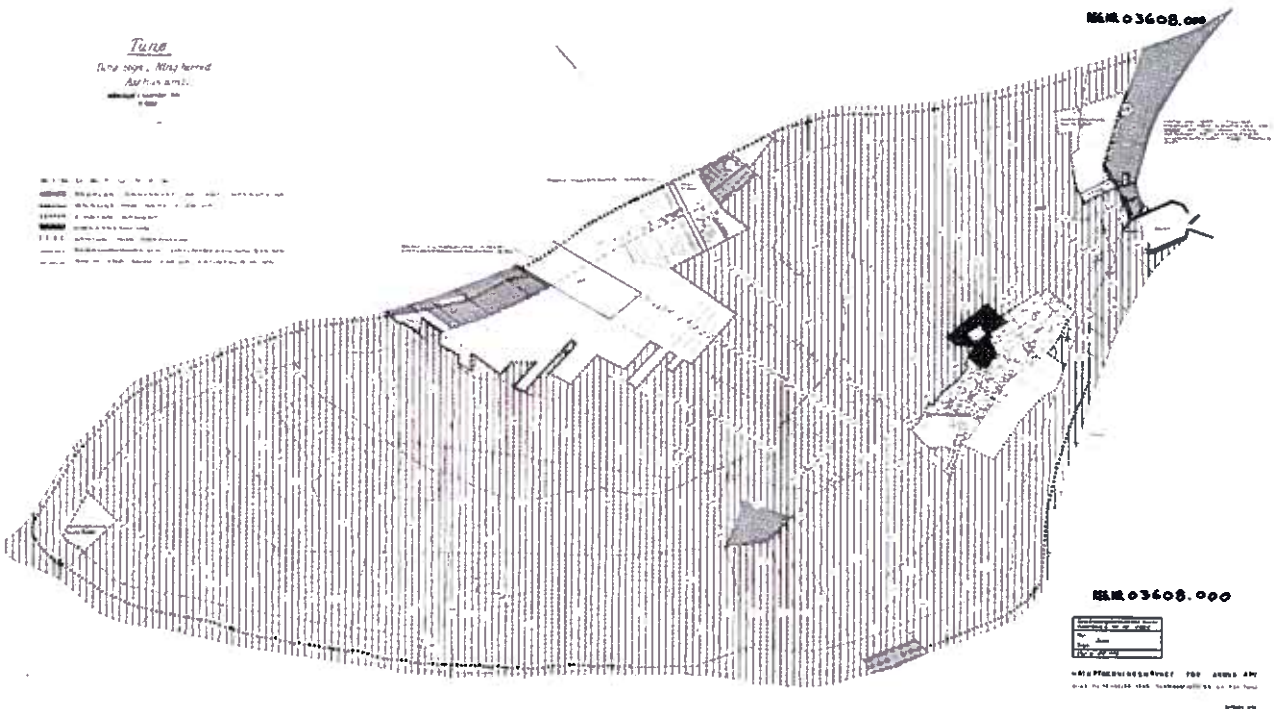
den må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Steen Gurnæs Havbro Nielsen og Lise Andersen har ved brev af 17. juli 2014 søgt om retlig lovliggørelse. Der er tale om to skure hver på ca. 8 m2. Det ene længst mod vest er et åbent overdække til brænde. Det ligger inden for byggelinjen. Det andet er et lukket skur til maskiner til brug for vedligehold af skoven og plænen, der har et samlet areal på godt 6.000 m2. Beliggenheden overskrider byggelinjen mod øst en smule, men det har været for at bevare gammel egetræsbeplantning. Skurene er skjult af beplantning og ligger ugenert for naboer og forbipasserende.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 4. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 6.299 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus på 70 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

> "Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.
>
> I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):
>
> Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.
>
> På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65s) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.
>
> ...
>
> Øvrige bemærkninger
> Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.
>
> Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet.

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 64, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til ét mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

Der er på ejendommen opført to skure, der begge i relation til deklarationen og fredningsbestemmelserne må behandles som udhuse eller lignende eller skure eller andre indretninger, uanset at der er tale om et åbent og et lukket skur.

Der er således ikke grundlag for at lovliggøre begge udhuse mv., og det ene skal allerede som følge heraf fjernes. Der foreligger ikke sikre oplysninger om deres størrelser, men der vil i givet fald kunne forventes meddelt dispensation efter fredningsbestemmelserne til bevaring af det ene, hvis det er på højst 10 m2 og på vilkår af, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Deklarationens bestemmelser om maksimal bebyggelse på ejendommen og hensynet til at undgå en uheldig præcedens på området er indgået i fredningsnævnets grundlag for afgørelsen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Steen Havbro Nielsen og Lise Andersen, Præstevænget 3, 8300 Odder

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.92: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet har den 15. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3aa Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 68, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

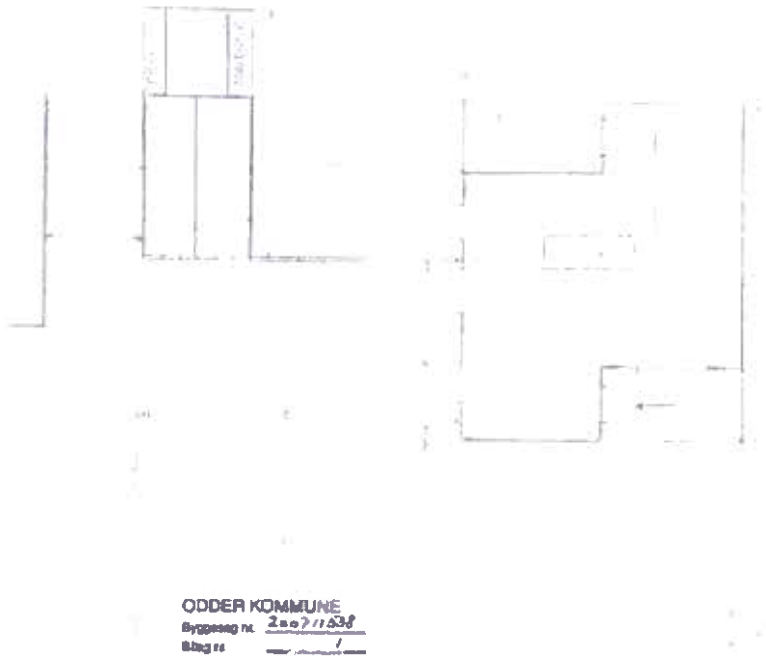
Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet ikke at meddele dispensation i sagen. Fredningsnævnet har samtidig givet anvisninger på et udhus, der kan forventes godkendt. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 15. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 15. juli 2014 til ejendommens ejer, Lilian Laage, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendommen tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 21 m^2 placeret på grundens vestlige del med en placering helt op mod naboskel uden for byggefeltet på ejendommen. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i BBR forefindes dette udhus ikke. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus ved byggesag i 1973. Endvidere fremgår det af byggesagsarkivet, at der den 22. november 2007 er meddelt afslag på ansøgning om byggetilladelse til opførelse af et udhus under henvisning til deklaration tinglyst 16. maj 1973. Sammenholder man byggesagens bilag med luftfoto fra 2011, er det umiddelbart vurderingen, at der tale om samme placering og udformning af udhuset, som der tidligere er givet afslag til.

Odder Kommune har herved henvist til følgende skitse fra byggesagen fra 2007.

ODDER KOMMUNE
Byggesag nr. 2007/1534
Bilag nr. 1

Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstykningsog beliggenhedsplaner og, at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Lilian Laage har ved brev af 21. juli 2014 anført, at afslaget vedrørte et udhus. Sommerhuset er på 60 m2, og der må være i alt 80 m2 beboelse. De manglede et sted til opbevaring af haveredskaber og havemaskiner og brænde og opførte sammen med naboen et skur til det formål. Skuret er trukket tilbage i forlængelse af sommerhuset og er forbundet med et allerede eksisterende stakit. Skuret er opført på bar jord, men er overdækket og tjener således udelukkende til opbevaring. Der er tidligere givet dispensation til lignende byggeri på Stenkalven.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 5. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 1.858 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus på 60 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

> "Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.
>
> I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):

Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.

På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65s) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.

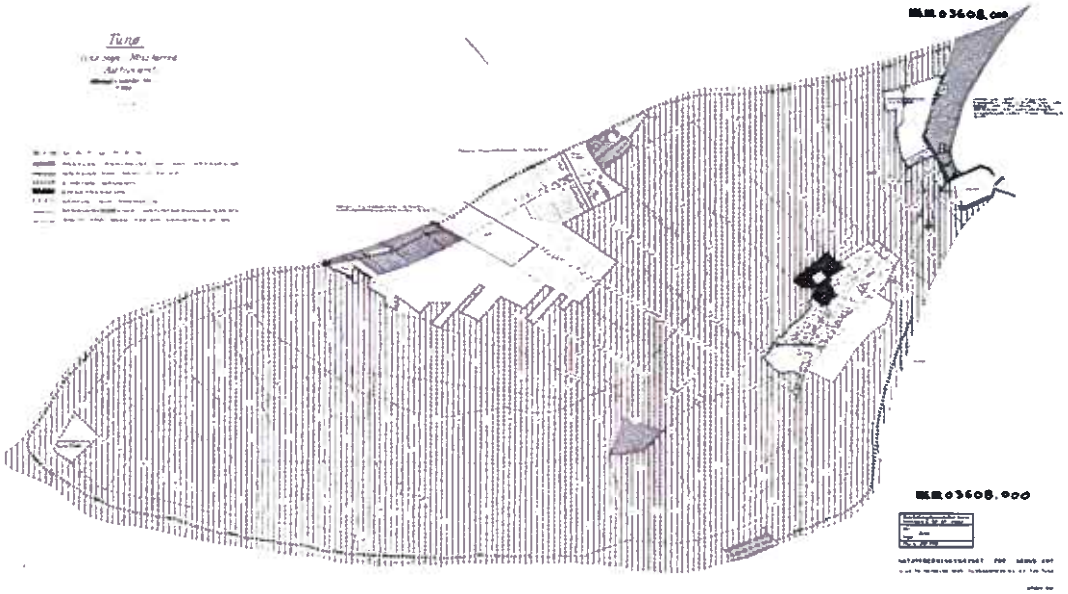
...

Øvrige bemærkninger

Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet.

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Lilian Laage og Bent Laage, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Lilian Laage og Bent Laage oplyste, at det er korrekt, når det er anført, at de tidligere fik afslag på en ansøgning om tilladelse til at opføre et udhus, men der var da tale om en bygning med strøm og vaskemaskine mv. De byggede i stedet et skur til opbevaring af deres græsslåmaskine og andre redskaber. Det er opført, så det er fælles med naboerne, der har egen adgang til skuret. Det ligger dog i det hele på deres egen ejendom. Det er Stenkalven 82, de omtaler som den anden ejendom, hvor der er givet tilladelse til en fritliggende bygning.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 68, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

Der er på ejendommen opført et væsentligt større skur, der i relation til deklarationen og fredningsbestemmelserne må behandles som udhuse eller lignende eller skure eller andre indretninger. Det er opført uden forudgående tilladelse og har i realiteten samme størrelse og placering som et udhus, hvorom der forinden opførelsen blev søgt og meddelt afslag til.

På den baggrund er der ikke grundlag for at lovliggøre udhuset, der skal fjernes helt eller alternativt delvist, så det har et areal på højst 10 m2. Der vil således kunne forventes meddelt dispensation efter fredningsbestemmelserne til et udhus på højst 10 m2 på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Det kan efter fredningsnævnets opfattelse ikke føre til en anden vurdering, at udhuset angives at være til brug for to ejendomme, når det i det hele er placeret på én ejendom, eller at det er forbundet med sommerhuset med et hegn.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Lilian Laage og Bent Laage, lilian@laage.dk og bent@laage.dk
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.93: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet har den 16. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3k Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 58, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 16. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 16. juli 2014 til ejendommens ejere, Rita Snedker Skau og Hans Jørgen Kjær, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendom tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 8 m^2 placeret på grundens sydlige del øst for sommerhuset, idet der dog kan være tale om en anden konstruktion uden for byggefeltet på ejendommen. Udhuset er ikke omtalt i BBR. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus ved byggetilladelse i november 1976. Endvidere har fredningsnævnet i godkendelse ligeledes fra november 1976 præciseret, at den fastlagte byggelinje skal respekteres.

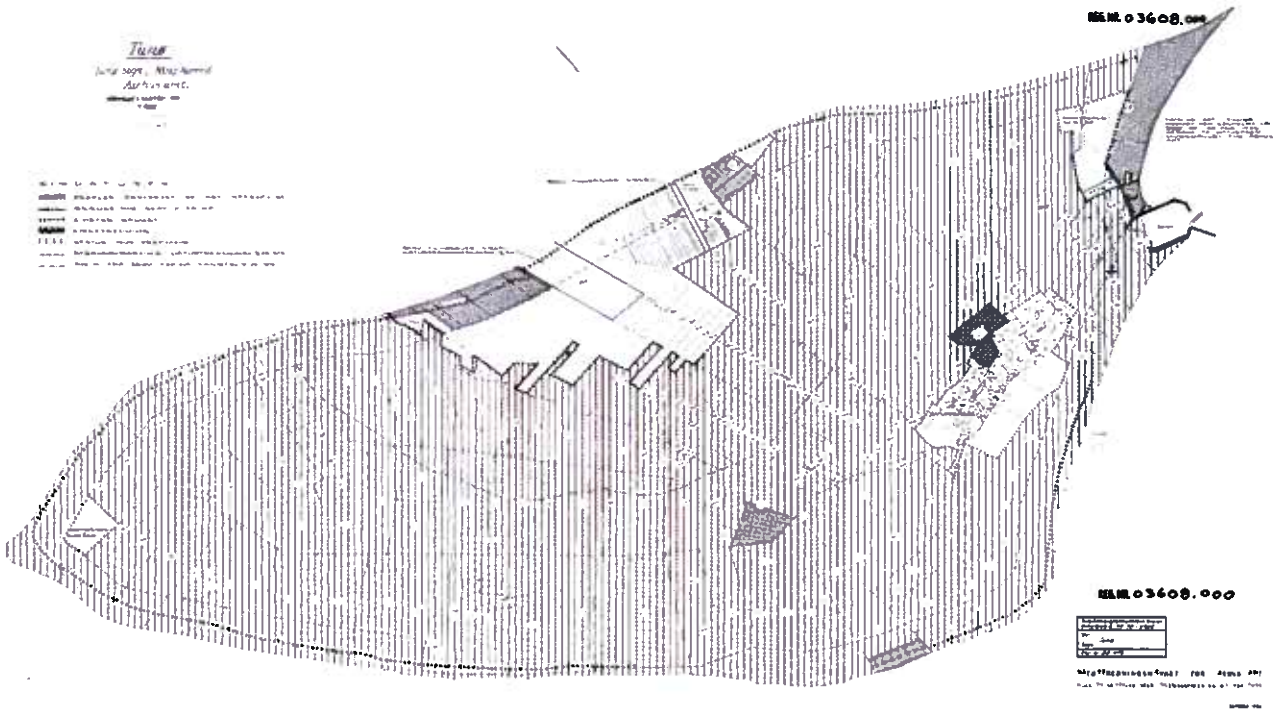
Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets fredningskendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner og, at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Hans Jørgen Kjær og Rita Skau har i brev af 3. august 2014 anført, at der i 2013 er opført et shelter på 6 m2. Det er opført i træ med jord, sten og beplantning på taget. Med shelter'et er behovet for at opslå telt ved overnattende gæster reduceret.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 4. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 988 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus på 45 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

> "Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.
>
> I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):
>
> Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.
>
> På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65g) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.
>
> ...
>
> Øvrige bemærkninger
> Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.
>
> Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet.

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er

det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 58, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

På den baggrund og efter placering og udseende af shelter'et meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således dette efter fredningsbestemmelserne på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til andet end et shelter.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Hans Jørgen Kjær og Rita Skau, rita-skau@hotmail.com
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.94: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet har den 16. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3r Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 73, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 16. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst fredningsdeklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 16. juli 2014 til ejendommens ejer, Jørn Egsmark, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendom tilsyneladende er opført et fritliggende udhus eller drivhus med et areal på ca. 8 m^2 placeret på grundens sydlige del og uden for byggefeltet på ejendommen. Udhuset er ikke omtalt i BBR. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus ved byggetilladelse i 1974 og med godkendelse fra daværende Århus Amtskommune ved brev af 23. august 1974. Endvidere er der givet en byggetilladelse den 21. marts 1978 til en tilbygning til sommerhuset. Begge tilladelser indeholder ingen godkendelser af et fritliggende udhus. Tilladelsen til tilbygningen er givet med en præcisering af, at tinglyst deklaration af 16. maj 1973 overholdes.

Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner og, at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 4. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 698 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus på 52 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

"Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.

I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):

Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.

På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65g) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

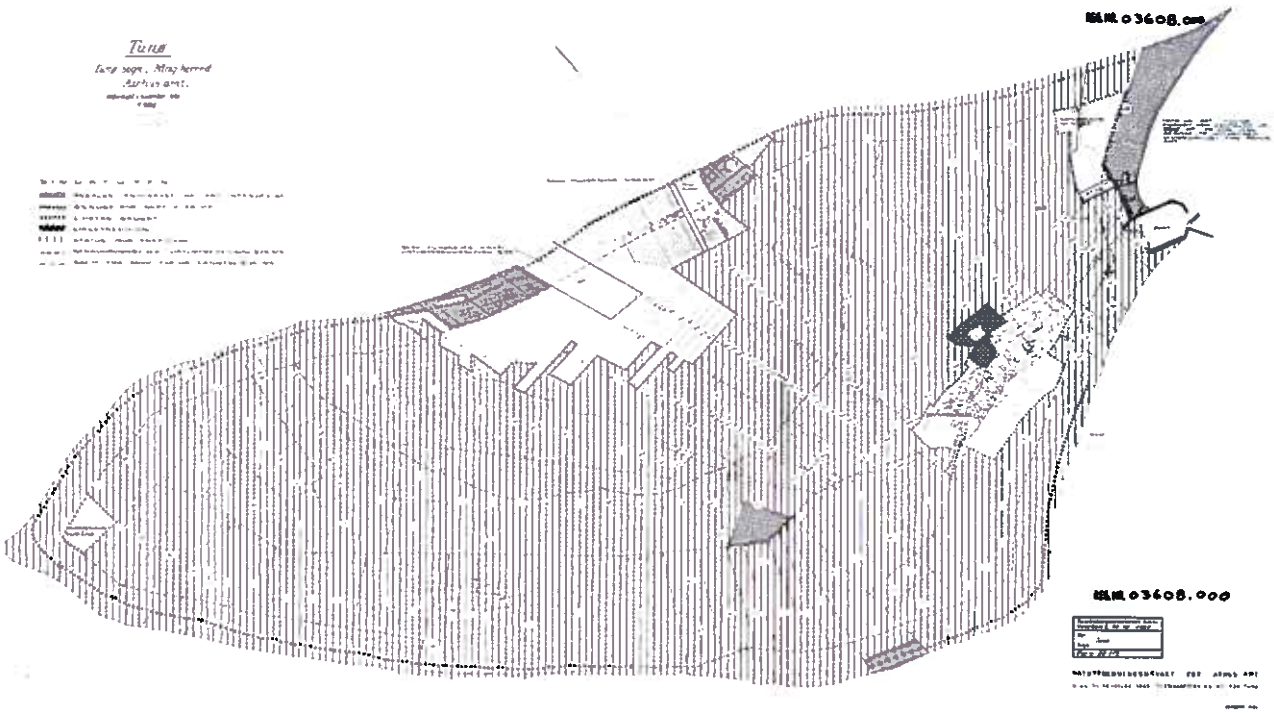
Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.

...

Øvrige bemærkninger
Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.

Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet.

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Det kunne ved besigtigelsen konstateres, at der på ejendommen var et mindre legehus med en diskret placering og udformning. Det synede af ældre dato.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 73, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

På den baggrund og efter legehusets placering og udseende meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således legehuset efter fredningsbestemmelserne på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Jørn Egsmark, Neptunvej 73, st. th., 8260 Viby J

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 24. oktober 2014

FN 2014.95: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet har den 16. juli 2014 modtaget en udtalelse fra Odder Kommune om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3ac Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 69, 8300 Odder.

Tunø er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Det sommerhusområde, ejendommen er omfattet af, er yderligere reguleret af en tinglyst deklaration af 16. maj 1973, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis udhuset skal lovliggøres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014 og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Den 16. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.

Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 16. juli 2014 til ejendommens ejer, boet efter Preben Eberhard Skovbo ved Marianne Skovbo, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har fortaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendom tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 15 m^2 placeret på grundens sydlige del og helt op til naboskel mod Stenkalven 67 uden for byggefeltet på ejendommen. Udhuset er ikke omtalt i BBR. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus ved byggetilladelse i juli 1969 fra daværende Århus Amtskommune ved brev af 23. august 1974. Endvidere har Århus Amtskommune ved brev af 20. december 1974 meddelt tilladelse til opførelse af et 10 m^2 stort udhus som tilbygning til eksisterende sommerhus. Det fremgår ikke af disse tilladelser, at der også skulle være givet tilladelse til et fritliggende udhus.

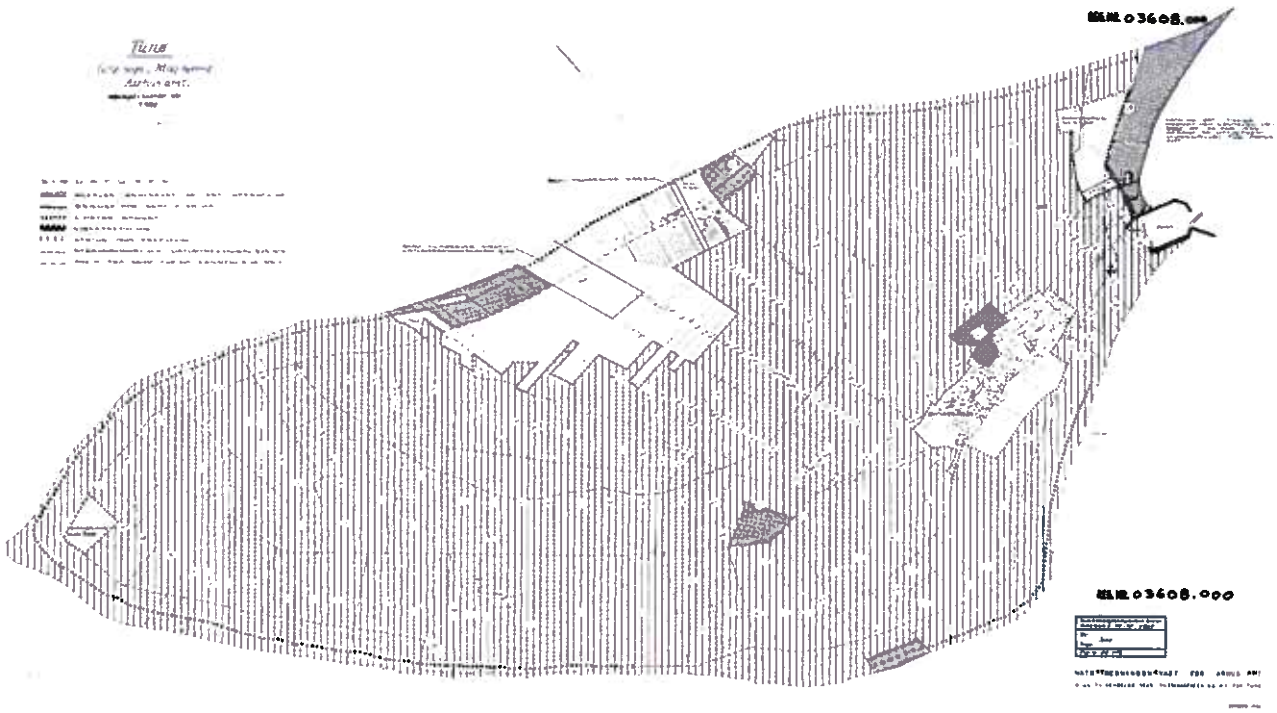
Det er i partshøringen endvidere anført, at Tunø som helhed er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965, men at sommerhusområdet er undtaget for fredningen. Der kan efter fredningens særbestemmelser tillades sommerhuse i området på vilkår af, at der udarbejdes udstyknings- og beliggenhedsplaner og, at der foreligges tegninger til fredningsnævnets godkendelse. Der er på ejendommen den 16. maj 1973 tinglyst en bebyggelsesregulerende deklaration med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Deklarationen indeholder en række bebyggelsesregulerende bestemmelser og herunder bestemmelse om grundens udnyttelse og ydre fremtræden, og at fredningsnævnet skal give tilladelse til byggeri. Det fremgår af deklarationens punkt 7, at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget. På grunden må kun opføres 1 bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres.

Marianne Skovbo og Jørgen Elkjær Lasgaard har i mails af 3. og 15. august 2014 anført, at der er tale om en brændestabel, der er 1,2 meter høj og 2,5 meter lang. Den har været der siden 2011, og der er lagt plader foroven for at beskytte træet mod regn.

Naturstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 den 4. august 2014 udtalt, at ejendommen ifølge BBR er beliggende i et sommerhusområde i landzone med et areal på 702 m^2. Der er ifølge BBR opført et sommerhus på 40 m^2. Naturstyrelsen har endvidere udtalt følgende om fredningsbestemmelserne:

> "Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.
>
> I fredningen er anført særbestemmelser for ejendommen (tidligere matr.nr. 3b):
>
> Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.
>
> På matr. nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65g) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> Generelt er det i fredningen forbudt at opføre byggeri.
>
> ...
>
> Øvrige bemærkninger
> Naturstyrelsen skal bemærke, at det ikke er korrekt, når kommunen anfører, at ejendommen ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965.
>
> Naturstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den af kommunen omtalte tinglyste deklaration af 14. maj 1973 er en såkaldt "B-deklaration". Som bekendt er en B-deklaration ikke fredningsbestemmelser, men dispensationsvilkår i forbindelse med konkrete tilladelser. Naturstyrelsen skal blot for en ordens skyld henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til, i hvilke situationer fredningsnævnet oppebærer påtaleretten i forhold til B-deklarationer."

Naturstyrelsen havde til brug for en tidligere sag i fredningsnævnet den 19. april 2013 om fredningsbestemmelserne udtalt, at fredningen gælder hele øen, dog med undtagelse af de hvide felter, der fremgår af fredningskortet.

Det blev således videre anført, at det kan ses af fredningskortet, at sommerhusområdet er undtaget fredningen. Ifølge fredningens særbestemmelser kan området bebygges med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forlægges fredningsnævnet til godkendelse. Der er tinglyst en fredningsdeklaration af 16. maj 1973, hvorefter højst 80 m2 af grunden må være bebygget. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 20. august 2014, hvor ejendommen blev besigtiget med deltagelse af fredningsnævnet, Odder Kommune ved Jesper Stegmann, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Else Jørgensen.

Det kunne ved besigtigelsen konstateres, at der på ejendommen var en brændestabel som anført af ejeren. Det var imidlertid endvidere et fritliggende skur på under 10 m2. Det var grønt og placeret skjult under træerne og synede af ældre dato.

Fredningsnævnets bemærkninger om fredningen

Den 26. januar 1965 afsagde fredningsnævnet kendelse om fredning af øen Tunø. Fredningsnævnet anførte om baggrunden for fredningen, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi.

Det blev om fredningens omfang anført, at fredningen omfatter hele øen bortset fra et på fredningskortet angivet byområde og et areal, der henhørte under den eksisterende fredning af Tunøs kirkes omgivelser.

Det blev om fredningens indhold bl.a. anført, at opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger ikke må påbegyndes, forinden tegning og planer er godkendt af fredningsnævnet. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.

Det blev om særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse på bl.a. matr.nr. 3b Tunø by, Tunø anført, at der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår af, at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af bl.a., hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Overfredningsnævnet tiltrådte den 8. november 1965 fredningen med en række ændringer, der ikke vedrører sommerhusområdet.

Ejendommen Stenkalven 69, Tunø er udstykket fra matr.nr. 3b Tunø by, Tunø og er således en del af et sommerhusområde, der ikke er undtaget fra fredningen, men derimod er omfattet af særbestemmelserne om, at der kan tillades sommerhusbebyggelse efter forudgående forelæggelse af udstykningsplaner mv. for fredningsnævnet.

Fredningsnævnet er således enig med Naturstyrelsens bemærkninger om fredningens udstrækning som anført i den tekniske bistand til fredningsnævnet i sagen, og at ejendommen således er omfattet af fredningen.

For at opstille sådanne retningslinjer, der blev omtalt i særbestemmelserne, blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet. Der blev bl.a. fastsat vilkår om beplantning, der gør, at sommerhusene stort set er skjulte set fra det omgivende terræn. Det blev videre fastlagt, at højst 80 m2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, og et eventuelt udhus må derfor ikke være fritstående, men skal være sammenbygget med sommerhuset. Der blev endvidere udpeget et byggefelt på grunden. Fredningsnævnet er ved deklarationen tillagt påtaleret.

Deklarationen, der ikke er en fredning, er udstedt på baggrund af og med udgangspunkt i selve fredningen af Tunø og de fastsatte fredningsbestemmelser. Det er på den baggrund fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetence i henhold til deklarationen, og at der – som ved fredningsbestemmelserne – kan dispenseres fra denne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, da der i sommerhusområdet er mulighed for bebyggelse, og da en fravigelse af deklarationen ikke i sig selv må opfattes som værende i strid med fredningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

På den baggrund og efter udhusets placering og udseende meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således udhuset efter fredningsbestemmelserne på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Dispensationen omfatter ikke brændestablen, da fredningsnævnet finder, at den ikke er omfattet af forbuddet mod skure eller andre indretninger eller udhuse eller lignende.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Marianne Skovbo og Jørgen Elkjær Lasgaard, jel@km.dk
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk

Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 3. november 2014

FN 2014.139: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 afgørelse om et fritliggende udhus på ejendommen matr.nr. 3g Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 52, 8300 Odder. Ved afgørelsen besluttede fredningsnævnet ikke at meddele lovliggørende dispensation til udhuset.

Fredningsnævnet anførte som begrundelse for afgørelsen, at det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv. Da udhuset imidlertid var større end 10 m2, fandt fredningsnævnet ikke grundlag for at lovliggøre udhuset, der således skulle fjernes.

Fredningsnævnet har herefter den 30. oktober 2014 modtaget en ansøgning om lovliggørelse af et udhus på 8,3 m2, idet det eksisterende udhus består af to særskilte rum, således at det er muligt at fjerne det ene og bibeholde det andet.

Da et udhus på 8,3 m2 ville kunne godkendes i fredningen i overensstemmelse med de principper for udhuse mv. i området, der er fastlagt ved fredningsnævnets afgørelser af 24. oktober 2014, meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til et sådant udhus på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Kurt Frahm, frahm@turbopost.dk
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, regudv@rm.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 3. november 2014

FN 2014.93: Fritliggende udhus

Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 afgørelse om et fritliggende udhus i form af et shelter på matr.nr. 3k Tunø By, Tunø beliggende Stenkalven 58, 8300 Odder.

Fredningsnævnet anførte nærmere, at det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv. På den baggrund og efter placering og udseende af shelter'et meddelte fredningsnævnet dispensation og lovliggjorde således dette efter fredningsbestemmelserne på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til andet end et shelter.

Odder Kommune har efterfølgende gjort fredningsnævnet opmærksom på, at der på ejendommen også er et åbent brændeskur, der ikke er behandlet i afgørelsen. Det er anført, at brændeskuret af ejerne er oplyst at være på ca. 5 m2.

Der er således på ejendommen opført et shelter og et brændeskur, der begge i relation til deklarationen og fredningsbestemmelserne må behandles som udhuse eller lignende eller skure eller lignende, uanset at der er tale om åbne konstruktioner.

Der er ikke grundlag for at lovliggøre begge udhuse mv., og det ene skal som følge heraf fjernes, mens det andet kan beholdes. Der er med afgørelsen den 24. oktober 2014 meddelt dispensation til bevarelsen af shelter'et, men dette korrigeres med denne afgørelse således, at ejeren selv kan bestemme, hvilket af de to udhuse mv. der fjernes, mens det andet kan beholdes på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål.

Hensynet til at undgå en uheldig præcedens og en usaglig forskelsbehandling er indgået i grundlaget for fredningsnævnets afgørelse, idet fredningsnævnet den 24. oktober 2014 traf en tilsvarende afgørelse om en anden ejendom på Stenkalven.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen

- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Hans Jørgen Kjær og Rita Skau, rita-skau@hotmail.com
Danmarks Naturfredningsforening, odder@dn.dk og dn@dn.dk
Odder Kommune, jesper.stegmann@odder.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk
Region Midtjylland, regudv@rm.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 23. marts 2015

FN 2015.22: Grønt partnerskab om formidling, faciliteter og tilgængelighed på Tunø, 8300 Odder – dispensation til ændret placering af legeplads

Fredningsnævnet meddelte den 25. september 2014 dispensation fra fredningen af Tunø til etablering af forskellige tiltag i et grønt partnerskab om formidling, faciliteter og tilgængelighed. Partnerskabet består af Tunø Beboerforening, Tunø Natur- og turismegruppe, Oder Kommune, Tunø færge, Tunø Havn, Odder Erhvervs- og Udviklingsråd, Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Grundejerforening Søndenom, Grundejerforening Revet, Grundejerforening Tovten, Grundejerforening Stenkalven, Tunø skole og Odder Museum.

Dispensationen blev meddelt med den begrundelse, at der i det hele var tale om et projekt, der fremmer oplevelsen af området og naturen. Dispensationen omfattede 7 primitive træhytter ved Tunø Teltplads, grillhytte og muldtoilet ved Nørremosen, udsigtstårn ved Bjerget, shelter syd for Bjerget, muldtoilet ved Stenkalven, piktogrampæle og informationstavler ved en sti, 10 borde bænkesæt til nedgravning og ved Tunø Havn visuel dæmpning af Renosyds containerplads og naturlegeplads i robuste materialer.

Det var i projektet om naturlegepladsen nærmere anført, at den skulle etableres i en eksisterende mindre skovbeplantning, der bestod af arter af nåletræer plantet i ca. 1965-1970, hvor der sidenhen er vokset løvtræer op i beplantningen.

Fredningsnævnet har den 12. marts 2015 modtaget en ansøgning fra Odder Kommune på vegne af partnerskabet om en ændring af legepladsens placering og udseende, således at den placeres på det nærliggende åbne havneareal, hvor der i forvejen er en primitiv legeplads.

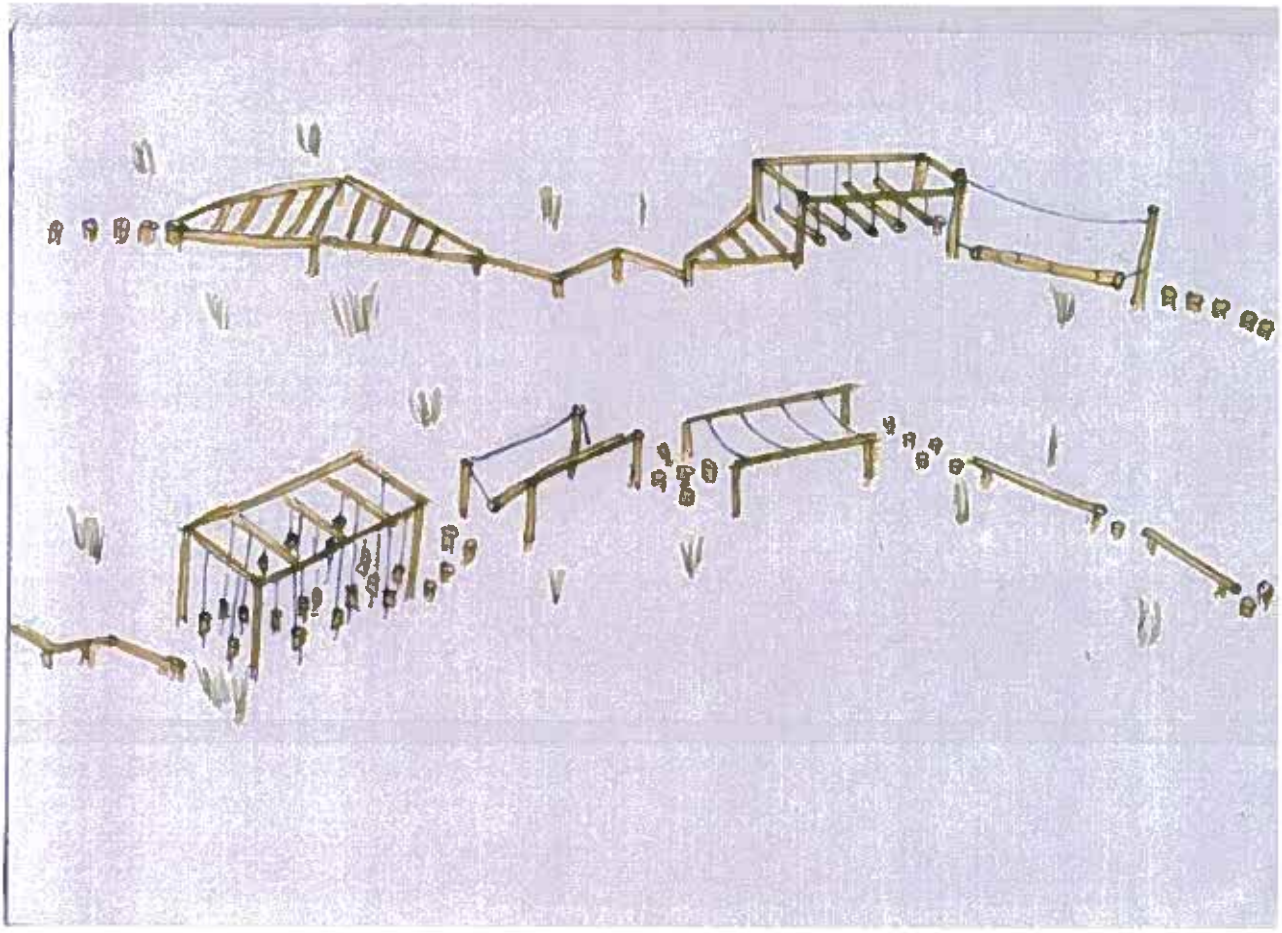
Placeringen i henhold til dispensationen og i henhold til den ændrede ansøgning fremgår af følgende oversigtsfoto:

Det er om baggrunden for den ændrede placering anført, at der er en økonomisk udfordring ved at etablere en legeplads i skoven, da der er sikkerhedsbestemmelser, der skal være opfyldt særligt i relation til faldunderlaget, der skal kunne godkendes af tilsynsmyndigheden. Det kræver knusning af skoven og tilførsel af sand til faldunderlag. Udgifterne herved vil optage forholdsmæssigt store andele af budgettet, og der vil derfor kun blive råd til få legeredskaber. Endvidere var legeredskaberne tiltænkt at skulle indbygges i skoven, men det vil kræve specielt designede redskaber, der skal bygges på stedet. Hertil kommer, at den årlige omkostning til tilsyn vil forøges ved endnu en legeplads i forhold til ved udbygning af den eksisterende legeplads.

Det er videre anført, at legepladsen ved en placering ved den eksisterende legeplads vil være mere synlig og attraktiv for de sejlende besøgende på Tunø. Det er optimalt, at børnene kan benytte pladsen under opsyn på det åbne areal mellem teltpladsen og havnen, hvor børnefamilier på Tunø typisk holder til.

Ansøgningen var vedlagt følgende illustration af legepladsen:

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø er en tilstandsfredning, hvorved ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Det er forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller

opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt. Arealerne må ikke anvendes til oplagsplads, teltlejr, camping- og parkeringspladser.

Som anført i fredningsnævnets tidligere afgørelse forudsætter også legepladsen fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet finder fortsat, at projektet med den ændrede placering af legepladsen medvirker til at fremme oplevelsen af området og naturen. På den baggrund hvor der i forvejen er en legeplads på stedet, og hvor den ændrede legeplads ikke findes at ændre på oplevelsen af fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation til det ændrede projekt.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og odder@dn.dk
Odder Kommune, christian.kristensen@odder.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, soejhoejlandet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og odder@dof.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
Region Midtjylland, regudv@rm.dk
Odder Museum, klaus.markmann@moesmus.dk og eva.schmidt@moesmus.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 12. maj 2016

FN-MJØ-9-2016: Oprensning af vandhuller

Fredningsnævnet har den 8. januar 2016 fra Odder Kommune modtaget kommunens ansøgning og en udtalelse om samme i relation til etablering af to nye vandhuller og oprensning af fem andre vandhuller på matr.nr. 68e, 34a, 170, 67a, 77c, 34a og 179 alle Tunø By, Tunø. Ansøgningen er i tilknytning til fredningsnævnets besigtigelse af arealerne begrænset til at omfatte oprensning af få vandhuller, idet der ikke er indgået puljemidler til realisering af den øvrige del af projektet.

Fredningsnævnet har efter denne besigtigelse af arealerne besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, der er en tilstandsfredning. Terrænændringer, opfyldning og planering er ikke tilladt. Levende hegn, trægrupper og enkeltstående træer uden for haver må ikke fjernes uden de påtaleberettigedes samtykke.

Odder Kommune har om den oprindelige ansøgning oplyst, at kommunen har søgt om midler til projektet fra NaturErhvervstyrelsens pulje "Særlige levesteder for bilag IV-arter". Projektet har til formål at forbedre levevilkårene for bilag IV-arterne stor vandsalamander og grønbroget tudse. Det betyder, at de ikke må indsamles, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og at deres yngle- eller rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges. De eksisterende vandhuller er stærkt tilgroede, hvilket er en trussel mod arternes overlevelse. Begge arter kræver lysåbne og lavvandede vandhuller, hvorfor de eksisterende vandhuller renses op. Det er overbevisningen, at projektet ikke er i konflikt med fredningens ordlyd om, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand. Fem af projektelementerne er i forvejen vandhuller, og oprensning bør betragtes som vedligeholdelse.

Odder Kommune har videre oplyst, at Tunø er ca. 8 km fra nærmeste Natura 2000 område Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Projektet vil ikke påvirke området. For så vidt angår bilag IV-arter har kommunen kendskab til, at der på Tunø yngler grønbroget tudse. Kommunen formoder endvidere, at der kan være forekomst af stor vandsalamander og arter af flagermus. Kommunen har ikke kendskab til og har heller ikke ved aktivt kortlægning fundet andre forekomster af bilag IV-arter på øen. Projektet har til formål at forbedre de egnede yngle og rasteområder for grønbroget tudse og stor vandsalamander. Ved oprensning af eksisterende vandhuller vil der skabes en midlertidig forstyrrelse, men erfaringer viser, at netop forstyrrelser i brinkanlægget har en positiv effekt overfor grønbroget tudse. Oprensning foretages ikke i tudsernes og den store vandsalamanders yngleperiode. I projektet ryddes et mindre pilekrat, der består af 4-5 store piletræer, og området kan udgøre et potentielt yngle- og rasteområde for arter af flagermus. Området har vej på den ene side og bebyggelse på den anden side og er derfor udsat for forstyrrelse. Kommunen vurderer derfor, at en eventuel bestand af flagermus, der risikerer at blive påvirket ved træfældningen det pågældende sted, har alternative yngle- og rasteområder i skovarealet mod vest og øst. Derfor vurderes det ansøgte ikke at påvirke en eventuel lokal bestand af flagermus negativt.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Odder Kommune ved Lars Harritsø og Danmarks Naturfredningsforening

ved Ib Salomonsen og Keld Jørgensen. Det blev oplyst, at projektet foreløbigt begrænses til oprensning af få vandhuller, idet der ikke er finansiering til den øvrige del af projektet. Vandhullerne blev besigtiget, og fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation. Fredningsnævnet besigtigede i øvrigt de andre vandhuller og steder for etablering af vandhuller i overensstemmelse med den oprindelige ansøgning, således at der ved et senere ønske om etablering kan ske behandling i fredningsnævnet på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til projektet, da oprensningen af vandhullerne findes at kunne bidrage til bedrede naturforhold i fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen.

Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Bjarne Pedersen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Odder Kommune, att. Anders Houmann Blok,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Dansk Botanisk Forening,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland,
12. Odder Museum

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 12. maj 2016

FN-MJØ-51-2016: Tilbygning til sommerhus

Fredningsnævnet har den 18. april 2016 fra Odder Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at opføre en tilbygning til et sommerhus på matr.nr. 65ø Tunø By, Tunø, beliggende Revet 36, Tunø, 8300 Odder.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, der er en tilstandsfredning. Det er i relation til bl.a. sommerhuse forbudt at opføre enhver art af bygninger.

Odder Kommune har oplyst, at der på ejendommen er et fritliggende sommerhus på 43 m^2, som er opført i fibercement og med tagdækning af plader af fibercement. Der søges om udvidelse af sommerhuset med 8 m^2 ved, at den sydlige gavl flyttes 1,5 meter, hvorved stue/alrum bliver 6,8 m^2 større. Projektet er nærmere uddybet i ansøgningsmaterialet.

Odder Kommune har videre oplyst, at det er vurderingen, at projektet ikke vil skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for det nærliggende Natura 2000-område.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, ejerne ved Bodil Wenzell Enemark, Odder Kommune ved Lars Harritsø og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomon og Keld Jørgensen. Projektet blev gennemgået, og fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om en mindre udvidelse af et i forvejen ikke særligt stort sommerhus i et sommerhusområde, og projektet har ingen indflydelse på oplevelsen af fredningen. På den baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Bjarne Pedersen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Odder Kommune, att. Anders Houmann Blok,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Dansk Botanisk Forening,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland,
12. Odder Museum,
13. Jakob Berg Enemark,
14. Bodil Wenzell Enemark,
15. Grethe Wenzell Christensen,
16. Lisbeth Wenzell Wessberg.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 12. maj 2016

FN-MJØ-98-2015: Nyt enfamiliehus

Fredningsnævnet har den 11. september 2015 fra Odder Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at opføre et nyt enfamiliehus på matr.nr. 60m Tunø By, Tunø, beliggende Hovedgaden 4A, Tunø, 8300 Odder. Ansøgningen er indgivet af ejendommens ejere Dorte og Claus Adelholm.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, der er en tilstandsfredning. Det er bortset fra landbrugs- og skovbrugsbygninger forbudt at opføre bygninger.

Odder Kommune har oplyst, at ejeren for at få den bedste udnyttelse af grunden ønsker at opføre det nye hus delvist i det fredede område. Det vil også være i deres naboers interesse, da det på den måde tager mindst muligt fra deres udsigt til havnen og havet. Der søges om et hus med ensidig taghældning således, at huset ikke bliver højere end det nuværende hus, som også er delvist i det fredede område. Projektet er nærmere beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Odder Kommune har videre oplyst, at ejendommen er yderst i den vestlige ende af Tunø By. Nybygningen vil ikke eller i hvert fald kun i meget ringe grad ændre synsindtrykket fra havnen ad Tunø Hovedgade op mod kirken, der ligger vest for ejendommen. Ca. 9 m mod det nordlige skel vil være indenfor fredningsgrænsen, således at det er ca. 45 m² af de 201 m² under tag, der kommer til at være i fredningen. Kommunen anbefaler, at fredningsnævnet dispenserer til det ansøgte på vilkår om, at bygningens ydervægge, taget, døre og vinduer holdes i samme materialer og farver som beskrevet i ansøgningsmaterialet, og at facadestenene holdes i en afdæmpet nuance.

Naturstyrelsen har i en udtalelse af 12. april 2016 henledt opmærksomheden på, at kun en lille del af den nuværende ejendom er beliggende ind over fredningsgrænsen, mens ca. 20 % af den nye bygning vil være indenfor fredningen. Det bør tages i betragtning i relation til en eventuel præcedensvirkning.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Odder Kommune ved Lars Harritsø og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomonsen og Keld Jørgensen. Ejerne Dorte og Claus Adelholm var indkaldt til besigtigelsen, men deltog ikke.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet bemærker, at det ved en sammenligning af de faktiske forhold omkring ejendommen og fredningskortet kan konstateres, at der siden fredningen er gennemført matrikulære ændringer, som gør, at fredningsgrænsen krydser ejendommen i stedet for at følge markens afgrænsning. Der er tale om en have, som i lighed med de andre ejendommes haver ville have været undtaget fra fredningen, hvis denne var gennemført i dag. På den baggrund og da projektet ingen indflydelse har på oplevelsen af fredningen, finder fredningsnævnet ikke grundlag for ikke at meddele dispensation med henvisning til fredningsgrænsen.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation på de vilkår om materialer og farvevalg, som er anført af Odder Kommune.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks.

hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Bjarne Pedersen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Odder Kommune, sagsnr. 727-2015-8939,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Dansk Botanisk Forening,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland,
12. Odder Museum,
13. Dorte og Claus Adelholm.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 12. maj 2016

FN-MJØ-135-2015: Udvidelse af sommerhus

Fredningsnævnet har den 19. april 2016 fra Odder Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om udvidelse af et sommerhus på matr.nr. 3k Tunø By, Tunø, beliggende Stenkalven 58, Tunø, 8300 Odder. Ansøgningen er indgivet af ejendommens ejere Rita Snedker Skau og Hans Jørgen Kjær.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, der er en tilstandsfredning. Der er som udgangspunkt forbud imod sommerhusbebyggelse, idet der dog i henhold til en tinglyst deklaration er mulighed for at bebygge op til 80 m^2 af grunden, hvoraf højst 70 m^2 må indrettes til beboelse.

Odder Kommune har oplyst, at det eksisterende sommerhus ønskes udvidet fra 45 m² til 52 m². Udvidelsen sker indenfor byggelinjer og på eksisterende fundament. Udvidelsen sker mod syd, hvor også det eksisterende tagudhæng forlænges med 1,43 m. De ændrede bygningsdele og tilbygningen opføres i samme materialer som nuværende bygningsmaterialer. Kommunen er indstillet på at meddele de fornødne tilladelser til projektet med den begrænsning, at terrassen, som er en hævet terrasse, og overdækningen skal være mindst fem meter fra skel.

Odder Kommune har videre oplyst, at det er kommunens vurdering, at det kan udelukkes, at projektet kan skade arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Der er ifølge kommunens egne registreringer og Aarhus Universitet fundet bilag IV arten grønbroget tudse i området. Det er sandsynligt, at der også er arter af flagermus på Tunø. Da der er tale om en tilbygning til et sommerhus i et eksisterende sommerhuskvarter, vurderer kommunen videre, at projektet kan realiseres uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Hans Jørgen Kjær, Odder Kommune ved Lars Harritsø og Danmarks Naturfredningsforening ved Ib Salomonsen og Keld Jørgensen. Projektet blev gennemgået, og fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation i det omfang, projektet også godkendes at Odder Kommune i relation til afstanden til skel.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun med-

dele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om en mindre udvidelse af et i forvejen ikke særligt stort sommerhus i et sommerhusområde, og projektet har ingen indflydelse på oplevelsen af fredningen. På den baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks.

hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Bjarne Pedersen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Odder Kommune, sagsnr. 727-2015-23596,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, Odder,
10. Dansk Botanisk Forening,
11. Kulturstyrelsen,
12. Region Midtjylland,
13. Odder Museum,
14. Hans Jørgen Kjær og Rita Skau.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. maj 2017

FN-MJØ-93-2016: Opførelse af anneks til sommerhus

Fredningsnævnet har den 20. juli 2016 fra Odder Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at opføre et anneks til et sommerhus på matr.nr. 12d Tunø By, Tunø, Øvrevej 15, Tunø, 8300 Odder. Ansøgningen er indgivet af ejendommens ejer Kim Andersen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, der er en tilstandsfredning. Det er bortset fra landbrugs- og skovbrugsbygninger forbudt at opføre bygninger.

Odder Kommune har oplyst, at det eksisterende sommerhus er på 39 m2. Ydervægge og tag er beklædt med henholdsvis træ og tagpap. Der ønskes opført et fritliggende anneks/bolig med to værelser på i alt 20 m2. umiddelbart ved siden af sommerhuset. Ydervægge og tag beklædes med henholdsvis træ og tagpap i sorte farver som sommerhuset. Ejendommen er på 812 m2 og er i landzone.

Det er Odder Kommunes vurdering, at det kan udelukkes, at projektet kan skade arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Da der er tale om en tilbygning til et sommerhus i et eksisterende sommerhuskvarter, er det videre kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for grønbroget tudse og arter af flagermus, som potentielt findes i området. Det er således samlet kommunens vurdering, at annekset kan opføres uden at skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området.

Det er endelig Odder Kommunes vurdering, at anneksets udformning og størrelse er foreneligt med fredningsbestemmelserne, og at de valgte farver holdes i afdæmpede nuancer.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at annekset alene indeholder to værelser, som opvarmes med elradiatorer.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 8. maj 2017. I besigtigelsen deltog endvidere Kim Andersen og Odder Kommune ved Lars Harritsø. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation til projektet, men opfordrede samtidig Kim Andersen til i stedet for annekset at overveje at udføre en tilbygning til sommerhuset, idet det findes mere foreneligt med fredningshensynene og landskabet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det eksisterende sommerhus er på 39 m2. Det ansøgte anneks er på 20 m2 og udføres tæt på sommerhuset i samme farver som sommerhuset. Der er hverken køkken eller bad i annekset, som således ikke vil kunne anvendes som en selvstændig bolig.

På den anførte baggrund, hvor annekset ikke findes at påvirke oplevelsen af fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for

efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Bjarne Pedersen,
3. Kim Andersen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnr. 727-2014-4613,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,
14. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 4. oktober 2017

FN-MJØ-34-2017. Husstandsvindmølle

Fredningsnævnet modtog den 4. april 2017 fra Odder Kommune en udtalelse om en ansøgning om at opstille en vindmølle på matr.nr. 38c Tunø By, Tunø beliggende Tunø Hovedgade 117, Tunø, 8300 Odder. Ansøgningen blev indgivet af Cirkel Energi ApS på vegne af ejendommens ejer Peder Nørby Odgaard.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, der er en tilstandsfredning. Det er bortset fra landbrugs- og skovbrugsbygninger forbudt at opføre bygninger. Det er forbudt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne, idet fredningsnævnet dog kan godkende masteføring til lokal el- og telefonforsyning.

Fredningsnævnet traf den 27. maj 2013 afgørelse om ikke at meddele dispensation til opsætning af solceller på jorden på ejendommen. Fredningsnævnet anførte bl.a., at det er fredningsnævnets praksis, at opstilling af alternative energiforsyningsanlæg som udgangspunkt bør behandles lempeligere end andre typer anlæg i fredede områder, men at dette formål dog ikke ubetinget kan tilsidesætte de landskabelige interesser, der skal varetages indenfor fredningen. Det måtte efter besigtigelsen lægges til grund, at solcellerne ønskedes placeret i terrænet klods op ad Tunø Hovedgade og som sådan ville være meget synlige fra vejen. Det var fredningsnævnets opfattelse, at et sådant anlæg ville virke skæmmende i de landskabelige omgivelser, og at det ville være tilfældet, uanset hvilken beplantning der måtte ske ved anlægget. Fredningsnævnet fandt på den baggrund, at de landskabelige hensyn måtte veje tungere end hensynet til energiforsyningen af én ejendom.

Afgørelsen blev den 7. november 2013 stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet, som anførte, at Natur- og Miljøklagenævnet ikke fandt grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering. Natur- og Miljøklagenævnet var således enig i, at anlægget ville kunne forstyrre oplevelsen af det fredede landskab i strid med de hensyn, fredningen skal varetage, og fandt i denne sag ikke, at ønsket om at etablere et alternativt energiforsyningsanlæg var så tungtvejende, at det kunne tilsidesætte hensynet til beskyttelsen af arealer inden for fredningen. De af klager anførte forhold, herunder de nævnte tidligere afgørelser, ændrede ikke herved. Det indgik endvidere i vurderingen, at en dispensation ville kunne få en uønsket præcedensvirkning.

Odder Kommune anførte ved fremsendelsen af sagen til fredningsnævnet den 4. april 2017, at kommunen ikke umiddelbart kunne anbefale en dispensation, idet vindmøllen ikke blev opstillet i tilknytning til bygningen på ejendommen, idet afstanden højst måtte være omkring 20 meter i relation til planloven. Der var ikke herved taget stilling til fredningsbestemmelserne.

Kommunen anførte i selve udtalelsen bl.a., at der ifølge BBR er tale om et fritliggende fritidshus (sommerhus) oprindeligt opført som lade i 1932. Bygningen har et bebygget areal på 161 m², en tagetage på 109 m² og en 15 m² kælder. Ejendommen er beliggende i landzone og består af én matrikel på 1.737 m². Der er ikke noteret landbrugspligt. Der er tale om en husstandsvindmølle af mærket *Gaia-Wind 133 – 10 kW*, der ønskes opsat i den nordvestlige side af ejendommen. Møllen er fra terræn til navet af rotoren 18,3 meter høj. Med en rotordiameter på 6,5 meter giver det en totalhøjde på 24,7 meter. Møllen har gittertårn. Af projektbeskri-

velsen fremgår det, at møllen med den valgte placering har "tydelig tilknytning til ejendommen, da den står nær bygningerne. Placeringen sikrer den på ejendommen højst mulige produktion af ren energi til gavn for miljøet. Selve området byder på fine vindressourcer, men det er af stor betydning at have vest- og sydvestenvinden uhindret i forhold til møllen". Møllen ønskes placeret 37 meter fra bygningen på ejendommen, 6,5 meter fra naboskel og 15 meter fra vejskel. I ansøgningsskemaet i relation til dispensation fra naturbeskyttelsesloven har ansøger skrevet, at "der ønskes dispensation fra gældende beskyttelseslove, da naturlig energianlæg som små vindmøller passer fint sammen med små lokalsamfund".

Kommunen anførte videre, at vindmøllen ville blive opstillet ca. 6,7 km nord for nærmeste Natura 2000 område, område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Natura 2000 området består af Habitatområde nr. 52, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, Fuglebeskyttelsesområde nr. 36; Horsens Fjord og Endelave, samt Ramsarområde nr. 13; Horsens Fjord og Endelave. Det vurderes, at det ansøgte bl.a. pga. afstanden kan opføres uden at påvirke områderne. Der er kendskab til, at der på Tunø yngler Bilag IV arten grønbroget tudse. Kommunen formoder endvidere, at der kan være forekomst af arter af flagermus. Overordnet set vurderes opstillingen af møllen ikke at have en negativ betydning for yngle- og rastesteder for hverken grønbroget tudse og arter af flagermus.

Odder Kommune anførte som indstilling til fredningsnævnet, at selvom produktion af co_2-neutral energi, som kan gøre ejendommen helt eller delvis uafhængig af fossile brændsler, er anerkendelsesværdig og er i overensstemmelse med kommunens overordnede klimastrategi om reduktion af co_2-udledning, er det - som udgangspunkt - kommunens opfattelse, at man skal være varsom med at meddele tilladelse til opstilling af en husstandsvindmølle indenfor det fredede område. Såfremt fredningsnævnet måtte beslutte at meddele dispensation oplyste kommunen, at kommunen ikke indenfor lovgivningens rammer med tilhørende vejledninger hertil kunne meddele tilladelse til opstilling af en husstandsvindmølle mere end ca. 20 m fra eksisterende bygninger.

På baggrund af denne udtalelse fra Odder Kommune ændrede Cirkel Energi ApS på den ansøgte placering af vindmøllen.

Odder Kommune anførte herefter i en udtalelse af 19. april 2017 til fredningsnævnet, at vindmøllen ønskedes flyttet tættere på boligen og en ældre bygning på ejendommen 23 meter fra den ældre bygning. Med denne placering kunne støjkravet teoretisk set stadig overholdes ved alle naboer. I forhold til planlovens bestemmelser om, at møllen skal placeres i "umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelse", som efter hidtidig praksis betyder ca. 20 m fra eksisterende bebyggelse, var dette krav lige knap overholdt, idet den søgte afstand fra eksisterende bygning blev 23 meter, men afstanden ville isoleret set i relation til planlovens bestemmelser for landzonetilladelse nok kunne accepteres. Uanset at vindmøllen blev flyttet til en placering 23 meter fra eksisterende bygning mod 37 meter i den oprindelige ansøgning, var det stadig kommunens opfattelse, at man skulle være varsom med at meddele dispensation til opstilling af en vindmølle i fredningen.

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 8. maj 2017. I besigtigelsen deltog endvidere Cirkel Energi ApS ved Jan Grønkjær og Odder Kommune ved Lars Harritsø. Projektet blev gennemgået, herunder med visualiseringer af vindmøllens udtryk i sig selv og i landskabet. Jan Grønkjær fremhævede, at der er tale om et lavt omdrejningstal, som giver et roligt indtryk. Der er tale om en gittermast og således ikke en solid søjle. Årsproduktionen vil være på omkring 40.000 W. Der kan ske afregning af overskudsstrøm, så vindmøllen kan forsyne 4-5 andre husstande på Tunø med strøm.

Ved besigtigelsen blev drøftet de tidligere vindmøller, som har været opstillet på Tunø efter fredningsnævnets dispensation. Det blev aftalt, at Odder Kommune undersøger disse sager, og at fredningsnævnet søger sagsakterne indhentet fra Landsarkivet, hvis afgørelserne ikke indeholder tilstrækkelig beskrivelse af baggrunden for dispensationerne.

Odder Kommune meddelte den 19. maj 2017 fredningsnævnet, at kommunen havde fundet frem til tre tidligere sager om vindmøller på Tunø og anførte herved følgende:

> "Sag 165/1985
>
> Tunø Vindmøllelaug I/S søger i 1985 om opstilling af én mølle til placering på matr.nr. 28 Tunø By, Tunø. Matriklen hørte på daværende tidspunkt til ejendommen Tunø Hovedgade 35. Matriklen er i dag lagt sammen med nr. 32 Tunø By, Tunø. Tilhører i dag Revet 25.
>
> Der kunne købes anparter i møllen efter datidens regler, og en større kreds af ejendomme på Tunø var partshavere.
>
> Under sagsbehandling i Fredningsnævnet/Amtsfredningskontoret tales der om mulighed for maksimal tilslutning til nettet af to møller, men jeg kan ikke finde dokumenter med ansøgning om dette eller placering af mølle nr. to. Men Fredningsnævnet ender med at meddele dispensation d. 13. januar 1986 til opstilling af to møller. Begrundelser for dispensationen har jeg ikke kunnet finde.
>
> På luftfoto fra 1988 kan den søgte mølle ses og på luftfoto fra 1993 ses den anden mølle på matr.nr. 46c Tunø By, Tunø. Hvornår de præcist er opstillet vides ikke. Jeg har ikke kunne finde en meddelt byggetilladelse på de to møller men kun, at der er meddelt landzonetilladelse fra amtets side, og at Odder Kommunes Teknisk Udvalg har anbefalet tilladelsen til den søgte mølle (kan ikke finde noget på mølle nr. to). Odder Kommune har dog meddelt ibrugtagningstilladelse d. 18/11-1986 til én 55 KW mølle.
>
> På luftfoto fra 2006 er den søgte mølle lagt ned og taget ud af drift og det samme ses for den anden mølle på luftfoto fra 2009.
>
> Sag 141/1993
>
> Tunø Vindmøllelaug II søger d. 5/10-93 Odder Kommune om tilladelse til opstilling af en tredje vindmølle til placering i forlængelse af / på linje med de to eksisterende møller. Møllen ønskes placeret på matr.nr. 12c Tunø By, Tunø tilhørende Søndenom 7. Odder Kommune anbefaler opstillingen overfor amtet i relation til landzonetilladelsen og Fredningsnævnet for dispensation og sender materialet til høring ved disse instanser. Fredningsnævnet meddeler dispensation d. 21/1-1994. Skriftlig byggetilladelse fra Odder Kommune findes tilsyneladende ikke – er ikke meddelt.
>
> Sag 127/96
>
> Århus Amt skriver d. 11/11-1996 til Odder Kommune og gør opmærksom på, at de har modtaget en ansøgning fra mølleejerne om at få den i 1993 meddelte tilladelse forlænget yderligere i 3 år. Årsagen til ønsket om fristforlængelse er, at de afventer færdigbehandling af nye regler i folketinget.
>
> Fredningsnævnet meddeler på den baggrund og med henvisning til deres afgørelse af 21/1-1994 dispensation til samme vindmølle igen (frist til etablering januar 1997).
>
> Århus Amt meddeler ny landzonetilladelse i brev af 9/12-1996.
>
> Odder Kommune tager afgørelserne til efterretning – men stadig ingen skriftlige byggetilladelser.
>
> Møllen er aldrig opstillet iflg. de tilgængelige luftfoto."

Fredningsnævnet indhentede herefter hos Rigsarkivet sagsakter om tidligere sager om vindmøller på Tunø.

Det fremgår af disse sagsakter bl.a., at fredningsnævnet den 13. januar 1986 meddelte dispensation til opstilling af to vindmøller 250 meter fra kysten med en tårnhøjde på 24,5 meter og en vingediameter på 15 meter. Der ønskedes dog i første omgang kun opført én vindmølle. Ansøgeren var Tunø Vindmøllelaug/vindmøllegruppen på Tunø, som anførte, at den ansøgte placering var ideel med hensyn til føring af kabel til transformator. Det fremgår af sagen, at Overfredningsnævnet via fredningsnævnet havde meddelt Århus Amt, at opstillingen af de ansøgte vindmøller var foreneligt med fredningens formål. Der blev i henhold til dispensationen opstillet én vindmølle. Fredningsnævnet meddelte den 15. november 1988 dispensation til

Tunø Vindmøllelaugs ansøgning om at opstille yderligere én lidt større vindmølle med en vingediameter på 19 meter på naboejendommen, idet det blev præciseret, at afgørelsen af 13. januar 1986 herefter alene omfattede én vindmølle.

Fredningsnævnet sendte herefter den ovenfor anførte sagsfremstilling til ansøgeren for eventuelle bemærkninger. Cirkel Energi ved Kent Larsen anførte herefter, at " I forhold til planlovens bestemmelser om, at møllen skal placeres i "umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelse", som efter hidtidig praksis betyder ca. 20 m fra eksisterende bebyggelse, var dette krav lige knap overholdt, idet den søgte afstand fra eksisterende bygning blev 23 meter, men afstanden ville isoleret set i relation til planlovens bestemmelser for landzonetilladelse nok kunne accepteres. De 20 m er ikke endelig, men en anbefaling til ca. afstandsangivelse."

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnets formand og ministerudpegede medlem udtaler herefter følgende:

Det er udgangspunktet for fredningsnævnets praksis, at opstilling af alternative energiforsyningsanlæg som udgangspunkt bør behandles lempeligere end andre typer anlæg i fredede områder, men at dette formål dog ikke ubetinget kan tilsidesætte de landskabelige interesser, der skal varetages indenfor fredningen.

Det er vores opfattelse, at den ansøgte hustandsvindmølle vil virke skæmmende i de landskabelige omgivelser, og at de landskabelige hensyn må veje tungere end hensynet til energiforsyningen af én eller få ejendomme.

Det bemærkes herved også, at der på ejendommen tidligere er meddelt afslag på dispensation til at opstille solceller, der efter fredningsnævnets opfattelse i ikke uvæsentlig grad ville være mindre skæmmende end en hustandsvindmølle. Det bemærkes videre, at de tidligere meddelte dispensationer til vindmøller ikke findes at kunne give ansøgeren en berettiget forventning om også at kunne opstille en vindmølle allerede fordi, at ansøgningen ikke som i de tidligere sager vedrører et møllelaug, men én ejendoms ejer.

Vi stemmer herefter for ikke at meddele dispensation.

Det kommunalt valgte medlem udtaler herefter følgende:

Jeg mener ikke, at hustandsvindmøllen er så skæmmende i landskabet, at der ud fra fredningsmæssige hensyn er grundlag for ikke at meddele dispensation til et sådant alternativt energiforsyningsanlæg på en lille ø som Tunø.

Jeg stemmer herefter for at meddele dispensation.

Efter udfaldet af stemmeafgivningen meddeles der ikke dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Bjarne Pedersen,
3. Peder Nørby Odgaard,
4. Cirkel Energi ApS,
5. Miljøstyrelsen,
6. Odder Kommune,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 26. oktober 2017

FN-MJØ-99-2017. Tilbygning til sommerhus

Fredningsnævnet har den 11. oktober 2017 modtaget en ansøgning om at opføre en tilbygning til et sommerhus på matr.nr. 12d Tunø By, Tunø, Øvrevej 15, Tunø, 8300 Odder. Ansøgningen er indgivet af ejendommens ejer Kim Andersen.

Fredningsnævnet traf den 29. maj 2017 følgende afgørelse om at meddele dispensation til at opføre et anneks på ejendommen (FN-MJØ-93-2016).

"Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø, der er en tilstandsfredning. Det er bortset fra landbrugs- og skovbrugsbygninger forbudt at opføre bygninger.

Odder Kommune har oplyst, at det eksisterende sommerhus er på 39 m2. Ydervægge og tag er beklædt med henholdsvis træ og tagpap. Der ønskes opført et fritliggende anneks/bolig med to værelser på i alt 20 m2. umiddelbart ved siden af sommerhuset. Ydervægge og tag beklædes med henholdsvis træ og tagpap i sorte farver som sommerhuset. Ejendommen er på 812 m2 og er i landzone.

Det er Odder Kommunes vurdering, at det kan udelukkes, at projektet kan skade arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Da der er tale om en tilbygning til et sommerhus i et eksisterende sommerhuskvarter, er det videre kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for grønbroget tudse og arter af flagermus, som potentielt findes i området. Det er således samlet kommunens vurdering, at annekset kan opføres uden at skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området.

Det er endelig Odder Kommunes vurdering, at anneksets udformning og størrelse er foreneligt med fredningsbestemmelserne, og at de valgte farver holdes i afdæmpede nuancer.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at annekset alene indeholder to værelser, som opvarmes med el-radiatorer.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 8. maj 2017. I besigtigelsen deltog endvidere Kim Andersen og Odder Kommune ved Lars Harritsø. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation til projektet, men opfordrede samtidig Kim Andersen til i stedet for annekset at overveje at udføre en tilbygning til sommerhuset, idet det findes mere foreneligt med fredningshensynene og landskabet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det eksisterende sommerhus er på 39 m2. Det ansøgte anneks er på 20 m2 og udføres tæt på sommerhuset i samme farver som sommerhuset. Der er hverken køkken eller bad i annekset, som således ikke vil kunne anvendes som en selvstændig bolig.

På den anførte baggrund, hvor annekset ikke findes at påvirke oplevelsen af fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation."

Det fremgår af ansøgningen, at Kim Andersen i overensstemmelse med fredningsnævnets tilkendegivelse i stedet for annekset ønsker at opføre en tilbygning til sommerhuset. Tilbygningen, der er på 29 m2, udføres med samme type beklædning, tag og vinduer som det eksisterende sommerhus. Tilbygningens placering og størrelse er illustreret i ansøgningsmaterialet, der ligeledes er sendt til Odder Kommune.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet har tidligere meddelt dispensation til opførelse af et anneks på 20 m2 med henvisning til, at det ikke findes at påvirke oplevelsen af fredningen. Fredningsnævnet meddeler med samme begrundelse dispensation til tilbygningen, da det findes mere foreneligt med fredningshensynene og landskabet, uanset at der er tale om en udvidelse af sommerhuset med 29 m2.

Dispensationen til annekset i afgørelsen af 29. maj 2017 bortfalder med denne afgørelse.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Bjarne Pedersen,
3. Kim Andersen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,

10. Friluftsrådet,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,
14. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 23. maj 2021

FN-MJØ-134-2020. Lovliggørelse af bygninger

Fredningsnævnet modtog den 16. november 2020 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om at udføre en tilbygning til et sommerhus på matr.nr. 3s Tunø By, Tunø, Stenkalven 75, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejere Vinnie og Thomas Greve.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Fredningsnævnets dispensationspraksis er i overensstemmelse hermed.

Odder Kommune har oplyst, at det eksisterende sommerhus er på 51 m^2 med en overdækning på 8 m^2 og et indbygget udhus på 6 m^2. Der ansøges om en tilbygning på 18 m^2. Den beklædes med sort træ, og taget tildækkes med sort tagpap. Eksisterende træbeklædning og eternittag ændres til sorte materialer og tagpap. Der opsættes et udvendigt skorstensrør på gavlen af tilbyningen.

Ejendommen er ca. 14 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er Odder Kommunes vurdering, at projektet kan gennemføres uden at skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for områdets bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin samlede vurdering anført, at tilbygningens højde, afstand til naboskel, farvevalg og taghældning er i overensstemmelse med fredningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Thomas Greve og Odder Kommune ved Anders Blok og Lars Harritsø. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at sommerhuset efter tilbygningen bliver på 78 m^2, og at beboelsesdelen ikke overstiger 70 m^2. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Sommerhuset med tilbygning overholder de bestemmelser, der er fastsat for områdets sommerhusbebyggelse, og har et farvevalg og et ydre udtryk, som ikke adskiller sig fra områdets øvrige sommerhusbebyggelse. På den baggrund og med henvisning til fredningsnævnets dispensationspraksis i området meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og

lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Pedersen (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Vinnie og Thomas Greve,
3. Miljøstyrelsen,
4. Odder Kommune, sagsnr. S2020-33936,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,
14. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 23. maj 2021

FN-MJØ-136-2020. Lovliggørelse af hønsehus og hønsegård

Fredningsnævnet modtog den 18. november 2020 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af et hønsehus med hønsegård på matr.nr. 67a og 68e Tunø By, Tunø, Tunø Hovedgade 60, 8799 Tunø. Ejendommen ejes af Rene Nyvang Kristensen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 21,7 ha i landzone med landbrugspligt. Der er uden tilladelse opført et hønsehus/udhus på 9 m^2 og en hønsegård på 180 m^2. Hønsehuset og hønsegården er opført i træ. Hønsehuset er grønt med stålplader på taget.

Odder Kommune har videre anført, at ejendommen er ca. 19 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at der kan ske lovliggørelse uden at skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rasteder for områdets bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin samlede vurdering anført, at bygningens farvevalg, omfang og placering harmonerer med området som helhed, herunder fredningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Rene Nyvang Kristensen og Odder Kommune ved Anders Blok og Lars Harritsø. Rene Nyvang Kristensen oplyste, at hønsehuset og hønsegården og glasburet til to papegøjer blev bygget for 5 eller 6 år siden. Det er et projekt, som flere er sammen om, og hvor der kan hentes æg, og som er interessant for øens turister. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt lovliggørende dispensation til det opførte, idet et yderligere opsat mobilt stålhegn dog skal fjernes. Det blev i øvrigt på forespørgsel oplyst, at opstilling af et mobilt skur kræver fredningsnævnets tilladelse. Det blev endvidere pointeret, at der ikke kan opføres eller placeres yderligere i fredningen uden fredningsnævnets forudgående dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det er principielt fredningsnævnets opfattelse, at hønsehuset med hønsegård og papegøjeburet mere hensigtsmæssigt kunne være placeret tættere på ejendommens bygninger. Fredningsnævnet finder dog efter en konkret vurdering, herunder at de er placeret i fredningsgrænsen ved overgangen fra Tunø By til landskabet på et sted, hvor der i forvejen er bygninger og et meget uensartet indtryk, og hvor man på vej ud af byen ikke får nogen anden landskabsoplevelse ved, at hønsehuset, hønsegården og papegøjeburet står ved vejen, at der kan meddeles lovliggørende dispensation. Farveændringer kan alene ske til jordfarver.

Fredningsnævnet meddeler derimod ikke lovliggørende dispensation til metalhegnet, da det er fremmedartet i en landskabsfredning. Det skal derfor fjernes. Fristen herfor fastsættes til den 1. juli 2021.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Pedersen (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Rene Nyvang Kristensen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Odder Kommune, sagsnr. S2019-12102,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,

14. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 23. maj 2021

FN-MJØ-135-2020. Lovliggørelse af bygninger

Fredningsnævnet modtog den 17. november 2020 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af bygninger på matr.nr. 53a Tunø By, Tunø, Tunø Hovedgade 85, 8799 Tunø. Ejendommen ejes af Günter Jaeger.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 9,8 ha i landzone med landbrugspligt. Der er tre bygninger, som er opført uden tilladelse. Det drejer sig om to udhuse på henholdsvis 16 m^2 og 44 m^2. Det drejer sig endvidere om en brændestabel/udhusbygning på 26 m^2, som ejeren har oplyst vil blive fjernet ved årsskiftet 2020/21.

Odder Kommune har videre anført, at ejendommen er ca. 14 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at der kan ske lovliggørelse uden at skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rasteseder for områdets bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin samlede vurdering anført, at bygningernes farvevalg, omfang og placering harmonerer med området som helhed, herunder fredningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Günter Jaeger og Odder Kommune ved Anders Blok og Lars Harritsø. Det kunne konstateres, at brændestablen var fjernet. Det ene udhus er et åbent skur til brænde, mens det andet udhus består af en åben garage/et vognly og et overdækket brændely. Bygningerne er opført i ens træmateriale. Günter Jaeger oplyste, at bygningerne til brænde blev lavet efter en storm i 2013, som væltede mange træer på øen. Han opførte bygningerne til opbevaring af brændet. Når det er brugt om 5-6 år, vil bygningerne blive fjernet. Han har købt en varmepumpe og har herefter ikke brug for brænde. Garagen/vognlyet bruges til opbevaring af en havetraktor med anhængertrailer. Han har ikke andre steder at opbevare maskinerne. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt lovliggørende dispensation, idet bygningerne til brænde skal være fjernet, når brændet er brugt, dog senest den 1. juli 2026.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Udhusene er opført i ens materiale af træ op af de eksisterende bygninger væk fra Tunø Hovedgade, hvor de således ikke er synlige fra. Der er tale om en landbrugsejendom med landbrugspligt og udhusene skal bruges dels til nødvendig opbevaring af maskiner, dels til opbevaring af træ.

På den anførte baggrund, hvor bygningerne ikke har betydning for landskabsoplevelsen, meddeler fredningsnævnet dispensation, idet bygningerne til brænde dog skal fjernes, når de ikke længere skal bruges eller senest den 1. juli 2026.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Pedersen (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Günter Jaeger,
3. Miljøstyrelsen,
4. Odder Kommune, sagsnr. S2019-13054,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,

14. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 23. maj 2021

FN-MJØ-033-2021. Lovliggørelse af bygninger

Fredningsnævnet modtog den 24. februar 2021 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af bygninger på matr.nr. 24c Tunø By, Tunø, Søndenom 103, 8799 Tunø. Ansøgningen er indgivet af Gunner Kjeldsen for ejendommen ejer Mette Kloster Kjeldsen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 2.108 m^2. Der er ikke landbrugspligt på ejendommen. Der er uden tilladelse opført et traktorhus på 14 m^2, en overdækning på 6 m^2, et drivhus på 13 m^2 og et skur, som ansøgeren har oplyst vil blive fjernet. Overdækningen og drivhuset fremgår af luftfoto fra 1979 og frem.

Odder Kommune har videre anført, at ejendommen er ca. 16 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at der kan ske lovliggørelse uden at skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rasteseder for områdets bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin samlede vurdering anført, at bygningernes farvevalg, omfang og placering harmonerer med området som helhed, herunder fredningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Anni Kloster Kjeldsen og Gunner Kjeldsen og Odder Kommune ved Anders Blok og Lars Harritsø. Det blev oplyst, at ejendommen blev overtaget i januar 2021. Skuret fjernes i år. Traktorhuset blev af den tidligere ejer brugt som garage, men bruges nu til diverse opbevaring. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt lovliggørende dispensation bortset fra til skuret, som skal være fjernet den 31. december 2021.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Garagen er af mindre størrelse og er placeret op af beboelsesbygningen i samme farver som denne. Endvidere er overdækningen og drivhuset udformet i fortsættelse af taget på et udhus med samme taghældning. Bygningerne er på den baggrund uden betydning for oplevelsen af fredningen, og fredningsnævnet meddeler herefter lovliggørende dispensation.

Der meddeles derimod ikke dispensation til skuret, der er opført midt i haven, og som under alle omstændigheder vil blive fjernet. Fristen herfor fastsættes til den 31. december 2021.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Pedersen (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Mette Kloster Kjeldsen,
3. Gunner Kjeldsen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnr. S2020-29752,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,

15. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. august 2021

FN-MJØ-057-2021. Udhus

Fredningsnævnet modtog den 15. april 2021 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre et udhus på matr.nr. 36t Tunø By, Tunø, Søndenom 71, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejere Vibeke og Oluf Gamst.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen mv.

Ved Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 blev øen Tunø fredet. Fredningen omfattede hele øen bortset fra det areal, der på fredningskortet blev angivet som byområde. Det blev i den forbindelse anført, at der i et område 50 meter syd for en bivej kunne opføres helårshuse, sommerhuse og lettere industri- og håndværksprægede virksomheder, der ikke kunne være til gene for de omboende. Det eksisterende byområde på ca. 6,92 ha blev herved udvidet med ca. 3,18 ha til 10,1 ha. Hvis de således udlagte arealer skulle blive opbrugt, kunne området efter fredningsnævnets bestemmelse udvides mod syd til strandbeskyttelseslinjen. Området blev i overensstemmelse med den anførte udvidelse af det eksisterende byområde på fredningskortet markeret som ikke omfattet af fredningen.

Odder Kommune har oplyst, at området efter fredningen blev udlagt til sommerhusbebyggelse. Kommunen har videre oplyst, at området til sommerhusbebyggelse efterfølgende blev udvidet til strandbeskyttelseslinjen, og at matr.nr. 36t Tunø By, Tunø er beliggende i det udvidede område og således i et område, som er omfattet af fredningen.

Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen omfattede bl.a. matr.nr. 22c og 36a Tunø By, Tunø, som matr.nr. 36t Tunø By, Tunø blev udstykket fra, og Odder Kommune vedtog den 13. august 1973 Byplanvedtægt nr. 17 for de to ejendomme og parceller, som efter den 1. maj 1972 udstykkes fra disse. Der er i byplanvedtægtens § 5 og § 6 fastsat bestemmelser for bebyggelsens omfang, placering og ydre fremtræden, og det fremgår heraf bl.a., at bygninger ikke må opføres nærmere skel mod vej eller anden grund end 5 meter. Det fremgår videre, at bestemmelserne i § 5 og § 6 kun kan ændres med fredningsnævnets tilladelse. Det fremgår af et kortbilag til byplanvedtægten, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Der blev endvidere den 21. februar 1974 tinglyst en deklaration på ejendommen med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Påtaleretten kan delegeres til grundejerforeningen, som også skal høres, hvis der påtænkes meddelt dispensation. Deklarationen indeholder bestemmelser om områdets veje, stier, fællesarealer, hegn, beplantning, byggelinjer og grundejerforening, mens der i relation til bebyggelse henvises til byplanvedtægtens § 5 og § 6. Det fremgår af et kortbilag til deklarationen, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Sagens baggrund

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er en sommerhusgrund på 840 m^2 med et sommerhus med et bebygget areal på 54 m^2 med fuldt udnyttet tagetage på 30 m^2 og således med et samlet boligareal på 84 m^2. Det er oplyst i ansøgningen, at der ønskes opført et redskabsrum på 8,4 m^2 med et grundareal på 2,4 x 3,5 meter og en højde på 2,5 meter. Det ønskes opført i den indre skelbræmme 2½ meter fra skel, som er den ideelle placering både visuelt og praktisk ved grundens udnyttelse. Det ønskes opført af samme materialer som hovedhuset i hvidmalet træ og tegltag med 40° hældning. Det kan ikke rykkes nærmere hovedhuset i det hjørne af grunden. Den alternative placering vil være foran huset, og det vil tage udsigt for både dem og en nabo, ligesom det vil være en placering, som vil "stritte" lidt.

Odder Kommune har som sin indstilling til fredningsnævnet anført, at det er kommunens opfattelse, at området ikke ændrer karakter ved at opføre udhuset indtil 2½ meter fra skel. Det placeres i umiddelbar nærhed af det eksisterende sommerhus, uden at det dermed giver indtryk af en kompakt bygningsmasse. Det er i forbindelse med sagsbehandlingen konstateret, at mange ejendomme indenfor udstykningen har udhuse og konstruktioner, der liggere tættere på naboskel end de 5 meter, der fremgår af byplanvedtægten. Byggesagsarkivet for alle 33 ejendomme i udstykningen viser sammenholdt med luftfotos, at der på 19 ejendomme er udhuse eller overdækninger, der er opført nærmere skel mod naboejendommen end 5 meter. Kun en af disse har fået dispensation. Det skete i 2003, uden at fredningsnævnet blev hørt. Mange af udhusene og overdækningerne er opført i 1980'erne og 1990'erne og vurderes ikke nu at kunne kræves fjernet. Kommunen har hørt grundejerforeningen og har ikke modtaget indvendinger. Det indstilles derfor, at der meddeles dispensation.

Odder Kommune har videre foreslået, at fredningsnævnet meddeler en generel dispensation fra bestemmelsen i byplanvedtægten, således at udhuse og åbne overdækninger kan opføres indtil 2½ meter fra naboskel/anden ejendom udlagt til sommerhusbebyggelse under forudsætning af, at bygningen/overdækningen indtil 5 meter fra skel ikke får en højde over 2½ meter fra eksisterende terræn og i øvrigt overholder de øvrige afstandskrav i byplanvedtægtens § 5.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2021 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Bjarne Pedersen. Endvidere deltog Vibeke og Oluf Gamst og Odder Kommune ved Lars Harritsø og Anders Blok. Projektet og sammenhængen mellem fredningen, deklarationen og byplanvedtægten blev gennemgået.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen matr.nr. 36t Tunø By, Tunø er omfattet af fredningen af arealer på Tunø, og projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Sommerhusområdet blev i sin oprindelige udstrækning undtaget fra fredningen, men blev efter fredningen med hjemmel i fredningen udvidet til også at omfatte en del af det fredede område. Der blev til regulering af bebyggelsen i hele sommerhusområdet udstedt både en deklaration, som blev tinglyst på ejendommene, og en byplanvedtægt. Deklarationen henviser om bebyggelse til byplanvedtægtens bestemmelser herom med præcisering af, at ændringer heri kun kan ske med fredningsnævnets godkendelse.

Da deklarationen og byplanvedtægten således blev udstedt for at regulere bebyggelsen i et område, som delvist er omfattet af fredningen, er det fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet i hvert fald indenfor fredningen fortsat har kompetencen i henhold til både deklarationen og byplanvedtægten.

Det er uden betydning for oplevelsen af fredningen af Tunø, om udhuset placeres 2½ eller 5 meter fra skel til naboejendommen. På den baggrund og efter forholdene på ejendommen og oplysningerne fra Odder Kommune om den øvrige udhusbebyggelses afstand til skel i sommerhusområdet meddeler fredningsnævnet dispensation.

Fredningsnævnet finder ikke, at fredningsnævnets kompetence i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 giver mulighed for at udstede en generel dispensation fra byplanvedtægten for sommerhusområdets bebyggelse. Fredningsnævnet må derfor henvise Odder Kommune til at indsende konkrete sager for ejendommene.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Pedersen,
2. Vibeke og Oluf Gamst,
3. Miljøstyrelsen,
4. Odder Kommune, sagsnr. S2020-31974,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,

13. Region Midtjylland,
14. Odder Museum.

Denne afgørelse er behandlet i Miljø- og Fødevareklagenævnet
med sags nr. 21/09956.
Klik her for at se afgørelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. august 2021

FN-MJØ-058-2021. Udhus

Fredningsnævnet modtog den 16. april 2021 Odder Kommunes udtalelse om spørgsmålet om lovliggørende dispensation til en tilbygning, et vindfang, to udhuse og et brændeskur på matr.nr. 65ø Tunø By, Tunø, Revet 36, 8799 Tunø. Ejendommens ejes af Jakob Berg Enemark.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til udvidelsen af sommerhuset og til udhuset, men ikke til brændely. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Det område, ejendommen er beliggende i, er omfattet af en særbestemmelse i fredningen, hvorefter der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner og bygningstegninger med angivelse af blandt andet, hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelse påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Der blev den 15. maj 1968 udstedt en deklaration med retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet. Det fremgår heraf bl.a., at der på hver parcel kun må opføres 1 bygning på højst 80 m^2, som skal fremtræde som et sommerhus. Udhuse og lignende må ikke opføres. Fredningsnævnet er påtaleberettiget i henhold til deklarationen.

Fredningsnævnet meddelte den 12. maj 2016 dispensation til at udvide sommerhuset på ejendommen med 8 m^2 fra 43 m^2 til 51 m^2 (FN-MJØ-51-2016).

Odder Kommune har oplyst, at der er tale om en sommerhusejendom på 1.101 m^2. Der er ifølge BBR et sommerhus på 57 m^2, som er opført i 1968. Ejeren har oplyst, at tilbygningen på nord-vestsiden er opført som et åbent vindfang ved hoveddøren. Materialerne er identiske med resten af huset. De har herudover netop færdiggjort et redskabsskur på 6 m^2 med samme placering og areal som et tidligere skur med identiske materialer. Kommunen har videre oplyst, at der af luftfotos fremgår to udhuse på ejendommen, og at det er kommunens vurdering, at en tilbygning på 2 m^2 til sommerhuset er ulovligt opført.

Odder Kommune har videre oplyst, at ejendommen er ca. 7 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil skade arter eller naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 3. maj 2021 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Bjarne Pedersen. Endvidere deltog Odder Kommune ved Anders Blok og Lars Harritsø. Ejeren var indkaldt til besigtigelsen, men deltog ikke. Det kunne konstateres, at der på ejendommen er et reelt udhus og to brændely udført som bygningskonstruktioner.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet har ingen indvendinger imod de mindre udvidelser af sommerhuset, der er udført i samme materialer som sommerhuset, og som ingen betydning har for oplevelsen af fredningen. Fredningsnævnet meddeler derfor lovliggørende dispensation hertil.

Det er som i sommerhusområdet for Stenkalven fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnets kompetence omfatter den deklaration, der blev fastsat efter fredningen til regulering af områdets sommerhusbebyggelse med fredningsnævnet som påtaleberettiget.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at der ikke må opføres skure. Det fremgår i overensstemmelse hermed af deklarationen, at der ikke må bygges udhuse. Det er således hverken efter fredningsbestemmelserne eller deklarationens bestemmelser tilladt at opføre udhuse. Det er imidlertid i overensstemmelse med fredningsnævnets praksis for sommerhusområdet for Stenkalven fredningsnævnets opfattelse, at der - i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, der siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning - er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og magasinering mv.

På den baggrund og i lyset af udhusets ydre fremtræden og placering meddeles der lovliggørende dispensation til udhuset.

Der er herefter ikke grundlag for at meddele dispensation til de brændely, der er på ejendommen, og som således skal fjernes.

Fristen for fjernelsen fastsættes til den 31. december 2021.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Pedersen,
2. Jakob Berg Enemark,
3. Miljøstyrelsen,
4. Odder Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,
14. Odder Museum.

NÆVNENES HUS

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra Fredningsnævnet med sags nr. FN-MJØ-058-2021. Klik her for at se afgørelsen.

10. januar 2022
Sagsnr.: 21/09956
Klagenr.: 1026272
MAJO

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
naevneneshus.dk

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afslag på lovliggørende dispensation i sag om brændely inden for fredning i Odder Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afgørelse af 24. august 2021 om afslag på lovliggørende dispensation til brændely på matr. nr. 65ø Tunø By, Tunø, beliggende Revet 36, 8799 Tunø i Odder Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 15. september 2022

FN-MJØ-111-2022. Vandværksbygning

Fredningsnævnet modtog den 25. august 2022 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre en vandværksbygning på matr.nr. 31 Tunø By, Tunø, Øvrevej 69 (75) 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af A. Højfeldt Vand Gruppen A/S for Stenkalvens Vandværk. Det er oplyst, at ejendommens ejer har accepteret projektet overfor kommunen, men i øvrigt ikke er involveret i sagen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Bortset fra nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommune har oplyst, at der er tale om en landbrugsejendom, som består af 6 matrikler med et samlet jordtilliggende på 82.263 m^2. Der er udover stuehuset tre driftsbygninger. Den eksisterende boring og delvist underjordiske vandværksbygning er beliggende uden tilknytning til bygningsmassen tæt på skellet til naboejendommen. Bygningen er på 5,8 m^2 med en højde, der ikke overstiger 2,5 meter. Bygningen er nødvendig for at opretholde et vandværk i den vestlige del af Tunø, og den vil ikke påvirke eller ændre karakteren af området, den opstilles i.

Odder Kommune har videre oplyst, at projektområdet er mere end 6,2 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter i Natura 2000-området. Det vil heller ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet har den 15. august 2022 meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til projektet på vilkår om, at den del af det eksisterende bygværk, der er over jorden, skal fjernes. Terrænet skal endvidere retableres. Det fremgår af afgørelsen, at vandværksboringen er faldet sammen og ikke mere kan bruges. Forbrugerne har dermed intet drikkevand. Bygningen udføres som en bygning over jorden, da det er en mere tidssvarende løsning end den eksisterende delvist nedgravede bygning. Bredden er 2,2 meter, længden er 3 meter og højden er 2,1 meter. Den placeres ca. 5 meter fra den eksisterende bygning ind mod midten af øen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler med henvisning til projektets baggrund og formål og bygningens begrænsede omfang dispensation, idet bygningen findes uden betydning for oplevelsen af fredningen i øvrigt. Det er et vilkår, at den eksisterende bygning fjernes.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjørn Rømer Westh,
2. Henrik Opstrup,
3. Højfeldt Vand Gruppen A/S,
4. Stenkalvens Vandværk,
5. Miljøstyrelsen,
6. Odder Kommune sagsnummer S2022-3543,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet, centralt
12. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
13. Dansk Botanisk Forening,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,
15. Region Midtjylland,
16. Odder Museum.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 27. august 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har anført, at brændelyet ved sommerhusets vindvang kun er 1 m højt, og at konstruktionens tagflade over tid vil blive dækket af et brombærkrat. Klager har derudover oplyst, at han i øvrigt efterkommer fredningsnævnets afgørelse, således at udhuset med brændelyet længst væk fra sommerhuset vil blive fjernet, og det andet udhus bliver stående.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen og området

Matr. nr. 65ø Tunø By, Tunø er en sommerhusgrund på 1.101 m^2, som ifølge BBR er bebygget med et sommerhus på 57 m^2. På grunden er derudover opført et udhus på ca. 6 m^2 i tilknytning til sommerhuset, og et udhus/brændely på ca. 3 m^2 ca. 9 m sydvest for sommerhuset, som ikke er registreret i BBR.

Ejendommen er beliggende i et sommerhusområde i landzone på Tunø Spids. Sommerhusområdet består dels af sommerhus- og campingområde og dels af rekreative områder med offentlige stisystemer og badestrand. Dele af de rekreative områder er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 som overdrev.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.[4] Baggrunden for fredningens gennemførelse var et ønske om at bevare øens landskaber og gøre det muligt for offentligheden at færdes frit og dermed gøre det muligt at få adgang til øens naturskønne og rekreative områder. Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme.

Ejendommen er derudover omfattet af en tinglyst deklaration af 15. maj 1968 med retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet, hvor det blandt andet fremgår, at der kun må opføres en bygning på højst 80 m^2, og at udhuse eller lignende ikke må opføres. Det fremgår, at fredningsnævnet har påtaleret og skal godkende bebyggelse, forinden byggeri påbegyndes.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del har den 24. august 2021 meddelt afslag på lovliggørende dispensation fra fredningen til to brændely på matr. nr. 65ø Tunø By, Tunø, beliggende Revet 36, 8799 Tunø.

I samme afgørelse har fredningsnævnet meddelt lovliggørende dispensation til en mindre udvidelse af sommerhuset og et udhus.

[4] https://www2.blst.dk/nfr/03608.00.pdf.

Det fremgår af afgørelsen, at Odder Kommunes byggesagsafdeling den 16. april 2021 har videresendt ansøgning om udvidelse af sommerhus, udhuse og brændely til behandling hos fredningsnævnet i forhold til fredningen på grunden. Kommunen har oplyst, at der er tale om en sommerhusejendom på 1.101 m^2. Der er ifølge BBR et sommerhus på 57 m^2, som er opført i 1968. Klager har oplyst til kommunen, at tilbygningen på nord-vestsiden er opført som et åbent vindfang ved hoveddøren. Materialerne er identiske med resten af huset. Klager har herudover netop færdiggjort et redskabsskur på 6 m^2 med samme placering og areal som et tidligere skur med identiske materialer. Kommunen har videre oplyst, at der af luftfotos fremgår to udhuse på ejendommen, og at det er kommunens vurdering, at en tilbygning på 2 m^2 til sommerhuset er ulovligt opført.

Det fremgår af afgørelsen, at fredningsnævnet den 3. maj 2021 har besigtiget ejendommen med deltagelse af Odder Kommune. Klager var indkaldt, men deltog ikke. Fredningsnævnet konstaterede ved besigtigelsen, at der på ejendommen er et reelt udhus og to brændely udført som bygningskonstruktioner.

Fredningsnævnet har ved afgørelsen om dispensation lagt vægt på, at udvidelsen er udført i samme materialer som sommerhuset, og at udvidelsen ikke har betydning for oplevelsen af fredningen. Derudover har fredningsnævnet lagt vægt på, at det er fredningsnævnets praksis inden for et andet sommerhusområde inden for fredningen, at der kan meddeles dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2.

På den baggrund har fredningsnævnet fundet, at der ikke er grundlag for at meddele dispensation til de brændely, der er på ejendommen, som således er påbudt fjernet.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat. Fredningen har ikke en egentlig formålsbestemmelse.

Om baggrunden for fredningen fremgår det, at den er vedtaget på baggrund af et forslag fra Fredningsplansudvalget for Aarhus amt. Det fremgår, at der i fredningsnævnet var enighed om, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer,

på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Om Overfredningsnævnets begrundelse for at vedtage fredningen fremgår det, at på trods af at det vel kan underkastes tvivl, om Tunøs natur har sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kan begrunde, at Tunø fredes i sin helhed frem for andre lignende øer, findes Tunø dog at udgøre en sådan landskabelig helhed, at det er rimeligt at stadfæste fredningsnævnets kendelse med mindre ændringer.

Af fredningen fremgår følgende bestemmelser:

> ”
> Fredningens indhold.
>
> […]
>
> De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
>
> […]
>
> Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. […].
>
> […]
>
> <u>Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.</u>
> På matr. nr. 65b, 65n og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr. nr. 65s) samt af matr. nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> […]
>
> ”

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, da forbuddet i mod opførelse af udhuse er fastsat af en

deklaration med fredningsnævnets som påtaleberettiget, og fredningsnævnet dermed kan tillade fravigelser af deklarationen.[5] Nævnet skal derfor tage stilling til, om der bør meddeles dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at der meddeles afslag på lovliggørende dispensation til brændelyset ved vindfanget. Nævnet har lagt vægt på, at der i fredningen er et direkte forbud i fredningen om opførelse af skure, samt mod opførelse af udhuse eller lignende efter gældende deklaration for sommerhusbyggeri i området. Nævnet bemærker herved, at deklarationen på ejendommen er vedtaget for at hindre utilsigtet spredning af bebyggelse på sommerhusejendomme i fredningen, og at brændelyet vil fortætte bebyggelsen på grunden. Nævnet har endvidere tillagt det væsentlig betydning, at en lovliggørende dispensation vil kunne skabe en uønsket præcedens inden for fredningen, idet andre sommerhusejere efter omstændighederne også vil kunne have krav på opførelse af flere bygninger på deres grund med det resultat, at hele området ændrer karakter.

3.2 Gebyr
Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse
Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afgørelse af 24. august 2021 om afslag på lovliggørende dispensation til brændely på matr. nr. 65ø Tunø By, Tunø, beliggende Revet 36, 8799 Tunø i Odder Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del (FN-MJØ-058-2021) samt for klager via Klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Thomas Steensen
Stedfortrædende formand

[5] Overfredningsnævnet Orienterer november 1987.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 22 september 2022

FN-MJØ-063-2022. Naturplads på Tunø

Fredningsnævnet modtog den 11. maj 2022 Odder Kommunes henvendelse om en fornyet sagsbehandling i en sag, som fredningsnævnet behandlede og sluttede uden afgørelse i 2019 (FN-MJØ-165-2018).

Sagens baggrund

Fredningsnævnet gennemførte den 9. april 2019 en besigtigelse af den ansøgte naturplads sammen med Odder Kommune, Kystdirektoratet og Tunø Beboerforening.

Kystdirektoratet meddelte den 8. juli 2020 afslag på dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, og fredningsnævnet afsluttede herefter sagens behandling.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede den 26. april 2022 Kystdirektoratets afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling. Miljø- og Fødevareklagenævnet anførte, at det ansøgte er beliggende i et tætbevokset område, hvorfor det ikke vil fremstå skæmmende i kystlandskabet. Naturpladsen vil i det væsentligste være offentlig tilgængelig og vil dermed bidrage til mulighederne for, at offentligheden kan opleve og bevæge sig i naturen. Det ansøgte vil endvidere bidrage positivt til mulighederne for vækst for øsamfundet.

Kystdirektoratet meddelte herefter den 9. maj 2022 dispensation til naturpladsen med bålhytte med sheltere, svedehytte og tipi.

Ansøgningen omfatter etablering af en naturplads på ejendommen matr.nr. 171 Tunø By, Tunø, Grøvten 55F, 8799 Tunø. Det skal være en kombination af en offentlig tilgængelig plads for turister, skoleklasser, institutioner og klubber mv. og af en erhvervsmæssig udnyttet plads for Aarhus Searangers. Der ønskes opstillet en kombineret bålhytte/sheltere på ca. 86 m^2, en tipi på ca. 78 m^2 og en svedehytte på ca. 4,9 m^2.

Ejendommen ejes af Odder Kommune og har følgende placering ved siden af Naturstyrelsens ejendom matr.nr. 10f Tunø By, Tunø, hvor der er en teltplads og en kombineret bålplads/shelter på ca. 86 m^2.

Odder Kommune har om baggrunden for ansøgningen anført, at kommunen kan stille arealet til rådighed for nogle få friluftsfaciliterer, som Searangers til gengæld vil etablere og vedligeholde. Forudsætningen bliver en aftale om, at begge parter kan anvende den nye primitive naturplads, som vil være offentlig tilgængelig. Kommunen ser i den nye naturplads muligheder for udflugter for såvel skoleklasser, institutioner og klubber som familier og grupper med mere løse fællesskaber omkring naturoplevelser og friluftsliv. Den velafskærmede beliggenhed vil desuden gøre stedet velegnet i forhold til arrangementer for veteraner, stressramte og lignende. Searangers ser i den nye naturplads mulighed for et alternativt udflugtsmål på Tunø, hvilket er nødvendigt for fortsat at kunne drive og udvikle oplevelsesvirksomheden, da Searangers på grund af stigende efterspørgsel ikke fremadrettet kan benytte den eksisterende naturplads, som tilhører Naturstyrelsen, til opstilling af sine faciliteter.

Det fremgår af Kystdirektoratets afgørelse, at projektområdet er ca. 7,5 km fra nærmeste Natura 2000-område med fuglebeskyttelsesområde (nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave). Det vurderes, at projektet ikke vil medføre en væsentligt påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og at der derfor ikke er behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vil heller ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Bortset fra nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet har tidligere besigtiget det område, hvor naturpladsen ønskes etableret, og konstaterede herved, som det også fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, at naturpladsen vil være skjult i bevoksning og som sådan ikke vil medføre nogen ændret oplevelse af fredningen.

På den baggrund og i øvrigt med henvisning til begrundelsen for det ansøgte og de konkrete forhold på Tunø som en mindre ø meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Opstrup,
2. Miljøstyrelsen,
3. Odder Kommune,
4. Aarhus Searangers,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 16. maj 2023

FN-MJØ-039-2022. Lovliggørelse af bygninger

Fredningsnævnet modtog den 30. marts 2022 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af bygninger på matr.nr. 14a og 20a Tunø By, Tunø, Søndenom 1, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af Midtjysk Tegnestue ApS for ejendommens ejer Lennart Larsen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen omfatter hele øen bortset fra Tunø By.

Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter lovliggørelse af to udhusbygninger, en udestue og et drivhus.

Odder Kommune har videre oplyst, at nærmeste Natura 2000 habitatområde nr. 58 Nordby Bakker er ca. 4,9 km fra projektområdet. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder eller beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Det fremgår af BBR, at ejendommen er på 9.751 m^2. Der er to boliger på ejendommen, hvoraf den ene har et grundplan på 193 m^2 og et samlet bebygget boligareal på 310 m^2, mens den anden er på 70 m^2. Der er derudover et udhus på 127 m^2.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at der foruden to hønsehuse på 8 m^2 og 15 m^2 med tilhørende hønsegård uden for fredningen er et drivhus på 29 m^2 og to udhuse/skure på 44 m^2 på ejendommen. Der ønskes endvidere opført en ny udestue på 20 m^2.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer, Lennart Larsen og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Forholdene blev gennemgået. Det kunne konstateres, at udestuen er opført. Det blev oplyst, at det skete i 2020. Det blev endvidere oplyst, at der tidligere har været et større bygningsareal, idet en sammenbygget længe med en mølle er blevet fjernet. Denne del af bygningen tilhørte dog naboejendommen. Der blev vist fotos af det historiske byggeri. Ejendommen blev tidligere ejet af hans forældre, og da hans far fik afslag fra Kystdirektoratet til at opføre et orangeri, opførte han i stedet et drivhus med en anden placering.

Det blev aftalt, at Odder Kommune undersøger, hvornår der er sket opførelse af det byggeri, som søges lovliggjort. Kommunen har efterfølgende oplyst, at udhusene er opført henholdsvis mellem 1995 og 1999 og mellem 2010 og 2011. Drivhuset er opført mellem 2004 og 2006. Der var endvidere tidligere en bygning på ejendommen, som blev nedrevet før 1988.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet har ingen bemærkninger til udestuen, som med sin udformning og ydre fremtræden ingen betydning har for oplevelsen af fredningen.

Det er udgangspunktet for fredningsnævnets praksis, at der kan meddeles dispensation til et drivhus til en beboelsesejendom, idet fredningsnævnet dog ved sin vurdering inddrager drivhusets placering og ydre fremtræden.

Det bemærkes herefter om både drivhuset og de to udhusbygninger, som er sammenbygget med hinanden og med beboelsesbygningen, at fredningen omfatter hele Tunø bortset fra Tunø By, og at bygningerne er pla-

ceret meget tæt på eller i fredningsgrænsen ved eller tæt på den øvrige bebyggelse på ejendommen. Bygningerne er i øvrigt kun synlige fra vandet eller stien langs vandet, hvorfra der også er udsigt til den øvrige almindelige bymæssige bebyggelse med bygninger tættere på vandet.

På den baggrund og med yderligere henvisning til byggeriets alder meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til det ansøgte, som reelt ingen betydning har for oplevelsen af fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Lennart Larsen,
4. Midtjysk Tegnestue ApS,
5. Miljøstyrelsen,
6. Odder Kommune, sagsnr. S2021-26039,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet, centralt
12. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
13. Dansk Botanisk Forening,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,
15. Region Midtjylland,
16. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 16. maj 2023

FN-MJØ-040-2023. Udhus

Fredningsnævnet modtog den 16. marts 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af et udhus på matr.nr. 36o Tunø By, Tunø, Søndenom 81, 8799 Tunø. Ejendommen ejes af Berit Fast og Lars Kruse.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen mv.

Ved Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 blev øen Tunø fredet. Fredningen omfattede hele øen bortset fra det areal, der på fredningskortet blev angivet som byområde. Det blev i den forbindelse anført, at der i et område 50 meter syd for en bivej kunne opføres helårshuse, sommerhuse og lettere industri- og håndværksprægede virksomheder, der ikke kunne være til gene for de omboende. Det eksisterende byområde på ca. 6,92 ha blev herved udvidet med ca. 3,18 ha til 10,1 ha. Hvis de således udlagte arealer skulle blive opbrugt, kunne området efter fredningsnævnets bestemmelse udvides mod syd til strandbeskyttelseslinjen. Området blev i overensstemmelse med den anførte udvidelse af det eksisterende byområde på fredningskortet markeret som ikke omfattet af fredningen.

Odder Kommune har oplyst, at området efter fredningen blev udlagt til sommerhusbebyggelse. Kommunen har videre oplyst, at området til sommerhusbebyggelse efterfølgende blev udvidet til strandbeskyttelseslinjen, og at matr.nr. 36o Tunø By, Tunø er beliggende i det udvidede område og således i et område, som er omfattet af fredningen.

Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen omfattede bl.a. matr.nr. 22c og 36a Tunø By, Tunø, som matr.nr. 36o Tunø By, Tunø blev udstykket fra, og Odder Kommune vedtog den 13. august 1973 Byplanvedtægt nr. 17 for de to ejendomme og parceller, som efter den 1. maj 1972 udstykkes fra disse. Der er i byplanvedtægtens § 2 fastsat bestemmelser om områdets anvendelse, og det fremgår heraf, at der på hver selvstændig matrikuleret ejendom kun må opføres en enkelt beboelse. Kommunen kan dog tillade, at der på hver ejendom udover den nævnte beboelse kan opføres en gæstehytte eller lignende, som ikke må gøres til genstand for særskilt udleje. Der er i § 5 og § 6 fastsat bestemmelser for bebyggelsens omfang, placering og ydre fremtræden, og det fremgår heraf bl.a., at bygninger ikke må opføres nærmere skel mod vej eller anden grund end 5 meter. Det fremgår videre, at udvendige bygningssider bortset fra tage kun må fremtræde hvide eller lys grå. Til døre, vinduesrammer, skodder, sokler og lignende mindre bygningsdele kan dog også andre farver anvendes. Tage skal være saddeltage med en hældning på mellem 35° og 45° og med rygningen parallelt med husets længste udstrækning. Tage skal dækkes med tegl. Det fremgår videre, at bestemmelserne i § 5 og § 6 kun kan ændres med fredningsnævnets tilladelse. Det fremgår af et kortbilag til byplanvedtægten, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Der blev endvidere den 21. februar 1974 tinglyst en deklaration på ejendommen med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Påtaleretten kan delegeres til grundejerforeningen, som også skal høres, hvis der påtænkes meddelt dispensation. Deklarationen indeholder bestemmelser om områdets veje, stier, fællesarealer, hegn, beplantning, byggelinjer og grundejerforening, mens der i relation til bebyggelse henvises til byplanvedtægtens § 5 og § 6. Det fremgår af et kortbilag til deklarationen, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Fredningsnævnet meddelte den 24. august 2021 dispensation til at opføre et udhus 2½ meter fra skel til en naboejendom på en anden ejendom indenfor byplanvedtægten. Fredningsnævnet anførte herved, at det var uden betydning for oplevelsen af fredningen af Tunø, om udhuset blev placeret 2½ eller 5 meter fra skel. Der blev endvidere lagt vægt på forholdene på ejendommen og Odder Kommunes oplysninger om områdets øvrige udhusbebyggelses afstand til skel (FN-MJØ-057-2021).

Sagens baggrund

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er en sommerhusgrund på 888 m^2 med et sommerhus med et bebygget areal på 77 m^2 og et samlet tagetageareal på 15 m^2. Ejendommen blev overdraget den 30. april 2022, og der er ifølge oplysninger fra den tidligere ejer endvidere et udhus med trævægge og rødt tegltag på 10 m^2 fra 1993 og et udhus på 4 m^2 fra 2007 på ejendommen. Kommunen har om udhuset på 4 m^2 oplyst, at det har en taghældning på under 35° og er med sort tagpap, og at det således ikke overholder bestemmelserne i byplanvedtægten.

Odder Kommune har videre oplyst, at det ansøgte er ca. 5,1 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Det vil heller ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin indstilling til fredningsnævnet anført, at det kun er det ene af udhusene, der kræver fredningsnævnets dispensation. Udhuset på 10 m^2 fra 1993 kræver ikke dispensation, idet placeringen er 5 meter fra skel mod nabo og skel mod vej, taget er beklædt med tegl og med en taghældning på mere end 35°, og facaderne er lys grå. Udhuset fra 2007 på 4 m^2 kræver dispensation for så vidt angår tagmaterialet og taghældningen. Det er umiddelbart kommunens opfattelse, at området ikke ændrer væsentlig karakter ved at meddele en lovliggørende dispensation og tilladelse til taghældningen, idet flere af de øvrige, men ikke nødvendigvis godkendte udhuse i udstykningen har en taghældning på mindre end 35°. Byplanvedtægten stiller krav om, at bygninger skal have tegltag, men der stilles ikke krav til farven. Tagpap er gængs tagmateriale ved udhuse som for mange nyere boligbebyggelser.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer og Odder Kommune ved Lars Harritsø. Berit Fast og Lars Kruse var indkaldt, men deltog ikke.

Forholdene blev gennemgået.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen er omfattet af fredningen af arealer på Tunø, og projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Sommerhusområdet blev i sin oprindelige udstrækning undtaget fra fredningen, men blev efterfølgende med hjemmel i fredningen udvidet til også at omfatte en del af det fredede område. Der blev til regulering af bebyggelsen i hele sommerhusområdet udstedt både en deklaration, som blev tinglyst på ejendommene, og en byplanvedtægt. Deklarationen henviser om bebyggelse til byplanvedtægtens bestemmelser herom med præcisering af, at ændringer heri kun kan ske med fredningsnævnets godkendelse.

Da deklarationen og byplanvedtægten således blev udstedt for at regulere bebyggelsen i et område, som delvist er omfattet af fredningen, er det fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet i hvert fald indenfor fredningen fortsat har kompetencen i henhold til både deklarationen og byplanvedtægten.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnets kompetence i henhold til deklarationen kan delegeres til grundejerforeningen, som i den konkrete sag er blevet hørt, men som ikke er fremkommet med indsigelser mod, at der meddeles lovliggørende dispensation. Hertil kommer, at det i øvrigt er Odder Kommune, som administrerer i henhold til områdets byplanvedtægt, og at kommunen heller ikke har udtalt sig imod lovliggørelse.

På den baggrund og da den konkrete taghældning og det konkrete tagmateriale på en bygning på 4 m^2 ikke afviger fra den øvrige bebyggelse i en sådan grad, at det har en uheldig betydning for oplevelsen af området, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen

udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Berit Fast og Lars Kruse,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sags id. S2021-5706,
6. Grundejerforeningen Søndenom,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet, centralt
12. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
13. Dansk Botanisk Forening,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,
15. Region Midtjylland,
16. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Er behandlet i Miljø- og Fødevareklagenævnet med sags nr. 23/07185. Klik her for at se afgørelsen.

Den 16. maj 2023

FN-MJØ-018-2023. Tilbygning til fritidshus, udhus og overdækning

Fredningsnævnet modtog den 16. februar 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre en uopvarmet udestue, om lovliggørelse/ændret registrering af et udhus og om lovliggørelse af en overdækning på matr.nr. 65ab Tunø By, Tunø, Revet 26, 8799 Tunø. Fredningsnævnet modtog endvidere den 24. februar 2023 via Odder Kommune et revideret projekt.

Fredningsnævnet meddeler lovliggørende dispensation, men ikke dispensation til at opføre yderligere bebyggelse. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Det område, ejendommen er beliggende i, er omfattet af en særbestemmelse i fredningen, hvorefter der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner og bygningstegninger med angivelse af blandt andet, hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets der vil blive anvendt, forinden bebyggelse påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Der blev den 15. maj 1968 udstedt en deklaration med retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet. Det fremgår heraf bl.a., at der på hver parcel kun må opføres 1 bygning på højst 80 m^2, som skal fremtræde som et sommerhus. Højst 70 m^2 må være indrettet til beboelse. Udhuse og lignende må ikke opføres. Fredningsnævnet er påtaleberettiget i henhold til deklarationen.

Fredningsnævnet har anlagt en praksis, hvorefter der på trods af deklarationen kan opføres et fritliggende udhus på op til 10 m^2.

Odder Kommune har oplyst, at der er tale om en sommerhusejendom på 716 m^2. Der er ifølge BBR et sommerhus på 70 m^2, som er opført i 1969. Der er ingen tagetage, men en hems på 10 m^2 fra 1995. Ansøgningen omfatter en uopvarmet udestue i tilknytning til fritidshuset, hvor to eksisterende læmure omkring terrassen sammen med en 8 m^2 udvidelse danner den ydre ramme for udestuen. Læmurene skal indgå som de afgrænsende vægge i udestuen mod nordvest og sydvest, dog ønskes afgrænsningen mod sydvest forlænget med to meter, hvor der monteres et vinduesparti/døre, så udestuens samlede areal bliver 22,6 m^2. Udestuens tag bliver med sadeltag som den eksisterende bygning, og tagbeklædningen bliver med tagpap som den eksisterende bygning. Der er også søgt om en tilsvarende alternativ løsning med den ændring, at afgrænsningen mod sydvest forlænges med 2,9 meter, så facaden mod syd kommer i flugt med fritidshusets sydøstlige gavl.

Odder Kommune har videre oplyst, at ejendommen er ca. 4,5 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter i Natura 2000-områder eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sine bemærkninger anført, at der ifølge BBR er én bygning på ejendommen i form af et sommerhus fra 1969 på 70 m^2 med et bebygget areal på 70 m^2. Der er ingen tegninger i kommunens byggesagsarkiv, men der er kopi af et brev af 24. januar 1969 fra daværende Århus Amt, hvor der gives tilladelses til sommerhuset. På luftfoto ses flere bygninger, herunder en nyere selvstændigt beliggende mindre bygning i den vestlige ende af grunden. Ejeren har oplyst, at der er opstillet et brændely i en simpel konstruktion, som vil blive fjernet. Ejeren er i forbindelse med ansøgningen blevet anmodet om at opmåle bygningerne. Sommerhuset er opmålt til 58,7 m^2 med en integreret overdækning på 7,4 m^2. Udhuset er opmålt til 15,4 m^2. På ældre som nyere luftfoto ses en tilbygning i tilknytning til sommerhuset. Den er også vist på tegninger i forbindelse med en byggeansøgning fra 1994 om etablering af en hems på sommerhuset. På tegningerne er bygningen beskrevet som et udhus. Overdækningen er en del af sommerhuset, da den er under samme tagflade. Den må have været en del af den samlede bygning, siden sommerhuset blev bygget. De to ens tagflader indikerer det. Men tidligere blev overdækninger integreret under samme tag som boligen ikke noteret i BBR.

Odder Kommune har som sin indstilling anført, at overdækningens areal registreres i BBR, at udhuset lovliggøres, da det har været på ejendommen som minimum siden 1994, hvorfor det er kommunens vurdering, at der er vundet hævd på bygningen, og at der meddeles dispensation til den ansøgte uopvarmede udestue på 22,6 m^2, alternativt på 26,2 m^2, da boligens areal kun udgør 58,7 m^2. Boligen og udestuen får herved et samlet areal på ca. 81 m^2 eller knap 85 m^2.

Det fremgår i øvrigt af bemærkningerne til det reviderede projekt, at den overdækkede terrasse på husets sydvestlige hjørne stadig er der og ikke ændres.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer, Casper Pedersen og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Forholdene blev gennemgået. Casper Pedersen oplyste, at de købte sommerhuset i 2006 og således med de forhold, som søges lovliggjort. Det kunne konstateres, at overdækningen er under samme tag som sommerhuset og ikke er udført som en udbygning. Lars Harritsø oplyste, at udestuen i givet fald ikke vil blive registreret som boligareal. Det samlede bebyggede areal ved lovliggørelse og etablering af udestuen vil blive på enten ca. 104 m^2 eller ca. 108 m^2. Hvis udhuset lovliggørelse, vil det i BBR blive registreret som en selvstændig bygning. Det blev i øvrigt oplyst, at det fritliggende brændeskur vil blive fjernet.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø og deklarationen for området betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det må efter sagens oplysninger lægges til grund, at den eksisterende bebyggelse i form af sommerhuset med overdækning og sammenbygget udhus er på 81,5 m^2.

Det fremgår af deklarationen, at der på hver parcel kun må opføres 1 bygning på højst 80 m^2. Da den eksisterende bygning i forvejen er på 81,5 m^2, finder fredningsnævnet ikke grundlag for at meddele dispensation til en tilbygning på enten 22,6 m^2 eller 26,2 m^2, og fredningsnævnet meddeler derfor ikke dispensation til at opføre en udestue.

Fredningsnævnet meddeler efter en meget konkret vurdering af forholdene på ejendommen lovliggørende dispensation til overdækningen og udhuset, selvom byggeriet er på mere end 80 m^2. Fredningsnævnet har særligt lagt vægt på den tid, der er gået, siden udhuset blev opført, og overdækningens udformning over et areal, som naturligt kunne være et boligareal. Fredningsnævnet har i mindre grad lagt vægt på, at der er tale om en begrænset overskridelse af deklarationens bestemmelse om et byggeris maksimale størrelse.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Casper Pedersen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sags id. S2022-190,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,

15. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 16. maj 2023

FN-MJØ-036-2023. Udhus

Fredningsnævnet modtog den 13. marts 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af et udhus på matr.nr. 22s Tunø By, Tunø, Søndenom 33, 8799 Tunø. Ejendommen ejes af Birgitte og Bendt Vogter.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til udhusets placering og taghældning, men ikke til dets farve. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen mv.

Ved Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 blev øen Tunø fredet. Fredningen omfattede hele øen bortset fra det areal, der på fredningskortet blev angivet som byområde. Det blev i den forbindelse anført, at der i et område 50 meter syd for en bivej kunne opføres helårshuse, sommerhuse og lettere industri- og håndværksprægede virksomheder, der ikke kunne være til gene for de omboende. Det eksisterende byområde på ca. 6,92 ha blev herved udvidet med ca. 3,18 ha til 10,1 ha. Hvis de således udlagte arealer skulle blive opbrugt, kunne området efter fredningsnævnets bestemmelse udvides mod syd til strandbeskyttelseslinjen. Området blev i overensstemmelse med den anførte udvidelse af det eksisterende byområde på fredningskortet markeret som ikke omfattet af fredningen.

Odder Kommune har oplyst, at området efter fredningen blev udlagt til sommerhusbebyggelse. Kommunen har videre oplyst, at området til sommerhusbebyggelse efterfølgende blev udvidet til strandbeskyttelseslinjen, og at matr.nr. 22s Tunø By, Tunø er beliggende i det område, som oprindeligt blev undtaget fra fredningen.

Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen omfattede bl.a. matr.nr. 22c og 36a Tunø By, Tunø, som matr.nr. 22s Tunø By, Tunø blev udstykket fra, og Odder Kommune vedtog den 13. august 1973 Byplanvedtægt nr. 17 for de to ejendomme og parceller, som efter den 1. maj 1972 udstykkes fra disse. Der er i byplanvedtægtens § 2 fastsat bestemmelser om områdets anvendelse, og det fremgår heraf, at der på hver selvstændig matrikuleret ejendom kun må opføres en enkelt beboelse. Kommunen kan dog tillade, at der på hver ejendom udover den nævnte beboelse kan opføres en gæstehytte eller lignende, som ikke må gøres til genstand for særskilt udleje. Der er i § 5 og § 6 fastsat bestemmelser for bebyggelsens omfang, placering og ydre fremtræden, og det fremgår heraf bl.a., at bygninger ikke må opføres nærmere skel mod vej eller anden grund end 5 meter. Det fremgår videre, at udvendige bygningssider bortset fra tage kun må fremtræde hvide eller lys grå. Til døre, vinduesrammer, skodder, sokler og lignende mindre bygningsdele kan dog også andre farver anvendes. Tage skal være saddeltage med en hældning på mellem 35° og 45° og med rygningen parallelt med husets længste udstrækning. Tage skal dækkes med tegl. Det fremgår videre, at bestemmelserne i § 5 og § 6 kun kan ændres med fredningsnævnets tilladelse. Det fremgår af et kortbilag til byplanvedtægten, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Der blev endvidere den 21. februar 1974 tinglyst en deklaration på ejendommen med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Påtaleretten kan delegeres til grundejerforeningen, som også skal høres, hvis der påtænkes meddelt dispensation. Deklarationen indeholder bestemmelser om områdets veje, stier, fællesarealer, hegn, beplantning, byggelinjer og grundejerforening, mens der i relation til bebyggelse henvises til byplanvedtægtens § 5 og § 6. Det fremgår af et kortbilag til deklarationen, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Fredningsnævnet meddelte den 24. august 2021 dispensation til at opføre et udhus 2½ meter fra skel til en naboejendom på en anden ejendom indenfor byplanvedtægten. Fredningsnævnet anførte herved, at det var uden betydning for oplevelsen af fredningen af Tunø, om udhuset blev placeret 2½ eller 5 meter fra skel. Der blev endvidere lagt vægt på forholdene på ejendommen og Odder Kommunes oplysninger om områdets øvrige udhusbebyggelses afstand til skel (FN-MJØ-057-2021).

Sagens baggrund

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er en sommerhusgrund på 808 m^2 med et sommerhus med et bebygget areal på 63 m^2, hvoraf 2 m^2 er et integreret udhus. Kommunen modtog i 2010 en ansøgning om at opføre et redskabsskur på 15 m^2 med rødt tegltag med en placering 2½ meter fra skel. Kommunen har ved en fejl ikke tidligere behandlet ansøgningen, og redskabsskuret blev i 2011 opført af de nuværende ejere.

Odder Kommune har videre oplyst, at det ansøgte er ca. 5,1 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Det vil heller ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin indstilling til fredningsnævnet anført, der i 2010 er søgt om et 15 m^2 redskabsskur med rødt tegltag og en afstand på 2½ meter fra to naboskel. Et foto fra den brochure, som fulgte med ansøgningen, viser, at taghældningen er under 35°. Kommunen reagerede på ansøgningstidspunktet ikke på ansøgningen og har ikke meddelt tilladelse til udhuset, som med sin placering og ydre fremtræden ikke overholder byplanvedtægten for området. Bygningens sider vurderes ud fra luftfotos at være med lodret rødbrun bræddebeklædning. Ifølge byplanvedtægten skal alle bygninger og således også udhuse holdes mindst 5 meter fra naboskel. Samtidig skal alle bygningers tage være sadeltag med tegl og med en hældning på mellem 35° og 45°. Facader/bygningssider skal fremstå hvide eller lys grå. Det vurderes, at ejeren - da kommunen har haft kendskab til udhusets placering og udtryk, herunder taghældning siden ansøgningen i 2010 uden at have rea-

geret på det - har en berettiget forventning om, at opstillingen er accepteret. Kommunen har derfor ved myndighedspassivitet fortabt retten til at kræve det lovliggjort. Det gælder dog ikke facadernes farvevalg, da det ikke er beskrevet i ansøgningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer og Odder Kommune ved Lars Harritsø. Birgitte og Bendt Vogter var indkaldt, men deltog ikke.

Forholdene blev gennemgået.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen er beliggende i et område, som ved fredningens gennemførelse blev undtaget fra fredningen. Området blev efterfølgende udlagt til sommerhusområde, og dette område blev efterfølgende med hjemmel i fredningen udvidet til også at omfatte en del af det fredede område. Der blev til regulering af bebyggelsen i hele sommerhusområdet udstedt både en deklaration, som blev tinglyst på ejendommene, og en byplanvedtægt. Deklarationen henviser om bebyggelse til byplanvedtægtens bestemmelser herom med præcisering af, at ændringer heri kun kan ske med fredningsnævnets godkendelse.

Da deklarationen og byplanvedtægten således blev udstedt for at regulere bebyggelsen i et område, som delvist er omfattet af fredningen, er det fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet fortsat har kompetencen i henhold til både deklarationen og byplanvedtægten også i det område, der ikke blev fredet.

Det ansøgte kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnets kompetence i henhold til deklarationen kan delegeres til grundejerforeningen, som i den konkrete sag er blevet hørt, men som ikke er fremkommet med indsigelser mod, at der meddeles lovliggørende dispensation. Hertil kommer, at det i øvrigt er Odder Kommune, som administrerer i henhold til områdets byplanvedtægt, og at kommunen heller ikke har udtalt sig imod lovliggørelse af udhusets placering og taghældning.

På den baggrund og delvist med henvisning til fredningsnævnets praksis om udhuses placering i området og da den konkrete placering og den konkrete taghældning ikke afviger fra den øvrige bebyggelse i en sådan grad, at det har en uheldig betydning for oplevelsen af området, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Fredningsnævnet meddeler derimod ikke lovliggørende dispensation til udhusets farve, der ikke opfylder betingelserne i byplanvedtægten, og som på denne måde er iøjnefaldende i forhold til områdets øvrige bebyggelse.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Birgitte og Bendt Vogter,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sags id. S2021-13590,
6. Grundejerforeningen Søndenom,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet, centralt
12. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
13. Dansk Botanisk Forening,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,
15. Region Midtjylland,
16. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 16. maj 2023

FN-MJØ-130-2021. Lovliggørelse af udhus og overdækket altan

Fredningsnævnet modtog den 4. november 2021 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af et udhus og en overdækket altan på matr.nr. 22a Tunø By, Tunø, Grøvten 20, 8799 Tunø. Ansøgningen er indgivet af ejendommens ejer Claus Løgager Poulsen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter lovliggørelse af et permanent udhus på 30 m^2, et overdækket areal med altan og et midlertidigt opstillet telt på 32 m^2. Teltet er opstillet midlertidigt og vil blive fjernet senest i sommeren 2022.

Odder Kommune har videre anført, at der ikke er registreret Natura 2000 i området.

Det fremgår af BBR, at ejendommen er på 1.621 m^2. Der er på ejendommen en bolig på 87 m^2 og to udhuse på 52 m^2 og 100 m^2.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer, Claus Løgager Poulsen ved Casper Pedersen og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Forholdene blev gennemgået. Det blev oplyst, at der tidligere var tale om en firelænget bebyggelse. Der er nu 2½ længer og det udhus, som søges lovliggjort. Den nuværende bebyggelse har således en samlet mindre bygningsmasse end den tidligere bebyggelse.

Det kunne i øvrigt konstateres, at det omtalte telt var fjernet, og at der var opstillet en slags campingvogn væk fra bygningerne mod det åbne landskab. Det blev oplyst, at den blev brugt som salgsvogn ved de tidligere festivaler på Tunø.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet har ingen bemærkninger til altanen, som ikke er iøjnefaldende. Fredningsnævnet har i lyset af bygningsforholdene, herunder de historiske bygningsforhold på ejendommen heller ikke bemærkninger til udhuset, der med sin størrelse, ydre fremtræden og placering ingen betydning har for oplevelsen af det fredede landskab.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til de ansøgte forhold.

Der er i fredningen forbud mod at opstille beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, og fredningsnævnet finder, at den opsatte vogn er omfattet heraf. På den baggrund og da den med sin placering er skæmmende i det fredede landskab, skal den fjernes.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,

- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Claus Løgager Poulsen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Odder Kommune, sagsnr. S2021-25746,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,

7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,
14. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 7. juli 2023

FN-MJØ-006-2023. Gittermast

Fredningsnævnet modtog den 26. januar 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opstille en gittermast på matr.nr. 13e Tunø By, Tunø, Øvrevej 22, 8799 Tunø. Ejendommen ejes af TDC Net A/S. Ansøgningen er indsendt af KPR Towers A/S for ejeren og bygherren TT-Netværket P/S.

Fredningsnævnet meddeler for tiden ikke dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Den ansøgte placering fremgår af følgende oversigtsbillede.

<u>Fredningen og fredningsnævnets praksis</u>

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Bortset fra nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af nævnet meddelt godkendelse.

Odder Kommune har oplyst, at der siden 1973 har stået en gittermast til brug for telekommunikation på ejendommen, efter at Overfredningsnævnet den 6. december 1972 meddelte tilladelse til en 7 meter høj mast og en 22 m^2 teknikbygning.

Fredningsnævnet meddelte den 3. maj 1990 dispensation til at opføre en ny radiokædemast på ejendommen (sag nr. 28/1990). Der fremgår ikke nogen nærmere begrundelse for dispensationen eller nærmere oplysninger om radiokædemasten, men Odder Kommune har oplyst, at afgørelsen vedrørte en 15 meter høj gittermast til brug for opsætning af paraboler/antenner.

Fredningsnævnet meddelte den 13. januar 1986 dispensation til at opføre to vindmøller med en tårnhøjde på 24,5 meter og en vingediameter på 15 meter på matr.nr. 28 Tunø By, Tunø. Fredningsnævnet begrundede afgørelsen med, at vindmøllerne var forenelige med fredningens formål (sag nr. 165/1985).

Fredningsnævnet meddelte den 21. januar 1994 dispensation til at opstille en vindmølle på matr.nr. 12 c m.fl. Tunø By, Tunø. Der fremgår ikke nogen nærmere begrundelse for dispensationen eller nærmere oplysninger om vindmøllen, andet at den blev identisk med to vindmøller, der i forvejen var på ejendommen. Dispensationen blev den 6. januar 1997 forlænget, da vindmøllen ikke var opført (j.nr. 127/96).

Fredningsnævnet meddelte den 27. maj 2013 dispensation til TDC til at opsætte en telemast på 36 meter med tilhørende teknikkabine på matr.nr. 601 Tunø By, Tunø. Det var i sagen oplyst, at TDC i forvejen havde en eksisterende position på Tunø på Øvrevej 22, men at denne position på grund af de høje træer på øen ikke kunne skabe den nødvendige dækning ved byen og på havnen. Fredningsnævnet bemærkede indledningsvis, at telemasten ville virke skæmmende ved landskabsoplevelsen, men begrundede afgørelsen med, at det fremgår af fredningsbestemmelserne, at masteføring til teleforsyning skal være tilladt efter fredningsnævnets forudgående tilladelse, og at der ved en stillingtagen til et projekt nødvendigvis måtte tages hensyn til den teknologiske udvikling og den sædvanlige udformning af telemaster. Fredningsnævnet henviste endvidere til, at det efter sagens oplysninger måtte lægges til grund, at der på Tunø var et stort behov for forbedring af teledækningen, og at der ikke kunne peges på et mere egnet sted for telemastens placering (FN 2012.201).

Fredningsnævnet traf den 4. oktober 2017 afgørelse om ikke at meddele dispensation til at opstille en vindmølle med en højde på 24,7 meter og en rotordiameter på 6,5 meter på matr.nr. 38c Tunø By, Tunø. Der var tale om et fritidshus/sommerhus i landzone, og fredningsnævnets flertal henviste til, at de landskabelige hensyn måtte veje tungere end hensynet til energiforsyningen af én eller få ejendomme (FN-MJØ-34-2017).

Sagens baggrund

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 409 m^2 i landzone. Der er ifølge BBR en bygning fra 1972 med et bebygget areal på 22 m^2 til forsynings- og energidistribution og en 15 meter høj mast fra 2007 med mobilantenne. Den ansøgte 42 meter høje gittermast skal opstilles som en del af dækningsforpligtelsen i forbindelse med Energistyrelsens licensauktion i 2021. Energistyrelsen stillede i forbindelse med licensauktionen krav til frekvensbåndene (sendetilladelser), og masten er nødvendig for at opfylde kravene.

Odder Kommune har henvist til oplysningerne fra ansøgeren om, at flere steder på den vestlige ende af Tunø er afsøgt. To andre lodsejere var positive for at få masten opstillet ved deres bygninger, men på disse steder ville masten blive mere synlig end den ansøgte placering. Den eksisterende 15 meter høje gittermast fjernes og erstattes med den ansøgte mast. TDC's antenner på den eksisterende mast flyttes til den nye mast sammen med de nye antenner og udstyr fra TT-Netværket. Derudover har den sidste udbyder vist interesse for at få deres udstyr sat op i masten. Masten vil med den ansøgte placering komme længere væk fra landingsbanen,

som ligger i den nordvestlige ende af øen. Det vurderes at være en god placering, da masten vil stå skjult imod et mindre skovareal. Derudover vil den nederste del af masten blive skjult af eksisterende træer/bevoksning Det kan være nødvendigt at fælde nogle træer i forbindelse med opstillingen af masten og fundamentet. Der findes ingen andre høje strukturer i området, som vil kunne anvendes til etablering af en antenneposition indenfor søgeområdet. Det er derfor nødvendigt med etablering af en ny mast, for at TT-Netværket kan efterkomme statens krav om bedre tale- og mobilbredbåndsdækning.

Det fremgår i øvrigt af ansøgningsmaterialet, at TDC har en 36 meter høj mast stående ved havneområdet på Tunø Hovedgade. TT-Netværket har undersøgt, om det er muligt at opfylde licensforpligtelsen fra denne mast i forhold til kravene fra Energistyrelsen. Det er desværre ikke muligt, da masten på Tunø Hovedgade ikke kan nå op og dække den nordvestlige del af Tunø, hvor TT-Netværket har licensforpligtelsen. Den ansøgte mast er placeret ca. midt på Tunø. Derudover vil masten med denne placering give en god dækning på hele øen.

Odder Kommune har videre oplyst, at projektområdet er henholdsvis ca. 6 km, 6,3 km og 13 km fra Natura 2000-områder. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Det vil heller ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin indstilling anbefalet, at der meddeles dispensation med vilkår om, at der sikres slørende beplantning på alle sider, og at der ved genplantning og vedligeholdelse af nuværende beplantning skal anvendes nye træer og buske i god vækst og med en mindstehøjde på 1,5 meter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer, KPR Towers A/S ved KAM Tower Danmark A/S ved Jakob Pilgaard og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Projektet blev gennemgået. Jakob Pilgaard oplyste supplerende, at den ansøgte mast vil have ca. 1,4 meter mellem mastebenene, mens den eksisterende mast ved havnen har ca. 3 meter mellem mastebenene. Alle operatører har accepteret brug af masten, så der vil formentlig blive opsat 9 antenner og 3-4 runde links på masten. Det eksisterende teknikrum fjernes ikke. Det er hans opfattelse, at den ansøgte placering er den bedst mulige løsning for at begrænse mastens synlighed fra omgivelserne. Lars Harritsø tilsluttede sig denne vurdering.

Jakob Pilgaard oplyste på forespørgsel, at det ikke er en del af projektet, at masten ved havnen fjernes. Det vil formentlig kræve en mast med en højde på 48 meter eller mere, hvis den skal kunne skabe en sådan dækning på hele øen, at masten ved havnen kan fjernes, hvis det overhovedet er muligt at skabe en sådan dækning med én mast. Han sender en redegørelse til fredningsnævnet om spørgsmålet om fjernelse af masten.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Det fremgår af den omtalte efterfølgende redegørelse, at det er drøftet med TT-Netværket og TDC, hvad der er muligt på øen. TDC NET kan desværre ikke flytte deres mast på havnen, da den position med to sektorer sikrer kapaciteten i netværket både på havnen og i Tunø By. Fra en position ved centralbygningen midt på øen kan der kun opnås én antennesektor mod havnen og Tunø By med dertil reduceret kapacitet og datahastighed til følge. Samtidig vil antenneretningerne skulle ændres til ca. 90-180-300 grader. Det betyder, at det sidste stykke af færgeruten Hou-Samsø vil miste dækning/datahastighed, og det samme vil farvandet nord for Tunø/ved Samsøs hovedspids. TT-Netværket kan ikke opfylde dækningskravet fra Energistyrelsen, heller ikke med en 48 meter mast, hvis den eksisterende mast på havnen udskiftes. Masten ved havnen er ca. 3 km fra den mest vestlige del af Tunø, og nærmeste sommerhusområde kan derved desværre ikke dækkes på grund af afstand og vegetation. Dækningsforpligtelsen på vestøen kan dermed ikke opfyldes. Masten, der ønskes

opsat, er en trebenet 42 meter høj mast med en afstand mellem benene på ca. 3 meter. Ved siden af masten opstilles et teknikskab på 1750 x 730 x 750 mm, der kan males i ønsket farve. Hi3G er interesseret i at medbenytte masten, og TDC NET's udstyr vil også blive overflyttet til den nye mast.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at gittermasten/telemasten med en højde på 42 meter vil virke skæmmende ved den landskabelige oplevelse på Tunø. Den vil endvidere virke skæmmende ved den landskabelig oplevelse af Tunø ved indsejlingen til Tunø.

Der kan imidlertid være særlige hensyn at tage til de lokale forhold på en fredet ø, og det fremgår således også af fredningsbestemmelserne, at masteføring til teleforsyning skal være tilladt efter fredningsnævnets forudgående godkendelse. Der er i overensstemmelse hermed også tidligere meddelt flere dispensationer til at opsætte telemaster på Tunø, herunder på den ansøgte placering hvor der i forvejen er en telemast med en højde på 15 meter, som fjernes ved projektet. Den landskabelige oplevelse på og af Tunø er således i forvejen påvirket i negativ retning af en telemast med samme placering som den nu ansøgte telemast.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ved en stillingtagen til et projekt med teleforsyning nødvendigvis må tages hensyn til den teknologiske udvikling og den sædvanlige udformning af telemaster.

På den baggrund og da det efter sagens oplysninger må lægges til grund, at der på Tunø er et stort behov for forbedring af teledækningen, og at der ikke kan peges på et bedre egnet sted for telemastens placering, er fredningsnævnet indstillet på at meddele dispensation til telemasten på de vilkår om beplantning, som er anbefalet af Odder Kommune, og på vilkår om at det tilhørende teknikskab stedse holdes i en neutral jordfarve.

Den nuværende teledækning sker ved brug af én telemast ved Tunø Havn, og det er for at undgå unødige installationer, som skæmmer oplevelsen af det fredede landskab, fredningsnævnets opfattelse, at denne telemast skal fjernes som et vilkår for en dispensation til at opsætte den nu ansøgte telemast, medmindre fjernelsen med sikkerhed vil have en negativ betydning for telekommunikationen forstået på den måde, at den nu ansøgte mast ikke er tilstrækkelig til at sikre telekommunikationen på Tunø.

Dette forhold er ikke dokumenteret overfor fredningsnævnet i tilstrækkelig grad, og hvis det fastholdes, at det er nødvendigt også at beholde den eksisterende telemast ved Tunø Havn, må dette godtgøres ved et mere uvildigt materiale end de foreliggende egne erklæringer fra ansøgeren eller de teleselskaber, ansøgeren repræsenterer.

Fredningsnævnets beslutning er truffet i afgørelsesform, således at ansøgeren har klarhed over, at den ansøgte telemast kan forventes at blive godkendt i fredningen, når det er afklaret, om det skal stilles som et vilkår for dispensationen, at telemasten ved Tunø Havn fjernes.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. TDC Net A/S,
4. KPR Towers A/S,
5. TT-Netværket P/S,
6. Miljøstyrelsen,
7. Odder Kommune sags id: S2023-207,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
12. Friluftsrådet, centralt
13. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
14. Dansk Botanisk Forening,
15. Slots- og Kulturstyrelsen,
16. Region Midtjylland,
17. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 16. maj 2023

FN-MJØ-151-2022. Tilbygning og lovliggørelse af overdækning

Fredningsnævnet modtog den 22. november 2022 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre en tilbygning til et sommerhus og om lovliggørelse af et vindfang til sommerhuset på matr.nr. 3ad Tunø By, Tunø, Stenkalven 61, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Allan Rosenbæk.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Fredningsnævnets dispensationspraksis er i overensstemmelse hermed.

Fredningsnævnet meddelte den 24. oktober 2014 lovliggørende dispensation til et udhus og til en overdækning på højst 14 m^2 på matr.nr. 3ad Tunø By, Tunø. Den udførte overdækning var oplyst til at være på omkring 25 m^2 (FN 2014.89).

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 701 m^2. Der er ifølge BBR et sommerhus med et bebygget areal på 53 m^2 med 3 m^2 integreret udhus og med et 14 m^2 overdækket areal og et udhus på 10 m^2 på ejendommen. Der er sket fjernelse af den del af overdækningen, der ikke blev meddelt dispensation til ved fredningsnævnets afgørelse af 24. oktober 2014.

Odder Kommune har videre henvist til oplysningerne i ansøgningen, hvorefter der søges om lovliggørelse af et vindfang ved indgangsdøren mod vest og om tilladelse til at udvide soveværelset. Udvidelsen af soveværelset vil have stor betydning for at kunne udnytte rummet optimalt, så adgangsdøren til soveværelset kan åbnes helt op, og så der vil blive plads til et skab til tøj. Vindfanget bliver ud over at skabe ly for vinden også brugt til opbevaring af diverse ting, som ellers skulle stå fremme i huset. Vindfanget er bygget af 100 x 20 cm brædder, og der er lagt pap på taget i lighed med taget på sommerhuset. Taget på vindfanget går ind under udhænget på sommerhuset. Vindfanget er opført i 2020.

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er mere end 6,5 km fra nærmeste Natura 2000-område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Det er kommunes vurdering, at projektet ikke vil påvirke arter i Natura 2000-områder, og at det kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin samlede indstilling anført, at bygningen efter tilbygningen til soveværelset vil få et areal på 58 m^2, hvoraf 3 m^2 er et integreret udhus. I henhold til deklarationen kan bygningen have et maksimalt areal på 80 m^2, hvoraf højst 70 m^2 kan udgøre beboelsen. Det allerede udførte vindfang i form af en 4,5 m^2 overdækning ved hoveddøren er opført oven på den eksisterende hævede træterrasse, så facaden på overdækningen følger kanten af terrassen. Taghældningen følger taghældningen på huset, og samtidig holdes taget under sommerhusets udhæng. Facade- og tagbeklædningen har samme udtryk som sommerhusets, og dermed virker vindfanget/overdækningen og huset som en naturlig helhed. Det er kommunens opfattelse, at byggeriet overholder bestemmelserne i deklarationen, og det vurderes samtidig, at overdækningens omfang og benyttelse er holdt inden for fredningsnævnets praksis. Det anbefales derfor, at fredningsnævnet meddeler dispensation.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Sommerhuset vil med det foreliggende projekt med tilbygning og lovliggørelse få et samlet areal på omkring 62 m^2. På den baggrund og da hverken vindfanget eller tilbygningen virker iøjnefaldende, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Allan Rosenbæk,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sags id. S2022-3727,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 16. maj 2023

FN-MJØ-151-2022. Tilbygning og lovliggørelse af overdækning

Fredningsnævnet modtog den 22. november 2022 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre en tilbygning til et sommerhus og om lovliggørelse af et vindfang til sommerhuset på matr.nr. 3ad Tunø By, Tunø, Stenkalven 61, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Allan Rosenbæk.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Fredningsnævnets dispensationspraksis er i overensstemmelse hermed.

Fredningsnævnet meddelte den 24. oktober 2014 lovliggørende dispensation til et udhus og til en overdækning på højst 14 m^2 på matr.nr. 3ad Tunø By, Tunø. Den udførte overdækning var oplyst til at være på omkring 25 m^2 (FN 2014.89).

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 701 m^2. Der er ifølge BBR et sommerhus med et bebygget areal på 53 m^2 med 3 m^2 integreret udhus og med et 14 m^2 overdækket areal og et udhus på 10 m^2 på ejendommen. Der er sket fjernelse af den del af overdækningen, der ikke blev meddelt dispensation til ved fredningsnævnets afgørelse af 24. oktober 2014.

Odder Kommune har videre henvist til oplysningerne i ansøgningen, hvorefter der søges om lovliggørelse af et vindfang ved indgangsdøren mod vest og om tilladelse til at udvide soveværelset. Udvidelsen af soveværelset vil have stor betydning for at kunne udnytte rummet optimalt, så adgangsdøren til soveværelset kan åbnes helt op, og så der vil blive plads til et skab til tøj. Vindfanget bliver ud over at skabe ly for vinden også brugt til opbevaring af diverse ting, som ellers skulle stå fremme i huset. Vindfanget er bygget af 100 x 20 cm brædder, og der er lagt pap på taget i lighed med taget på sommerhuset. Taget på vindfanget går ind under udhænget på sommerhuset. Vindfanget er opført i 2020.

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er mere end 6,5 km fra nærmeste Natura 2000-område nr. 56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Det er kommunes vurdering, at projektet ikke vil påvirke arter i Natura 2000-områder, og at det kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin samlede indstilling anført, at bygningen efter tilbygningen til soveværelset vil få et areal på 58 m^2, hvoraf 3 m^2 er et integreret udhus. I henhold til deklarationen kan bygningen have et maksimalt areal på 80 m^2, hvoraf højst 70 m^2 kan udgøre beboelsen. Det allerede udførte vindfang i form af en 4,5 m^2 overdækning ved hoveddøren er opført oven på den eksisterende hævede træterrasse, så facaden på overdækningen følger kanten af terrassen. Taghældningen følger taghældningen på huset, og samtidig holdes taget under sommerhusets udhæng. Facade- og tagbeklædningen har samme udtryk som sommerhusets, og dermed virker vindfanget/overdækningen og huset som en naturlig helhed. Det er kommunens opfattelse, at byggeriet overholder bestemmelserne i deklarationen, og det vurderes samtidig, at overdækningens omfang og benyttelse er holdt inden for fredningsnævnets praksis. Det anbefales derfor, at fredningsnævnet meddeler dispensation.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Sommerhuset vil med det foreliggende projekt med tilbygning og lovliggørelse få et samlet areal på omkring 62 m^2. På den baggrund og da hverken vindfanget eller tilbygningen virker iøjnefaldende, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Allan Rosenbæk,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sags id. S2022-3727,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-003-2024. Udhus

Fredningsnævnet modtog den 9. januar 2024 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til et udhus på matr.nr. 3ac Tunø By, Tunø, Stenkalven 69, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af Mathias Lasgaard på vegne af ejendommens ejer Marianne Skovbo.

Fredningsnævnet meddeler ikke dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnet behandlede i 2014 en række sager om fritliggende udhuse i sommerhusområdet og udstak i den forbindelse retningslinjer for, at der på trods af deklarationens ordlyd dog kunne meddeles dispensation til opførelse af ét fritliggende skur eller anden indretning på op til 10 m^2.

Ved afgørelse af 24. oktober 2014 meddelte fredningsnævnet med følgende begrundelse således også lovliggørende dispensation til ejendommens nuværende ejer til at beholde et udhus på 9 m^2 (FN 2014.95):

> ”Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation

til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

På den baggrund og efter udhusets placering og udseende meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således udhuset efter fredningsbestemmelserne på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Dispensationen omfatter ikke brændestablen, da fredningsnævnet finder, at den ikke er omfattet af forbuddet mod skure eller andre indretninger eller udhuse eller lignende."

Odder Kommunes udtalelse

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 702 m^2. Der er ifølge BBR et sommerhus/fritidshus fra 1970 med et bebygget areal på 50 m^2, heraf 10 m^2 integreret udhus og en 6 m^2 overdækning. Der er endvidere et udhus fra 1988 med et bebygget areal på 9m^2.

Ansøgeren ønsker at nedrive et eksisterende udhus/skur på 9 m^2 og herefter genopføre et nyt udhus på 9 m^2 med nogenlunde samme placering. Det forskydes således 2,5 meter mod vest.

Odder Kommune har videre oplyst, at ejendommen er mere end 6 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Ifølge kommunens registreringer findes der en række bilag IV-arter i kommunen. Det drejer sig om flere arter flagermus og padder, odder, markfirben og grøn mosaikguldsmed. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af projektarealet. Med de stillede vilkår vurderer kommunen, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Odder Kommune har vurderet, at udhuset ikke eller i meget lav grad har betydning i forhold til fredningsbestemmelserne. Det er samtidig vurderet, at udhuset er i overensstemmelse med de retningslinjer og principper, fredningsnævnet hidtil har meddelt dispensation til i området, hvor den tinglyste deklaration for Stenkalven er gældende. Kommunen har således anbefalet, at der meddeles dispensation.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Odder Kommune ved Lars Harritsø. Marianne Skovbo og Mathias Lasgaard var indkaldt til besigtigelsen, men deltog efter forudgående besked herom ikke.

Forholdene blev gennemgået. Det kunne konstateres, at der foruden udhuset var en brændestabel som omtalt i fredningsnævnets afgørelse af 24. oktober 2014, men herudover også et egentligt brændeskur.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem deltog ikke i besigtigelsen, men har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø og fredningsdeklarationen betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er

udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er på ejendommen foruden udhuset på 9 m^2 også et brændeskur, og den lempede praksis, som fredningsnævnet har anlagt i sommerhusområdet i forhold til deklarationens indhold, og som blev meddelt ejendommens nuværende ejer ved afgørelsen i 2014, er således ikke opfyldt.

Der skal således ske fjernelse af enten udhuset eller brændeskuret.

Det er en konsekvens heraf, at der ikke kan meddeles dispensation til den ansøgte nyopførelse af et udhus til erstatning for det eksisterende udhus.

Hvis det er brændeskuret, som fjernes, kan der på ny indsendes en dispensationsansøgning for udhuset, som fredningsnævnet forventer at kunne behandle uden en ny besigtigelse.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Mathias Lasgaard,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer S2023-6770,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-158-2023. Udhuse og tilbygning til udhus

Fredningsnævnet modtog den 11. december 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til to udhuse og til en tilbygning til et udhus på matr.nr. 65h Tunø By, Tunø, Revet 3, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejere Jytte Brandtoft og Erik Brandtoft.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Det område, ejendommen er beliggende i, er i fredningen omfattet af følgende særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse:

> ”På matr.nr. 65b, 65g og 65h samt de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr.nr. 65a og 65e … samt af matr.nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.”

Der blev herefter i 1968 udstedt deklarationer med retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet. Det fremgår heraf bl.a., at der på hver parcel kun må opføres 1 bygning på højst 80 m^2, som skal fremtræde som et sommerhus. Udhuse og lignende må ikke opføres. Fredningsnævnet er påtaleberettiget i henhold til deklarationen.

Deklarationerne omfatter hele sommerhusområdet bortset fra matr.nr. 65b, 65g og 65h. Det fremgår ikke, hvorfor disse tre ejendomme ikke er omfattet af en deklaration for sommerhusområdet, men den ejendom,

som er omfattet af denne sag, er således ikke omfattet af en deklaration, men alene af fredningens bestemmelser.

Fredningsnævnet traf den 24. august 2021 med følgende begrundelse afgørelse om at meddele lovliggørende dispensation til ét udhus på en anden ejendom i samme sommerhusområde inden for deklarationsområdet, mens der ikke blev meddelt dispensation til yderligere fritliggende konstruktioner (FN-MJØ-058-2021):

> "Det er som i sommerhusområdet for Stenkalven fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnets kompetence omfatter den deklaration, der blev fastsat efter fredningen til regulering af områdets sommerhusbebyggelse med fredningsnævnet som påtaleberettiget.
>
> Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at der ikke må opføres skure. Det fremgår i overensstemmelse hermed af deklarationen, at der ikke må bygges udhuse. Det er således hverken efter fredningsbestemmelserne eller deklarationens bestemmelser tilladt at opføre udhuse. Det er imidlertid i overensstemmelse med fredningsnævnets praksis for sommerhusområdet for Stenkalven fredningsnævnets opfattelse, at der - i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, der siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning - er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og magasinering mv.
>
> På den baggrund og i lyset af udhusets ydre fremtræden og placering meddeles der lovliggørende dispensation til udhuset.
>
> Der er herefter ikke grundlag for at meddele dispensation til de brændely, der er på ejendommen, og som således skal fjernes."

Fredningsnævnets afgørelse blev indbragt for Miljø- og Fødevareklagenævnet, som den 10. januar 2022 stadfæstede afgørelsen med følgende begrundelse:

> "Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at der meddeles afslag på lovliggørende dispensation til brændelyet ved vindfanget. Nævnet har lagt vægt på, at der i fredningen er et direkte forbud i fredningen om opførelse af skure, samt mod opførelse af udhuse eller lignende efter gældende deklaration for sommerhusbyggeri i området. Nævnet bemærker herved, at deklarationen på ejendommen er vedtaget for at hindre utilsigtet spredning af bebyggelse på sommerhusejendomme i fredningen, og at brændelyet vil fortætte bebyggelsen på grunden. Nævnet har endvidere tillagt det væsentlig betydning, at en lovliggørende dispensation vil kunne skabe en uønsket præcedens inden for fredningen, idet andre sommerhusejere efter omstændighederne også vil kunne have krav på opførelse af flere bygninger på deres grund med det resultat, at hele området ændrer karakter."

Fredningsnævnet meddelte den 12. januar 2001 dispensation til at opføre et sommerhus på 74 m^2 og et udhus på 10 m^2 på ejendommen. Det fremgår af afgørelsen, at hovedparten af sommerhusområdet allerede var bebygget (j.nr. 120/00).

<u>Odder Kommunes udtalelse</u>

Odder Kommune har oplyst, at ansøgerne ønsker at få godkendt tre udhusbygninger/sekundære bygninger, som er opført i tilknytning til det eksisterende sommerhus. Det er kommunens vurdering, at tilbygningen ikke eller i meget lav grad har betydning i forhold til fredningsbestemmelserne.

Odder Kommune har videre oplyst, at ejendommen er ca. 5,5 km fra nærmeste Natura 2000-område. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Der er ikke registreret bilag IV-arter. Kommunen har anført, at det med de stillede vilkår er kommunens vurdering, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Der indgår følgende oversigtskort i udtalelsen:

Ansøgningen i øvrigt

Det fremgår af ansøgningen, at der mod nordøst er et brændeskjul, som er opført i 2004 af palletræ. Det er på 2,1 x 2,0 meter. Mod øst findes et kajakskjul, der er opført i 2003 af overskudstræ fra et nyopført sommerhus og vinduer med et-lags glas. Det er på 2,0 x 4,5 meter plus en mindre forlængelse på 1,15 x 1,0 meter. Til det eksisterende redskabsrum er der i 2012 tilføjet et skur med målene 2,75 x 2,60 meter. Det anvendes til opbevaring af havemøbler, grill og græsslåmaskine, og den store dør muliggør opbevaring af havetraktor til græsslåning.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Jytte og Erik Brandtoft og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Forholdene blev gennemgået. Jytte og Erik Brandtoft oplyste, at ejendommen er en del af en sommerhusudstykning fra før fredningen, og at det er baggrunden for, at ejendommen ikke er omfattet af deklarationen. Ejendommen var tilgroet krat, indtil de ryddede den og byggede sommerhuset og udhuset i 2002.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Ejendommen er beliggende i et område, hvor det ifølge fredningsbestemmelserne er tilladt at opføre sommerhusbebyggelse med fredningsnævnets tilladelse. Ejendommen er derimod ikke omfattet af de deklarationer, som blev udstedt for størstedelen af sommerhusområdet i forbindelse med udstykninger til sommerhusgrunde. Baggrunden for, at ejendommen ikke er omfattet af en deklaration, fremgår ikke, men det er nærliggende at antage, at baggrunden er, at ejendommen i forvejen og inden fredningen var udstykket til sommerhusbebyggelse.

Det er således alene fredningen, der regulerer bebyggelsen på ejendommen, mens de mere konkrete, specifikke og restriktive bestemmelser i deklarationerne ikke finder anvendelse. Fredningsnævnet kan derfor ikke i sig selv med henvisning til fredningsnævnets praksis i deklarationsområderne stille krav om, at der alene kan være et udhus på en ejendom, og fredningsnævnet skal derfor i stedet foretage en konkret vurdering af forholdene på ejendommen.

Fredningsnævnet har ingen bemærkninger til den mindre tilbygning til det lovlige udhus, som blev bygget i 2012. Udhuset og tilbygningen er således beliggende umiddelbart ved sommerhuset og har ikke en størrelse, som overstiger et acceptabelt udhus på ejendommen.

De to andre udhusbygninger i form af et brændeskjul på 4,2 m^2 i træ og et kajakskjul på 10,15 m^2 i træ er beliggende længere væk fra sommerhuset, men de er begge placeret indenfor haveareal med en begrænset højde, som betyder, at de reelt ikke er synlige fra andet end de nære omgivelser.

På den baggrund og da der er tale om et mindre brændeskjul og et kajakskjul, som efter en samlet vurdering ikke findes at have betydning for oplevelsen af fredningen, meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til både tilbygningen til det lovlige udhus og de to andre udhuse.

Der kan ikke forventes meddelt dispensation til yderligere bebyggelse på ejendommen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Jytte Brandtoft og Erik Brandtoft,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer S2023-7177,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-024-2024. Markise med faste sider

Fredningsnævnet modtog den 28. februar 2024 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til at opsætte en markise med faste sider på matr.nr. 9c Tunø By, Tunø, Tunø Hovedgade 1D, 8799 Tunø. Grunden tilhører Odder Kommune. Ansøgningen er indgivet af arkitekt Torben Mahler på vegne af bygningens ejer Tunø Røgeri Fonden.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningsnævnet meddelte den 27. maj 2013 dispensation til at opføre et røgeri på 69 m^2 og et sildehus på 47 m^2 på ejendommen (FN 2013.17).

Odder Kommunes udtalelse

Odder Kommune har oplyst, at ansøgeren ønsker at nedtage den eksisterende markise og opsætte en stationær markise/pergola med fastmonteret bærende konstruktion fastgjort på én bygningsfacade og boltet til fundament i terræn. Ansøgningen omfatter en 59 m^2 markise/pergola til opstilling, hvor den nuværende markise står, og som ifølge ansøgeren er udtjent og samtidig ikke har sidebeklædninger. Den ansøgte markise, der dækker samme areal som den nuværende markise, fastgøres til Sildehuset og forankres i nedstøbte punktfundamenter i belægningen. Fronten og de to gavle bliver faste og stationære af glas med mulighed for, at de kan åbnes, hvis vejret tillader det. Tagdugen (markisen) bliver en hvid presenningsdug, der kan lukkes helt op. De bærende og synlige dele er sortmalede aluprofiler. Den laveste højde er ifølge tegninger 2,2 meter.

Odder Kommune har videre oplyst, at projektområdet er mere end 6,5 km fra nærmeste Natura 2000-områder. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af projektarealet. Kommunen vurderer, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Odder Kommune har som sin vurdering anført, at kommunen vurderede, at fredningsnævnet ikke skulle høres ved opsætningen af den nuværende markise, der var søgt som et sejl/en traditionel markise, der i forhold til dens funktion og op- og nedtagning kunne sidestilles med store parasoller. Den nu ansøgte markise/pergola er af mere permanent karakter med stationære gavle og front i glas og med aluprofiler som den bærende konstruktion. Taget er en markisedug, der kan foldes/rulles sammen og placeres mod væggen af Sildehuset. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte markise (pergola) ikke eller i meget lav grad har betydning i forhold til fredningsbestemmelserne og ud- og indtrykket af Tunø Havn med dens forskellige funktioner. Kommunen anbefaler, at der meddeles dispensation til markisen med det ansøgte materiale- og farvevalg.

Ansøgningen i øvrigt

Det fremgår af ansøgningen, at den eksisterende markise er slidt i stykker og skal udskiftes til en absolut professionel markise med glassider, som både styrke- og komfortmæssigt kan opfylde udfordringerne med de klimamæssigt mere ustabile somre. Med glasafdækket front og gavle vil den nye markise give mulighed for at kunne betjene kunder hver dag gennem hele sommeren, hvor markisen kan beskytte røgeriets gæster mod vind, regn og temperaturer og dermed sikre forpagteren en mere stabil forretningsdrift, og røgeriet vil i fremtiden nemmere kunne tiltrække nye forpagtere. Selv i ydersæsonen vil en driftig forpagter med denne markise kunne byde kunderne indenfor, hvilket vil have en positiv effekt for hele Tunø, da der ikke er mange "tilflugtssteder" i for- og efterårssæsonen.

Markisen/tagdugen vil, når der er sol og sommervejr, være kørt ind, ligesom front og gavle vil være åbne. Efterhånden som vejret bliver dårligere, vil forpagteren køre tagdugen ud og til sidst lukke sider og gavle, så de glade gæster kan blive siddende tørt og godt.

Markisen er illustreret på følgende måde:

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Tunø Røgeri Fonden ved Peter Nørby Odgaard og Mogens Møller Olsen og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Projektet blev gennemgået. Det blev supplerende oplyst, at der er fundet en ny forpagter til røgeriet.

Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Tunø røgeri er beliggende på havnen i Tunø og således blandt andre bygninger og ud for havnepladserne. Røgeriet har derfor en beliggenhed, hvor det er uden betydning for oplevelsen af fredningen, at der opsættes en markise med faste sider med den udformning og størrelse, som den ansøgte markise har.

På den baggrund og efter projektets formål, som skal medvirke til en øget tiltrækning af besøgende til et lille ø-samfund, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. arkitekt Torben Mahler,
4. Tunø Røgeri Fonden ved Peder Nørby Odgaard,
5. Miljøstyrelsen,
6. Odder Kommune, sagsnr. S2024-169,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet, centralt
12. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
13. Dansk Botanisk Forening,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,

15. Region Midtjylland,
16. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-163-2023. Renovering og tilbygning

Fredningsnævnet modtog den 19. december 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til at renovere og tilbygge et fritidshus på matr.nr. 118d Tunø By, Tunø, Lyngballen 100, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Nikolaj Stagis.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommunes udtalelse

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen består af én matrikel på 7.320 m^2. Der er ifølge BBR et sommer-/fritidshus fra 1938 med et bebygget areal på 66 m^2, heraf en integreret udestue på 12 m^2 og et udhus med et bebygget areal på 15 m^2. Ansøgeren ønsker at renovere fritidshuset, så det lever op til nutidens krav til et fritidshus med bl.a. bad/toilet og køkken og optimering af energiforbruget med bl.a. udvendig isolering. Fritidshuset udvides med 8 m^2 og nogle få m^2 som følge af en 25 cm udvendig isolering. Ejeren har været gennem en længere proces og dialog med Kystdirektoratet for at nå frem til størrelsen af udvidelsen og udtrykket af huset med hensyn til materialer, farvevalg, vinduer/døre og nærmeste omgivelser. Kystdirektoratet har meddelt dispensation til ændringerne og udvidelsen.

Odder Kommune har videre oplyst, at det ansøgte projekt ligger knap 6 km fra nærmeste Natura 2000-område. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en sådan karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Ifølge kommunens registreringer findes der en række bilag IV-arter i kommunen. Det drejer sig om flere arter flagermus og padder, odder, markfirben og grøn mosaikguldsmed. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af projektområdet. Med de stillede vilkår vurderer kommunen, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Odder Kommune har anbefalet, at der meddeles dispensation.

Kystdirektoratets afgørelse

Kystdirektoratet meddelte den 10. november 2023 dispensation til at ombygge sommerhuset. Der blev endvidere meddelt principiel dispensation til opsætning af solceller på en af tagfladerne, dog således at den endelige udformning heraf skal godkendes af Kystdirektoratet.

Det fremgår af afgørelsen, at udestuen er et påbygget drivhus, hvortil der blev meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen i 1977. Der er ikke i BBR registreret boligareal i overetagen, men denne er udstyret med vinduer i begge gavle og med trappe og kan herved indgå i boligarealet. Den eksisterende bolig ønskes ombygget og moderniseret med 25 cm udvendig isolation, 8 m^2 toilet/bad i boligen og en ændret tagkonstruktion som følge af isolering. Overetagen suppleres med et vindue mod vest og to vinduer mod øst i tagfladerne, der vender langs kysten. Udestuen forbliver uisoleret og uopvarmet, men integreres arkitektonisk i selve boligen, så den ikke fremtræder som en påbygget enhed.

Ved ombygningen øges det samlede bebyggede areal fra 69 m^2 (57 m^2 opmålt bolig med 12 m^2 udestue) med 8 m^2 til toilet/bad og 6 m^2 til udvendig isolering. Endvidere opføres et nyt tag, der anlægges med lidt større rejsning for at bibeholde overetagens brugbare boligareal, idet tagets tykkelse øges indvendigt som følge af tidssvarende isolering. Taget ønskes opført med mindre vinduesåbninger i begge tagflader, der vender langs med kysten på grund af beliggenheden i et skovareal.

Den eksisterende 40 cm hævede stenterrasse ændres til en træterrasse.

Projektændringerne er illustreret i udtalelsen.

Det fremgår videre af afgørelsen, at ansøgeren under den endelige udformning af tekniske tegninger ønsker at undersøge, hvorvidt det vil give mening at opsætte solceller på taget i plan med tagets overflade. Der er ikke udfærdiget skitser af placering, da det vil afhænge af rådgivers anbefalinger, hvorvidt der ønskes opsat solceller og i så fald rådgivers anbefalinger til placering. Ansøgeren ønsker en tilkendegivelse af, hvorvidt der vil kunne dispenseres hertil.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Nikolaj Stagis og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Projektet blev gennemgået. Det blev supplerende oplyst, at huset oprindeligt blev bygget som et sommerhus. Det var det eneste af tre oprindelige sommerhuse fra før fredningen, som var opført med den fornødne tilladelse, og de andre er revet ned. Det er derfor det eneste sommerhus i området. Toilettet er nu i skuret, men lægges ind i bygningen. Sommerhuset beklædes med ubehandlet træ, enten ceder, lærk eller eg. Det samme vil formentlig ske med taget.

Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnet redegjorde i øvrigt for praksis for solceller og tilkendegav, at der efter en konkret vurdering af sommerhusets isolerede beliggenhed omgivet af skov kan meddeles dispensation til at opsætte solceller på et tag af træ, da solcellerne ikke kan ses fra omgivelserne. En ansøgning skal dog til den tid indsendes til fredningsnævnet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Projektet indebærer alene en relativt mindre forøgelse af vinduespartierne mod vandet og i øvrigt en markant forskønnelse af bygningen. På den baggrund og da sommerhuset i øvrigt ikke kan ses andre steder fra end ved den umiddelbare passage af ejendommen, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Nikolaj Stagis,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer: S2023-7372,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-153-2023. Ændret tagkonstruktion/kvist og udskiftning af tag

Fredningsnævnet modtog den 27. november 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til at ændre tagkonstruktionen ved etablering af en kvist og/eller et tagvindue og til udskiftning af taget på matr.nr. 51b Tunø By, Tunø, Øvrevej 35, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Michael Kjær Jacobsen. Fredningsnævnet modtog endvidere den 6. marts 2024 og den 22. marts 2024 oplysninger om ændringer i projektet.

Fredningsnævnet meddeler dispensation, dog på vilkår i relation til taget. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Sagens oplysninger

Det fremgår af BBR, at der er tale om en sommerhusejendom.

Ansøgningen omfatter udskiftning af tagbeklædning til sorte pandeplader, alternativt sorte eternitplader. Taget skal oprettes og eventuelle dårlige spær skal udskiftes, men der ændres ikke på højden på disse. Der ønskes også klarhed om muligheden for at etablere en kvist og/eller et tagvindue.

Odder Kommune oplyste den 27. november 2023, at kommunen som følge af ansøgningsmaterialets kvalitet kun kan udtale sig helt overordnet. Bygningen ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen, og det ansøgte kræver

også tilladelse fra Kystdirektoratet. Kvisten kræver muligvis byggetilladelse, men det kan ikke afgøres ud fra det indsendte materiale. Kommunen har ingen bemærkninger til udskiftning af tagpladerne til sorte bølgeplader eller et metaltag.

Odder Kommune har videre oplyst, at det ansøgte projekt er ca. 6 km fra nærmeste Natura 2000-område. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Ifølge kommunens registreringer findes der en række bilag IV-arter i kommunen. Det drejer sig om flere arter flagermus og padder, odder, markfirben og grøn mosaikguldsmed. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af projektområdet. Med de stillede vilkår vurderer kommunen, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Kommunen har den 6. marts 2024 oplyst, at ansøgeren har ændret projektet således, at der ikke etableres kvist. Der isættes i stedet dobbelte tagvinduer i tagfladen mod sydvest mod havet og i samme bygnings nordøstlige tagflade mod land. Projektet består herefter i følgende:

- Eksisterende tagplader, som er ældre grå bølgeplader af betonfiber, udskiftes med sorte plader i metal.
- Der isættes/lægges dobbelte tagvinduer i to tagflader i forbindelse med, at der lukkes op til kip indvendigt.
- Tagfladen efterisoleres, og i den forbindelse vil højden på bygningen blive hævet maksimalt 25 til 30 cm.

Kommunen har vedrørende det reviderede projekt henvist til sin tidligere udtalelse om Natura 2000 og bilag IV-arter.

Kommunen har den 22. marts 2024 oplyst, at ansøgeren igen har ændret projektet, som herefter består i følgende:

- Tagbeklædningen bliver brune metalplader (pandeplader).
- Isoleringen under tagpladerne ændres, så bygningens højde til kip fastholdes og således ikke hæves med 25 til 30 cm.
- Der isættes/lægges dobbelte tagvinduer i to tagflader i forbindelse med, at der lukkes op til kip indvendigt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Odder Kommune ved Lars Harritsø. Michael Kjær Jacobsen var inviteret til besigtigelsen, men deltog ikke. Projektet var igangsat, og der blev antruffet en tømrer, som kunne besvare på spørgsmål om projektet. Det kunne dog ikke afklares, om tagpladerne var blanke.

Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at der opsættes tre vinduer mod vandet og to mod landskabet med målene 66 x 118 cm.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningen har ingen bemærkninger til, at der pålægges et nyt tag med den anførte mindre bygningsforhøjelse, og at der isættes de beskrevne vinduer.

Det fremgår af ansøgningen, at taget er brune metalplader. Fredningsnævnet er ikke indstillet på at meddele dispensation til skinnende metalplader, da de er dominerende i en landskabsfredning og derfor har en negativ betydning for oplevelsen af fredningen.

Der meddeles herefter dispensation til det ansøgte projekt på vilkår om, at tagbeklædningen er mat.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Michael Kjær Jacobsen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, att.: Lars Harritsø,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-155-2023. Gittermast

1. Fredningsnævnets afgørelse af 7. juli 2023.

Fredningsnævnet traf den 7. juli 2023 følgende afgørelse om for tiden ikke at meddele dispensation til at opstille en gittermast på matr.nr. 13e Tunø By, Tunø, Øvrevej 22, 8799 Tunø, som ejes af TDC Net A/S. Ansøgningen var indsendt af KPR Towers A/S for ejeren og bygherren TT-Netværket P/S (FN-MJØ-006-2023):

> ”Den ansøgte placering fremgår af følgende oversigtsbillede.
>
>
>
>
> Fredningen og fredningsnævnets praksis
>
> Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.
>
> Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Bortset fra nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre

indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal el- og telefonforsyning være tilladt efter forud af nævnet meddelt godkendelse.

Odder Kommune har oplyst, at der siden 1973 har stået en gittermast til brug for telekommunikation på ejendommen, efter at Overfredningsnævnet den 6. december 1972 meddelte tilladelse til en 7 meter høj mast og en 22 m^2 teknikbygning.

Fredningsnævnet meddelte den 3. maj 1990 dispensation til at opføre en ny radiokædemast på ejendommen (sag nr. 28/1990). Der fremgår ikke nogen nærmere begrundelse for dispensationen eller nærmere oplysninger om radiokædemasten, men Odder Kommune har oplyst, at afgørelsen vedrørte en 15 meter høj gittermast til brug for opsætning af paraboler/antenner.

Fredningsnævnet meddelte den 13. januar 1986 dispensation til at opføre to vindmøller med en tårnhøjde på 24,5 meter og en vingediameter på 15 meter på matr.nr. 28 Tunø By, Tunø. Fredningsnævnet begrundede afgørelsen med, at vindmøllerne var forenelige med fredningens formål (sag nr. 165/1985).

Fredningsnævnet meddelte den 21. januar 1994 dispensation til at opstille en vindmølle på matr.nr. 12 c m.fl. Tunø By, Tunø. Der fremgår ikke nogen nærmere begrundelse for dispensationen eller nærmere oplysninger om vindmøllen, andet at den blev identisk med to vindmøller, der i forvejen var på ejendommen. Dispensationen blev den 6. januar 1997 forlænget, da vindmøllen ikke var opført (j.nr. 127/96).

Fredningsnævnet meddelte den 27. maj 2013 dispensation til TDC til at opsætte en telemast på 36 meter med tilhørende teknikkabine på matr.nr. 601 Tunø By, Tunø. Det var i sagen oplyst, at TDC i forvejen havde en eksisterende position på Tunø på Øvrevej 22, men at denne position på grund af de høje træer på øen ikke kunne skabe den nødvendige dækning ved byen og på havnen. Fredningsnævnet bemærkede indledningsvis, at telemasten ville virke skæmmende ved landskabsoplevelsen, men begrundede afgørelsen med, at det fremgår af fredningsbestemmelserne, at masteføring til teleforsyning skal være tilladt efter fredningsnævnets forudgående tilladelse, og at der ved en stillingtagen til et projekt nødvendigvis måtte tages hensyn til den teknologiske udvikling og den sædvanlige udformning af telemaster. Fredningsnævnet henviste endvidere til, at det efter sagens oplysninger måtte lægges til grund, at der på Tunø var et stort behov for forbedring af teledækningen, og at der ikke kunne peges på et mere egnet sted for telemastens placering (FN 2012.201).

Fredningsnævnet traf den 4. oktober 2017 afgørelse om ikke at meddele dispensation til at opstille en vindmølle med en højde på 24,7 meter og en rotordiameter på 6,5 meter på matr.nr. 38c Tunø By, Tunø. Der var tale om et fritidshus/sommerhus i landzone, og fredningsnævnets flertal henviste til, at de landskabelige hensyn måtte veje tungere end hensynet til energiforsyningen af én eller få ejendomme (FN-MJØ-34-2017).

Sagens baggrund

Odder Kommune har oplyst, at ejendommen er på 409 m^2 i landzone. Der er ifølge BBR en bygning fra 1972 med et bebygget areal på 22 m^2 til forsynings- og energidistribution og en 15 meter høj mast fra 2007 med mobilantenne. Den ansøgte 42 meter høje gittermast skal opstilles som en del af dækningsforpligtelsen i forbindelse med Energistyrelsens licensauktion i 2021. Energistyrelsen stillede i forbindelse med licensauktionen krav til frekvensbåndene (sendetilladelser), og masten er nødvendig for at opfylde kravene.

Odder Kommune har henvist til oplysningerne fra ansøgeren om, at flere steder på den vestlige ende af Tunø er afsøgt. To andre lodsejere var positive for at få masten opstillet ved deres bygninger, men på disse steder ville masten blive mere synlig end den ansøgte placering. Den eksisterende 15 meter høje gittermast fjernes og erstattes med den ansøgte mast. TDC's antenner på den eksisterende mast flyttes til den nye mast sammen med de nye antenner og udstyr fra TT-Netværket. Derudover har den sidste udbyder vist interesse for at få deres udstyr sat op i masten. Masten vil med den ansøgte placering komme længere væk fra landingsbanen, som ligger i den nordvestlige ende af øen. Det vurderes at være en god placering, da masten vil stå skjult imod et mindre skovareal. Derudover vil den nederste del af masten blive skjult af eksisterende træer/bevoksning Det kan være nødvendigt at fælde nogle træer i forbindelse med opstillingen af masten og fundamentet. Der findes ingen andre høje strukturer i området, som vil kunne anvendes til etablering af en antenneposition indenfor søgeområdet. Det er derfor nødvendigt med etablering af en ny mast, for at TT-Netværket kan efterkomme statens krav om bedre tale- og mobilbredbåndsdækning.

Det fremgår i øvrigt af ansøgningsmaterialet, at TDC har en 36 meter høj mast stående ved havneområdet på Tunø Hovedgade. TT-Netværket har undersøgt, om det er muligt at opfylde licensforpligtelsen fra denne mast i forhold til kravene fra Energistyrelsen. Det er desværre ikke muligt, da masten på Tunø Hovedgade ikke kan nå op og dække den nordvestlige del af Tunø, hvor TT-Netværket har licensforpligtelsen. Den ansøgte mast er placeret ca. midt på Tunø. Derudover vil masten med denne placering give en god dækning på hele øen.

Odder Kommune har videre oplyst, at projektområdet er henholdsvis ca. 6 km, 6,3 km og 13 km fra Natura 2000-områder. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Det vil heller ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter.

Odder Kommune har som sin indstilling anbefalet, at der meddeles dispensation med vilkår om, at der sikres slørende beplantning på alle sider, og at der ved genplantning og vedligeholdelse af nuværende beplantning skal anvendes nye træer og buske i god vækst og med en mindstehøjde på 1,5 meter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 12. april 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand Martin Møller-Heuer, KPR Towers A/S ved KAM Tower Danmark A/S ved Jakob Pilgaard og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Projektet blev gennemgået. Jakob Pilgaard oplyste supplerende, at den ansøgte mast vil have ca. 1,4 meter mellem mastebenene, mens den eksisterende mast ved havnen har ca. 3 meter mellem mastebenene. Alle operatører har accepteret brug af masten, så der vil formentlig blive opsat 9 antenner og 3-4 runde links på masten. Det eksisterende teknikrum fjernes ikke. Det er hans opfattelse, at den ansøgte placering er den bedst mulige løsning for at begrænse mastens synlighed fra omgivelserne. Lars Harritsø tilsluttede sig denne vurdering.

Jakob Pilgaard oplyste på forespørgsel, at det ikke er en del af projektet, at masten ved havnen fjernes. Det vil formentlig kræve en mast med en højde på 48 meter eller mere, hvis den skal kunne skabe en sådan dækning på hele øen, at masten ved havnen kan fjernes, hvis det overhovedet er muligt at skabe en sådan dækning med én mast. Han sender en redegørelse til fredningsnævnet om spørgsmålet om fjernelse af masten.

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem og kommunalt valgte medlem deltog ikke i besigtigelsen, men de har deltaget i sagens afgørelse.

Det fremgår af den omtalte efterfølgende redegørelse, at det er drøftet med TT-Netværket og TDC, hvad der er muligt på øen. TDC NET kan desværre ikke flytte deres mast på havnen, da den position med to sektorer sikrer kapaciteten i netværket både på havnen og i Tunø By. Fra en position ved centralbygningen midt på øen kan der kun opnås én antennesektor mod havnen og Tunø By med dertil reduceret kapacitet og datahastighed til følge. Samtidig vil antenneretningerne skulle ændres til ca. 90-180-300 grader. Det betyder, at det sidste stykke af færgeruten Hou-Samsø vil miste dækning/datahastighed, og det samme vil farvandet nord for Tunø/ved Samsøs hovedspids. TT-Netværket kan ikke opfylde dækningskravet fra Energistyrelsen, heller ikke med en 48 meter mast, hvis den eksisterende mast på havnen udskiftes. Masten ved havnen er ca. 3 km fra den mest vestlige del af Tunø, og nærmeste sommerhusområde kan derved desværre ikke dækkes på grund af afstand og vegetation. Dækningsforpligtelsen på vestøen kan dermed ikke opfyldes. Masten, der ønskes opsat, er en trebenet 42 meter høj mast med en afstand mellem benene på ca. 3 meter. Ved siden af masten opstilles et teknikskab på 1750 x 730 x 750 mm, der kan males i ønsket farve. Hi3G er interesseret i at medbenytte masten, og TDC NET's udstyr vil også blive overflyttet til den nye mast.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at gittermasten/telemasten med en højde på 42 meter vil virke skæmmende ved den landskabelige oplevelse på Tunø. Den vil endvidere virke skæmmende ved den landskabelig oplevelse af Tunø ved indsejlingen til Tunø.

Der kan imidlertid være særlige hensyn at tage til de lokale forhold på en fredet ø, og det fremgår således også af fredningsbestemmelserne, at masteføring til teleforsyning skal være tilladt efter fredningsnævnets forudgående godkendelse. Der er i overensstemmelse hermed også tidligere meddelt flere dispensationer til at opsætte telemaster på Tunø, herunder på den ansøgte placering hvor der i forvejen er en telemast med en højde på 15 meter, som fjernes ved projektet. Den landskabelige oplevelse på og af Tunø er således i forvejen påvirket i negativ retning af en telemast med samme placering som den nu ansøgte telemast.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ved en stillingtagen til et projekt med teleforsyning nødvendigvis må tages hensyn til den teknologiske udvikling og den sædvanlige udformning af telemaster.

På den baggrund og da det efter sagens oplysninger må lægges til grund, at der på Tunø er et stort behov for forbedring af teledækningen, og at der ikke kan peges på et bedre egnet sted for telemastens placering, er fredningsnævnet indstillet på at meddele dispensation til telemasten på de vilkår om beplantning, som er anbefalet af Odder Kommune, og på vilkår om at det tilhørende teknikskab stedse holdes i en neutral jordfarve.

Den nuværende teledækning sker ved brug af én telemast ved Tunø Havn, og det er for at undgå unødige installationer, som skæmmer oplevelsen af det fredede landskab, fredningsnævnets opfattelse, at denne telemast skal fjernes som et vilkår for en dispensation til at opsætte den nu ansøgte telemast, medmindre fjernelsen med sikkerhed vil have en negativ betydning for telekommunikationen forstået på den måde, at den nu ansøgte mast ikke er tilstrækkelig til at sikre telekommunikationen på Tunø.

Dette forhold er ikke dokumenteret overfor fredningsnævnet i tilstrækkelig grad, og hvis det fastholdes, at det er nødvendigt også at beholde den eksisterende telemast ved Tunø Havn, må dette godtgøres ved et mere uvildigt materiale end de foreliggende egne erklæringer fra ansøgeren eller de teleselskaber, ansøgeren repræsenterer.

Fredningsnævnets beslutning er truffet i afgørelsesform, således at ansøgeren har klarhed over, at den ansøgte telemast kan forventes at blive godkendt i fredningen, når det er afklaret, om det skal stilles som et vilkår for dispensationen, at telemasten ved Tunø Havn fjernes."

2. KPR Towers A/S fornyede henvendelse i sagen

KPR Towers A/S anmodede den 4. december 2023 fredningsnævnet om at meddele dispensation med henvisning til, at TT-Netværket P/S og TDC Net A/S fortsat vurderede, at der er behov for at have to masteplaceringer på Tunø for at sikre den nødvendige mobildækning over hele øen.

KPR Towers A/S henviste herved til dækningskort primært fra mastepositioner fra den eksisterende mast ved Tunø Havn og anført følgende begrundelse for behovet for begge master:

"Regeringen har i deres frekvensauktioner forpligtet landets tre teleoperatører til at sikre bedre mobildækning 334 steder i landet. Bedre dækning i disse områder kræver etablering af nye antennemaster inden februar 2024. Området Tunø i Odder Kommune er ét af disse frekvensområder, da det er en del af 2100MNz frekvensauktionen.

TT-Netværket har dermed en forpligtelse overfor Styrelsen for Dataforsyning og infrastruktur for at sikre en forbedret mobildækning i området, og eftersom der ikke er nogen eksisterende master eller øvrige høje strukturer i det tekniske søgeområde, er der behov for at etablere en ny mast.

En antennemast på 42 m vil selvsagt altid være synlig og især i et naturskønt område som dette. Uagtet er der en forpligtelse overfor Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, der gør, at det har været nødvendigt at finde en mulig placering på Tunø og i samråd med Odder Kommune.

For at opfylde forpligtelsen og dække området, jf. kravene, skal antenneudstyret kunne levere et ubrudt signal til brugeren. I dette område er der betydelig afstand til TDC-masten, som fredningsnævnet har anmodet os om at undersøge som en mulig løsning på Tunø i forhold til det som TT-Netværket skal dække.

TDC-masten er placeret på den sydlige ende af øen, og herfra kan TT-Netværket ikke opfylde de krav, der er fastsat af Styrelsen for Dataforsyning, uanset højden på masten, da TT-Netværket skal dække den nordvestlige del af Tunø.

TT-Netværket har simuleret, hvordan dækningen vil se ud, hvis deres antenner indplaceres i TDC-masten.

Fra den position som TT-Netværket har ansøgt midt på øen, vil TDC's sendeeffekt blive væsentligt forringet, da de kun vil have én antenne-sektor rettet mod havnen og Tunø By. Dette er en reduktion fra de to sektorer, de i øjeblikket har fra den eksisterende mast, der sikrer kapaciteten i netværket både på havnen og Tunø By. Samtidig vil antenneretningen skulle ændres til ca. 90-180-300 grader. Dette vil medføre, at det sidste stykke af færgeruten Hou-Samsø mister dækning/datahastighed, og det samme gør farvandet nord for Tunø/ved Samsøs nordspids.

Af denne grund er det ikke muligt for TDC NET at flytte deres antenner til en anden placering på Tunø.

…

For at opfylde forpligtelsen over for Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, som TT-Netværket er pålagt, er det derfor nødvendigt med en mast midt på øen eller i den vestlige del af Tunø. Og det er vores vurdering, at den ansøgte placering er den bedst egnede.

Samtidig er det ligeledes nødvendigt for TDC at opretholde deres position på Tunø Havn"

Fredningsnævnet besvarede den 19. januar 2024 henvendelsen med følgende (FN-MJØ-155-2023):

"Det bemærkes indledningsvis, at fredningsnævnets afgørelse af 7. juli 2023 ikke blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og at det fremgår af afgørelsen, at det ved uvildigt materiale skal godtgøres, at teledækningen på Tunø ikke kan ske fra den nu ansøgte mast.

Fredningsnævnet har således heller ikke henvist KPR Towers A/S til en placering ved Tunø Havn, men har netop tilkendegivet, at den ansøgte mast kan opstilles på matr.nr. 13e Tunø By, Tunø, idet dispensationen dog ikke vil blive meddelt, før det er afklaret, om det skal stilles som et vilkår, at den eksisterende mast fjernes. Det er et vilkår, som fredningsnævnet med rette mener at kunne stille, når både ejendommen ejes af TDC, og når det indgår i det ansøgte projekt, at også TDC's udstyr skal opsættes i masten.

Det er således klart, at der i en landskabsfredning ikke skal være en markant antennemast, hvis det ikke er nødvendigt for telekommunikationen. Fredningsnævnet har i sagens natur ikke teknisk viden herom.

Det fremgår således også af sagen, at TT-Netværket, Hi3G og TDC Net alle vil få udstyr i den nye mast, mens det ikke er nærmere underbygget og dokumenteret, hvorfor det for TDC Net tilsyneladende som den eneste af teleudbyderne er nødvendigt at bruge begge master for at opfylde dækningsforpligtelsen.

Fredningsnævnet kan således fortsat på det foreliggende grundlag ikke træffe en endelig afgørelse om at meddele dispensation til masten på matr.nr. 13e Tunø By, Tunø."

3. Udtalelse af Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur:

Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (SDFI) har den 12. april 2024 afgivet en længere redegørelse med udtalelse og har på den baggrund udtalt, at styrelsen ikke stiller sig tvivlende overfor TDC Nets vurdering af konsekvenserne ved at nedlægge masten ved havnen.

4. Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at gittermasten/telemasten med en højde på 42 meter vil virke skæmmende ved den landskabelige oplevelse på Tunø. Den vil endvidere virke skæmmende ved den landskabelig oplevelse af Tunø ved indsejlingen til Tunø.

Der kan imidlertid være særlige hensyn at tage til de lokale forhold på en fredet ø, og det fremgår således også af fredningsbestemmelserne, at masteføring til teleforsyning skal være tilladt efter fredningsnævnets forudgående godkendelse. Der er i overensstemmelse hermed også tidligere meddelt flere dispensationer til at opsætte telemaster på Tunø, herunder på den ansøgte placering hvor der i forvejen er en telemast med en højde på 15 meter, som fjernes ved projektet. Den landskabelige oplevelse på og af Tunø er således i forvejen påvirket i negativ retning af en telemast med samme placering som den nu ansøgte telemast.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ved en stillingtagen til et projekt med teleforsyning nødvendigvis må tages hensyn til den teknologiske udvikling og den sædvanlige udformning af telemaster.

På den baggrund og da det efter sagens oplysninger må lægges til grund, at der på Tunø er et stort behov for forbedring af teledækningen, og at der ikke kan peges på et bedre egnet sted for telemastens placering, er fredningsnævnet indstillet på at meddele dispensation til telemasten på de vilkår om beplantning, som er anbefalet af Odder Kommune, og på vilkår om at det tilhørende teknikskab stedse holdes i en neutral jordfarve.

Den nuværende teledækning sker ved brug af én telemast ved Tunø Havn, og det er for at undgå unødige installationer, som skæmmer oplevelsen af det fredede landskab, fredningsnævnets opfattelse, at denne telemast skal fjernes som et vilkår for en dispensation til at opsætte den nu ansøgte telemast, medmindre fjernelsen med sikkerhed vil have en negativ betydning for telekommunikationen forstået på den måde, at den nu ansøgte mast ikke er tilstrækkelig til at sikre telekommunikationen på Tunø.

Da det efter det nu oplyste fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur må lægges til grund, at den nu ansøgte mast ikke i sig selv er tilstrækkelig til at sikre telekommunikationen på Tunø, meddeler fredningsnævnet dispensation til at opstille den ansøgte mast uden vilkår om, at den eksisterende mast ved Tunø havn skal fjernes.

5. Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. TDC Net A/S,
4. KPR Towers A/S,
5. TT-Netværket P/S,
6. Miljøstyrelsen,
7. Odder Kommune sags id: S2023-207,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
12. Friluftsrådet, centralt
13. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
14. Dansk Botanisk Forening,
15. Slots- og Kulturstyrelsen,
16. Region Midtjylland,
17. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Der er klaget over denne afgørelse. Sagen behandles i Miljø- og Fødevareklagenævnet, og sagen er først endelig, når klagenævnet har truffet afgørelse.

Den 29. april 2024

FN-MJØ-053-2024. Udhuse og tilbygning

Fredningsnævnet modtog den 17. april 2024 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til to udhuse og en tilbygning til et sommerhus på matr.nr. 65g Tunø By, Tunø, Revet 1, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Jørn Jørgensen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til ét udhus og en tilbygning, mens der ikke meddeles dispensation til ét udhus. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Det område, ejendommen er beliggende i, er i fredningen omfattet af følgende særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse:

> ”På matr.nr. 65b, 65g og 65h samt de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr.nr. 65a og 65e … samt af matr.nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.”

Der blev herefter i 1968 udstedt deklarationer med retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet. Det fremgår heraf bl.a., at der på hver parcel kun må opføres 1 bygning på højst 80 m^2, som skal fremtræde som et sommerhus. Udhuse og lignende må ikke opføres. Fredningsnævnet er påtaleberettiget i henhold til deklarationen.

Deklarationerne omfatter hele sommerhusområdet bortset fra matr.nr. 65b, 65g og 65h. Det fremgår ikke, hvorfor disse tre ejendomme ikke er omfattet af en deklaration for sommerhusområdet, men den ejendom,

som er omfattet af denne sag, er således ikke omfattet af en deklaration, men alene af fredningens bestemmelser.

Fredningsnævnet traf den 24. august 2021 med følgende begrundelse afgørelse om at meddele lovliggørende dispensation til ét udhus på en anden ejendom i samme sommerhusområde inden for deklarationsområdet, mens der ikke blev meddelt dispensation til yderligere fritliggende konstruktioner (FN-MJØ-058-2021):

> "Det er som i sommerhusområdet for Stenkalven fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnets kompetence omfatter den deklaration, der blev fastsat efter fredningen til regulering af områdets sommerhusbebyggelse med fredningsnævnet som påtaleberettiget.
>
> Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at der ikke må opføres skure. Det fremgår i overensstemmelse hermed af deklarationen, at der ikke må bygges udhuse. Det er således hverken efter fredningsbestemmelserne eller deklarationens bestemmelser tilladt at opføre udhuse. Det er imidlertid i overensstemmelse med fredningsnævnets praksis for sommerhusområdet for Stenkalven fredningsnævnets opfattelse, at der - i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, der siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning - er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og magasinering mv.
>
> På den baggrund og i lyset af udhusets ydre fremtræden og placering meddeles der lovliggørende dispensation til udhuset.
>
> Der er herefter ikke grundlag for at meddele dispensation til de brændely, der er på ejendommen, og som således skal fjernes."

Fredningsnævnets afgørelse blev indbragt for Miljø- og Fødevareklagenævnet, som den 10. januar 2022 stadfæstede afgørelsen med følgende begrundelse:

> "Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at der meddeles afslag på lovliggørende dispensation til brændelyet ved vindfanget. Nævnet har lagt vægt på, at der i fredningen er et direkte forbud i fredningen om opførelse af skure, samt mod opførelse af udhuse eller lignende efter gældende deklaration for sommerhusbyggeri i området. Nævnet bemærker herved, at deklarationen på ejendommen er vedtaget for at hindre utilsigtet spredning af bebyggelse på sommerhusejendomme i fredningen, og at brændelyet vil fortætte bebyggelsen på grunden. Nævnet har endvidere tillagt det væsentlig betydning, at en lovliggørende dispensation vil kunne skabe en uønsket præcedens inden for fredningen, idet andre sommerhusejere efter omstændighederne også vil kunne have krav på opførelse af flere bygninger på deres grund med det resultat, at hele området ændrer karakter."

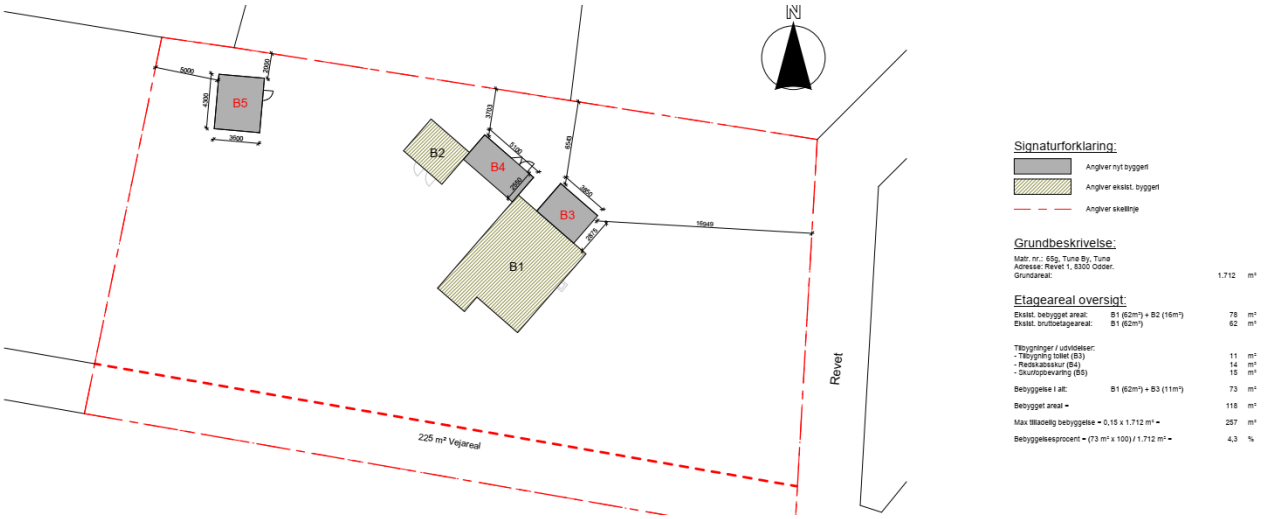
<u>Odder Kommunes udtalelse</u>

Odder Kommune har oplyst, at ansøgeren ønsker at få godkendt to udhusbygninger/sekundære bygninger og en tilbygning til sommerhuset. Der er tale om tre mindre bygninger, som er opført i tilknytning til det eksisterende sommerhus. Det er kommunens vurdering, at tilbygningen ikke eller i meget lav grad har betydning i forhold til fredningsbestemmelserne.

Odder Kommune har videre oplyst, at ejendommen er ca. 5,5 km fra nærmeste Natura 2000-område. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af projektarealet. Kommunen har anført, at det med de stillede vilkår er kommunens vurdering, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

<u>Ansøgningen i øvrigt</u>

Der indgår følgende oversigtstegning i ansøgningsmaterialet:

Det fremgår heraf, ejendommen er på 1.712 m^2. Sommerhuset er på 62 m^2, mens et eksisterende skur er på 16 m^2. De bygninger, sagen vedrører, er en tilbygning i form af et toilet til sommerhuset på 11 m^2, et redskabsskur på 14 m^2 og et skur til opbevaring på 15 m^2.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Odder Kommune ved Lars Harritsø. Jørn Jørgensen deltog ikke, men havde givet fuldmagt til, at sagen blev behandlet uden hans deltagelse.

Forholdene blev gennemgået.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer på Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Ejendommen er beliggende i et område, hvor det ifølge fredningsbestemmelserne er tilladt at opføre sommerhusbebyggelse med fredningsnævnets tilladelse. Ejendommen er derimod ikke omfattet af de deklarationer, som blev udstedt for størstedelen af sommerhusområdet i forbindelse med udstykninger til sommerhusgrunde. Baggrunden for, at ejendommen ikke er omfattet af en deklaration, fremgår ikke, men det er nærliggende at antage, at baggrunden er, at ejendommen i forvejen og inden fredningen var udstykket til sommerhusbebyggelse.

Det er således alene fredningen, der regulerer bebyggelsen på ejendommen, mens de mere konkrete, specifikke og restriktive bestemmelser i deklarationerne ikke finder anvendelse. Fredningsnævnet kan derfor ikke i sig selv med henvisning til fredningsnævnets praksis i deklarationsområderne stille krav om, at der alene kan være et udhus på en ejendom, og fredningsnævnet skal derfor i stedet foretage en konkret vurdering af forholdene på ejendommen.

Fredningsnævnet har med henvisning til sommerhusets størrelse ingen bemærkninger til den mindre tilbygning til brug for et toilet til sommerhuset.

Der er i øvrigt tre udhusbygninger i form af skure på ejendommen, hvoraf et skur på 16 m^2 er lovligt i fredningen, mens de to øvrige skure på henholdsvis 14 m^2 og 15 m^2 ikke er lovlige i fredningen.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ikke er grundlag for at have tre sådanne skure til et sommerhus i fredningen.

Sommerhuset med tilbygning og to af skurene er sammenbygget og fremstår som en samlet bebyggelse, mens skuret på 15 m^2 (bygning B5) er beliggende væk fra den øvrige bebyggelse. Der er i øvrigt tale om en bygning, som med sin størrelse og højde og pudsede gule vægge har en mere markant fremtræden end en sædvanlig udhusbygning i et sommerhusområde.

Fredningsnævnet meddeler herefter lovliggørende dispensation til sommerhuset med sammenbyggede bygninger, mens der ikke meddeles lovliggørende dispensation til bygning B5, som således skal fjernes.

Der kan ikke forventes meddelt dispensation til yderligere bebyggelse på ejendommen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Jørn Jørgensen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer S2024-1629,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-045-2024. Drivhus

Fredningsnævnet modtog den 10. april 2024 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til et drivhus på matr.nr. 36g, Tunø By, Tunø, Søndenom 95, 8799 Tunø og tre udhuse på matr.nr. 36f Tunø By, Tunø, Søndenom 97, 8799 Tunø. Ejendommene ejes af Kitte Kirsten Bæk Laursen og Per Sundgaard.

Denne afgørelse vedrører drivhuset på matr.nr. 36g, Tunø By, Tunø, Søndenom 95, 8799 Tunø, mens afgørelsen om de tre udhuse på matr.nr. 36f Tunø By, Tunø, Søndenom 97, 8799 Tunø, behandles under journalnummer FN-MJØ-059-2024.

Fredningsnævnet meddeler ikke dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen mv.

Ved Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 blev øen Tunø fredet. Fredningen omfattede hele øen bortset fra det areal, der på fredningskortet blev angivet som byområde. Det blev i den forbindelse anført, at der i et område 50 meter syd for en bivej kunne opføres helårshuse, sommerhuse og lettere industri- og håndværksprægede virksomheder, der ikke kunne være til gene for de omboende. Det eksisterende byområde på ca. 6,92 ha blev herved udvidet med ca. 3,18 ha til 10,1 ha. Hvis de således udlagte arealer skulle blive opbrugt, kunne området efter fredningsnævnets bestemmelse udvides mod syd til strandbeskyttelseslinjen.

Området, som ejendommene er beliggende i, blev efter fredningen udlagt til sommerhusbebyggelse, og området blev efterfølgende udvidet til strandbeskyttelseslinjen

Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen omfattede bl.a. matr.nr. 22c og 36a Tunø By, Tunø, som matr.nr. 36g og 36f Tunø By, Tunø blev udstykket fra, og Odder Kommune vedtog den 13. august 1973 Byplanvedtægt nr. 17 for de to ejendomme og parceller, som efter den 1. maj 1972 udstykkes fra disse. Der er i byplanvedtægtens § 2 fastsat bestemmelser

om områdets anvendelse, og det fremgår heraf, at der på hver selvstændig matrikuleret ejendom kun må opføres en enkelt beboelse. Kommunen kan dog tillade, at der på hver ejendom udover den nævnte beboelse kan opføres en gæstehytte eller lignende, som ikke må gøres til genstand for særskilt udleje. Der er i § 5 og § 6 fastsat bestemmelser for bebyggelsens omfang, placering og ydre fremtræden, og det fremgår heraf bl.a., at bygninger ikke må opføres nærmere skel mod vej eller anden grund end 5 meter. Bygninger må heller ikke opføres nærmere skel mod matr.nr. 23a end 27 meter. Det fremgår videre, at udvendige bygningssider bortset fra tage kun må fremtræde hvide eller lys grå. Til døre, vinduesrammer, skodder, sokler og lignende mindre bygningsdele kan dog også andre farver anvendes. Tage skal være saddeltage med en hældning på mellem 35° og 45° og med rygningen parallelt med husets længste udstrækning. Tage skal dækkes med tegl. Det fremgår videre, at bestemmelserne i § 5 og § 6 kun kan ændres med fredningsnævnets tilladelse. Det fremgår af et kortbilag til byplanvedtægten, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Det er oplyst, at jorden omkring den ejendom, som i byplanvedtægten omtales som matr.nr. 23a, efterfølgende er blevet frastykket og har fået matrikelbetegnelsen 24e som en del af landbrugsejendommen beliggende Revet 25.

Der blev endvidere den 21. februar 1974 tinglyst en deklaration på ejendommene med fredningsnævnet som påtaleberettiget. Påtaleretten kan delegeres til grundejerforeningen, som også skal høres, hvis der påtænkes meddelt dispensation. Deklarationen indeholder bestemmelser om områdets veje, stier, fællesarealer, hegn, beplantning, byggelinjer og grundejerforening, mens der i relation til bebyggelse henvises til byplanvedtægtens § 5 og § 6. Det fremgår af et kortbilag til deklarationen, at den omfatter både det område, som i fredningen blev udlagt til bl.a. sommerhusområde, og det område, som sommerhusområdet med hjemmel i fredningen blev udvidet med efter fredningen.

Fredningsnævnet meddelte den 24. august 2021 dispensation til at opføre et udhus 2½ meter fra skel på en anden ejendom indenfor byplanvedtægten. Fredningsnævnet anførte herved, at det var uden betydning for oplevelsen af fredningen af Tunø, om udhuset blev placeret 2½ eller 5 meter fra skel. Der blev endvidere lagt vægt på forholdene på ejendommen og Odder Kommunes oplysninger om områdets øvrige udhusbebyggelses afstand til skel (FN-MJØ-057-2021).

Fredningsnævnet meddelte den 16. maj 2023 lovliggørende dispensation til, at et udhus på 15 m^2 var placeret 2½ meter fra skel og havde en taghældning på under 35° på en anden ejendom indenfor byplanvedtægten. Fredningsnævnet meddelte derimod ikke lovliggørende dispensation til taget. Fredningsnævnet henviste i relation til placeringen og taghældningen til, at fredningsnævnets kompetence i henhold til deklarationen kan delegeres til grundejerforeningen, som i den konkrete sag var blevet hørt, men som ikke var fremkommet med indsigelser imod, at det blev meddelt lovliggørende dispensation. Odder Kommune, som administrerer i henhold til områdets byplanvedtægt, havde heller ikke udtalt sig mod lovliggørelse. Fredningsnævnet henviste endvidere til fredningsnævnets praksis om udhuses placering i området og til, at den konkrete placering og den konkrete taghældning ikke afveg fra den øvrige bebyggelse i en sådan grad, at det havde en uheldig betydning for oplevelsen af området (FN-MJØ-036-2023).

Fredningsnævnet meddelte den 16. maj 2023 lovliggørende dispensation til, at et udhus på 4 m^2 havde en taghældning på under 35° og var med sort tagpap på en anden ejendom indenfor byplanvedtægten. Fredningsnævnet henviste herved til, at fredningsnævnets kompetence i henhold til deklarationen kan delegeres til grundejerforeningen, som i den konkrete sag var blevet hørt, men som ikke var fremkommet med indsigelser imod, at det blev meddelt lovliggørende dispensation. Odder Kommune, som administrerer i henhold til områdets byplanvedtægt, havde heller ikke udtalt sig mod lovliggørelse. Fredningsnævnet henviste endvidere til, at den konkrete taghældning og det konkrete tagmateriale på en bygning på 4 m^2 ikke afveg fra den øvrige bebyggelse i en sådan grad, at det havde en uheldig betydning for oplevelsen af området (FN-MJØ-040-2023).

<u>Odder Kommunes udtalelse</u>

Matr.nr. 36g Tunø By, Tunø er ifølge BBR en ubebygget ejendom på 1.032 m^2. Matr.nr. 36f Tunø By, Tunø er ifølge BBR en ejendom på 1.099 m^2 med et sommerhus fra 1997 med et bebygget areal på 60 m^2 og et fuldt udnyttet tagetageareal på 37 m^2, i alt 97 m^2 bolig og et udhus fra 1994 på 20 m^2.

Ansøgeren har oplyst, at drivhuset på matr.nr. 36g, Tunø By, Tunø er opført 1½ meter fra skel i 2021. Størrelsen er ikke oplyst. Udhusene på matr.nr. 36f Tunø By, Tunø er med ensidig taghældning med klare bølgeplastplader og sortmalet træ på facaderne. Udhusene er opført i 1994, 2006 og 2010. De er henholdsvis 11 m^2, 9,4 m^2 og 5,5 m^2. Det højeste udhus er 2,2 meter over terræn. Den mindste afstand til skel, som er mod vejen, er 3,8 meter.

Drivhuset ønskes bibeholdt, hvor det er opstillet, men vil blive fjernet i forbindelse med et eventuelt salg. Den ensidige taghældning på de to mindste udhuse ønskes bibeholdt, men tagene beklædes med sort tagpap. På det største udhus ændres taget til ligesidet tegltag med rygningen parallelt med sommerhuset. Facaderne vil blive malet hvide, hvis det kræves.

Det er Odder Kommunes vurdering, at ingen af de tre udhuse overholder byplanvedtægtens bestemmelser om, at afstanden fra nabomatriklen mod vest, matr.nr. 34e, til bygningen skal være 27 meter svarende til vestgavlen af sommerhuset. Afstandskravet på de 5 meter til øvrige skel mod nabo og vej er ikke overholdt ved det største af udhuse, hvor der er 3,8 meter til vejen.

Grundejerforeningen er i en tidligere sag blevet hørt i forbindelse med opførelse af et udhus 2½ meter fra skel og med sadeltag og røde tegl. Her havde grundejerforeningen ingen bemærkninger. Hvis fredningsnævnet er indstillet på at meddele dispensation til placeringen af udhusene, vurderes det, at grundejerforeningen ikke nødvendigvis skal høres angående kravet om 5 meter fra naboskel, men bør høres i relation til kravet om 27 meter fra grundens vestlige skel. Hvis fredningsnævnet er indstillet på at meddele dispensation fra kravet om sadeltag og tagmateriale, bør grundejerforeningen høres, inden der kan meddeles dispensation. Drivhuset er opstillet ca. 1½ meter fra skellet mellem de to ejendomme og mere end 27 meter fra det vestlige naboskel mod den åbne mark. Hvis fredningsnævnet er indstillet på at meddele dispensation til den nuværende placering af drivhuset, vurderes det, at grundejerforeningen bør høres om en placering mindre end 2½ meter fra skel.

Det er Odder Kommunes vurdering, at drivhuset og udhusene ikke har betydning i forhold til selve fredningsbestemmelserne, herunder indvirkning på de landskabelige forhold. Placeringen og størrelsen af drivhuset vurderes ikke at have nogen eller kun i meget ringe grad indflydelse på det udtryk, man har ønsket at skabe med byplanvedtægten. Samtidig er et drivhus af den størrelse på under 10 m^2 naturligt forekommende i sommerhushaver, og drivhuset er placeret i naturlig sammenhæng med udhusene. De to grunde drives fælles som én ejendom.

Der er syv sommerhusgrunde, der er pålagt den 27 meter brede byggelinje ud mod sommerhusområdets vestlige afgrænsning i form af den åbne mark. På tre af disse er der uden Odder Kommunes tilladelse opført udhuse indenfor denne byggelinje. Kommunen har ikke kunnet finde en begrundelse for denne 27 meter byggelinje og vurderer, at der med rimelighed kan dispenseres fra denne byggelinjes store afstand til naboskellet i form af den åbne mark. Dette skal også sammenholdes med det relativt lille byggefelt, der er til rådighed på ejendommen med de tre udhuse.

Facaderne på de tre udhuse er oplyst som sorte. I henhold til byplanvedtægten må udvendige bygningssider bortset fra tage kun fremtræde hvide eller lys grå, og dette bør fastholdes. Tagfladen på det største af udhusene vil i forbindelse med lovliggørelsen blive ændret til ligesidet tegltag med en hældning mellem 35° og 45° og rygningen parallelt med sommerhuset i overensstemmelse med kravene i byplanvedtægten. På de to andre udhuse søges om, at den ensidige taghældning kan bibeholdes. De klare plastbølgeplader vil blive udskiftet med sort tagpap. Fredningsnævnet har i en tidligere sag på Søndenom meddelt dispensation til lovliggørelse

af et 4 m^2 udhus med ligesidet sadeltag under 35° og med sort tagpap. Byplanvedtægten stiller krav om, at bygninger skal have tegltag, men der stilles ikke krav til farven. Tagpap er et gængs tagmateriale ved udhuse som for mange nyere bebyggelser. Det er umiddelbart Odder Kommunes opfattelse, at området ikke ændrer væsentlig karakter ved at meddele en lovliggørende dispensation og tilladelse til tagpap, når der er tale om mindre udhuse. Samtidig vurderer kommunen, at en taghældning på under 35° og ensidige taghældninger på de mindre udhuse kan accepteres.

Odder Kommune har videre oplyst, at det ansøgte er mere end 5,5 km fra nærmeste Natura 2000-område. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Ifølge kommunens registreringer findes der en række bilag IV-arter i kommunen. Det drejer sig om flere arter af flagermus, padder, oddere, markfirben og grøn mosaikguldsmed. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af udhusene. Kommunen vurderer, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Kirsten Bæk Laursen og Per Sundgaard og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Forholdene på begge ejendomme blev gennemgået.

Drivhuset på matr.nr. 36g var den eneste bygning på ejendommen og fungerede i øvrigt med sin indretning reelt som et orangeri. Kirsten Bæk Laursen og Per Sundgaard oplyste, at de købte ejendommen som en ubebygget sommerhusgrund og kan bygge et sommerhus på den. Det ønsker de dog ikke. Drivhuset vil blive fjernet, hvis de sælger ejendommen. Det kunne i øvrigt konstateres, at der foruden de tre udhuse på matr.nr. 36f også var et brændeskur.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø omfatter hele øen bortset fra byområdet Tunø by, som det fremgår af fredningskortet. Der blev dog samtidig udlagt et sommerhusområde, hvorved det eksisterende byområde blev udvidet. Sommerhusområdet blev efterfølgende med hjemmel i fredningen udvidet til også at omfatte et yderligere område. Der blev til regulering af bebyggelsen i hele sommerhusområdet udstedt både en deklaration, som blev tinglyst på ejendommene, og en byplanvedtægt. Deklarationen har fredningsnævnet som påtaleberettiget og henviser om bebyggelse til byplanvedtægtens bestemmelser herom med præcisering af, at ændringer heri kun kan ske med fredningsnævnets godkendelse.

Da deklarationen og byplanvedtægten således blev udstedt for at regulere bebyggelsen i området efter fredningen, og da deklarationen om bebyggelse henviser til byplanvedtægtens bestemmelser herom med præcisering af, at ændringer heri kun kan ske med fredningsnævnets godkendelse, er det fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet foruden i relation til fredningsbestemmelserne fortsat har kompetencen i henhold til både deklarationen og byplanvedtægten. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Drivhuset, der som nævnt nærmere er indrettet som et orangeri, er placeret på en i øvrigt ubebygget ejendom. Byplanvedtægten indeholder bestemmelser om, at der på hver selvstændigt matrikuleret ejendom kun må opføres en enkelt beboelse og efter Odder Kommunes tilladelse herudover en gæstehytte eller lignende.

Der er ikke en beboelse på ejendommen, og drivhuset er i øvrigt ikke en gæstehytte eller lignende. Byplanvedtægten giver således ikke mulighed for at opføre et drivhus på ejendommen.

Det bemærkes herudover, at drivhuset ikke overholder de bestemmelser for byggeri, der er fastsat i byplanvedtægtens § 5 og § 6, og som er omfattet af fredningsnævnets kompetence.

På den baggrund og i øvrigt med bemærkning om, at der ikke ses at være andre drivhuse i sommerhusområdet, meddeler fredningsnævnet ikke lovliggørende dispensation til drivhuset, der således skal fjernes.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Kitte Kirsten Bæk Laursen og Per Sundgaard,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer S2024-1388,
6. Grundejerforeningen Søndenom,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet, centralt
12. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
13. Dansk Botanisk Forening,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,
15. Region Midtjylland,
16. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. april 2024

FN-MJØ-098-2023. Udhuse og udnyttet tagetage

Fredningsnævnet modtog den 26. august 2023 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til udnyttelse af en tagetage og fem udhusbygninger på matr.nr. 82a Tunø By, Tunø, Tunø Hovedgade 82, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Carsten Klintrup Carstensen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Odder Kommunes udtalelse

Odder Kommune har oplyst, at der er tale om mindre sekundært byggeri i form af udhuse og et drivhus.

Odder Kommune har videre oplyst, at det ansøgte projekt er ca. 6 km fra nærmeste Natura 2000-områder. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Ifølge kommunens registreringer findes der en række bilag IV-arter i kommunen. Det drejer sig om flere arter flagermus og padder, odder, markfirben og grøn mosaikguldsmed. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af projektområdet. Med de stillede vilkår vurderer kommunen, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Ansøgningen

Det fremgår af ansøgningen, at bygning 1 er 2 meter bred og 6,9 meter lang og således ca. 13,8 m^2. Den er lavet under verandaen og er 3,7 meter høj. Den ligger i forlængelse af selve huset og bliver hovedsageligt brugt til haveredskaber og motorsave. Den bliver også brugt til opbevaring af havemøbler om vinteren. Den er etableret af den tidligere ejer og er formentlig fra 1990.

Bygning 2 er 2,4 meter bred og 6,9 meter lang og således ca. 16,5 m^2. Den er 2 meter høj. Den ligger i forlængelse af bygning 1 og bliver hovedsageligt brugt som brændeskur for opskåret træ i længder på ca. 0,5 meter. Der er også lavet et arbejdsbord med en skruestik, som bruges til fastholdelse af motorsave, når de skal rengøres og slibes op. Bagerst i bygningen er der havetraktor, fræser og andre større haveredskaber. Den er etableret af den tidligere ejer og formentlig i 2003.

Bygning 3 er 2,9 meter bred og 4,3 meter lang og således ca. 12,5 m^2. Den bliver brugt til opbevaring af kløvet brænde, og der står en maskine til at flække træet. Den er opført i 2016 af den nuværende ejer, da han manglede et sted, hvor han kunne flække brænde og opbevare kløvet brænde. Den er opført i træ med tag af trapezplader.

Bygning 4 er et drivhus af aluminium og glas. Drivhuset er 2,5 meter bred og 4,4 meter lang og således ca. 11 m^2. Midterhøjden er 2,5 meter og højden i siderne er 1,55 meter. Det blev opsat i 2018 af den nuværende ejer for at dyrke tomater, agurker og peberfrugter. Det har ikke været brugt de sidste to år, og det vil heller ikke blive brugt fremover.

Bygning 5 er 2,8 meter bred og 4,5 meter lang og således i alt ca. 12,6 m^2. Den er 2,05 meter høj. Den bruges til opbevaring af diverse køretøjer. Den er etableret i 2016 af den nuværende ejer. Den er opført i træ med tag af trapezplader og ligger ca. 10,5 meter fra markvej/skov.

Oplysninger i øvrigt

Det fremgår af BBR, at der på ejendommen er et fritliggende enfamilieshus med et bebygget areal på 161 m^2. Der er en tagetage på 105 m^2, hvoraf 35 m^2 er udnyttet.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Carsten Klintrup Carstensen og Jonna Klintrup Carstensen og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Forholdene blev gennemgået. Det blev oplyst, at der ikke er foretaget ydre bygningsændringer i forbindelse med udnyttelsen af tagetagen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er

udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det er udgangspunktet for fredningsnævnets praksis, at der kan meddeles dispensation til et sædvanligt drivhus og en sædvanlig carport på en beboelsesejendom. Carporten er en mindre carport, og både den og drivhuset er beliggende i ejendommens haveareal og er som sådan uden betydning for oplevelsen af fredningen.

Fredningsnævnet meddeler derfor lovliggørende dispensation til carporten og drivhuset.

De tre øvrige udhuse er alle sammenhængende tilbygninger til beboelsesbygningens ene gavl. På den baggrund og efter ejendommens placering i fredningen, hvor tilbygningerne reelt ikke er synlige fra omgivelserne, meddeler fredningsnævnet også lovliggørende dispensation til tilbygningerne.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Carsten Klintrup Carstensen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer: S2023-3726,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 7. maj 2024

FN-MJØ-001-2024. Lovliggørelse af et redskabsskur

Fredningsnævnet modtog den 2. januar 2024 Odder Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til et redskabsskur på matr.nr. 3h Tunø By, Tunø, Stenkalven 54, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Annette Sofie Davidsen.

Fredningsnævnet meddeler ikke dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnet behandlede i 2014 en række sager om fritliggende udhuse i sommerhusområdet og udstak i den forbindelse retningslinjer for, at der på trods af deklarationens ordlyd dog kunne meddeles dispensation til opførelse af ét fritliggende skur eller anden indretning på op til 10 m^2.

Ved afgørelse af 24. oktober 2014 meddelte fredningsnævnet med følgende begrundelse således også lovliggørende dispensation til Annette Sofie Davidsen til at bibeholde et brændeskur på ejendommen matr.nr. 3h Tunø By, By:

> "Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv. Det er videre fredningsnævnets opfattelse, at brændeskuret er at betragte som skure eller andre indretninger eller udhus eller lignende.

> På den baggrund og efter placeringen og udseendet af brændeskuret meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således dette efter fredningsbestemmelserne."

Der er på Tunø en tilsvarende særbestemmelse og en tilsvarende deklaration for Revet, som er et andet sommerhusområde på Tunø, og hvor fredningsnævnet har anlagt en tilsvarende praksis. I det sommerhusområde traf fredningsnævnet den 24. august 2021 afgørelse om, at der ikke kunne være mere end ét fritliggende udhus på en ejendom (FN-MJØ-058-2021).

Fredningsnævnets afgørelse blev indbragt for Miljø- og Fødevareklagenævnet, som den 10. januar 2022 stadfæstede afgørelsen med følgende begrundelse:

> "Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at der meddeles afslag på lovliggørende dispensation til brændelyet ved vindfanget. Nævnet har lagt vægt på, at der i fredningen er et direkte forbud om opførelse af skure, samt mod opførelse af udhuse eller lignende efter gældende deklaration for sommerhusbyggeri i området. Nævnet bemærker herved, at deklarationen på ejendommen er vedtaget for at hindre utilsigtet spredning af bebyggelse på sommerhusejendomme i fredningen, og at brændelyet vil fortætte bebyggelsen på grunden. Nævnet har endvidere tillagt det væsentlig betydning, at en lovliggørende dispensation vil kunne skabe en uønsket præcedens inden for fredningen, idet andre sommerhusejere efter omstændighederne også vil kunne have krav på opførelse af flere bygninger på deres grund med det resultat, at hele området ændrer karakter."

Odder Kommunes udtalelse

Odder Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter et redskabsskur på 6 m^2, som er opført i 2016/2017. Det er kommunens vurdering, at skuret ikke eller i meget lav grad har betydning i forhold til fredningsbestemmelserne. Bygningen strider dog mod bygningsdeklarationen, fra hvilken der i forvejen er meddelt dispensation til opførelse af en ekstra udhusbygning.

Odder Kommune har videre oplyst, at ejendommen er mere end 7 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte er af en karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter i Natura 2000-områder. Det kan endvidere udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Annette Sofie Davidsen og Jens Davidsen og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Forholdene blev gennemgået. Lars Harritsø anførte, at der eventuelt kan ske lovliggørelse på en måde, så der kun er én bygning eller anden indretning ved, at taget tages af brændeskuret og erstattes af en presenning.

Det ministerudpegede medlem deltog ikke i besigtigelsen, og suppleanten for det ministerudpegede medlem har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø og fredningsdeklarationen betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er

udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er på ejendommen foruden redskabsskuret på 6 m^2 også et brændeskur, og den lempede praksis, som fredningsnævnet har anlagt i sommerhusområdet i forhold til deklarationens indhold, og som blev meddelt ejendommens nuværende ejer ved afgørelsen i 2014 og således forinden opførelsen af redskabsskuret, er ikke opfyldt.

Der skal således ske fjernelse af enten redskabsskuret eller brændeskuret.

Det bemærkes, at det ikke er tilstrækkeligt til lovliggørelse, at taget tages af brændeskuret, idet der fortsat vil være tale om en anden indretning i relation til fredningsbestemmelserne.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Hanne Henriksen,
2. Henrik Opstrup,
3. Annette Sofie Davidsen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer S2021-7796,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

NÆVNENES HUS

Dato: 21. juni 2024
Sagsnr.: 23/07185
Klagenr.: 1048971
Sagsbehandler: CFBR

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra Fredningsnævnet med sags nr. FN-MJØ-018-2023. Klik her for at se afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf.: 72 40 56 00
CVR-nr.: 37795526
Nævnets e-mail:
mfkn@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afslag på dispensation i sag om opførelse af udestue inden for fredning i Odder Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afgørelse af 16. maj 2023 om afslag på dispensation til opførelse af udestue inden for fredning på matr.nr. 65ab, Tunø By, Tunø, beliggende Revet 26, 8799 Tunø.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 12. juni 2023 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at

- fredningsnævnet har tidligere meddelt dispensation til en samlet bebyggelse på en nærliggende ejendom, der er større end i nærværende sag, og
- fredningsnævnet har udtalt, at det ansøgte ikke vil stride mod naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Sagen vedrører ejendommen beliggende på matr.nr. 65ab, Tunø By, Tunø i Odder Kommune, som er en sommerhusgrund på 716 m^2. På ejendommen er et sommerhus på 58,7 m^2 med en integreret overdækning på 7,4 m^2, samt et udhus på 15,4 m^2, der er placeret i tilknytning til sommerhuset.

Ejendommen er beliggende i et sommerhusområde i landzone. Sommerhusområdet består dels af sommerhus- og campingområde og dels af rekreative områder med offentlige stisystemer og badestrand.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.[4] Fredningen indeholder ikke en egentlig formålsbestemmelse, men baggrunden for fredningens gennemførelse var et ønske om at bevare øens naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden og sikre offentlighedens adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Det fremgår blandt andet af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares som på fredningstidspunktet, og at der er forbud mod opførelse af bygninger, herunder anbringelse eller opsætning af beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger. Fredningen indeholder tillige særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme.

Derudover er ejendommen omfattet af en tinglyst deklaration af 15. maj 1968 med retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet, hvoraf det blandt andet fremgår, at der kun må opføres én bygning på højst 80 m^2, og at udhuse eller lignende ikke må opføres. Det fremgår videre, at fredningsnævnet har påtaleret og skal godkende bebyggelse forinden byggeri påbegyndes.

[4] Link til fredning

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del har den 16. maj 2023 meddelt afslag på dispensation til opførelse af en udestue inden for fredning på matr.nr. 65ab, Tunø By, Tunø, beliggende Revet 26, 8799 Tunø. I samme afgørelse har fredningsnævnet meddelt lovliggørende dispensation til en integreret overdækning og et udhus på ejendommen. Afgørelsen vedrørende lovliggørende dispensation er ikke påklaget og vil derfor ikke blive behandlet i det følgende.

Det fremgår af afgørelsen, at ansøgningen vedrører dispensation til etablering af en uopvarmet udestue, som vil blive placeret i forlængelse af sommerhuset mod vest. To eksisterende læmure omkring den nuværende terrasse vil indgå som de afgrænsende vægge i udestuen mod nordvest og sydvest, dog ønskes afgrænsningen mod sydvest forlænget med to meter, hvor der vil blive monteret et vinduesparti og døre, så udestuens samlede areal bliver 22,6 m^2. Der er ansøgt om en tilsvarende alternativ løsning med den ændring, at afgrænsningen mod sydvest forlænges med 2,9 meter. Derudover vil udestuens tag blive med sadeltag, hvor tagbeklædningen vil være med tagpap som den eksisterende bygning.

Det fremgår videre af afgørelsen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat. Af afgørelsen fremgår det, at fredningen ikke har en egentlig formålsbestemmelse, men at det ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen er anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet lagde tillige vægt på den interesse, som øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes. Fredningen indeholder blandt andet bestemmelser om bevarelse af arealernes tilstand som på fredningstidspunktet, samt et forbud mod byggeri af enhver art, bortset fra nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger. Derudover gælder der en særbestemmelse for det område, hvor ejendommen er beliggende, hvorefter der tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår om, at udstyknings- og beliggenhedsplaner og bygningstegninger med angivelse af blandt andet, hvilket materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelse påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnets godkendelse.

Af afgørelsen fremgår det tillige, at ejendommen er omfattet af en deklaration af 15. maj 1968 om retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet. Heraf fremgår det blandt andet, at der på hver parcel kun må opføres én

bygning på højst 80 m^2, at højst 70 m^2 må være indrettet som beboelse, og at der ikke må opføres udhuse eller lignende. Hertil er det oplyst, at fredningsnævnet har anlagt en praksis, hvor der på trods af deklarationen kan anlægges et fritliggende udhus på 10 m^2.

Det er oplyst, at ejendommen er beliggende ca. 4,5 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det er Odder Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter i Natura 2000-området eller yngle-eller rasteområder for bilag IV-arter.

Af afgørelsen fremgår det videre, at fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 12. april 2023. Her blev det af Odder Kommune oplyst, at boligen samlet vil udgøre et bebygget areal på enten 104 m^2 eller 108 m^2, såfremt der meddeles dispensation til opførelse af udestue.

Fredningsnævnet har ved sin afgørelse lagt til grund, at den eksisterende bebyggelse på ejendommen, sommerhuset med overdækning og udhuset, samlet udgør 81,5 m^2. Fredningsnævnet har ved sin vurdering lagt vægt på, at det fremgår af deklarationen af 15. maj 1968, at der på hver parcel må opføres én bygning på højst 80 m^2, og da den eksisterende bygning er på 81,5 m^2, finder fredningsnævnet ikke grundlag for at meddele dispensation til den ansøgte udestue.

2.3 Klagens indhold
Klager har anført, at fredningsnævnet har meddelt dispensation til at opføre en større samlet bygningsmasse i alt 112 m^2 på en nærliggende ejendom. Klager har henvist til en afgørelse fra 2007.

Klager har videre anført, at fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3. Hertil har klager oplyst, at nævnet har meddelt afslag på dispensation på baggrund af deklarationen af 15. maj 1968

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse
3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger
Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredningssager.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø i Kattegat.

Fredningen indeholder ikke en udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet med fredningen må derfor fastlægges under hensyn til fredningsbestemmelserne og det oplyste om baggrunden for fredningssagen.

Om baggrunden for fredningen fremgår det, at den er vedtaget på baggrund af et forslag fra Fredningsplansudvalget for Aarhus amt. Det fremgår, at der i fredningsnævnet var enighed om, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og der gennem en fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerhusbebyggelse må finde sted, vil kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Om Overfredningsnævnets begrundelse for at vedtage fredningen fremgår det, at på trods af at det vel kan underkastes tvivl, om Tunøs natur har sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kan begrunde, at Tunø fredes i sin helhed frem for andre lignende øer, findes Tunø dog at udgøre en sådan landskabelig helhed, at det er rimeligt at stadfæste fredningsnævnets kendelse med mindre ændringer.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

> ”
>
> Fredningens indhold.
>
> De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes, og ved driften af såvel mark- som skovområderne vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
>
> […]
>
> Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne.
>
> […]
>
> Særbestemmelser vedrørende sommerhusbebyggelse.
>
> På matr.nr. 65b, 65g og 65h samt på de på det kendelsen vedhæftede kort angivne arealer af matr.nr. 65a og 65e (på kortet angivet som matr.nr. 65s) samt af matr.nr. 3b tillades bebyggelse med sommerhuse på vilkår at udstyknings- og beliggenhedsplaner samt bygningstegninger med angivelse af blandt andet hvilke materialer og udvendige farver, herunder tagets, der vil blive anvendt, forinden bebyggelsen påbegyndes samt forinden forandringer og udvidelser af bebyggelsen foretages, forelægges fredningsnævnet til godkendelse.
>
> […]

”

Ejendommen er tillige omfattet af deklaration af 15. maj 1968 om retningslinjer for byggeri i sommerhusområdet. Heraf fremgår blandt andet følgende:

> ” § 6.
> På hver parcel må kun opføres 1 bygning på højest 80 m^2, og bygningen skal fremtræde som sommerhus. Udhuse eller lignende må ikke opføres.
> […]
>
> § 7.
> […]
> Forinden byggeri påbegyndes skal, foruden de i den almindelige lovgivning foreskrevne myndigheder, Fredningsnævnet for Aarhus Amt godkende bebyggelsen. Fredningsnævnet kan forlange forelagt alle til bedømmelse af bebyggelsen nødvendige oplysninger.
>
> § 8.
> Udover lovgivningens almindelige regler bestemmes, at højest 70 m^2 af et bebygget areal på 80 m^2 må indrettes til beboelse.
> […]
>
> § 9.
> Påtaleberettiget er Fredningsnævnet for Aarhus Amt, Ministeriet for kulturelle Anliggender og Tunø Sogneråd.
> ”

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker indledningsvist, at fredningen efter nævnets opfattelse har til formål at bevare naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden på Tunø og sikre offentlighedens adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi på øen. Nævnet har lagt vægt på det i fredningskendelsen oplyste om baggrunden for rejsningen af fredningssagen samt fredningens bestemmelser.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Nævnet skal derfor tage stilling til, om der bør meddeles dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke kan meddeles dispensation til den ansøgte udestue.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt til grund, at den eksisterende bebyggelse i form af sommerhuset med overdækning og sammenbygget udhus har et samlet areal på 81,5 m^2. Nævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at det følger af deklarationen, at der på hver parcel kun må opføres en bygning på 80 m^2, og at den samlede bebyggelse på ejendommen, såfremt der meddeles dispensation til opførelse af en udestue, vil udgøre ca. 104 m^2, eller ca. 107 m^2 efter det alternative løsningsforslag Nævnet bemærker, at deklarationen på ejendommen er vedtaget for at hindre utilsigtet spredning af bebyggelse på sommerhusejendomme inden for fredningen. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at en dispensation til det ansøgte vil kunne skabe uønsket præcedensvirkning inden for fredningen.

3.2 Gebyr
Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse
Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afgørelse af 16. maj 2023 om afslag på dispensation til opførelse af udestue inden for fredning på matr.nr. 65ab, Tunø By, Tunø, beliggende Revet 26, 8799 Tunø.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del (FN-MJØ-018-2023) samt for klager via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på https://mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Klaus Meinby Lund
Stedfortrædende Formand

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 20. september 2024

FN-MJØ-122-2024. Genoptagelse af FN 2014.92

Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 afgørelse om ikke at meddele lovliggørende dispensation til et udhus på matr.nr. 3aa Tunø By, Tunø, Stenkalven 68, 8799 Odder (FN 2014.92).

Odder Kommune har den 3. september 2024 på vegne af ejendommens ejer og ejeren af naboejendommen Stenkalven 70, 8799 Odder, som også bruger udhuset, anmodet fredningsnævnet om at se på sagen på ny.

Fredningsnævnet anser anmodningen som en anmodning om genoptagelse af sagen og træffer afgørelse om ikke at genoptage sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

1. Fredningsforholdene

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for ejendomme i det område, som kaldes Stenkalven, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnet behandlede i 2014 en række sager om fritliggende udhuse i sommerhusområdet og udstak i den forbindelse retningslinjer for, at der på trods af deklarationens ordlyd dog kunne meddeles dispensation til opførelse af ét fritliggende skur eller anden indretning på op til 10 m^2.

Fredningsnævnet har siden kontinuerligt opretholdt denne praksis og har anlagt en tilsvarende praksis i et andet sommerhusområde på Tunø, som kaldes Revet. Der er indenfor dette sommerhusområde sket påklage af afgørelser til Miljø- og Fødevareklagenævnet, uden at der er sket omgørelse af fredningsnævnets praksis.

Fredningsnævnet er bekendt med, at der i sommerhusområdet Stenkalven er sket fysisk lovliggørelse ved fjernelse af ikke lovligt opførte fritliggende bygninger, som fredningsnævnet ikke har meddelt lovliggørende dispensation til.

2. Fredningsnævnets afgørelse af 24. oktober 2014 (FN 2014.92)

I fredningsnævnets afgørelse blev anført bl.a. følgende om sagens baggrund:

> "Den 15. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.
>
> Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 15. juli 2014 til ejendommens ejer, Lilian Laage, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har foretaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendommen tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 21 m^2 placeret på grundens vestlige del med en placering helt op mod naboskel uden for byggefeltet på ejendommen. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i BBR forefindes dette udhus ikke. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus ved byggesag i 1973. Endvidere fremgår det af byggesagsarkivet, at der den 22. november 2007 er meddelt afslag på ansøgning om byggetilladelse til opførelse af et udhus under henvisning til deklaration tinglyst 16. maj 1973. Sammenholder man byggesagens bilag med luftfoto fra 2011, er det umiddelbart vurderingen, at der er tale om samme placering og udformning af udhuset, som der tidligere er givet afslag til.
>
> …
>
> Lilian Laage har ved brev af 21. juli 2014 anført, at afslaget vedrørte et udhus. Sommerhuset er på 60 m^2, og der må være i alt 80 m^2 beboelse. De manglede et sted til opbevaring af haveredskaber og havemaskiner og brænde og opførte sammen med naboen et skur til det formål. Skuret er trukket tilbage i forlængelse af sommerhuset og er forbundet med et allerede eksisterende stakit. Skuret er opført på bar jord, men er overdækket og tjener således udelukkende til opbevaring. Der er tidligere givet dispensation til lignende byggeri på Stenkalven."

Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende om fredningsnævnets behandling af sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014:

> "Lilian Laage og Bent Laage oplyste, at det er korrekt, når det er anført, at de tidligere fik afslag på en ansøgning om tilladelse til at opføre et udhus, men der var da tale om en bygning med strøm og vaskemaskine mv. De byggede i stedet et skur til opbevaring af deres græsslåmaskine og andre redskaber. Det er opført, så det er fælles med naboerne, der har egen adgang til skuret. Det ligger dog i det hele på deres egen ejendom. Det er Stenkalven 82, de omtaler som den anden ejendom, hvor der er givet tilladelse til en fritliggende bygning."

Fredningsnævnet anførte herefter følgende begrundelse for ikke at meddele lovliggørende dispensation:

> "Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

Der er på ejendommen opført et væsentligt større skur, der i relation til deklarationen og fredningsbestemmelserne må behandles som udhuse eller lignende eller skure eller andre indretninger. Det er opført uden forudgående tilladelse og har i realiteten samme størrelse og placering som et udhus, hvorom der forinden opførelsen blev søgt og meddelt afslag til.

På den baggrund er der ikke grundlag for at lovliggøre udhuset, der skal fjernes helt eller alternativt delvist, så det har et areal på højst 10 m^2. Der vil således kunne forventes meddelt dispensation efter fredningsbestemmelserne til et udhus på højst 10 m^2 på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Det kan efter fredningsnævnets opfattelse ikke føre til en anden vurdering, at udhuset angives at være til brug for to ejendomme, når det i det hele er placeret på én ejendom, eller at det er forbundet med sommerhuset med et hegn."

3. Den aktuelle ansøgning om retlig lovliggørelse

Odder Kommune har oplyst, at kommunen har besluttet at arbejde for en retlig lovliggørelse af udhuset. Det vil ske ved, at kommunen ikke vil benytte sin påtaleret i forhold til den gældende bygningsdeklaration og ved, at kommunen meddeler en lovliggørende byggetilladelse med en helhedsvurdering i forhold til afstanden til naboskel for udhuse i sommerhusområder. Bygningen kræver ikke dispensation fra planloven.

Odder Kommune har foreslået ejerne af de to ejendomme, at der søges om lovliggørende dispensation til, at udhuset kan bevares på vilkår om, at der på begge ejendomme tinglyses en servitut med kommunen, ejerne af begge ejendomme og fredningsnævnet som påtaleberettiget, og hvori det anføres, at der som følge af lovliggørelse af udhuset ikke fremadrettet kan bygges yderligere fritstående sekundært byggeri på de to ejendomme, og at udhuset er fælles for ejendommene. Ejerne har tiltrådt denne fremgangsmåde.

4. Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 afgørelse om ikke at meddele lovliggørende dispensation til udhuset. Fredningsnævnets afgørelse blev ikke påklaget, og afgørelsen er endelig.

Fredningsnævnet har modtaget en anmodning om at omgøre denne endelige afgørelse, og fredningsnævnet anser derfor henvendelsen som en anmodning om genoptagelse af sagen.

Fredningsnævnet bemærker, at der ikke foreligger sådanne sagsbehandlingsmæssige eller materielle forhold, som efter almindelige forvaltningsretlige principper kan danne grundlag for sagens genoptagelse.

Der foreligger ikke sagsbehandlingsfejl, og sagens materielle forhold taler entydigt imod en genoptagelse.

Udhuset blev således opført efter, at der var meddelt afslag på en ansøgning om at opføre et udhus med en stort set tilsvarende størrelse og beliggenhed, og da udhuset på trods heraf blev opført, blev der efterfølgende i 2014 meddelt afslag på lovliggørende dispensation.

Fredningsnævnets praksis, om på trods af forbuddet mod fritliggende udhuse faktisk at godkende ét sådant med op til 10 m^2, gælder for hele sommerhusområdet og har haft den konsekvens, at andre sommerhusejere faktisk har fjernet sådanne ulovlige bygninger fra deres ejendomme.

Det ville således være udtryk for en usaglig forskelsbehandling at omgøre et tidligere afslag på dispensation og et tidligere afslag på lovliggørende dispensation og nu at meddele lovliggørende dispensation.

Anmodningen om genoptagelse tages således ikke til følge.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. princippet i forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

5. Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse om ikke at genoptage sagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Miljøstyrelsen,
4. ejerne af Stenkalven 68,
5. Odder Kommune, att.: Bo Nielsen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 14. oktober 2024

FN-MJØ-133-2024. Skur

Fredningsnævnet modtog den 18. september 2024 en henvendelse fra Odder Kommune om en ansøgning om dispensation til at opføre et udhus på matr.nr. 3ah Tunø By, Tunø, Stenkalven 55, 8799 Tunø. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Lasse Elmgren.

Fredningsnævnet meddeler ikke dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnet behandlede i 2014 en række sager om fritliggende udhuse i sommerhusområdet og udstak i den forbindelse retningslinjer for, at der på trods af deklarationens ordlyd dog kunne meddeles dispensation til opførelse af ét fritliggende skur eller anden indretning på op til 10 m^2.

Sagens oplysninger

Det fremgår af ansøgningen, at det ansøgte skur (udhus) vil være på 4 x 3 meter, i alt 12 m^2 med en højde på 2½ meter og en placering 2½ meter fra skel. Taghældningen vil som på de resterende bygninger være på 15 grader, og ligeledes vil væggene beklædes med 1 på 2 beklædning i træ. Taget bliver bygget op med tagpap, hvorpå det pålægges stenurter (sedum).

Der er i ansøgningen illustrationer af skurets ydre fremtræden og dets placering på ejendommen.

Odder Kommune har oplyst, at der på ejendommen er et sommerhus på 59 m^2 og et integreret udhus på 9 m^2. Der er ikke andre bygninger på ejendommen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø og fredningsdeklarationen betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Der er i fredningen forbud mod fritliggende udhuse i sommerhusområdet Stenkalven, men fredningsnævnet har på trods heraf siden 2014 opretholdt en praksis, hvorefter det er muligt at opføre et fritliggende udhus på op til 10 m^2.

Det ansøgte udhus er på 12 m^2, og det vil således være i strid med fredningsnævnets praksis i sommerhusområdet og den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, hvis der blev meddelt dispensation til et skur på 12 m^2.

Fredningsnævnet meddeler derfor ikke dispensation.

Hvis der ikke er andre fritliggende udhuse eller andre indretninger, herunder brændely på ejendommen, kan der forventes meddelt dispensation til et udhus på op til 10 m^2 efter en forudgående ansøgning til fredningsnævnet og under forudsætning af, at fredningsnævnet på baggrund af en udtalelse fra Odder Kommune vurderer, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Lasse Elmgren,
4. Odder Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,
14. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 22. oktober 2024

FN-MJØ-142-2024. Lovliggørelse af udhus

Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 afgørelse om ikke at meddele lovliggørende dispensation til et udhus på matr.nr. 3aa Tunø By, Tunø, Stenkalven 68, 8799 Odder (FN 2014.92).

Fredningsnævnet traf endvidere den 20. september 2024 afgørelse om ikke at genoptage sagen (FN-MJØ-122-2024).

Odder Kommune har den 24. september 2024 på vegne af ejendommens ejer og ejeren af naboejendommen, Stenkalven 70, 8799 Odder, som også bruger udhuset, forespurgt, om fredningsnævnet vil genoptage sagen, hvis der gennemføres en ændring af matrikelgrænsen, så skellet går igennem udhusets midte.

Fredningsnævnet træffer afgørelse om ikke at genoptage sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

1. Fredningsforholdene

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for ejendomme i det område, som kaldes Stenkalven, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnet behandlede i 2014 en række sager om fritliggende udhuse i sommerhusområdet og udstak i den forbindelse retningslinjer for, at der på trods af deklarationens ordlyd dog kunne meddeles dispensation til opførelse af ét fritliggende skur eller anden indretning på op til 10 m^2.

Fredningsnævnet har siden kontinuerligt opretholdt denne praksis og har anlagt en tilsvarende praksis i et andet sommerhusområde på Tunø, som kaldes Revet. Der er indenfor dette sommerhusområde sket påklage af afgørelser til Miljø- og Fødevareklagenævnet, uden at der er sket omgørelse af fredningsnævnets praksis.

Fredningsnævnet er bekendt med, at der i sommerhusområdet Stenkalven er sket fysisk lovliggørelse ved fjernelse af ikke lovligt opførte fritliggende bygninger, som fredningsnævnet ikke har meddelt lovliggørende dispensation til.

2. Fredningsnævnets afgørelse af 24. oktober 2014 (FN 2014.92)

I fredningsnævnets afgørelse blev anført bl.a. følgende om sagens baggrund:

> ”Den 15. juli 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Odder Kommune, hvori kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at der på ejendommen er opført et fritliggende udhus i strid med en tinglyst deklaration fra 16. maj 1973, hvorefter der på ejendommen kun må opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Med udtalelsen vil kommunen høre, om fredningsnævnet er indstillet på en retlig lovliggørelse ved dispensation.
>
> Udtalelsen var vedlagt et brev ligeledes af 15. juli 2014 til ejendommens ejer, Lilian Laage, med partshøring. Det fremgår heraf, at Odder Kommune ved brug af luftfoto har foretaget en generel gennemgang af eksisterende bebyggelse på Stenkalven. Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at der på ejendommen tilsyneladende er opført et fritliggende udhus med et areal på ca. 21 m^2 placeret på grundens vestlige del med en placering helt op mod naboskel uden for byggefeltet på ejendommen. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i BBR forefindes dette udhus ikke. Efter gennemgang af tilgængelige oplysninger i kommunens tegningsarkiv er der alene godkendt opførelse af et sommerhus ved byggesag i 1973. Endvidere fremgår det af byggesagsarkivet, at der den 22. november 2007 er meddelt afslag på ansøgning om byggetilladelse til opførelse af et udhus under henvisning til deklaration tinglyst 16. maj 1973. Sammenholder man byggesagens bilag med luftfoto fra 2011, er det umiddelbart vurderingen, at der er tale om samme placering og udformning af udhuset, som der tidligere er givet afslag til.
>
> …
>
> Lilian Laage har ved brev af 21. juli 2014 anført, at afslaget vedrørte et udhus. Sommerhuset er på 60 m^2, og der må være i alt 80 m^2 beboelse. De manglede et sted til opbevaring af haveredskaber og havemaskiner og brænde og opførte sammen med naboen et skur til det formål. Skuret er trukket tilbage i forlængelse af sommerhuset og er forbundet med et allerede eksisterende stakit. Skuret er opført på bar jord, men er overdækket og tjener således udelukkende til opbevaring. Der er tidligere givet dispensation til lignende byggeri på Stenkalven.”

Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende om fredningsnævnets behandling af sagen på et møde med besigtigelse den 20. august 2014:

> ”Lilian Laage og Bent Laage oplyste, at det er korrekt, når det er anført, at de tidligere fik afslag på en ansøgning om tilladelse til at opføre et udhus, men der var da tale om en bygning med strøm og vaskemaskine mv. De byggede i stedet et skur til opbevaring af deres græsslåmaskine og andre redskaber. Det er opført, så det er fælles med naboerne, der har egen adgang til skuret. Det ligger dog i det hele på deres egen ejendom. Det er Stenkalven 82, de omtaler som den anden ejendom, hvor der er givet tilladelse til en fritliggende bygning.”

Fredningsnævnet anførte herefter følgende begrundelse for ikke at meddele lovliggørende dispensation:

> ”Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation

til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.

Der er på ejendommen opført et væsentligt større skur, der i relation til deklarationen og fredningsbestemmelserne må behandles som udhuse eller lignende eller skure eller andre indretninger. Det er opført uden forudgående tilladelse og har i realiteten samme størrelse og placering som et udhus, hvorom der forinden opførelsen blev søgt og meddelt afslag til.

På den baggrund er der ikke grundlag for at lovliggøre udhuset, der skal fjernes helt eller alternativt delvist, så det har et areal på højst 10 m^2. Der vil således kunne forventes meddelt dispensation efter fredningsbestemmelserne til et udhus på højst 10 m^2 på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.

Det kan efter fredningsnævnets opfattelse ikke føre til en anden vurdering, at udhuset angives at være til brug for to ejendomme, når det i det hele er placeret på én ejendom, eller at det er forbundet med sommerhuset med et hegn."

3. Fredningsnævnets afgørelse af 20. september 2024 (FN-MJØ-122-2024)

I fredningsnævnets afgørelse blev anført følgende om ansøgningen om genoptagelse:

"Odder Kommune har oplyst, at kommunen har besluttet at arbejde for en retlig lovliggørelse af udhuset. Det vil ske ved, at kommunen ikke vil benytte sin påtaleret i forhold til den gældende bygningsdeklaration og ved, at kommunen meddeler en lovliggørende byggetilladelse med en helhedsvurdering i forhold til afstanden til naboskel for udhuse i sommerhusområder. Bygningen kræver ikke dispensation fra planloven.

Odder Kommune har foreslået ejerne af de to ejendomme, at der søges om lovliggørende dispensation til, at udhuset kan bevares på vilkår om, at der på begge ejendomme tinglyses en servitut med kommunen, ejerne af begge ejendomme og fredningsnævnet som påtaleberettiget, og hvori det anføres, at der som følge af lovliggørelse af udhuset ikke fremadrettet kan bygges yderligere fritstående sekundært byggeri på de to ejendomme, og at udhuset er fælles for ejendommene. Ejerne har tiltrådt denne fremgangsmåde."

Fredningsnævnet anførte herefter følgende begrundelse for ikke at genoptage sagen:

"Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 afgørelse om ikke at meddele lovliggørende dispensation til udhuset. Fredningsnævnets afgørelse blev ikke påklaget, og afgørelsen er endelig.

Fredningsnævnet har modtaget en anmodning om at omgøre denne endelige afgørelse, og fredningsnævnet anser derfor henvendelsen som en anmodning om genoptagelse af sagen.

Fredningsnævnet bemærker, at der ikke foreligger sådanne sagsbehandlingsmæssige eller materielle forhold, som efter almindelige forvaltningsretlige principper kan danne grundlag for sagens genoptagelse.

Der foreligger ikke sagsbehandlingsfejl, og sagens materielle forhold taler entydigt imod en genoptagelse.

Udhuset blev således opført efter, at der var meddelt afslag på en ansøgning om at opføre et udhus med en stort set tilsvarende størrelse og beliggenhed, og da udhuset på trods heraf blev opført, blev der efterfølgende i 2014 meddelt afslag på lovliggørende dispensation.

Fredningsnævnets praksis, om på trods af forbuddet mod fritliggende udhuse faktisk at godkende ét sådant med op til 10 m^2, gælder for hele sommerhusområdet og har haft den konsekvens, at andre sommerhusejere faktisk har fjernet sådanne ulovlige bygninger fra deres ejendomme.

Det ville således være udtryk for en usaglig forskelsbehandling at omgøre et tidligere afslag på dispensation og et tidligere afslag på lovliggørende dispensation og nu at meddele lovliggørende dispensation.

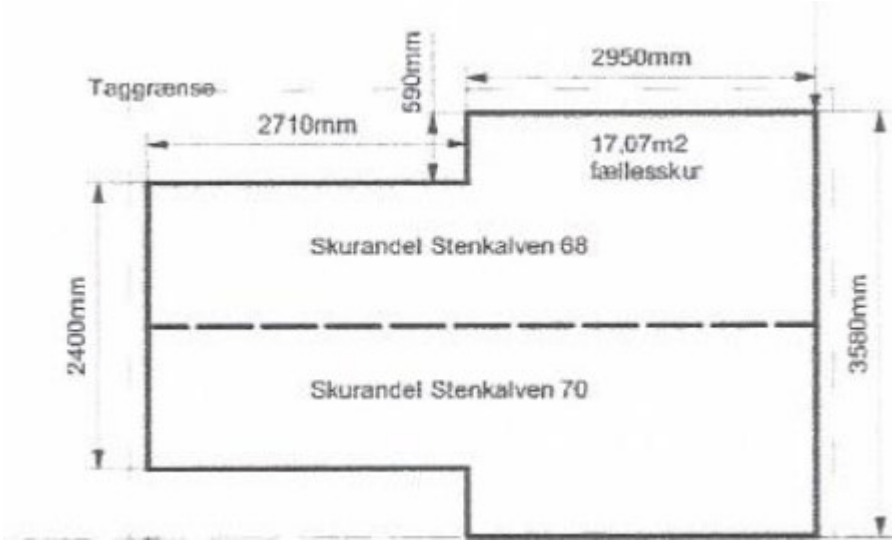
Anmodningen om genoptagelse tages således ikke til følge.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. princippet i forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5."

4. Den aktuelle forespørgsel om genoptagelse af sagen

Odder Kommune har den 24. september 2024 på vegne af ejendommens ejer og ejeren af naboejendommen, Stenkalven 70, 8799 Odder, som også bruger udhuset, forespurgt, om fredningsnævnet vil genoptage sagen, hvis der gennemføres en ændring af matrikelgrænsen, så skellet går igennem udhusets midte.

Den ændrede matrikelgrænse er illustreret med en stiplet linje på følgende tegning, hvoraf i øvrigt fremgår, at skuret er på 17,07 m^2, ekskl. udhæng:

5. Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 afgørelse om ikke at meddele lovliggørende dispensation til udhuset. Fredningsnævnets afgørelse blev ikke påklaget, og afgørelsen er endelig.

Fredningsnævnet traf endvidere den 20. september 2024 afgørelse om ikke at genoptage sagen.

Fredningsnævnet bemærker, at der ikke foreligger sådanne sagsbehandlingsmæssige eller materielle forhold, som efter almindelige forvaltningsretlige principper kan danne grundlag for sagens genoptagelse.

Der foreligger ikke sagsbehandlingsfejl, og sagens materielle forhold taler entydigt imod en genoptagelse.

Udhuset blev således opført efter, at der var meddelt afslag på en ansøgning om at opføre et udhus med en stort set tilsvarende størrelse og beliggenhed, og da udhuset på trods heraf blev opført, blev der efterfølgende i 2014 meddelt afslag på lovliggørende dispensation.

Fredningsnævnets praksis, om på trods af forbuddet mod fritliggende udhuse faktisk at godkende ét sådant med op til 10 m^2, gælder for hele sommerhusområdet og har haft den konsekvens, at andre sommerhusejere faktisk har fjernet sådanne ulovlige bygninger fra deres ejendomme.

Det ville således være udtryk for en usaglig forskelsbehandling at omgøre et tidligere afslag på dispensation og et tidligere afslag på lovliggørende dispensation og nu at meddele lovliggørende dispensation.

Det forhold, at der måtte ske ændring af matrikelgrænsen, så der på hver af de to ejendomme alene vil være en del af udhuset, som ikke overstiger 10 m^2, er ikke et forhold, som i sig selv kan begrunde en genoptagelse af sagen. Hertil kommer i øvrigt, at deklarationens forbud mod fritliggende udhuse skal hindre spredt bebyggelse i området, at fredningsnævnets fravigelse af deklarationen skete til brug for mindre udhusbygninger, og at et større udhus til flere ejendomme derfor vil være fremmedartet i området og principielt set ville give mulighed for udhusbygninger på op til 40 m^2 i sommerhusområdet.

Anmodningen om genoptagelse tages således ikke til følge.

6. Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse om ikke at genoptage sagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødeva-

reklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Miljøstyrelsen,
4. Bent Laage,
5. Arne Thomsen,
6. Odder Kommune, att.: Bo Nielsen,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
11. Friluftsrådet, centralt
12. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
13. Dansk Botanisk Forening,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,
15. Region Midtjylland,
16. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 30. oktober 2024

FN-MJØ-148-2024. Skur

Fredningsnævnet traf den 14. oktober 2024 følgende afgørelse om ikke at meddele dispensation til at opføre et udhus på 12 m^2 på matr.nr. 3ah Tunø By, Tunø, Stenkalven 55, 8799 Tunø, som ejes af Lasse Elmgren (FN-MJØ-133-2024).

"Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares.

Der er i fredningen særlige regler for opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger og om- og tilbygninger til disse. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.

Fredningen indeholder særbestemmelser om sommerhusbebyggelse for områdets ejendomme, hvorefter en sådan kan tillades med fredningsnævnets godkendelse. For at opstille retningslinjer herfor blev der den 16. maj 1973 tinglyst en deklaration, der fastsætter en lang række vilkår for bebyggelse af grundene i sommerhusområdet, herunder om at højst 80 m^2 af grunden må være bebygget, og at højst 70 m^2 heraf må anvendes til beboelse. Der må kun opføres én bygning, således at fritstående udhuse eller lignende ikke må opføres. Bygningen skal fremtræde som sommerhus.

Fredningsnævnet behandlede i 2014 en række sager om fritliggende udhuse i sommerhusområdet og udstak i den forbindelse retningslinjer for, at der på trods af deklarationens ordlyd dog kunne meddeles dispensation til opførelse af ét fritliggende skur eller anden indretning på op til 10 m^2.

Sagens oplysninger

Det fremgår af ansøgningen, at det ansøgte skur (udhus) vil være på 4 x 3 meter, i alt 12 m^2 med en højde på 2½ meter og en placering 2½ meter fra skel. Taghældningen vil som på de resterende bygninger være på 15 grader, og ligeledes vil væggene beklædes med 1 på 2 beklædning i træ. Taget bliver bygget op med tagpap, hvorpå det pålægges stenurter (sedum).

Der er i ansøgningen illustrationer af skurets ydre fremtræden og dets placering på ejendommen.

Odder Kommune har oplyst, at der på ejendommen er et sommerhus på 59 m^2 og et integreret udhus på 9 m^2. Der er ikke andre bygninger på ejendommen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø og fredningsdeklarationen betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Der er i fredningen forbud mod fritliggende udhuse i sommerhusområdet Stenkalven, men fredningsnævnet har på trods heraf siden 2014 opretholdt en praksis, hvorefter det er muligt at opføre et fritliggende udhus på op til 10 m^2.

Det ansøgte udhus er på 12 m^2, og det vil således være i strid med fredningsnævnets praksis i sommerhusområdet og den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, hvis der blev meddelt dispensation til et skur på 12 m^2.

Fredningsnævnet meddeler derfor ikke dispensation.

Hvis der ikke er andre fritliggende udhuse eller andre indretninger, herunder brændely på ejendommen, kan der forventes meddelt dispensation til et udhus på op til 10 m^2 efter en forudgående ansøgning til fredningsnævnet og under forudsætning af, at fredningsnævnet på baggrund af en udtalelse fra Odder Kommune vurderer, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5."

Fredningsnævnet modtog herefter den 21. oktober 2024 et revideret projekt med et skur på 10 m^2 med samme beliggenhed som det tidligere ansøgte skur. Skurets ydre fremtræden er illustreret og beskrevet i ansøgningsmaterialet. Det fremgår endvidere, at der på ejendommen alene er et sommerhus på 59 m^2 med et sammenbygget udhus på 9 m^2.

Odder Kommune har i forbindelse med sagens indbringelse oplyst, at kommunen ikke har kommentarer i relation til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø og fredningsdeklarationen betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Odder Kommune har ikke afgivet en udtalelse om det ansøgtes betydning for Natura 2000-områder og bilag IV-arter, men har alene anført, at kommunen ikke har kommentarer i relation til disse forhold. Fredningsnævnet har i en lang række andre sager meddelt dispensation til udhuse i området, som er et udbygget sommerhusområde. Det er i de afgørelser bl.a. på baggrund af udtalelser fra Odder Kommune vurderet, at dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

På denne baggrund og med henvisning til sagens oplysninger lægger fredningsnævnet herefter til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Der er i fredningen forbud mod fritliggende udhuse i sommerhusområdet Stenkalven, men fredningsnævnet har på trods heraf siden 2014 opretholdt en praksis, hvorefter det er muligt at opføre et fritliggende udhus på op til 10 m^2.

På den baggrund og med henvisning til sagens oplysninger meddeler fredningsnævnet dispensation.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødeva-

reklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Lasse Elmgren,
4. Odder Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
9. Friluftsrådet, centralt
10. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Slots- og Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland,
14. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 12. november 2024

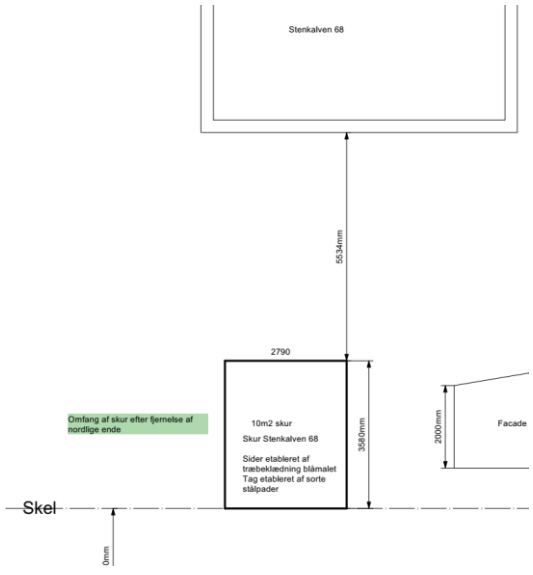
FN-MJØ-163-2024. Lovliggørelse af udhus

Fredningsnævnet traf den 24. oktober 2014 med følgende begrundelse afgørelse om ikke at meddele lovliggørende dispensation til et udhus på matr.nr. 3aa Tunø By, Tunø, Stenkalven 68, 8799 Odder (FN 2014.92):

> "Det er fredningsnævnets opfattelse, at der i lyset af den tid, der er gået siden fredningen af Tunø, og den udvikling i området, som siden da er sket i relation til bebyggelse og beplantning, er grundlag for at meddele dispensation til et mindre udhus eller lignende på op til 10 m^2, der varetager funktioner i relation til opbevaring og opmagasinering mv.
>
> Der er på ejendommen opført et væsentligt større skur, der i relation til deklarationen og fredningsbestemmelserne må behandles som udhuse eller lignende eller skure eller andre indretninger. Det er opført uden forudgående tilladelse og har i realiteten samme størrelse og placering som et udhus, hvorom der forinden opførelsen blev søgt og meddelt afslag til.
>
> På den baggrund er der ikke grundlag for at lovliggøre udhuset, der skal fjernes helt eller alternativt delvist, så det har et areal på højst 10 m^2. Der vil således kunne forventes meddelt dispensation efter fredningsbestemmelserne til et udhus på højst 10 m^2 på vilkår om, at det ikke indrettes til eller benyttes til boligformål, herunder overnatning.
>
> Det kan efter fredningsnævnets opfattelse ikke føre til en anden vurdering, at udhuset angives at være til brug for to ejendomme, når det i det hele er placeret på én ejendom, eller at det er forbundet med sommerhuset med et hegn."

Fredningsnævnet traf den 20. september 2024 afgørelse om ikke at genoptage sagen (FN-MJØ-122-2024). Baggrunden for anmodningen om genoptagelse var et ønske om at beholde udhuset på uændret grundlag. Fredningsnævnet traf endvidere den 22. oktober 2024 afgørelse om ikke at genoptage sagen (FN-MJØ-142-2024). Baggrunden for anmodningen om genoptagelse var et ønske om at beholde udhuset efter en matrikelændring, så udhuset var beliggende på to ejendomme.

Odder Kommune har den 28. oktober 2024 meddelt fredningsnævnet, at ejeren ikke vil påklage afgørelsen, og at udhuset vil blive ombygget, så det er på 10 m^2. Projektet er illustreret på følgende måde:

Fredningsnævnets afgørelse

Da det nu ansøgte udhus er i overensstemmelse med fredningsnævnets praksis i sommerhusområdet, meddeler fredningsnævnet dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Forholdet skal være lovliggjort senest den 31. juli 2025.

Det er en forudsætning for dispensationen, at der ikke er andre udhuse, brændeskure eller lignende på ejendommen.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse om ikke at genoptage sagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
4. Bent Laage,
5. Odder Kommune, att.: Bo Nielsen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,
15. Odder/Moesgaard Museum.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 5. december 2024

FN-MJØ-177-2024. Ændringer til og præciseringer af et godkendt byggeprojekt

Fredningsnævnet meddelte den 29. april 2024 dispensation til Nikolaj Stagis til at gennemføre en renovering og opføre en tilbygning til sit fritidshus på matr.nr. 118d Tunø By, Tunø, Lyngballen 100, 8799 Tunø (FN-MJØ-163-2023). Af afgørelsen med dispensation fremgår følgende:

> "Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1965 om fredning af øen Tunø. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev ved fredningsnævnets beslutning om at gennemføre fredningen anført, at Tunø udgør et meget smukt og særpræget naturområde, og at der gennem fredning i forbindelse med udlægning af offentlige sti- og opholdsarealer samt begrænsning af de arealer, på hvilke sommerbebyggelse må finde sted, ville kunne bevares naturværdier af meget væsentlig betydning for almenheden samt gives denne adgang til friluftsliv af betydelig rekreativ værdi. Overfredningsnævnet anførte, at det vel kunne underkastes tvivl, om Tunøs natur har en sådan skønhed og et sådant særpræg, at den i sig selv kunne begrunde, at Tunø blev fredet i sin helhed frem for andre lignende danske øer, men at øen dog udgør en sådan landskabelig helhed, at det var rimeligt at gennemføre fredningen. Overfredningsnævnet lagde endvidere vægt på den interesse, øens befolkning havde vist for fredningen og på, at det ved forhandling var lykkedes at opnå en tilfredsstillende ordning med hensyn til erstatningernes fordeling mellem beboerne indbyrdes.
>
> Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealernes tilstand skal bevares. Opførelse af nye landbrugs- eller skovbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet. Om- og tilbygning til sådanne bygninger kan dog foretages uden fredningsmyndighedernes tilladelse, medmindre om- eller tilbygningen sker i forbindelse med ejendommens overgang til anden benyttelse, f.eks. til sommerhusbenyttelse. I så fald skal der i hvert enkelt tilfælde indhentes tilladelse til bygningsændringen fra fredningsnævnet efter forud indhentet udtalelse fra sogneråd og fredningsplanudvalg. Fredningsnævnet skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning. Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger.
>
> <u>Odder Kommunes udtalelse</u>
>
> Odder Kommune har oplyst, at ejendommen består af én matrikel på 7.320 m^2. Der er ifølge BBR et sommer-/fritidshus fra 1938 med et bebygget areal på 66 m^2, heraf en integreret udestue på 12 m^2 og et udhus med et bebygget areal på 15 m^2. Ansøgeren ønsker at renovere fritidshuset, så det lever op til nutidens krav til et fritidshus med bl.a. bad/toilet og køkken og optimering af energiforbruget med bl.a. udvendig isolering. Fritidshuset udvides med 8 m^2 og nogle få m^2 som følge af en 25 cm udvendig isolering. Ejeren har været gennem en længere proces og dialog med Kystdirektoratet for at nå frem til størrelsen af udvidelsen og udtrykket af huset med hensyn til materialer, farvevalg, vinduer/døre og nærmeste omgivelser. Kystdirektoratet har meddelt dispensation til ændringerne og udvidelsen.
>
> Odder Kommune har videre oplyst, at det ansøgte projekt ligger knap 6 km fra nærmeste Natura 2000-område. Kommunen vurderer, at det ansøgte er af en sådan karakter, der hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Ifølge kommunens registreringer findes der en række bilag IV-arter i kommunen. Det drejer sig om flere arter flagermus og padder, odder, markfirben og grøn mosaikguldsmed. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af projektområdet. Med de stillede vilkår vurderer kommunen, at projektet kan udføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV-arter, der lever i området.
>
> Odder Kommune har anbefalet, at der meddeles dispensation.

Kystdirektoratets afgørelse

Kystdirektoratet meddelte den 10. november 2023 dispensation til at ombygge sommerhuset. Der blev endvidere meddelt principiel dispensation til opsætning af solceller på en af tagfladerne, dog således at den endelige udformning heraf skal godkendes af Kystdirektoratet.

Det fremgår af afgørelsen, at udestuen er et påbygget drivhus, hvortil der blev meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen i 1977. Der er ikke i BBR registreret boligareal i overetagen, men denne er udstyret med vinduer i begge gavle og med trappe og kan herved indgå i boligarealet. Den eksisterende bolig ønskes ombygget og moderniseret med 25 cm udvendig isolation, 8 m^2 toilet/bad i boligen og en ændret tagkonstruktion som følge af isolering. Overetagen suppleres med et vindue mod vest og to vinduer mod øst i tagfladerne, der vender langs kysten. Udestuen forbliver uisoleret og uopvarmet, men integreres arkitektonisk i selve boligen, så den ikke fremtræder som en påbygget enhed.

Ved ombygningen øges det samlede bebyggede areal fra 69 m^2 (57 m^2 opmålt bolig med 12 m^2 udestue) med 8 m^2 til toilet/bad og 6 m^2 til udvendig isolering. Endvidere opføres et nyt tag, der anlægges med lidt større rejsning for at bibeholde overetagens brugbare boligareal, idet tagets tykkelse øges indvendigt som følge af tidssvarende isolering. Taget ønskes opført med mindre vinduesåbninger i begge tagflader, der vender langs med kysten på grund af beliggenheden i et skovareal.

Den eksisterende 40 cm hævede stenterrasse ændres til en træterrasse.

Projektændringerne er illustreret i udtalelsen.

Det fremgår videre af afgørelsen, at ansøgeren under den endelige udformning af tekniske tegninger ønsker at undersøge, hvorvidt det vil give mening at opsætte solceller på taget i plan med tagets overflade. Der er ikke udfærdiget skitser af placering, da det vil afhænge af rådgivers anbefalinger, hvorvidt der ønskes opsat solceller og i så fald rådgivers anbefalinger til placering. Ansøgeren ønsker en tilkendegivelse af, hvorvidt der vil kunne dispenseres hertil.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 24. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Henrik Opstrup. Endvidere deltog Nikolaj Stagis og Odder Kommune ved Lars Harritsø.

Projektet blev gennemgået. Det blev supplerende oplyst, at huset oprindeligt blev bygget som et sommerhus. Det var det eneste af tre oprindelige sommerhuse fra før fredningen, som var opført med den fornødne tilladelse, og de andre er revet ned. Det er derfor det eneste sommerhus i området. Toilettet er nu i skuret, men lægges ind i bygningen. Sommerhuset beklædes med ubehandlet træ, enten ceder, lærk eller eg. Det samme vil formentlig ske med taget.

Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnet redegjorde i øvrigt for praksis for solceller og tilkendegav, at der efter en konkret vurdering af sommerhusets isolerede beliggenhed omgivet af skov kan meddeles dispensation til at opsætte solceller på et tag af træ, da solcellerne ikke kan ses fra omgivelserne. En ansøgning skal dog til den tid indsendes til fredningsnævnet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Tunø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Projektet indebærer alene en relativt mindre forøgelse af vinduespartierne mod vandet og i øvrigt en markant forskønnelse af bygningen. På den baggrund og da sommerhuset i øvrigt ikke kan ses andre steder fra end ved den umiddelbare passage af ejendommen, meddeler fredningsnævnet dispensation."

Nikolaj Stagis har den 13. november 2024 præciseret udformningen af det ønskede byggeri i forhold til den meddelte dispensation og det, som blev drøftet ved fredningsnævnets besigtigelse i sagen.

Det fremgår nærmere, at der på sommerhusets østvendte tagfacade opsættes et rektangel med syv solcellepaneler i den øverste del af taget, hvor der ikke er skygge fra skoven. Tagbeklædningen på sadeltaget bliver i træ som facaderne i stedet for med sedum, mens det på det flade tag fortsat er sedum. Baghuset beklædes med træ på samme måde som hovedhuset. Taget på baghuset beklædes med sort tagpap, og der etableres et udhæng på 20-30 cm.

Kystdirektoratet har den 27. november 2024 meddelt dispensation til det nu foreliggende projekt.

Fredningsnævnets afgørelse

Det bemærkes indledningsvis, at fredningsnævnet på samme grundlag som i dispensationen fra den 29. april 2024 ligger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til det nu forelagte projekt, som i sig selv og i forhold til det tidligere godkendte projekt ikke har nogen ændret betydning for oplevelsen af det fredede landskab.

Det er et vilkår for dispensationen, at solcellerne er helt sorte.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Opstrup,
3. Nikolaj Stagis,
4. Miljøstyrelsen,
5. Odder Kommune, sagsnummer: S2023-7372,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Odder,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odder,
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Slots- og Kulturstyrelsen,
14. Region Midtjylland,

15. Odder/Moesgaard Museum.